

Bashkia e Tiranes

Permiresimi i infrastruktures arsimore ne Bashkine e Tiranes

STUDIMI I FIZIBILITETIT

NENTOR 2016

1.	HYRJE	16
1.1.	Përcaktimi i termave.....	16
1.2.	Përshkrimi i përgjithshëm.....	17
2.	PIKËNISJA E PROJEKTIT	20
2.1.	Procesi i planifikimit kombëtar, rajonal, sektorial	21
2.2.	Bashkëndimi me politikat kombëtare dhe sektoriale.....	23
2.3.	Bashkëndimi me politikat afatgjata të zhvillimit të Tiranës	24
2.4.	Përparësitë e politikave	27
2.5.	Përshkrim i përgjithshëm i gjendjes ekzistuese infrastrukturore	28
2.6.	Objektivat e projektit.....	36
2.7.	Përfitimet strategjike dhe operacionale që priten nga projekti.....	37
3.	SITUATA AKTUALE	41
3.1.	Legjislacioni.....	41
3.1.1.	Arsimi parauniversitar si shërbim publik.....	41
3.1.2.	Administrimi i institucioneve arsimore parauniversitare	41
3.1.3.	Planifikimi dhe ndërtimi i institucioneve arsimore parauniversitare	43
3.1.4.	Financimi i institucioneve arsimore parauniversitare	49
3.2.	Metodologjia	51
3.3.	Analizë e thelluar e gjendjes ekzistuese	54
3.3.1.	Arsimi 9-vjeçar	54
3.3.2.	Arsimi i mesëm.....	88
3.4.	Analiza e infrastrukturës arsimore ekzistuese dhe asaj të nevojshme mbi bazën e numrit të popullsisë.....	121
3.5.	Nevoja për kopshte	122
3.6.	Parashikimi i nevojave afatmesme dhe afatgjata për infrastruktura të reja arsimore.....	123
4.	PROJEKTI TEKNIK.....	128
4.1.	Vendodhja dhe trualli	128
4.1.1.	Vendndodhja dhe alternativat e mundshme	128
4.1.2.	Sipërfaqe totale që do zihet në mënyrë të përhershme	130
4.1.3.	Statusi ligjor i trojeve që do zihen	143
4.2.	Kushtet lokale	Error! Bookmark not defined.

4.2.1. Përshtatshmëria topografike dhe gjeologjike e trojeve të përzgjedhura ..Error! Bookmark not defined.	
4.2.2. Sizmiciteti.....	173
4.2.3. Gjendja e shërbimit me rrugë dhe infrastrukturë nëntokësore e trojeve të përzgjedhura	175
4.3. Përshkrimi arkitektonik, konstruktiv dhe funksional i projektit.....	195
4.3.1. Parametrat e projektimit.....	195
4.3.2. Punët kryesore civile që do realizohen.....Error! Bookmark not defined.	
4.3.3. Metodatat e ndërtimit.....Error! Bookmark not defined.	
4.3.4. Teknologjitë dhe pajisjet që duhet të përdoren.....Error! Bookmark not defined.	
4.3.5. Lista e standardeve teknike përkatëse që do merren parasysh gjatë zbatimit të projektit Error! Bookmark not defined.	
4.3.6. Periudha e vlerësuar e ndërtimitError! Bookmark not defined.	
4.4. Kostot për zbatimin e projektit	207
4.4.1. Kosto projektimi dhe ndërtimi	207
4.4.2. Kosto mobilimi dhe laboratoresh.....	213
4.4.3. Kosto mirëmbajtje.....	214
4.4.4. Kosto të tjera.....	217
5. NDIKIMI MJEDISOR DHE SOCIAL.....	220
5.1 Ndikimi Mjedisor	221
5.1.1. Kuadri Ligjor	221
5.1.2. Përshkrim i Florës dhe Faunës në zonat e marra në studim	222
5.2. Vlerësimi i ndikimit në mjedis në zonat e studiuara	223
5.2.1. Ndikimet në mjedis gjatë fazës së ndërtimit.....	223
5.2.2. Ndikimet në mjedis gjatë fazës së operimit	225
5.3. Masat për zbutjen e ndikimit në mjedis gjatë fazës së ndërtimit dhe gjatë fazës së operimit.....	225
5.4. Ndikimi Social.....	226
5.4.1. Përfitimet sociale të arsimimit	226
5.4.2. Shpronësimi dhe kompensimi.....	227
6. ANALIZA EKONOMIKE DHE FINANCIARE	229
6.1. Modeli ekonomik i Koncesionit/Partneritetit Publik Privat	229
6.2. Supozimet kryesore.....	231
6.3. Analiza e kostove.....	232

6.3.1.	Kostot e drejtpërdrejta të investimeve.....	234
6.3.2.	Kostot e drejtpërdrejta të mirëmbajtjes	240
6.4.	Analiza e të ardhurave të PPP.....	243
6.4.1.	Tarifa e përdorimit të shkollave	243
6.4.2.	Burimi i Financimit.....	246
6.5.	Analiza Financiare	248
6.6.	Realizueshmëria ekonomike e projektit	249
6.6.1.	NPV (Net Present Value – Vlera Aktuale Neto).....	249
6.6.2.	IRR (Internal Rate of Return – Norma e Brendshme e Kthimit).....	250
6.6.3.	Periudha e vetëshlyerjes	250
6.6.4.	Përshtatshmëria financiare	251
6.7.	Analiza Cilësore dhe Sasiore e Risqeve	Error! Bookmark not defined.
6.7.1.	Analiza cilësore e risqeve.....	Error! Bookmark not defined.
6.7.2.	Analiza sasiore e risqeve.....	Error! Bookmark not defined.
6.8.	Analiza e ndjeshmërisë.....	259
7.	Arsyetimi i Vendimit të PPP.....	260
7.1	Arsyetimi i Vendimit të Koncensionit/Partneritetit Publik Privat.....	260
7.2	Avantazhet e një Kontrate Koncesioni/Partneriteti Publik Privat.....	262
7.3	Alokimi i Risqeve	264
7.4	Rekomandime mbi ndarjen e zbatimit të projektit në Lote.....	265
7.4.1	Kapacitetet teknike e profesionale për ndërtime të objekteve arsimore.....	265
7.4.2	Kapacitetet financiare të operatorëve ekonomikë.....	267
7.4.3	Bashkimi i operatorëve dhe nënkontraktimi.....	268
8.	Fizibiliteti i zbatimit të secilit Lot	269
8.1.	Loti 1.....	270
8.1.1.	Vendndodhja e shesheve të shkollave të përfshira në Lotin 1	270
8.1.2.	Sipërfaqet totale që do zihen në mënyrë të përhershme nga sheshet e shkollave të përfshira në Lotin 1	270
8.1.3	Statusi ligjor i shesheve të shkollave të përfshira në Lotin 1	274
8.1.4	Tipologjitë e shkollave të përfshira në Lotin 1	279
8.1.5	Analiza ekonomike-financiare për Lotin 1.....	280
8.2	Loti 2.....	309
8.2.1	Vendndodhja e shesheve të shkollave të përfshira në Lotin 2	309

8.2.2	Sipërfaqet totale që do zihen në mënyrë të përhershme nga sheshet e shkollave të përfshira në Lotin 2.....	309
8.2.3	Statusi ligjor i shesheve të shkollave të përfshira në Lotin 2	313
8.2.4	Tipologjitë e shkollave të përfshira në Lotin 2.....	319
8.2.5	Analiza ekonomike-financiare për Lotin 2.....	320
8.3	Loti 3.....	350
8.3.1	Vendndodhja e shesheve të shkollave të përfshira në Lotin 3	350
8.3.2	Sipërfaqet totale që do zihen në mënyrë të përhershme nga sheshet e shkollave të përfshira në Lotin 3.....	351
8.3.3	Statusi ligjor i shesheve të shkollave të përfshira në Lotin 3	355
8.3.4	Tipologjitë e shkollave të përfshira në Lotin 3	359
8.3.5	Analiza ekonomike-financiare për Lotin 3.....	360
8.4	Loti 4.....	390
8.4.1	Vendndodhja e shesheve të shkollave të përfshira në Lotin 4	390
8.4.2	Sipërfaqet totale që do zihen në mënyrë të përhershme nga sheshet e shkollave të përfshira në Lotin 4.....	390
8.4.3	Statusi ligjor i shesheve të shkollave të përfshira në Lotin 4	395
8.4.4	Tipologjitë e shkollave të përfshira në Lotin 4	400
8.4.5	Analiza ekonomike-financiare për Lotin 4.....	400
9.	Rezultatet e Studimit të Fizibilitetit	Error! Bookmark not defined.

INDEKSI I TABELAVE

Tabela 1 - Standardi I MAS për nr. e nxënësve për klasë	42
Tabela 2 – Tipet e shkollave.....	44
Tabela 3- Standarde projektimi për shkollën e Tipit 1	45
Tabela 4 - Standarde projektimi për shkollën e Tipit 2	46
Tabela 5 - Standarde projektimi për shkollën e Tipit 3	47
Tabela 6 - Standarte projektimi për shkollën e Tipit 4.....	48
Tabela 7 - Standarti për numrin e nxënësve për klasë mësimore	51
Tabela 8 - Kapaciteti ekzistues i infrastrukturave arsimore të ciklit 9-vjeçar përkundrejt nxënësve frekuentues	55
Tabela 9 - Kapaciteti ekzistues i infrastrukturave arsimore të ciklit 9-vjeçar përkundrejt nxënësve banues në secilën NjA	56
Tabela 10 - Vendbanimi i nxënësve dhe Njësia Administrative ku frekuentojnë shkollën (Cikli 9-vjeçar)	59
Tabela 11 - Numri i shkollave të nevojshme	87
Tabela 12 - Kapaciteti ekzistues i infrastrukturave arsimore të ciklit të mesëm të lartë përkundrejt nxënësve frekuentues	88
Tabela 13 - Kapaciteti ekzistues i infrastrukturave arsimore të ciklit të mesëm të lartë përkundrejt nxënësve banues në secilën NjA	89
Tabela 14 - Vendbanimi i nxënësve dhe Njësia Administrative ku frekuentojnë shkollën (Cikli i mesëm i lartë)	92
Tabela 15 - Numri i shkollave të reja	120
Tabela 16 - Numri i shkollave të reja të nevojshme sipas standardit të popullsisë	121
Tabela 17 - Numri i kopshteve sipas viteve.....	122
Tabela 18 - Raporti fëmijë për kopësht	122
Tabela 19 - Popullsia e Tiranës sipas grupmoshave për vitin 2016	123
Tabela 20 - Tipet e shkollave	124
Tabela 21 - Shpërndarja e shkollave sipas tipologjisë	125
Tabela 22- Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	144
Tabela 23 -Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	146
Tabela 24-Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti.....	148
Tabela 25-Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti.....	150
Tabela 26-Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti.....	152
Tabela 27-Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti.....	154
Tabela 28-Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti.....	156
Tabela 29-Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti.....	158
Tabela 30-Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti.....	160
Tabela 31-Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti.....	162
Tabela 32- Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	164
Tabela 33-Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti.....	166
Tabela 34 - Numër nxënësish sipas tipeve të shkollës.....	196
Tabela 35 - Sipërfaqet e ambienteve për çdo shkollë sipas numrit të nxënësve për klasë Arsimi Bazë	197

Tabela 36 - Tipet e klasave dhe hapësirat e nevojshme - Arsimit Mesëm Cikël i lartë	198
Tabela 37 - Etapat e realizimit të objektit.....	207
Tabela 38 - Nr i shkollave të nevojshme për tu ndërtuar.....	207
Tabela 39 – Të dhëna të detajuara për shkollat e propozuara	209
Tabela 40 - Tipet e shkollave	209
Tabela 41 - Sipërfaqet e kopshteve sipas tipeve	210
Tabela 42 - Kostot e ndërtimit të kopshteve sipas tipologjisë	210
Tabela 43 - Kategoritë e punimeve me zërat përkatës	211
Tabela 44 - Kosto totale për ndërtimin e objekteve mësimore sipas tipologjisë.....	212
Tabela 45 - Kosto totale ndërtimi	212
Tabela 46 - Kostot e mobilimit sipas tipologjisë.....	213
Tabela 47 - Kostot e mobilimit sipas tipologjisë.....	214
Tabela 48 Kostot paraprake të laboratorëve sipas tipit.....	214
Tabela 49 Kostot e laboratorëve sipas tipit të shkollës	214
Tabela 50 - Zërat e mirëmbajtjes dhe kostot e tyre (LEKË) për një periudhë 1 vjeçare për klasë fizike	216
Tabela 51 - Kosto të tjera	218
Tabela 52 - Llogaritja e oponencës teknike	219
Tabela 53 - Oponenca teknike sipas tipologjisë së shkollave	219
Tabela 54 Të dhëna të detajuara për secilën shkollë.....	233
Tabela 55 Të dhëna të përmbledhura për shkollat e propozuara sipas tipologjisë	233
Tabela 56 Tabela përmbledhëse e shpronësimeve	235
Tabela 57 Tabela përmbledhëse e kostove të ndërtimit	236
Tabela 59 Kostot e mobilimit të shkollave.....	237
Tabela 58 Tabela përmbledhëse e kostove të tjera.....	237
Tabela 60 Kostot e mobilimit të ambienteve të kopështeve	238
Tabela 61 Kosto për pajisjet e laboratorëve	238
Tabela 62 Kosto për pajisjet e laboratorëve sipas tipologjisë së shkollave.....	239
Tabela 63 Kosto përmbledhëse për mobilim të shkollave, ambienteve të kopështëve dhe laboratorëve	239
Tabela 64 Kostot direkte të investimit sipas zërave	240
Tabela 65 Kostoja vjetore e mirëmbajtjes për tip shkollë.....	240
Tabela 66 Kostoja 7 vjeçare e mirëmbajtjes	241
Tabela 67 Kostoja e detajuar e mirëmbajtjes për çdo shkollë.....	242
Tabela 68 Rezultatet e ankandëve për obligacionet 7 vjeçare fikse	244
Tabela 69 Tarifa vjetore që do t'i paguhet konçesionarit.....	244
Tabela 70 Shuma e kestit vjetor.....	245
Tabela 71 Vlera e përgjithshme e projektit.....	246
Tabela 72 Vlerat që do mbulohen nga bashkia dhe nga konçesionari	246
Tabela 73 Parashikimi i të ardhurave nga Taksa e Përkohëshme për Infrastrukturën Arsimore	246
Tabela 74 Tabele përmbledhëse e kostove dhe të ardhurave të projektit	248
Tabela 75 Fluksi i arkës së projektit	249
Tabela 76 Norma e brendshme e kthimit e projektit	250

Tabela 77 Tabele permbledhese e impaktit te risqeve	Error! Bookmark not defined.
Tabela 78 Analiza e ndjeshmërisë nëse kostot de marzhi i fitimit rriten dhe ulen me 5% dhe 10%	259
Tabela 79 Tabela përmbledhëse e alokimit të risqeve	264
Tabela 80 Kapacitetet teknike të nevojshme për ndërtimin e 17 shkollave njëkohësisht	266
Tabela 81 Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekt	275
Tabela 82-Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti.....	277
Tabela 83 Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	279
Tabela 84 –Tipet e shkollave	279
Tabela 85 Të dhëna të detajuara për secilën shkollë në Lotin 1.....	283
Tabela 86 Të dhëna të përmbledhura për shkollat e propozuara sipas tipologjive të shkollave në Lotin 1.....	284
Tabela 87 Tabelë përmbledhëse e shpronësimeve për Lotin 1	285
Tabela 88 Kostot e ndërtimit për shkollat në Lotin 1	286
Tabela 90 Kosto mobilimi të shkollave sipas tipit	287
Tabela 89 Kostot e drejtpërdrejta të investimit për Lotin 1	287
Tabela 91 Kosto mobilimi kopështesh sipas tipit	288
Tabela 92 Kosto për pajisjen e Laboratorëve.....	288
Tabela 93 Kosto për pajisjen e Laboratorëve sipas tipit të shkollës	289
Tabela 94 Kosto mobilimi dhe pajisje laboratorësh për shkollat e Lotit 1	289
Tabela 95 Kosto direkte investimi për Lotin 1.....	290
Tabela 96 Kosto vjetore mirëmbajtje për shkollat e Lotit 1	290
Tabela 97 Kosto mirëmbajtje 7 vjeçare për Lotin 1	291
Tabela 98 Kosto e detajuar e mirëmbajtjes për Lotin 1	292
Tabela 99 Marzhi i fitimit	293
Tabela 100 Tarifa vjetore qe do t'i paguhet konçesionarit për Lotin 1	294
Tabela 101 Vlera e përgjithshme e projektit për Lotin 1.....	296
Tabela 102 Vlerat që do mbulohen nga bashkia dhe nga konçesionari	296
Tabela 103 Parashikimet e të ardhurave që do të gjenerohen nga taksa e përkohëshme për Infrastrukturën arsimore.....	296
Tabela 104 Tabelë përmbledhëse e kostove dhe të ardhurave të projektit.....	298
Tabela 105 Fluksi i arkës së projektit.....	299
Tabela 106 Norma e brendshme e kthimit e projektit.....	300
Tabela 107 Tabele permbledhese e impaktit te risqeve	Error! Bookmark not defined.
Tabela 108 Analiza e ndjeshmërisë	308
Tabela 109 Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	315
Tabela 110-Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	317
Tabela 111 Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	318
Tabela 112 – Tipet e shkollave	319
Tabela 113 Të dhëna të detajuara për secilën shkollë në Lotin 2	323
Tabela 114 Të dhëna të përmbledhura për shkollat e propozuara sipas tipologjive të shkollave në Lotin 2.....	323
Tabela 115 Tabelë përmbledhëse e shpronësimeve për Lotin 2	324
Tabela 116 Kostot e ndërtimit për shkollat në Lotin 2.....	325

Tabela 117 Kostot e drejtpërdrejta të investimit për Lotin 2	326
Tabela 118 Kosto mobilimi të shkolave sipas tipit	327
Tabela 119 Kosto mobilimi kopështesh sipas tipit	327
Tabela 120 Kosto për pajisjen e Laboratorëve	327
Tabela 121 Kosto për pajisjen e Laboratorëve sipas tipit të shkollës	328
Tabela 122 Kosto mobilimi dhe pajisje laboratorësh për shkollat e Lotit 2	329
Tabela 123 Kosto direkte investimi për Lotin 2.....	330
Tabela 124 Kosto vjetore mirëmbajtje për shkollat e Lotit 2	331
Tabela 125 Kosto mirëmbajtje 7 vjeçare për Lotin 2	331
Tabela 126 Kosto e detajuar e mirëmbajtjes për Lotin 2	332
Tabela 127 Marzhi i fitimit.....	333
Tabela 128 Tarifa vjetore qe do t'i paguhet konçesionarit për Lotin 2	334
Tabela 129 Shuma e kestit vjetor.....	335
Tabela 130 Vlera e përgjithshme e projektit për Lotin 2.....	336
Tabela 131 Vlerat që do mbulohen nga bashkia dhe nga konçesionari	336
Tabela 132 Parashikimet e të ardhurave që do të gjenerohen nga taksa e përkohëshme për Infrastrukturën arsimore.....	336
Tabela 133 Tabelë përmbledhëse e kostove dhe të ardhurave të projektit.....	338
Tabela 134 Fluksi i arkës së projektit.....	339
Tabela 135 Norma e brendshme e ktimit e projektit	340
Tabela 136 Tabele përmbledhese e impaktit te risqeve	Error! Bookmark not defined.
Tabela 137 Analiza e ndjeshmërisë	349
Tabela 138 Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	356
Tabela 139 Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	357
Tabela 140 Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	359
Tabela 141 - Tipet e shkollave.....	360
Tabela 142 Të dhëna të detajuara për secilën shkollë në Lotin 3	364
Tabela 143 Të dhëna të përmbledhura për shkollat e propozuara sipas tipologjive të shkollave në Lotin 3.....	364
Tabela 144 Tabelë përmbledhëse e shpronësimeve për Lotin 3	365
Tabela 145 Kostot e ndërtimit për shkollat në Lotin 3.....	366
Tabela 147 Kosto mobilimi të shkolave sipas tipit	367
Tabela 146 Kostot e drejtpërdrejta të investimit për Lotin 3	367
Tabela 148 Kosto mobilimi kopështesh sipas tipit	368
Tabela 149 Kosto për pajisjen e Laboratorëve	368
Tabela 150 Kosto për pajisjen e Laboratorëve sipas tipit të shkollës	369
Tabela 151 Kosto mobilimi dhe pajisje laboratorësh për shkollat e Lotit 3	369
Tabela 152 Kosto direkte investimi për Lotin 3.....	370
Tabela 153 Kosto vjetore mirëmbajtje për shkollat e Lotit 3	370
Tabela 154 Kosto mirëmbajtje 7 vjeçare për Lotin 3	371
Tabela 155 Kosto e detajuar e mirëmbajtjes për Lotin 3	372
Tabela 156 Marzhi i fitimit.....	373
Tabela 157 Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	374

Tabela 158 Shuma e kestit vjetor	375
Tabela 159 Vlera e përgjithshme e projektit për Lotin 3.....	376
Tabela 160 Vlerat që do mbulohen nga bashkia dhe nga konçesionari	376
Tabela 161 Parashikimet e të ardhurave që do të gjenerohen nga taksa e përkohëshme për Infrastrukturën arsimore.....	376
Tabela 162 Tabelë përmbledhëse e kostove dhe të ardhurave të projektit.....	378
Tabela 163 Fluksi i arkës së projektit.....	379
Tabela 164 Norma e brendshme e kthimit e projektit.....	380
Tabela 165 Tabele përmbledhëse e impaktit të risqeve	Error! Bookmark not defined.
Tabela 166 Analiza e ndjeshmërisë	389
Tabela 167 Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	397
Tabela 168- Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	398
Tabela 169 Tabela me llogaritjet paraprake të pasurive që preken nga projekti	399
Tabela 170 – Tipet e shkollave	400
Tabela 171 Të dhëna të detajuara për secilën shkollë në Lotin 4	404
Tabela 172 Të dhëna të përmbledhura për shkollat e propozuara sipas tipologjive të shkollave në Lotin 4.....	404
Tabela 173 Tabelë përmbledhëse e shpronësimeve për Lotin 4	405
Tabela 174 Kostot e ndërtimit për shkollat në Lotin 4.....	406
Tabela 175 Kostot e drejtpërdrejta të investimit për Lotin 4	407
Tabela 176 Kosto mobilimi të shkollave sipas tipit	407
Tabela 177 Kosto mobilimi kopështesh sipas tipit	408
Tabela 178 Kosto për pajisjen e Laboratorëve	408
Tabela 179 Kosto për pajisjen e Laboratorëve sipas tipit të shkollës	409
Tabela 180 Kosto mobilimi dhe pajisje laboratorësh për shkollat e Lotit 4	409
Tabela 181 Kosto direkte investimi për Lotin 4.....	410
Tabela 182 Kosto vjetore mirëmbajtje për shkollat e Lotit 4	411
Tabela 183 Kosto e detajuar e mirëmbajtjes për Lotin 4	412
Tabela 184 Marzhi i fitimit.....	413
Tabela 185 Tarifa vjetore që do t'i paguhet konçesionarit për Lotin 4	415
Tabela 186 Shuma e kestit vjetor.....	416
Tabela 187 Vlera e përgjithshme e projektit për Lotin 4.....	417
Tabela 188 Vlerat që do mbulohen nga bashkia dhe nga konçesionari	417
Tabela 189 Parashikimet e të ardhurave që do të gjenerohen nga taksa e përkohëshme për Infrastrukturën arsimore.....	418
Tabela 190 Tabelë përmbledhëse e kostove dhe të ardhurave të projektit.....	419
Tabela 191 Fluksi i arkës së projektit.....	420
Tabela 192 Norma e brendshme e kthimit e projektit.....	421
Tabela 193 Tabele përmbledhëse e impaktit të risqeve	Error! Bookmark not defined.
Tabela 194 Analiza e ndjeshmërisë	Error! Bookmark not defined.

INDEKSI I FIGURAVE

Figura 1 - Shpenzimet kapitale për arsimin gjatë 10 viteve të fundit	23
Figura 2 Shtyllat kryesore të zhvillimit për Tiranën	25
Figura 3 - Pamje nga ambientet e disa shkollave në Medellin, Kolumbi.....	39
Figura 4 - Dhomat mësimore	49
Figura 5 - Madhësia mesatare e klasës në institucionet arsimore sipas nivelit të edukimit (2013)	52
Figura 6 – Ortofoto e sheshit	130
Figura 7 - Foto të sheshit 2/3	130
Figura 8- Pamje nga lumi i Lanës në afërsi të njërit prej shesheve të parashikuar për ndërtim shkolle (Sheshi 6/6, Yzberisht)	171
Figura 9 Foto të sheshit 9/1	271
Figura 10 Foto të sheshit 11/1	272
Figura 11 Foto të sheshit 11/2	274
Figura 12 Foto të sheshit 6/3	311
Figura 13 Foto nga sheshi 6/6	312
Figura 14 Foto nga sheshi 7/2	313
Figura 15 Foto të sheshit 2/6	352
Figura 16 Foto të sheshit 5/1	353
Figura 17 Foto të sheshit F3	354
Figura 18 – Ortofoto e sheshit.....	391
Figura 19 Foto të sheshit 2/3	391
Figura 20 Foto të sheshit D2	392
Figura 219 - Foto nga sheshi 8/1.....	395

INDEKSI I HARTAVE

Harta 1-Shpërndarja e shkollave 9-vjeçare të propozuara në Planin e Përgjithshëm Vendor të vitit 2013 të Bashkisë Tiranë.....	26
Harta 2 - Shpërndarja e shkollave të mesme të propozuara në Planin e Përgjithshëm Vendor të vitit 2013 të Bashkisë Tiranë.....	26
Harta 3 - Nr. mesatar i nxënësve për klasë fizike sipas Njësive Administrative për shkollat 9-vjeçare..	30
Harta 4 - Nr. mesatar i nxenesve për klase fizike sipas në zonën urbane dhe NjA përreth për shkollat 9-vjeçare.....	31
Harta 5 - Nr. mesatar i nxënësve për klasë fizike sipas Njësive Administrative për shkollat e mesme .	32
Harta 6 - Nr. mesatar i nxenesve për klase fizike sipas në zonën urbane dhe NjA përreth për shkollat e mesme	33
Harta 7 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9-vjeçare.....	35
Harta 8 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të mesme.....	35
Harta 9 -Nevoja për klasa të reja sipas njësive ku nxënësit frekuentojnë shkollën (Cikli 9-vjeçar)	57
Harta 10 - Nevoja për klasa të reja sipas njësive ku nxënësit banojnë (Cikli 9-vjeçar).....	58
Harta 11 - Përqindja e nxënësve frekuentues të shkollave jo banor/ nxënësve banor të secilës NjA ...	60
Harta 12 - Mbipopullimi i shkollave dhe vendbanimi i nxënësve – cikli 9-vjeçar (Shenim: vlerat negative tregojnë numrin mbi kapacitet për secilën shkollë)	61
Harta 13 - Rrezet e mbulimi të territorit ne shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 1	62
Harta 14 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 2.....	63
Harta 15 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 3.....	64
Harta 16 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 4.....	65
Harta 17 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 5.....	66
Harta 18 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 6.....	67
Harta 19 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 7.....	68
Harta 20 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 8.....	69
Harta 21 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 9.....	70
Harta 22 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 10.....	71
Harta 23 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 11.....	72
Harta 24 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Kashar	73
Harta 25 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Farkë	74
Harta 26 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Dajt	75
Harta 27 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Vaqarr	76
Harta 28 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Ndroq.....	77
Harta 29 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Petrelë	78
Harta 30 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Pezë	79
Harta 31 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Baldushk.....	80
Harta 32 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Berzhitë.....	81
Harta 33 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Krrabë	82
Harta 34 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Shëngjergj	83
Harta 35 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Zall Bastar.....	84
Harta 36 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - Zall Herr	85

Harta 37 - Nevoja për klasa të reja sipas njësive ku nxënësit frekuentojnë shkollën (Cikli i mesëm i lartë)	91
Harta 38 - Nevoja për klasa të reja sipas njësive ku nxënësit banojnë (Cikli i mesëm i lartë)	91
Harta 39 - Përqindja e nxënësve frekuentues të shkollave jo banor/ nxënësve banor të secilës NjA ...	93
Harta 40 - Mbipopullimi i shkollave dhe vendbanimi i nxënësve – cikli i mesëm i lartë (Shenim: vlerat negative tregojnë numrin mbi kapacitet për secilën shkollë)	94
Harta 41 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 1.....	95
Harta 42 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 2.....	96
Harta 43 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 3.....	97
Harta 44- Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 4	98
Harta 45 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 5.....	99
Harta 46 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 6.....	100
Harta 47- Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 7	101
Harta 48 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 8.....	102
Harta 49 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 9.....	103
Harta 50 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 10.....	104
Harta 51 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 11	105
Harta 52 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Kashar	106
Harta 53 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Farkë	107
Harta 54 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Dajt	108
Harta 55 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Vaqarr	109
Harta 56 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Ndroq.....	110
Harta 57 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Pezë	111
Harta 58 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Baldushk.....	112
Harta 59 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Bërzhitë.....	113
Harta 60 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Krrabë	114
Harta 61 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Shëngjergj	115
Harta 62 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Zall Bastar.....	116
Harta 63 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Zall Herr	117
Harta 64 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Petrelë	118
Harta 65 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9-veçare ekzistuese (kuqe) dhe të propozuara (kafe)	126
Harta 66 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të mesme ekzistuese (gjelbër) dhe të propozuara (blu)	127
Harta 67 - Sheshet e përzgjedhura dhe sheshet alternative për vendosjen e shkollave të propozuara	129
Harta 68- Harta treguese e pronave.....	143
Harta 69-Harta treguese e pronave.....	145
Harta 70- Harta treguese e pronave.....	147
Harta 71-Harta treguese e pronave.....	149
Harta 72- Ortofoto e sheshit.....	151
Harta 73- Harta treguese e pronave.....	153
Harta 74- Harta treguese e pronave.....	155

Harta 75- Harta treguese e pronave.....	157
Harta 76- Harta treguese e pronave.....	159
Harta 77- Harta treguese e pronave.....	161
Harta 78- Ortofoto e sheshit.....	163
Harta 79- Harta treguese e pronave.....	165
Harta 80 - Situata Hidro Gjeologjike (Burimi: Plani i Përgjithshëm Vendor i Bashkisë Tiranë 2014)....	172
Harta 81 - Situata Sizmike (Burimi: Plani i Përgjithshëm Vendor i Bashkisë Tiranë 2014).....	174
Harta 82 - Situata në lidhje me rrjetin KUZ për sheshin.....	175
Harta 83 - Situata me rrjetin e ujësjellësit për sheshin.....	176
Harta 84 - Situata në lidhje me rrjetin KUZ për sheshin.....	177
Harta 85 - Situata me rrjetin e ujësjellësit për sheshin.....	177
Harta 86 - Situata në lidhje me rrjetin KUZ për sheshin.....	178
Harta 87 -Situata me rrjetin e ujësjellësit për sheshin.....	179
Harta 88 - Situata në lidhje me rrjetin KUZ për sheshin.....	180
Harta 89 - Situata me rrjetin e ujësjellësit për sheshin.....	181
Harta 90 - Situata në lidhje me rrjetin KUZ për sheshin.....	182
Harta 91 - Situata me rrjetin e ujësjellësit për sheshit	183
Harta 92 -Harta 80 Situata në lidhje me rrjetin KUZ për sheshin.....	184
Harta 93 - Situata me rrjetin e ujësjellësit për sheshin.....	185
Harta 94 - Situata në lidhje me rrjetin KUZ për sheshin.....	186
Harta 95 - Situata me rrjetin e ujësjellësit për sheshin.....	187
Harta 96 - Situata në lidhje me rrjetin KUZ për sheshin.....	188
Harta 97 - Situata me rrjetin e ujësjellësit për sheshin.....	188
Harta 98 - Situata në lidhje me rrjetin KUZ për sheshin.....	189
Harta 99 - Situata me rrjetin e ujësjellësit për sheshin.....	189
Harta 100 - Situata në lidhje me rrjetin KUZ për sheshin.....	190
Harta 101 - Situata me rrjetin e ujësjellësit për sheshin	191
Harta 102 - Situata në lidhje me rrjetin KUZ për sheshin.....	192
Harta 103 - Situata me rrjetin e ujësjellësit për sheshin	193
Harta 104 - Situata në lidhje me rrjetin KUZ për sheshin.....	194
Harta 105 - Situata me rrjetin e ujësjellësit për sheshin	195
Harta 106 Ndarja e shkollave në lote	269
Harta 107 Vendodhja e shkollave të përfshira në Lotin 1	270
Harta 108 Ortofoto e sheshit	271
Harta 109 Ortofoto e sheshit	272
Harta 110 Ortofoto e sheshit	273
Harta 111 Harta treguese e pronave	274
Harta 112- Harta treguese e pronave.....	276
Harta 113 Harta treguese e pronave	278
Harta 114 Vendodhja e shkollave të përfshira në Lotin 2	309
Harta 115 Ortofoto e sheshit	310
Harta 116 Ortofoto e sheshit	311
Harta 117 Ortofoto e sheshit	312

Harta 118 Harta treguese e pronave	314
Harta 119- Ortofoto e sheshit	316
Harta 120 Harta treguese e pronave	318
Harta 121 Vendodhja e shkollave të përfshira në Lotin 3	350
Harta 122 Ortofoto e sheshit	351
Harta 123 Ortofoto e sheshit	352
Harta 124 Ortofoto te sheshit	353
Harta 125 Harta treguese e pronave	355
Harta 126 Harta treguese e pronave	356
Harta 127 Harta treguese e pasurive.....	358
Harta 128 Vendodhja e shkollave të përfshira në Lotin 4	390
Harta 129 Ortofoto e sheshit	Error! Bookmark not defined.
Harta 130 Ortofoto e sheshit	394
Harta 131 Harta treguese e pronave	396
Harta 132 Ortofoto e sheshit	398
Harta 133 Harta treguese e pronave	399

1. HYRJE

1.1. Përcaktimi i termave

Termat e përdorura gjatë kësaj analize i referohen kryesisht “Udhëzuesit për projektimin e ndërtesave shkollore – Normat dhe Standardet”, publikuar nga Ministria e Arsimit dhe Sportit dhe ligjit nr.69/2012 “Për Sistemin Arsimor Parauniversitar në Republikën e Shqipërisë” si mëposhtë:

Arsimi parauniversitar përfshin nivelet arsimore me kodet 0, 1, 2 dhe 3, sipas “Klasifikimit Ndërkombëtar Standard të Arsimit”, të miratuar nga Konferenca e Përgjithshme e UNESCO-s, në sesionin e 29-të të saj, në nëntor 1997, përkatësisht:

- a. “Niveli me kodin 0”, arsimi parashkollor;
- b. “Niveli me kodin 1”, arsimi fillor;
- c. “Niveli me kodin 2”, arsimi i mesëm i ulët;
- d. “Niveli me kodin 3”, arsimi i mesëm i lartë.

Arsimi bazë (themelor): Klasat nga 1 deri 9 (grup mosha 6-17 vjeç).

Arsimi bazë: Përfshin nivelin dhe arsimin e mesëm të ulët. Niveli klasat 1-6 (grup mosha 6-12) që iu përgjigjen “ndërtesave” të shkollës fillore.

Arsimi i mesëm i ulët: përfshinë klasat 6-9 (grup mosha 12-17) Ky nivel i përgjigjet ndërtesave shkollore të “Arsimit të mesëm të ulët”.

Arsimi i mesëm i lartë: Klasat 10 deri në 12 (grup moshat 15 deri 21 vjeç) Ky nivel i përgjigjet “ndërtesave të shkollave të mesme të larta”.

Dhomë mësimi e përgjithshme ose Klasë fizike: Hapësirë e projektuar dhe e pajisur për mësim të të gjitha lëndëve të nxënësve.

Institucion arsimor është kopshti ose shkolla.

Institucion arsimor plotësues është institucioni që pasuron përvojat mësimore dhe jetësore të nxënësve.

Klasë/ Klasë mësimore: Grup i nxënësve që mësojnë në nivelin e njëjtë shkollor. Në sistemin rotator klasa nuk korrespondon me dhomën e mësimin.

Kopësht është institucioni arsimor që ofron shërbim arsimor të nivelit me kodin 0.

Kurrikula është tërësia e dokumentacionit si: korniza kurrikulare, plani shkollor, programi mësimor, teksti dhe materiale të tjera të një lënde ose fushe të të nxënësve dhe e tërë veprimtaria e organizuar në mjedisin e të mësuarit, që shërben për të siguruar një formim të caktuar të atyre që nxën.

Ministri është ministri që mbulon çështjet e arsimit parauniversitar.

Ministria është ministria që mbulon çështjet e arsimit parauniversitar.

Mësues është personi që ka fituar të drejtën për të ushtruar profesionin e mësuesisë në arsimin parauniversitar.

Nxënës është personi që arsimohet në arsimin parauniversitar.

Nxënës me aftësi të kufizuara është personi, i cili ka dëmtime afatgjata fizike, mendore, shqisore, të sjelljes ose të kombinuara, që, në ndërveprim, mund ta pengojnë të marrë pjesë në mënyrë të plotë dhe të barabartë në arsimimin e tij dhe në jetën shoqërore.

Program mësimor është dokumenti që përmban synimet e lëndës, kompetencat e saj specifike, objektivat e arritjeve të nxënësve, përmbajtjen kryesore, metodologjitë specifike të mësimdhënies, nxënies dhe të vlerësimit të arritjeve të nxënësve.

Shkollë është institucioni që ofron shërbim arsimor për nivelet me kodet 1, 2, 3.

Shkollë private është shkolla jopublike, e cila nuk themelohet, financohet dhe administrohet nga qeveria qendrore ose vendore.

1.2. Përshkrimi i përgjithshëm

Ky studim ka për qëllim identifikimin e nevojave afatmesme dhe afatgjata të Bashkisë së Tiranës për ndërtimin e objekteve të reja arsimore të ciklit parauniversitar si dhe përcaktimin e mënyrës më kosto-efektive për realizimin e këtyre infrastrukturave. Meqënëse Bashkia Tiranë po vlerëson mundësinë e zbatimit të katij projekti përmes një skeme të Partneritetit Publik Privat, siç parashikohet në ligjin Nr. 125/2013, “Për Konçesionet dhe Partneritetin Publik Privat”, Neni 18, është ngritur komisioni për dhënien e PPP-së, në vijim të Vendimit të Kryetarit të Bashkisë nr.15742, datë 24.05.2016, për “Ngritjen e komisionit për ndjekjen e procedurave të konçesionit/partneritetit publik privat për përmirësimin e infrastrukturës arsimore në Bashkinë e Tiranës”.

Një nga detyrat e këtij komisioni, ka qënë hartimi i studimit të fizibilitetit për konçesionin/partneritetin publik privat, mbi bazën e të cilit do të përcaktohet procedura e zbatueshme për dhënien e koncesionit/partneritetit publik privat dhe do të hartohet dokumentacioni i tenderit.

Identifikimi i këtyre nevojave vjen si rezultat i rritjes së konsiderueshme demografike që ka pësuar Bashkia e Tiranës gjatë viteve të fundit çka ka rezultuar në mbipopullimin e disa prej shkollave të kryeqytetit, kryesisht në zonat informale dhe boshatisjen e disa të tjerave, kryesisht në zonat periferike. Me reformën e re territoriale tashmë bashkisë së re i janë shtuar edhe 13 Njësi Administrative, ish-komuna kufitare me kryeqytetin, çka e ka rritur edhe më tej numrin e

popullsisë dhe territorit e administruar nga bashkia. Si rrjedhim, kjo rritje ka theksuar nevojën e shtimit dhe përmirësimit në mënyrë konstante të shërbimeve publike parësore, siç është edhe ai i arsimit.

Ky dokument është bazuar mbi një bazë të dhënash të azhurnuar me situatën aktuale, përmes mbledhjes së informacionit në terren, shfrytëzimit të bazës së të dhënave ekzistuese në Bashkinë Tiranë, të dhënave të mbledhura nga Drejtoria Arsimore Rajonale dhe Ministria e Arsimit si dhe janë konsultuar studimet e mëparshme në nivel lokal, rajonal dhe kombëtar, për të krijuar një panoramë sa më të qartë të situatës. Duke u bazuar në të dhënat e marra, studimi është përpjekur të integrojë sëbashku në një kuadër ndërlidhës analizën e thelluar të gjendjes ekzistuese, parashikimin e nevojave aktuale dhe të ardhshme të bashkisë, koordinimin e projektit me politikat kombëtare dhe sektoriale si dhe vlerësimin e metodës më efektive për financimin dhe zbatimin e objektit të studimit.

Fillimisht kapitulli i parë përcakton termat e përdorura në këtë studim si dhe një përshkrim të përgjithshëm të projektit.

Në kapitullin e dytë të dokumentit, paraqitet në mënyrë të përgjithshme situata aktuale e infrastrukturës arsimore në Bashkinë e Tiranës duke shpjeguar nevojën për realizimin e këtij projekti dhe objektivat që kërkohet të arrihen përmes tij. Më pas dokumenti vijon me objektivat e projektit bashkërendohen me objektivat e politikave kombëtare dhe sektoriale, me qëllim harmonizimin e politikave vendore me ato rajonale dhe qendrore. Në këtë fazë analizohen gjithashtu përfitimet strategjike dhe operacionale që pritet të vijnë nga projekti prej të cilave mendohet të përfitojnë në mënyrë direkte rreth 12,390 nxënës si dhe një pjesë e madhe e qytetarëve të bashkisë.

Kapitulli i tretë i studimit fillimisht parashtron legjislacionin ekzistues për përgjegjësitë dhe kompetencat e NJQV-ve në lidhje me arsimin parauniversitar si dhe me metodologjinë e përdorur për realizimin e këtij studimi. Kjo e fundit është bazuar mbi vlerësimin e disa treguesve, të cilët vijnë si referenca ligjore apo standarde të rekomanduara nga ministria e linjës të tilla si: Numri i nxënësve/dhomë mësimi të përgjithshme; Rrezja e mbulimit me shërbimin e arsimit parauniversitar; Numri i shkollave mbi bazë të numrit të popullsisë; Standarde të projektimit të shkollave të ciklit parauniversitar, etj. Krahasimi i këtyre treguesve me situatën aktuale në Bashkisë së Tiranës shpalos në mënyrë të theksuar mungesën e standarteve në arsimin parauniversitar në Tiranë dhe rëndësinë strategjike që ka ky projekt për arritjen e tyre. Mbi këtë racionale prezantohet analiza e thelluar të situatës aktuale duke evidentuar më me detaje mangësitë e infrastrukturës arsimore e Bashkisë së Tiranës, shoqëruar me parashikimet afatmesme dhe afatgjata të nevojave për infrastruktura të reja arsimore.

Kapitulli i katërt parashtron analizën teknike e projektit ku evidentohen zonat më të përshtatshme për ndërtimin e strukturave të reja arsimore. Identifikimi i këtyre është arritur duke marrë në konsideratë një sërë karakteristikash të tilla si sipërfaqja e territorit e mbuluar me rrezën e shërbimit të infrastrukturave arsimore, sipërfaqja e trojeve dhe pronësia e tyre, përshtatshmëria tipologjike dhe gjeologjike e truallit, infrastruktura e zonës etj. Në këtë kapitull është prezantuar

gjithashtu parashikimi i kostove totale për zbatimin e projektit duke nisur nga kostot e projektimit, ndërtimit dhe mirëmbajtjes, kostot e mobilimit si dhe kosto të tjera të përgjithshme që duhet të konsiderohen.

Me saktësimin e nevojës për infrastruktura të reja arsimore dhe identifikimin e trojeve të mundshme për realizimin e tyre, studimi vijon në kapitullin e pestë me një analizë të impaktit mjedisor dhe social që do të sjellë ndërtimi i shkollave.

Kapitulli i gjashtë fokusohet në aspektet ekonomike dhe financiare të projektit. Në këtë kapitull vlerësohet modeli ekonomik i Partneritetit Publik Privat, duke marrë për referencë edhe praktikatat më të mira në vendet e zhvilluara ku ky model ka përdorim më të gjerë. Kapitulli rimerr në shqyrtim analizën e kostove, vijuar me analizën e të ardhurave për financimin e projektit. Kapitulli vijon me Analizën financiare për periudhën 7 vjeçare të zbatimit të skemës së PPP, si dhe vlerëson realizueshmërinë ekonomike të projektit. Ky kapitull mbyllet me një analizë sasimore dhe cilësore të riskut dhe analizë të ndjeshmërisë.

Kapitulli i fundit i studimit konkludon në arsyet përse është vendosur të zgjidhet skema e PPP për realizimin e këtij projekti si dhe konkretisht cila metodë e PPP është evidentuar si më e përshtatshme nga pikëpamja teknike dhe financiare.

2. PIKËNISJA E PROJEKTIT

Në Bashkinë Tiranës gjenden gjithsej 191 shkolla publike, nga të cilat 17 janë shkolla të mesme të veçanta, 13 janë të mesme të bashkuara, 40 janë cikli I ulët dhe 121 janë 9-vjeçare. Në total, zhvillojnë mësimin 13963 nxënës në shkollat e mesme të vecanta, 4557 nxënës në shkollat e mesme të bashkuara, 56950 në ciklin 9-vjeçar dhe 795 nxënës në ciklin e ulët. Duke qenë se numri i nxënësve është më i lartë se kapaciteti maksimal i këtyre shkollave, një pjesë e konsiderueshme e tyre kanë të regjistruar më shumë nxënës se kapaciteti maksimal i tyre, çka i detyron ta zhvillojnë mësimin në klasa të mbipopulluara ose gjatë turnit të dytë. Nga llogaritjet e bëra për këtë studim fizibiliteti rezultoi se 61 shkolla kanë më shumë nxënës se sa kapaciteti i tyre maksimal, nga të cilat 10 janë të mesme të vecanta, 2 janë të mesme të bashkuara dhe 49 janë 9-vjeçare. 57 shkolla e zhvillojnë mësimin me dy turne nga të cilat 3 të mesme të vecanta, 3 të mesme të bashkuara, 1 cikël I ulët dhe 50 9-vjeçare. Në total, në Bashkinë Tiranë janë 14 292 nxënës mbi kapacitetin maksimal të infrastrukturës arsimore dhe 14 919 nxënës që e zhvillojnë mësimin gjatë turnit të dytë.

Numri i pamjaftueshëm i shkollave në Bashkinë Tiranë ka bërë që gjatë viteve të përvijohen disa probleme të mprehta me të cilat përballet komuniteti

1. **Mësimi me dy turne.** Në Bashkinë Tiranë, 66% e shkollave 9 vjeçare në zonat urbane dhe 8% e shkollave 9 vjeçare në zonat peri-urbane dhe rurale e zhvillojnë mësimin me dy turne. Ndersa 15% e shkollave të mesme në zonat urbane dhe 25% e shkollave të mesme në zonat peri-urbane dhe rurale e zhvillojnë mësimin me dy turne. Është vërtetuar nga studime të ndryshme se zhvillimi i mësimit me dy turne është burim i një sërë problemesh, si: Përqëndrimi i dobët i fëmijëve gjatë mësimit të zhvilluar në oraret e mbasditës; Mundësia e limituar e prindërve për të shoqëruar fëmijët nëpër shkolla për shkak të përplasjes me oraret e punës; Mbipërdorimi i shkollave dhe amortizimi i shpejtë i tyre etj.

 - **Numri i lartë i nxënësve për klasë,** apo siç njihet ndryshe në literaturën ndërkombetare "madhësia e klasës"¹. Sot në Tiranë, një numër i konsiderueshëm shkollash të ciklit 9-vjeçar dhe të mesëm kanë një madhësi klase që shkon mbi 30-35 nxënës për klasë kur mesatarja e madhësisë së klasës në vendet e OECD është nga 21-25 nxënës për arsimin parësor².
 - **Vështirësia e aksesit në shkolla.** Zhvillimi i vullshëm demografik i Tiranës dhe përqëndrimi i ndërtimeve të reja në territore periferike të pazhvilluara deri në fillim të viteve '90, ka bërë që në disa Njësi Administrative të Tiranës të ketë zona me dëndësi

¹ Sipas përkufizimit të Organizatës për Bashkëpunimin e Zhvillimin Ekonomik (OECD- anglisht).

² Ky raport për arsimin parauniversitar (bëhet fjalë për klasën 5-8) shkon në 24 nxenes për klasë dhe për shkollat e mesme rreth 25 nxenes për klasë. Klasat e vogla lejojnë mesuesit të fokusohen më shumë tek nevojat individuale të nxënësve dhe të zvogëlojnë kohën që nevojitet për tu marrë me ndërpreje të ndryshme. Sipas OECD klasat e vogla janë më të rekomandueshme për nivelin fillestar, se sa për nivelin e shkollave të mesme. (Shih OECD 'Education at a Glance' 2011 - Chapter D 'The Learning Environment and Organisation of Schools')

banimi urbane të pambuluara fare me institucione arsimore, duke e bërë të vështirë aksesin e nxënësve. Sipas VKM nr. 671, datë 29.07.2015 “Për miratimin e rregullore së planifikimit të territorit” rrezja e mbulimit me shërbimin parauniversitar në vijë ajrore duhet të jetë si më poshtë:

Për shkollat fillore dhe 9-vjeçare, rrezja e mbulimit në vijë ajrore:

- 500 - 600 metra në zona urbane
- 1000 – 1500 metra në zona rurale

Për shkollat e mesme, rrezja e mbulimit në vijë ajrore

- 1000 – 1500 metra në zona urbane
- 2000 – 4500 metra në zona rurale

Ky projekt synon zgjidhjen e problemeve të sipërpërmendura përmes ndërtimit të 17 shkollave të reja, nga të cilat 10 do të jenë shkolla 9-vjeçare dhe 7 shkolla të mesme. Më ndërtimin e këtyre shkollave të reja, në Tiranë nuk do të ketë më shkolla të mbushura mbi kapacitetin e tyre normal apo shkolla që e zhvillojnë mësimin me dy turne. Hartimi dhe zbatimi i këtij projekti është një element i rëndësishëm i programit politik të Kryetarit të Bashkisë Tiranë për mandatin 2015-2019 dhe është në përputhje si me procesin e planifikimit kombëtar e sektorial ashtu edhe me politikat afatgjata të zhvillimit të Tiranës.

2.1. Procesi i planifikimit kombëtar, rajonal, sektorial

Programi i ndërhyrjeve për zhvillimin e infrastrukturës së arsimit ka për qëllim rritjen e cilësisë dhe standardeve të arsimit parauniversitar në Bashkinë e Tiranës duke përmirësuar infrastrukturën fizike arsimore. Një nga sfidat kryesore që has sot arsimit parauniversitar në gjithë vendin është gjendja jo e mirë e infrastrukturës fizike të institucioneve arsimore. Kjo situatë është theksuar si një nga sfidat e sektorit të arsimit edhe në Strategjinë Kombëtare për Zhvillim e Integrim 2015 - 2020 (SKZHI) në të cilën theksohet se "*gjendja përgjithësisht e dobët e infrastrukturës fizike të ndërtesave shkollore pengon ofrimin e një arsimit cilësor në të gjitha nivelet*"³. Në Bashkinë e Tiranës ky problem është edhe më i mprehtë e nuk lidhet thjesht me kushtet bazë të godinave shkollore (si ndriçimi, ngrohja, hapësirat rekreative dhe sportive, etj.), por sidomos me shpërndarjen jo-efektive dhe aksesueshmërinë e dobët të objekteve shkollore, sidomos në zonat informale të kryeqytetit.

Duke nisur prej fillimit të viteve ‘90 e deri më sot, popullsia e Tiranës ka pësuar ndryshime radikale si pasojë e lëvizjeve të mëdha demografike. Bazuar në të dhënat e INSTAT-it në vitin 1989, popullsia e bashkisë së vjetër të Tiranës ka qenë rreth 245 mijë banorë ndërsa sipas censusit të 2011-ës ajo thuhet ishte dyfishuar duke arritur në rreth 420 mijë. Tashmë, me

³ Shih SKZHI II 2015-2020, fq. 129 "Gjendja aktuale e sistemit arsimor në përgjithësi në Shqipëri"

reformën e re territoriale, territorit të ri të Bashkisë Tiranë i janë shtuar edhe 13 ish-komuna, çka e ka trefishuar numrin e popullsisë rezidente duke e çuar në rreth 780 mijë banorë⁴. Por, përmirësimi i shërbimeve publike nuk ka mundur të ndjekë të njëjtin ritëm me rritjen e popullsisë dhe për këtë arsye shërbimet e tilla si ai i arsimit në qytetin e Tiranës vuajnë nga mbipopullimi. Adresimi i këtij problemi është kthyer në një nga prioritetet më kryesore dhe emergjente të Bashkisë së re të Tiranës.

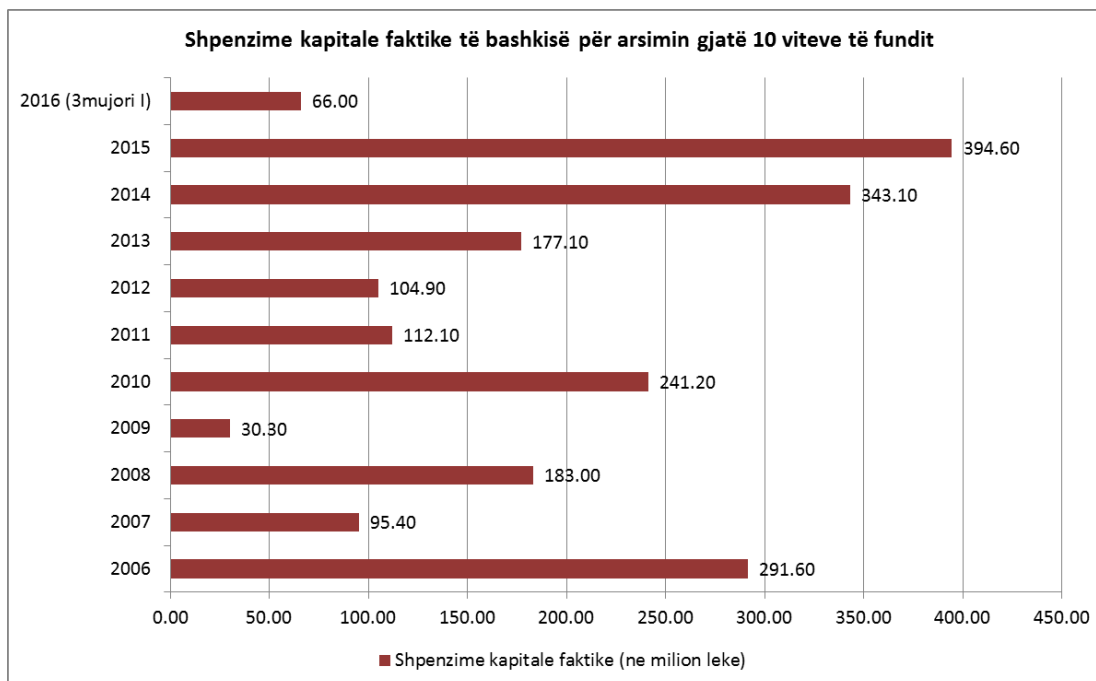
Gjatë viteve të fundit, investimet në infrastrukturën arsimore parauniversitare të Tiranës kanë ardhur duke u rritur. Megjithatë, pavarësisht nevojës për shkolla të reja që diktohet nga rritja drastike e popullsisë së Tiranës dy dekadat e fundit, këto investime më së shumti janë fokusuar në rikonstruksionin e ambienteve shkollore ekzistuese për të përmirësuar kushtet e mësimi dhe arritjen e standardeve. Përmes programit të Qeverisë “Ndërtimi dhe Rehabilitimi i Shkollave”⁵ me një financim të pjesshëm prej 12.4 milion € nga Banka e Këshillit të Europës, i cili filloi të zbatohet në vitin 2005, në kryeqytet janë ndërtuar 7 shkolla të reja (4 të ciklit të mesëm të ulët dhe 3 gjimnaze) si dhe janë rehabilituar ambientet e 12 shkollave të tjera (9 të ciklit të mesëm të ulët dhe 3 gjimnaze). Nga ky program u arrit përmirësimi i normave akademike dhe ambienteve fizike të shkollave prej të cilave përfituan rreth 17.000 nxënës dhe rreth 1.000 mësues.

Nga vetë të ardhurat e Bashkisë së Tiranës në 10 vitet e fundit, siç shihet edhe nga grafiku i mëposhtëm, shpenzimet kapitale për investimet në arsim kanë qënë rreth 2 miliard lekë nga të cilat vetëm në vitin 2015 dhe tre mujorin e parë të vitit 2016 janë investuar rreth 460.1 milion lekë ose 23% e gjithë investimeve për 10 vite.

⁴ Sipas Gjendjes Civile 2016.

⁵ https://www.coe.int/t/dg4/epas/Source/Tirana/CEB-note-info_EN.pdf

Figura 1 - Shpenzimet kapitale për arsimin gjatë 10 viteve të fundit

2.2. Bashkërendimi me politikat kombëtare dhe sektoriale

Edhe pse deri tani janë bërë një sërë investimesh në shumë nga institucionet e arsimit parauniversitar në Tiranë, nevoja për përmirësimin e mëtejshëm dhe rritjen e kapaciteve me ndërtimin e objekteve të reja mbetet një domosdoshmëri.

Ky projekt bazohet në vizionin që ka Bashkia e Tiranës në drejtim të sektorit të arsimit i cili synon të ofrojë një infrastrukturë moderne të institucioneve arsimore, por që bazohet në plotësimin e nevojave dhe interesave të nxënësve në Tiranë, për të garantuar rritjen e cilësisë së mësimdhënies, sigurimit të standardeve dhe aksesit më të lartë nga të gjithë grupet e në të gjithë territorin e Bashkisë, si dhe kthimin e institucioneve arsimore në qendra të rëndësishme komunitare.

Ky vizion mbështetet edhe në vizionin e Qeverisë të shprehur si në kuadrin strategjik kombëtar, “Strategjia Kombëtare për Zhvillim e Integrim 2015–2020” edhe në “Strategjinë për Arsimin Parauniversitar 2014-2020”, ku theksohet nevoja për të siguruar një arsim gjithëpërfshirës dhe cilësor për të gjithë nxënësit, edukimi i të cilëve përbën një nga investimet më thelbësore për zhvillimin e shoqërisë shqiptare. Politikat e Bashkisë së Tiranës në këtë drejtim udhëhiqen pikerisht nga ky kuadër strategjik.

SKZHI⁶ ka përcaktuar si një objektiv të rëndësishëm në politikat e Qeverisë lidhur me arsimin parauniversitar, **përmirësimin e shërbimit "Arsim cilësor për të gjithë" nëpërmjet, azhurnimit dhe krijimit të infrastrukturës në kopshtet dhe shkollat e reja dhe ekzistuese, në përputhje me standardet evropiane, duke përfshirë aksesin për fëmijët me aftësi të kufizuara.**

Nga ana tjetër, **Strategjia për Arsimin Parauniversitar 2014-2020** thekson se një nga sfidat e mëdha në këtë sektor është niveli jo i kënaqshëm i financimit të arsimit parauniversitar, kundrejt objektivave të miratuara në programin e Qeverisë, për të realizuar funksionet e përcaktuara me ligj. Për të adresuar këtë sfidë "*Mbështetja komunitare: si e mirë publike dhe vetjake, duhet të sigurohet përmes mbështetjes financiare nga të gjitha burimet e mundshme të shoqërisë,*" përcaktohet si një nga parimet udhëheqese të jetësimit të vizionit të strategjisë.

Pra, përveç financimit të këtij sektori nga fondet publike, si kontribute të qeverisë qendrore apo buxhetit të Njësitë të Qeverisjes Vendore, strategjia parashikon edhe mobilizimin e partneritetit publik privat dhe hartimin e politikave për nxitjen dhe tërheqjen e fondeve nga sektori privat⁷.

Reforma administrative territoriale e rrit rolin e bashkive në drejtim të zbatimit të funksioneve të përbashkëta, siç është edhe sistemi i arsimit parauniversitar dhe vendos një objektiv shumë të rëndësishëm për njësitë e qeverisjes vendore - atë të "*sigurimit të cilësisë së shërbimeve sipas standardeve dhe politikave kombëtare*"⁸. Në kuadrin e programit "shkollat si qendër komunitare" strategjia përcakton se bashkitë do të jenë autoriteti kryesor në zbatimin e këtij programi nëpërmjet instrumenteve dhe veprimtarive me institucionet arsimore.

2.3. Bashkërendimi me politikat afatgjata të zhvillimit të Tiranës

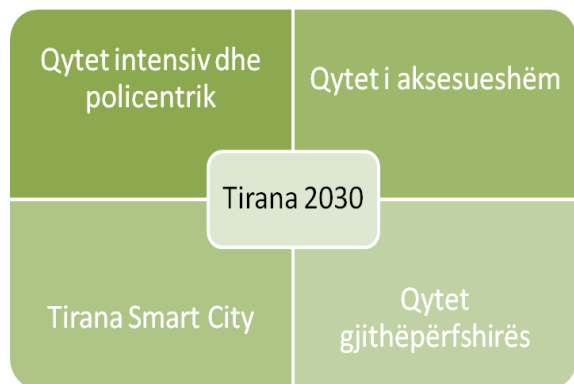
Ky projekt bazohet dhe orientohet nga katër shtyllat kryesore të vizionit të ri të zhvillimit të Tiranës të përcaktuar në dokumentin e Planit të Zhvillimit të Territorit të Bashkisë së Tiranës, "Tirana 2030".

⁶ Strategjia për Zhvillimin e Arsimit Parauniversitar 2014 -2020, Parimet Udheheqëse, fq 28

⁷ Strategjia për Zhvillimin e Arsimit Parauniversitar 2014 -2020 Përsosja e Qeverisjes, e Udhëheqjes dhe e Menaxhimit të Kapaciteteve dhe Burimeve, fq 29

⁸ Strategjia Ndërsëktorale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Lokale 2015-2020, Funksionet e Perbashketa, fq 33

Figura 2 Shtyllat kryesore të zhvillimit për Tiranën

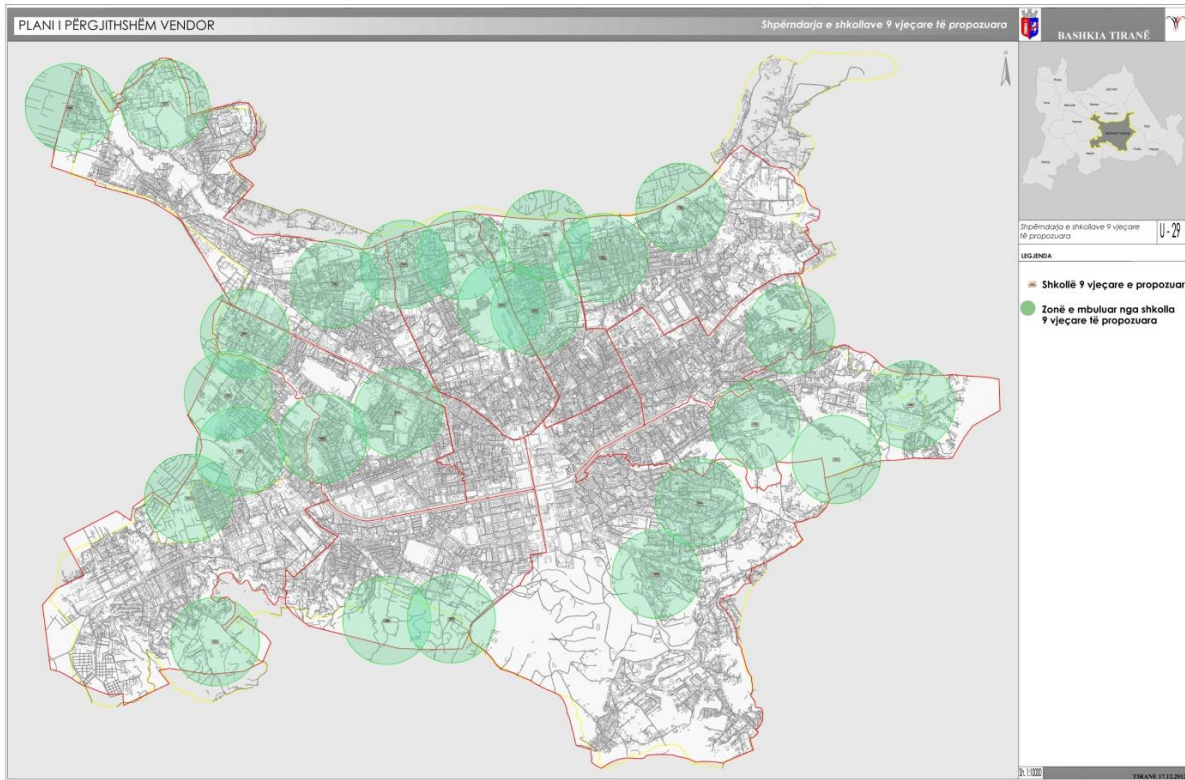

Këto shtylla udhëhiqen gjithashtu nga parimi i zhvillimit të qëndrueshëm të kryeqytetit i cili do të orientojë politikat e investimeve të bashkisë në mënyrë që ti përgjigjën vizionit të mësipërm për zhvillimin e Tiranës. Në kuadrin e arsimit parauniversitar, ky studim është në linjë me këtë vizion duke siguruar një infrastrukturë arsimore lehtësisht të aksesueshme, gjithëpërfshirëse dhe që i përgjigjet synimit të një qyteti policentrik dhe ‘smart’.

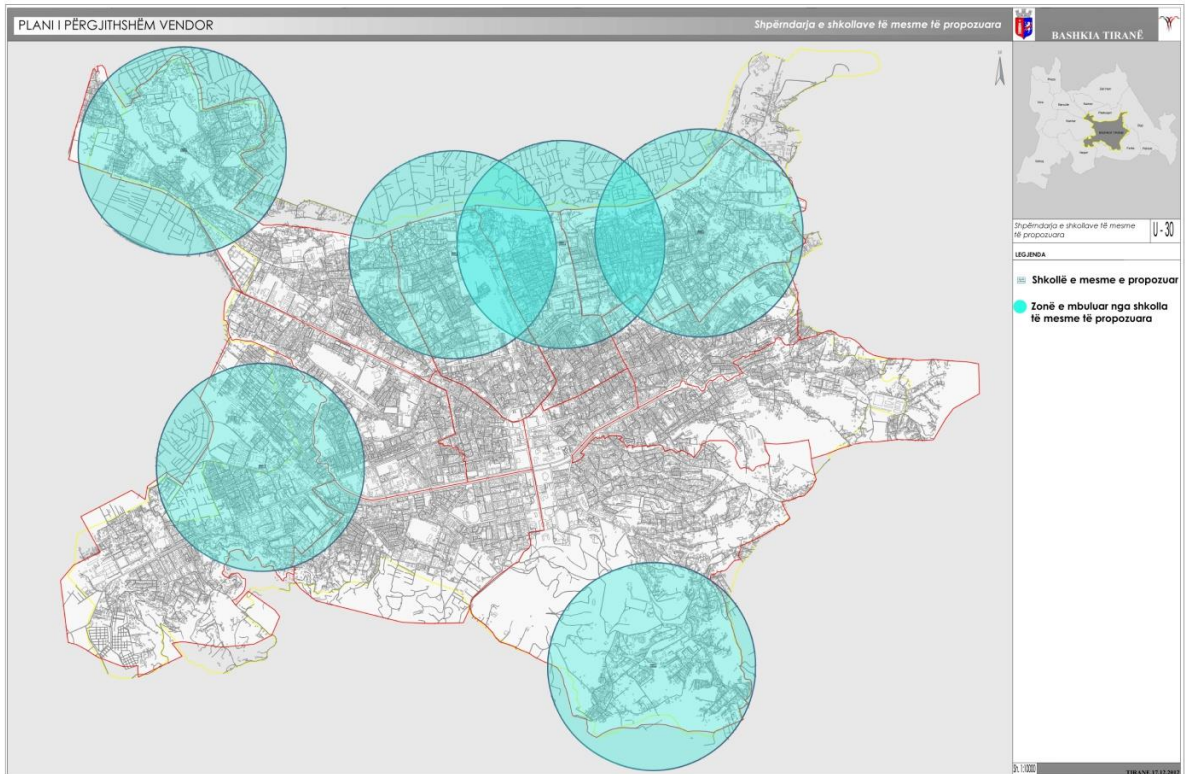
Nevoja për ndërtimin e shkollave të reja të arsimit parauniversitar është përmendur si pikë e rëndësishme edhe në planet e mëparshme të zhvillimit të bashkisë së vjetër të Tiranës. Në Planin e Përgjithshëm Vendor të vitit 2013, disa zona u evidentuan si më problematike të kryeqytetit, të cilat kishin mangësi në mbulimin e tyre me infrastrukturën e duhur arsimore parauniversitare. Këto zona janë kryesisht të shtrira në pjesët periferike të Tiranës dhe janë gjithashtu zona informale të cilat janë mbipopulluar me kalimin e viteve si pasojë e migrimit të brendshëm. Në PPV-në e 2013-ës u propozua ndërtimi i 25 shkollave të ciklit 9-vjeçar dhe 6 shkolla të ciklit të mesëm. Pjesa më e madhe e propozimeve për sheshet e ndërtimit shtrihej në pjesët veriore, perëndimore dhe lindore të kryeqytetit të cilat janë dhe ato më problematike. Propozimet e këtij plani kanë synuar kryesisht që të mbulojnë të gjithë territorin e Bashkisë Tiranë me rrezet e shërbimit të shkollave 9-vjeçare dhe të mesme, por nuk është thelluar me një analizë të indikatorëve të tjerë si numri i nxënësve/klasë apo indikatorë të tjerë sektorial. Gjithashtu PPV-ja ka përcaktuar zonat ku duhet të parashikohen shkollat e reja por nuk ka ardhur me propozime konkrete në nivel trualli (parcele). Konkretisht, në këtë PPV janë parashikuar shkollat si mëposhtë:

- 3 shkolla 9-vjeçare në njësinë nr.1
- 2 shkolla 9-vjeçare dhe 1 shkollë të mesme në njësinë nr.2
- 1 shkollë 9-vjeçare në njësinë nr.3
- 2 shkolla 9-vjeçare dhe 1 shkollë të mesme në njësinë nr.4
- 2 shkolla 9-vjeçare në njësinë nr.5
- 4 shkolla 9-vjeçare dhe 1 shkollë të mesme në njësinë nr. 6
- 3 shkolla 9-vjeçare në njësinë nr.7,
- 2 shkolla 9-vjeçare dhe 1 shkollë të mesme në njësinë nr. 8
- 3 shkolla 9-vjeçare dhe 1 shkollë të mesme në njësinë nr. 9
- 3 shkolla 9-vjeçare dhe 1 shkollë të mesme në njësinë nr.11

Harta 1-Shpërndarja e shkollave 9-vjeçare të propozuara në Planin e Përgjithshëm Vendor të vitit 2013 të Bashkisë Tiranë

Harta 2 - Shpërndarja e shkollave të mesme të propozuara në Planin e Përgjithshëm Vendor të vitit 2013 të Bashkisë Tiranë

Për periudhën 2015-2017, nga Fondi i Zhvillimit Rajonal janë parashikuar të financohen rreth 867 milion lekë, për objekte shkollore ku FZHR do të mbulojë rreth 59% të vlerës totale të investimeve dhe bashkia rreth 41% të saj ose rreth 357 milion lekë⁹. Kjo tregon që investimet në këtë sektor janë ende minimale në krahasim me nevojat e mëdha dhe urgjente të bashkisë për adresimin e situatës së mbipopullimit të shkollave dhe ofrimit të infrastrukturës arsimore në ato zona ku ka mangësi.

2.4. Përparësitë e politikave

Në programin politik të Kryetarit të Bashkisë së Tiranës për mandatin qeverisës 2015-2019, theksohet se “mbipopullimi i kopshteve dhe shkollave ka ndikuar në uljen e cilësisë dhe standardeve që ofrojnë këto institucione.”¹⁰ Një kopësht në kryeqytet u shërben mesatarisht 198 fëmijëve ndërsa një shkollë ka mesatarisht 819 nxënës, ndërkohë që në rang vendi ky raport është 44 fëmijë për kopësht dhe 276 nxënës për çdo shkollë. Ndërtimi i shkollave dhe kopshteve të reja, për t’i dhënë fund problemit të mbipopullimit dhe të mësimit me dy turne është një nga angazhimet më të rëndësishme të Kryetarit të Bashkisë së Tiranës.

Ky angazhim politik është reflektuar në Programin Buxhetor Afatmesëm 2016-2018, ku theksohet se një nga prioritetet kryesore të kësaj PBA-je është eliminimi i mësimit me dy turne.¹¹ Për jetësimin e këtij prioriteti, me Vendimin e Këshillit Bashkiak nr. 59, datë 30.12.2015, u vendos edhe Taksa e Përkohëshme për Infrastrukturën Arsimore, e cila do të paguhet nga të gjitha familjet, personat juridikë e fizikë, vendas ose të huaj, që banojnë dhe ushtrojnë veprimtari ekonomike brenda territorit të Bashkisë Tiranë. Mbledhja e kësaj takse ka filluar që në vitin 2016 dhe parashikohet të mblidhet për 7 vjet. Në Relacionin që shoqëron këtë Vendim të Këshillit Bashkiak thuhet shprehimisht se të ardhurat e sigurara nga kjo taksë do të përdoren vetëm me synimin për t’i dhënë fund mësimit me dy turne, përmes ndërtimit të shkollave të reja dhe, nëse do ketë hapësirë fiskale edhe për rikonstrukcionin e shkollave ekzistuese. Të ardhurat e mbledhura nga kjo taksë parashikohet të jenë 630,000,000 lekë në vitin 2016, 690,000,000 lekë në vitin 2017 dhe 720,000,000 lekë në vitin 2018.

Megjithatë të ardhurat e mbledhura gjatë tre viteve të para të aplikimit të taksës, nuk janë të mjaftueshme për të realizuar ndërtimin e gjithë objekteve arsimore të nevojshme menjëherë. Ndërkohë që gjatë gjysmës së dytë të vitit 2015 dhe vitit 2016, përmes nismave të ndryshme dhe fondeve të vetë Bashkisë Tiranë, janë rikonstruktuar tërësisht të gjitha çerdhet dhe një pjesë e mirë e kopshteve, për ndërtimin e shkollave të reja kostot janë shumë të larta dhe të papërbalueshme për buxhetin e Bashkisë. Rrjedhimisht, për ndërtimin e shkollave të reja të nevojshme është menduar përdorimi i mënyrave alternative të financimit, si Partneriteti Publik Privat. Financimi përmes partneritetit publik privat mund të konsiderohet si alternativë, me

⁹ Plani Buxhetor Afatmesëm 2015-2017 i Bashkisë Tiranë

¹⁰ Kontrata me Tiranën, f. 26.

¹¹ Bashkia e Tiranës, Programi Buxhetor Afatmesëm 2016-2018. Relacioni, Pjesa I, f. 5.

qëllim realizimin e infrastrukturave arsimore të nevojshme në një afat kohor sa më të shkurtër, duke financuar investimet përmes partnerëve privatë, ndërkohë që shlyerja e këtyre investimeve mund të bëhet në një hark kohor më të gjatë, duke shfrytëzuar të ardhurat që do të mbledhë bashkia përmes takësës së përkohëshme për infrastrukturën arsimore apo edhe të ardhurave të tjera të adresuara për sektorin e arsimit parauniversitar. Gjatë viteve të fundit ky partneritet shihet gjithmonë e më shumë si një nga mënyrat më efektive për ofrimin e atyre shërbimeve publike për të cilat qeveritë lokale si dhe ato qendrore nuk mund ti përballojnë me resurset e tyre¹².

Disa aspekte të cilat identifikojnë rolin e rëndësishëm të partneritetit publik privat janë:

- sigurimi i kapitalit shtesë të nevojshëm;
- identifikimin më të mirë të nevojave dhe shfrytëzimin optimal të burimeve;
- sigurimin e vlerës së shtuar ndaj publikut dhe konsumatorit;
- sigurimin e aftësive alternative menaxheriale dhe zbatuese.

2.5. Përshkrim i përgjithshëm i gjendjes ekzistuese infrastrukturore

Sipas të dhënave zyrtare të INSTAT, popullsia e qytetit të Tiranës në 25 vitet e fundit është dyfishuar si rezultat i migrimit të brendshëm nga zonat urbane dhe rurale të të gjithë Shqipërisë. Kjo shifër në realitet është akoma më e lartë, si rezultat i lëvizjeve të vazhdueshme dhe të pa raportuara të popullsisë. Zhvillimi i paplanifikuar dhe i pakontrolluar i qytetit gjatë këtyre viteve ka sjellë zgjerimin e tij, duke krijuar zona informale pothuajse në të gjithë hapsirën periferike të qytetit të Tiranës dhe rritur dendësinë e popullsisë në zonat urbane tradicionale të tij.

Me gjithë zhvillimin e madh dhe të vrullshëm të qytetit, realizimi i investimeve të mëdha në fushën e ndërtimit ka qenë i njëanshëm, kryesisht në fushën e banesave dhe të objekteve ekonomike. Ai nuk është shoqëruar me përmirësimin progresiv të infrastrukturës arsimore në përgjithësi duke sjellë mungesa të theksuara, si në qendrën urbane tradicionale, ashtu edhe në zonat e urbanizuara rishtazi në periferi të qytetit të Tiranës apo zonat rurale përreth saj.

Në këtë mënyrë, është krijuar një raport jo i drejtë midis funksioneve të zonave, sidomos midis atyre të qendrës dhe atyre periferike. Edhe shumica e ndërhyrjeve të realizuara në infrastrukturën arsimore që janë bërë gjatë viteve të fundit, kanë qenë të pjesëshme, janë shoqëruar në përgjithësi me ndërtimin e shtesave në godinat ekzistuese për të plotësuar ambientet, dhe rrallë herë kanë konsistuar në ndërtimin e institucioneve të reja arsimore. Për pasojë funksionimi aktual i objekteve arsimore rezulton i sforcuar.

Në shumicën e institucioneve arsimore 9-vjeçare dhe të mesme të Bashkisë së Tiranës kushtet e mjediseve mësimore dhe ambienteve rekreative shfaqin një shkallë të lartë amortizimi, si pasojë

12 Ligji Nr. 125/2013 "PËR KONCESIONET DHE PARTNERITETIN PUBLIK PRIVAT" Neni 4 " Fusha e zbatimit të koncesioneve/partneriteteve publike private", pika dh) shkencë dhe arsim

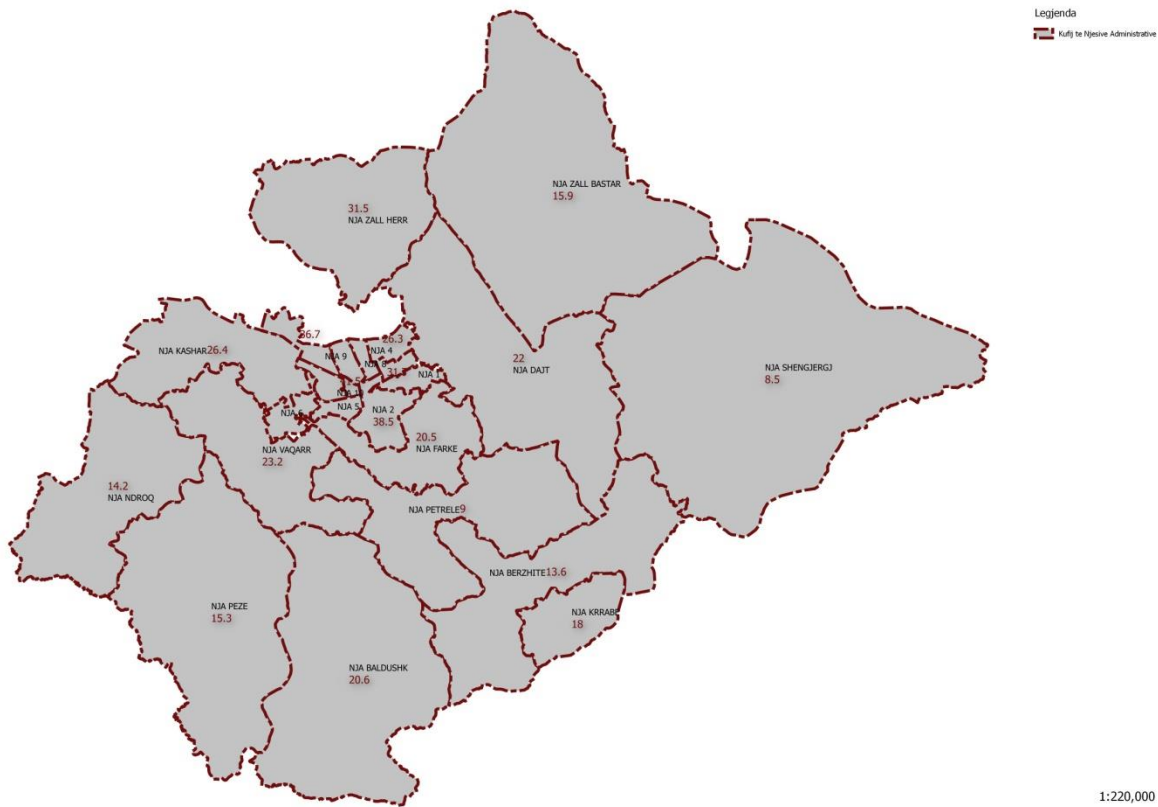
e mungesës së ndërhyrjeve periodike për rikonstruksionin dhe mirëmbajtjen e tyre. Por çka është më e rëndësishme, kapaciteti i infrastrukturës arsimore, administrimi i tyre, shpërndarja në territor dhe elementë të tjerë që ndihmojnë në vlerësimin e ofrimit të këtij shërbimi paraqesin karakteristika të ndryshme në zonën urbane dhe në atë rurale të Bashkisë.

Në zonën urbane të Bashkisë Tiranë (Njësitë administrative 1-11), mbipopullimi i klasave dhe kryerja e mësimit me 2 turne mbetet një nga shqetësimet kryesore të qytetarëve dhe bashkisë. Dëndësia e klasave në shumë raste nuk është optimale; me mesataren e cila varion nga 36.5 nxënës/klasë fizike në zonat urbane, në 18.8 nxënës/klasë fizike në zonat rurale. Raporti nxënës/klasë fizike i shkollave urbane e tejkalon maksimumin e parashikuar prej 30-35 nxënës/klasë në legjislacionin sektorial përkatës. Madje në disa shkolla kjo mesatare arrin deri në 65.8 nxënës/klasë fizike, duke detyruar administratorët e këtyre institucioneve ta organizojnë mësimdhenien me dy turne. Për më tepër, këto të dhëna tejkalojnë ndjeshëm mesataren e rekomandueshme të BE-së apo niveleve të shteteve fqinje siç raportohet nga OECD13.

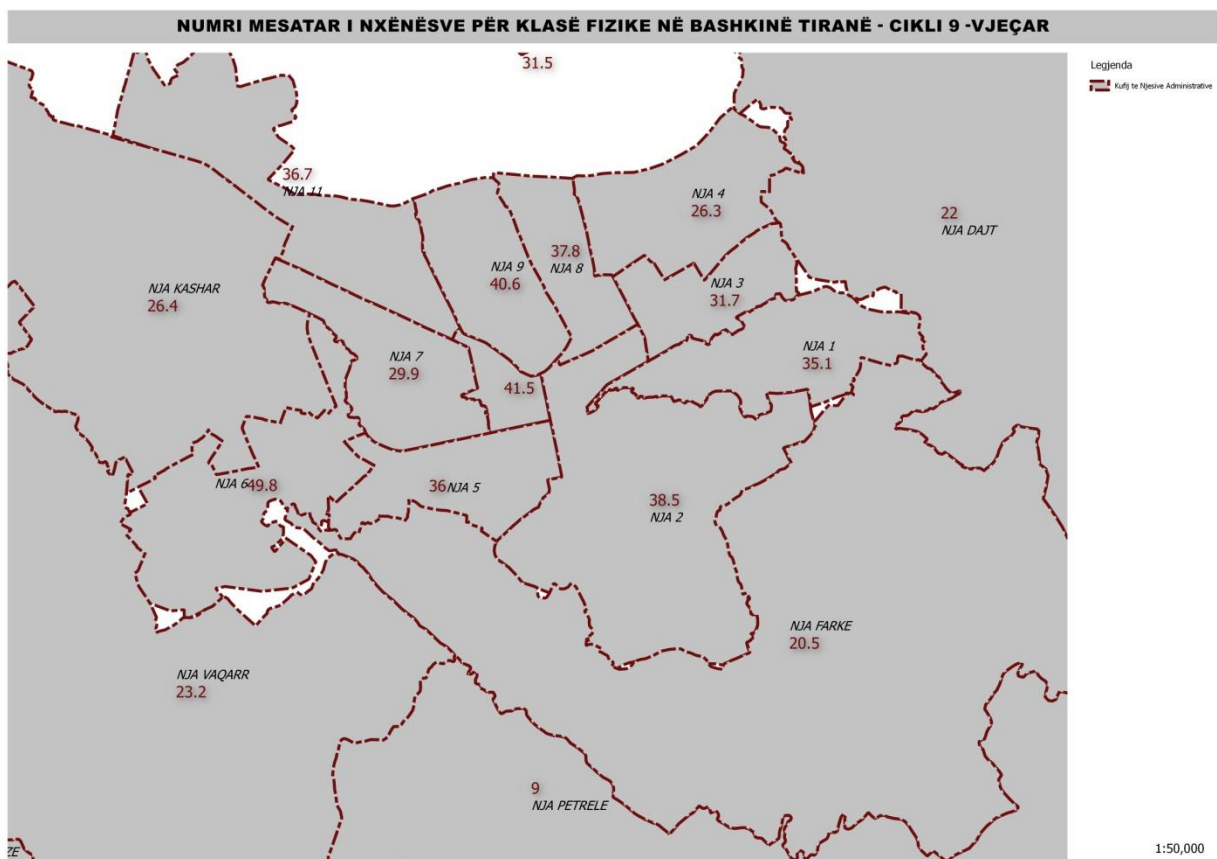
Në hartën më poshtë shohim numrin e nxënësve për klasë fizike për shkollat 9-vjeçare sipas Njësi Administrative. Njësitë më problematike sa i përket këtij raporti janë Njësia nr. 6 me raport 49.8 nxënës për klasë fizike, Njësia nr. 10 me 41.5 nxënës për klasë fizike, Njësia nr. 9 me 40.6 nxënës për klasë fizike, për të vazhduar me Njësitë nr. 2, nr. 5, nr. 8 dhe nr. 11 që kanë të gjitha një raport prej mbi 35 nxënës për klasë fizike. Në shumicën e rasteve, këto mesatare i referohen shkollave të cilat për shkak të këtij mbipopullimi e zhvillojnë mësimin me dy turne.

Harta 3 - Nr. mesatar i nxënësve për klasë fizike sipas Njësive Administrative për shkollat 9-vjeçare

NUMRI MESATAR I NXËNËSVE PËR KLASË FIZIKE NË BASHKINË TIRANË - CIKLI 9 -VJEÇAR

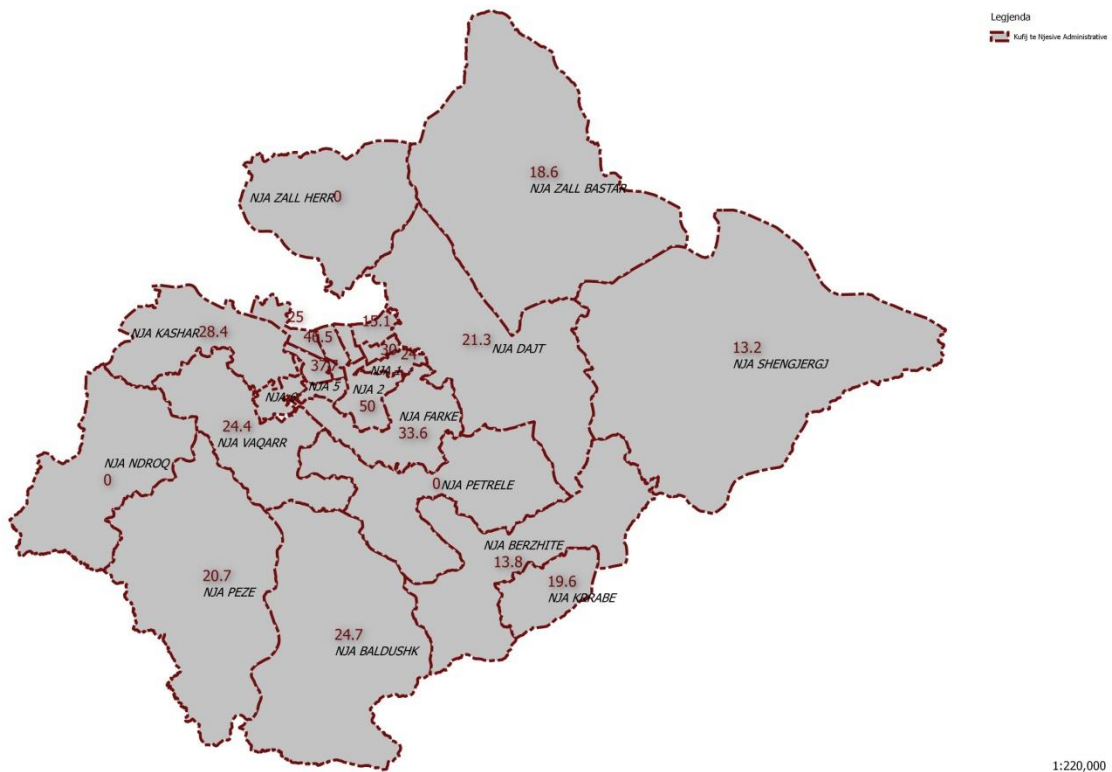
Harta 4 - Nr. mesatar i nxenesve për klase fizike sipas në zonën urbane dhe NjA përreth për shkollat 9-vjeçare

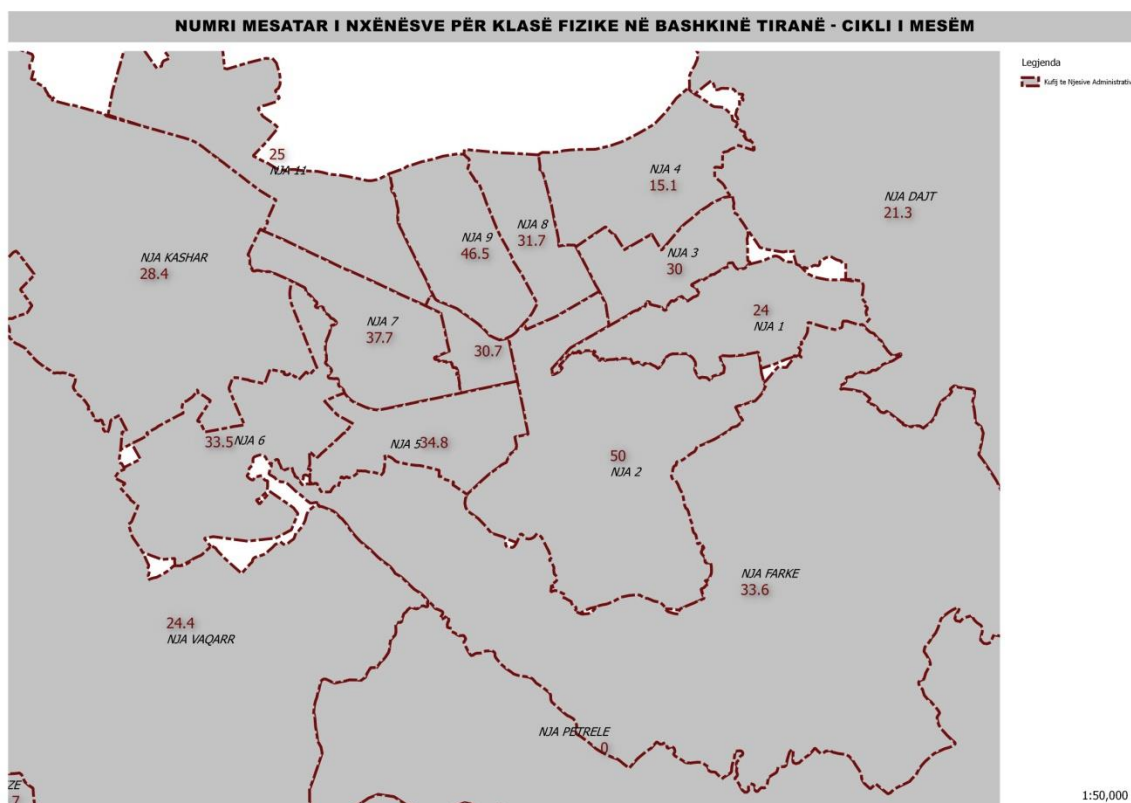
Situata e mbipopullimit të shkollave paraqitet problematike edhe në lidhje me numrin e nxënësve për klasë fizike në shkollat e mesme. Njësitë Administrative që e vuajnë më shumë këtë problem janë Njësia nr. 2 me një raport prej 50 nxënësish për klasë fizike dhe njësia nr. 9 ku ky raport është 46.5 nxënës për klasë fizike. Edhe njësitet e tjera administrative si, njësia nr. 7, 6, 5, 10 dhe Farka janë të prekura nga ky problem, ndonëse në një shkallë më të moderuar.

Harta 5 - Nr. mesatar i nxënësve për klasë fizike sipas Njësie Administrative për shkollat e mesme

NUMRI MESATAR I NXËNËSVE PËR KLASË FIZIKE NË BASHKINË TIRANË - CIKLI I MESËM

Harta 6 - Nr. mesatar i nxenesve për klase fizike sipas në zonën urbane dhe NJA përreth për shkollat e mesme

Në Bashkinë Tiranë, në zonën urbane 66% e shkollave 9 vjeçare dhe 14.2% e shkollave të mesme zhvillojnë mësimin me dy turne. Koncretisht njësitë më problematike në këtë aspekt mbeten: **Njësia 2** (me 63 klase mësimore të ciklit 9-vjeçar dhe 18 klase mësimore të ciklit të mesëm që operojnë gjatë turnit të dytë); **Njësia 6** (me 72 klase mësimore të ciklit 9-vjeçar që operojnë gjatë turnit të dytë) dhe; **Njësia 9** (me 50 dhe klase mësimore të ciklit 9-vjeçar dhe 17 klase mësimore të ciklit të mesëm që operojnë gjatë turnit të dytë).

Ndërsa në zonat peri-urbane dhe rurale, 2.5% e shkollave të ciklit të ulët, 19% e shkollave 9-vjeçare, 33.3% e shkollave të mesme (1 nga 3) dhe 23% e shkollave të mesme të bashkuara zhvillojnë mësimin turn i dytë, kryesisht në Njësitë Administrative Dajt, Farkë, Kashar dhe Vaqarr.

Deri diku problemin e mbipopullimit apo mësimin me 2 turne e kanë lehtësuar shtesat e ndërtuara gjatë viteve në godinat ekzistuese, por nga ana tjetër këto shtesa kanë reduktuar sipërfaqen e oborreve, ambienteve sportive të jashtme apo hapësirave të gjelbërta. Mbi 90% e shkollave të Tiranës evidentohet të kenë mangësi përsa i përket sipërfaqeve dhe cilësisë së ambienteve të jashtme (oborreve), gjë e cila ndikon në cilësinë e përgjithshme të performancës së nxënësve në shkollë. Përveç kësaj, në një numër të konsiderueshëm të godinave vihen re mungesa të elementëve të sigurisë së nxënësve, mbrojtjes nga zjarri, e rampave për personat me aftësi të kufizuar, çka evidenton edhe më tej problemin e gjithëpërfshirjes dhe aksesueshmërisë së

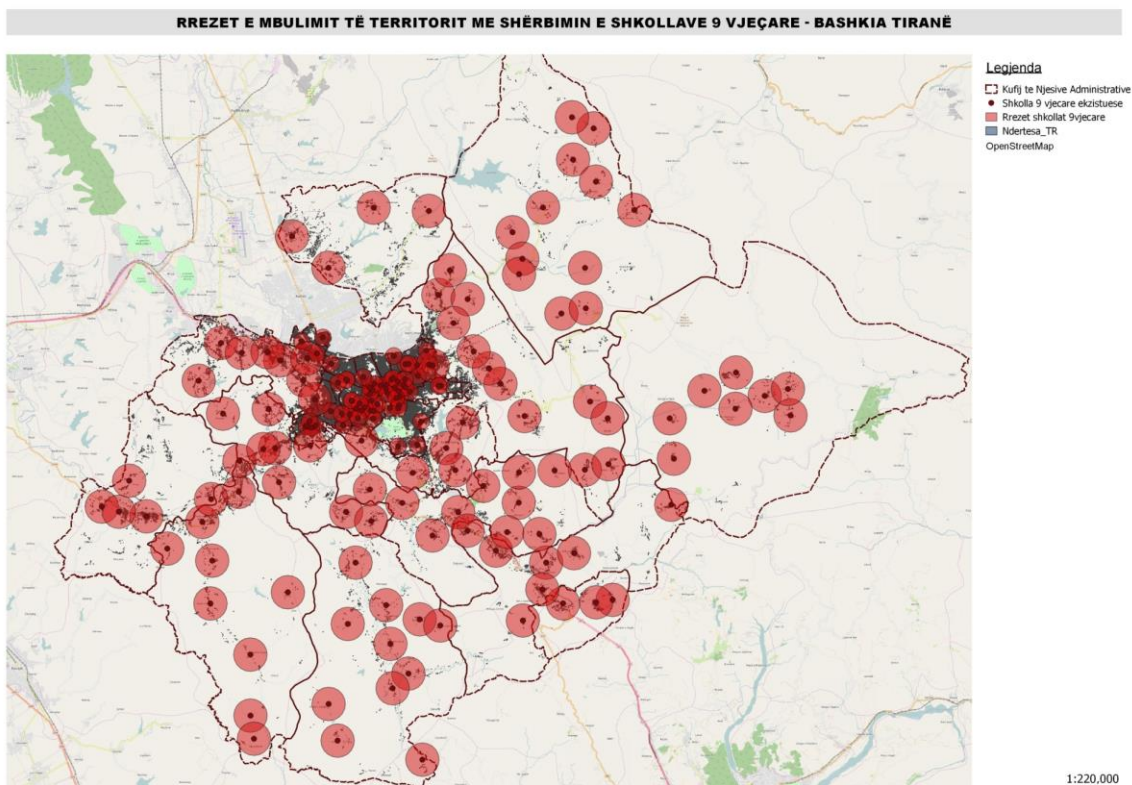
limituar të shkollave në Tiranë. Ndaj ndërhyrje të kësaj natyre, rezultojnë të kenë ndikim të limituar dhe afatshkurtër në zgjidhjen e problemeve të mbipopullimit të shkollave, duke e bërë të domosdoshme nevojën për të planifikuar dhe realizuar ndërhyrje në zgjidhje më afatgjata dhe të qëndrueshme.

Nga ana tjetër, situata në zonat rurale paraqitet ndryshe. Me përjashtim të disa rasteve, në zonat rurale pjesa më e madhe e shkollave nuk shfrytëzojnë maksimalisht kapacitetin e tyre si rezultat i numrit të ulët të nxënësve. Për këtë arsye, në shumë shkolla funksionojnë klasat kolektive, sipas udhëzimeve të MAS.

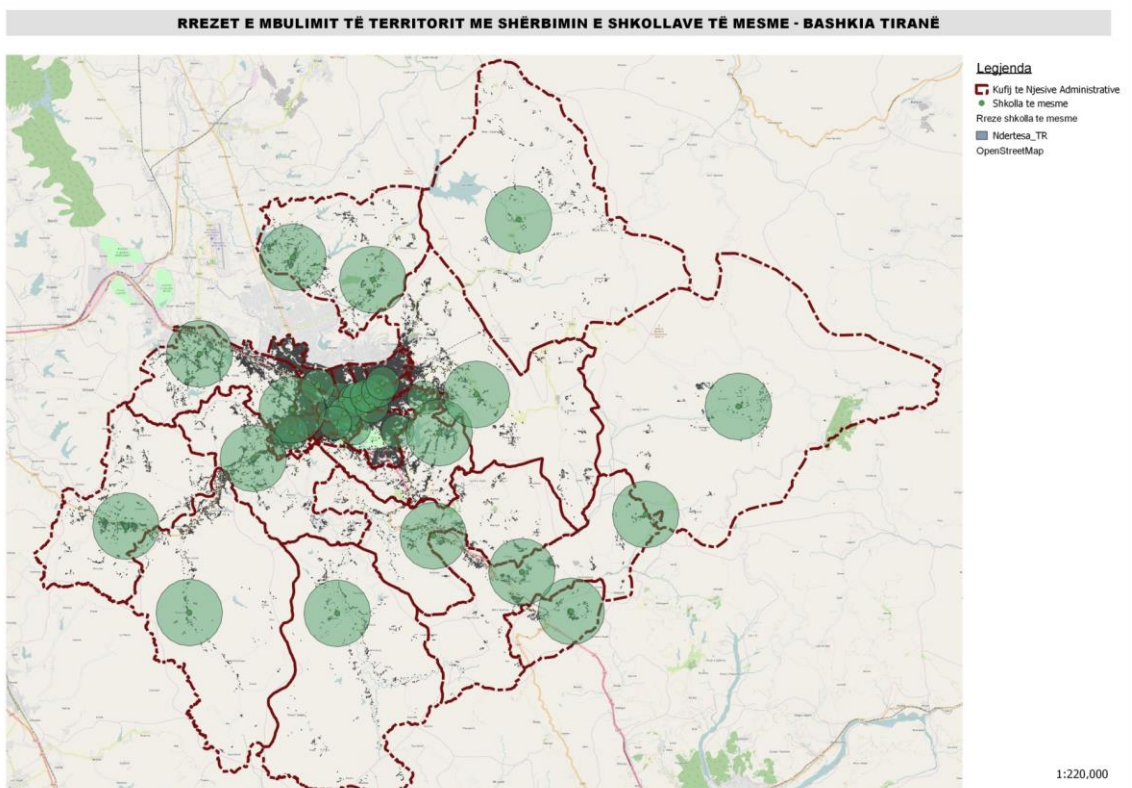
Në të dyja rastet, sidomos në zonat periferike urbane dhe në zonat rurale, ka lagje të banuara të cilat nuk mbulohen nga rrezja e shërbimit të institucioneve arsimore parauniversitare, siç përcaktohen në standardet e parashikuara në Rregulloren e Planifikimit të Territorit (VKM nr. 671). Sipas këtyre standardeve, rrezja e mbulimit duhet të jetë 500m për shkollat 9-vjeçare urbane, 1000m për shkollat 9-vjeçare rurale, 1000m për shkollat e mesme urbane dhe 2000m për shkollat e mesme rurale. Por, siç mund të shihet nga hartat më poshtë në shumë prej zonave të reja të banimit të Tiranës, pavarësisht se dëndësia e banimit është e lartë, infrastruktura arsimore mungon. Më problematike situata është në zonën e Unazës së Re dhe Yzberishtit, në Njësinë Administrative Kashar, në Zonën e Freskut në Njësinë Administrative Dajt, në zonën e Shkozës në Njësinë Administrative Nr. 1, në zonën e Saukut në Njësinë Administrative nr. 2, në pjesën e urbanizuar të Njësisë Administrative Farkë si edhe në një pjesë të madhe të Njësisë Administrative nr. 8 dhe nr. 9.

Në të gjitha zonat e sipërpërmendura, largësia e shkollave nga qendrat e banuara është shumë herë më e madhe se sa standardi i lejuar. Rrjedhimisht, nxënësit e këtyre zonave detyrohen të shfrytëzojnë mjetet e transportit publik – në rast se ka në afërsi të tyre, të transportit privat ose të ecin për distanca relativisht të gjata, në kushtë atmosferike jo gjithmonë të favorshme.

Harta 7 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9-vjeçare

Harta 8 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të mesme

Në lidhje me cilësinë e përgjithshme fizike të institucioneve arsimore ekzistuese, një pjesë e tyre janë amortizuar, me kalimin e viteve dhe tashmë kanë nevojë për ndërhyrje të menjëhershme. Disa prej tyre kanë probleme me plotësimin e kushteve më bazë të mësimdhënies pasi gjendja e mureve të shkollës, tualeteve, çative etj, është emergjente. Një numër i madh i shkollave të cilat janë rikonstruktuar pas viteve 90 kanë një nevojë sërish për t'u rikonstruktuar nga fillimi pasi punimet mund të mos kenë qenë të plota, të mjaftueshme apo cilësore. Situata paraqitet disi më mirë për shkollat e rikonstruktura pas vitit 2004 ku shumica prej tyre janë pajisur me sistemin e ngrohjes qendrore edhe pse në mjaft prej tyre ky sistem ka dalë jashtë funksionit. Një pjesë e madhe e godinave shkollore ka probleme me sistemin e ndriçimit, kullimin e ujërave të bardha dhe të zeza dhe lagështirën e cila është e përhershme edhe në ato shkolla ku ngrohja qendrore është funksionale. Ndonëse rikonstruksionet e pjesshme ose të plota të objekteve ekzistuese arsimore nuk janë objekt i këtij studimi, Bashkia Tiranë do të vazhdojë të planifikojë ndërhyrjet rehabilituese në këto objekte vit pas viti, përmes projekteve të veçanta me këtë fokus.

2.6. Objektivat e projektit

Arsimimi është një mjet i fuqishëm që i siguron njerëzve aftësitë për të konkuruar në tregun e punës si dhe për të krijuar mundësi më të mira jetese. Jo pa qëllim, në strategjitë e qeverisë shqiptare si “Strategjia Kombëtare për Zhvillim e Integrim 2015–2020” dhe “Strategjia për Arsimin Parauniversitar 2014-2020” edukimi i fëmijëve përbën një nga investimet thelbësore për zhvillimin e shoqërisë. E konsideruar si një e drejtë themelore, përgjegjësia për sigurimin e arsimimit i takon sektorit publik. Bashkia e Tiranës ka për qëllim rritjen e cilësisë dhe standardeve të arsimit parauniversitar duke përmirësuar infrastrukturën fizike arsimore, përmes rritjes së kapaciteteve të kësaj infrastrukture.

Nga analiza e gjendjes aktuale të infrastrukturave arsimore, në Bashkinë e Tiranës rezultojnë që arsimi parauniversitar përballet me probleme të mëdha. Nisur nga dinamikën e zhvillimit të qytetit dhe zonave suburbane, nevoja për rritjen e kapaciteteve të infrastrukturave ekzistuese është bërë gjithmonë e më e domosdoshme. Ndër problemet që kërkojnë zgjidhje urgjente janë numri i madh i nxënësve për klasë, klasat me dy turne, aksesit i dobët si dhe kushtet jo të përshtatshme të godinave arsimore.

Objektivat që synon të arrijë ky projekt janë si më poshtë:

- 1. Eliminimi i mësimin me dy turne** - Një pjesë e mirë e shkollave parauniversitare në Bashkinë Tiranë punojnë me dy turne. Me ndërtimin e shkollave të reja nxënësit do të kenë në dispozicion hapësira shkollore që do të operojnë jo më mbi kapacitet;
- 2. Normalizimi i raportit nxënës për klasë** – Objektivi është që mesatarisht të arrihet raporti 30 nxënës për klasë;
- 3. Përmirësimi i aksesit** – Në disa zona të Tiranës të cilat vitet e fundit janë populluar shumë mungojnë objektet arsimore dhe si rrjedhim nxënësit duhet të udhëtojnë në distanca shumë më të mëdha se sa parashikohet në standardet e miratuara. Ky projekt, duke i ndërtuar shkollat e reja në zona të pambuluara me institucione arsimore, ka si objektiv përmirësimin e aksesit të nxënësve në përputhje me standardet.
- 4. Përmirësimi i kushteve mësimore** – Godinat e reja që do të ndërtohen do të jenë të pajisura me të gjitha mjetet e nevojshme për zhvillimin e procesit mësimor si, palestra, laboratorë, mjedise rekreative apo dhe mensa;

5. **Përmirësim i cilësisë së mësimdhënies** - Me klasa më një numër më të vogël nxënësish, mësuesit do ta kenë më të lehtë të menaxhojnë procesin mësimor duke u kushtuar më shumë vëmendje nxënësve dhe nxënësit, nga ana e tyre, do ta kenë më të lehtë të përqëndrohen gjatë zhvillimit të mësimi;
6. **Rivitalizim i zonave ku do të ndërtohen godinat shkollore** - Duke qenë se shkollat e reja do të ndërtohen në zonat periferike në të cilat mungojnë institucionet, ato do të kthehen në pika referimi dhe qendra të zhvillimit të aktiviteteve sociale, çka do të rivitalizojë zonat në fjalë, edhe me ndihmën e projekteve të tilla si “Shkolla si Qendër Komunitare”.

2.7. Përfitimet strategjike dhe operacionale që priten nga projekti

Rritja e kërkesës dhe nevojës për cilësi në arsim, ndeshet me kontraditën e ekzistencës së limituar të fondeve publike të nevojshme për realizimin e disa prej projekteve publike strategjike, sidomos ato që lidhen me investime kapitale. Pamundësia buxhetore për plotësimin e këtyre nevojave apo kërkesave ka bërë që partneritetet publike private të shihen si një burim i rëndësishëm për financimin e investimeve publike. Momentalisht, sektori i arsimit parauniversitar në gjithë Shqipërinë, por sidomos Bashkinë e Tiranës, ka nevoja shumë të mëdha për investime kapitale në drejtim të ndërtimit të godinave të reja shkollore dhe përmirësimit të kushteve të godinave ekzistuese. Duke qenë se kapitali i nevojshëm për t’u investuar në këtë drejtim është mjaft i madh krahasuar me mundësitë aktuale të Bashkisë së Tiranës, alternativat e financimit si PPP duhen vlerësuar si mundësi për zgjidhjen e disa problemeve emergjente.

Në këtë prizëm përfitimet strategjike dhe operacionale që priten nga ky projekt janë si më poshtë:

1. **Eliminimi i mësimi me dy turne.** Një nga qëllimet kryesore të projektit është shmangia e mësimi me dy turne. Mësimi gjatë turnit të dytë nuk është i rekomandueshëm pasi ul nivelin e përqëndrimit të nxënësve në mësim dhe, si rrjedhim, performancën e tyre në shkollë¹⁴. Eliminimi i turnit të dytë do sillte gjithashtu përfitime për mësuesit si dhe për prindërit të cilët e kanë më të vështirë shoqërimin e fëmijëve në shkollë për shkak të përplasjes me orarin e punës. Së fundmi, me eliminimin e turneve të dyta shmanget edhe mbipërdorimi i shkollave çka bën që procesi i amortizimit të shkollave të jetë më i ngadalshëm dhe të ulen edhe kostot e mirëmbajtjes. Me realizimin e këtij projekti do të përfitojnë në mënyrë direkte rreth 12,390 nxënës, të cilët aktualisht e zhvillojnë mësimin në turnin e dytë ose në klasa të tejmbushura.
2. **Godina të reja dhe cilësore të cilat përmbushin standardet e BE-së.** Nëpërmjet investimit në infrastrukturën arsimore parauniversitare, do mundësohet që shkollat e reja të projektohen që në fillim sipas standardeve të BE-së duke siguruar që çdo shkollë të përfshijë elementet e mëposhtme:

¹⁴ The Review of Economics and Statistics - “How the time of day affects productivity: evidence from school schedules”, March 2016.

- Kushtet cilësore të godinave. Projekti parashikon që godinat e shkollave të reja të jenë më të mirë-izoluara në krahasim me shkollat ekzistuese duke reduktuar në këtë mënyrë edhe kostot e ngrohjes/ftohjes së ambienteve. Gjithashtu ato duhet të përfshijnë një sistem cilësor ngrohjeje, ndriçimi, hidro-sanitar etj., kushte këto të cilat ndihmojnë në kryerjen e mësimit sipas standardeve të caktuara.
- Sigurinë e nxënësve. Çdo shkollë do të përmbushë standardet e sigurisë nga zjarri apo tërmetet, do të jetë e pajisur me dalje emergjence dhe me elemente të tjera sigurie sipas standardeve të nevojshme.
- Ambiente të përshatshme për kurikulat mësimore të miratuara nga Ministria e Arsimit. Shkollat e reja duhet të jenë të pajisura me laboratore, salla IT, salla muzike, ambiente sportive etj., në bazë të kurikulave.
- Akses i lehtë nga personat me aftësi të kufizuara. Projekti ka si kusht themelor sigurimin e gjithë lehtësirave të nevojshme për mundësimin e aksesit të ambienteve të shkollave nga personat me aftësi të kufizuara.
- Shkolla tërheqëse dhe kreative. Përveç elementëve të cilësisë dhe sigurisë projekti synon gjithashtu që shkollat të jenë më tërheqëse nga pikëpamja e projektimit për mundësuar në këtë mënyrë ambiente më stimuluese dhe shlodhëse, çka nga ana tjetër ndihmon në nxitjen e kreativitetit të nxënësve dhe rritjen e interesit të tyre gjatë procesit të nxënies. Së bashku me përfitimet në lidhje me performancën mësimore, shkollat tërheqëse ndikojnë gjithashtu pozitivisht në gjallërimin e zonës dhe komunitetit përreth tyre. Një shëmbull i mirë në këtë aspekt dhe më pranë realitetit të Tiranës vjen nga Projekti i suksesshëm i “Urbanizimit Social” të qytetit të Medellin në Kolumbi¹⁵. Në kuadër të këtij projekti gjatë 10 viteve të fundit në Medellin janë ndërtuar dhe rikonstruktuar një numër i konsiderueshëm shkollash tërheqëse dhe kreative. Qëllimi kryesor i projektit ka qenë luftimi i varfërisë në komunitete nëpërmjet edukimit cilësor të fëmijëve si dhe duke sjellë më shumë gjallëri dhe zhvillim në zonat përreth shkollave. Duke qenë se Bashkia e Tiranës ndeshet me thujt të njëjtat sfida dhe objektiva, adoptimi i shëmbullit të Medellin mund të jetë një histori suksesi edhe për kryeqytetin Shqiptar.

¹⁵ Calderon, C. (2012) - “Social Urbanism - Participatory urban upgrading in Medellin, Colombia”, in Laërence, Yildiz & Kellett (ed.) “Requalifying the Built Environment: Challenges and Responses”. Hogrefe Publishing, Göttingen

Figura 3 - Pamje nga ambientet e disa shkollave në Medellín, Kolumbi

3. **Rritja e cilësisë së mësimdhënies dhe mësimnxënies.** Me zgjidhjen e problemit të mbipopullimit dhe ofrimin kushteve të përshtatshme për kryerjen e mësimin, krijimin e laboratoreve e këndeve sportive, rritet edhe cilësia e mësimin nga njëra anë, por edhe performanca e nxënësve në shkollë, nga ana tjetër. Nga ky projekt do të bëhet e mundur që të gjithë nxënësit që sot zhvillojnë mësim në turnin e dytë apo në klasa të mbipopulluara të përfitojnë një mësimdhënie më cilësore.
4. **Sistem arsimor lehtësisht i aksesueshëm dhe gjithëpërfshirës.** Një ndër problemet kryesore të arsimit parauniversitar në Tiranë është edhe mungesa e shkollave në disa zona periferike të kryeqytetit. Nxënësit që banojnë në këto zona janë të detyruar të udhëtojnë për një kohë më të gjatë për të shkuar në shkollë, ç’ka shkakton vështirësi për ata vetë dhe familjarët e tyre. Në të njëjtën kohë, regjistrimi i këtyre nxënësve në shkollat e njësive të tjera është një ndër arsye kryesore të mbipopullimit të shkollave. Për këtë arsye, një ndër përfitimet strategjike kryesore që do vijë nga ky projekt do jetë edhe ai i shpërndarjes dhe mbulimit më optimal me godina arsimore të atyre njësive të cilat vuajnë nga mangësia apo mbipopullimi i shkollave.
5. **Plotësimi i gjithë nevojave dhe kushteve për përfshirjen e nxënësve të territorit të bashkisë së Tiranës në arsimin parauniversitar.** Nëpërmjet këtij projekti, synohet që nxënësve t’u krijohen kushtet e duhura në mënyrë që të shmanget apo ulet niveli i braktisjes së arsimit të detyrueshëm i cili me ligj është përcaktuar deri në përfundim të ciklit 9-vjeçar. Gjatë 10 vjeçarit të fundit numri i nxënësve që kanë braktisur arsimin bazë në gjithë shqipërinë është thuhetse përgjysmuar¹⁶. Nga rreth

¹⁶ “Vjetari Statistikor për Arsimin: 2013 – 2014 dhe seri kohore” – Ministria e Arsimit dhe Sporteve

4200 nxënës që kanë braktisur shkollën në vitet 2004-2005 gjithsej numri është ulur në rreth 2200 nxënës për vitet 2013-2014. Megjithatë nivelet e braktisjes mbeten shqetësuese. Ndër arsyt kryesore të këtij fenomeni mund të veçohen: mungesa apo largësia e shkollave në disa zona të caktuara çka demotivon frekuentimin; mbipopullimi i klasave dhe pamundësia e mësuesve për t'iu dedikuar mjaftueshëm nxënësve problematikë; mungesa e kushteve për nxënësit me aftësi të kufizuara, etj.

6. **Shkollat si qendra komunitare.** Shkollat e reja do të ndërtohen duke pasur ndërmend edhe shfrytëzimin e tyre si qendra komunitare pas mësimit. Projekti synon të krijojë ambientet dhe kushtet e përshtatshme për shfrytëzimin e hapësirave të shkollave për iniciativa të ndryshme në dobi të komunitetit. Terrenet sportive, por edhe mjediset e tjera të shkollave mund të përdoren pas mësimit për aktivitete të ndryshme komunitare, si kurse profesionale, mbërme poetike, aktivitete artistike, etj.
7. **Rimëkembja e industrisë së ndërtimit.** Për vite me rradhe industria e ndërtimit ka qenë motorri i ekonomisë shqiptare. E përqëndruar kryesisht në Tiranë, kjo industri ka disa vite që është përballur me një stanjacion. Një investim publik i këtyre përmasave, do të ndihmojë shumë ekonominë e qytetit duke ndikuar ndjeshëm edhe në rritjen e punësimit.
8. **Rritja e numrit të të punësuarve nëpër shkolla.** Me zbatimin e këtij projekti parashikohet të hapen një numër i konsiderueshëm vëndesh pune të përkohshme dhe të përhershme. Të punësuarit e përkohshëm do jenë zbatuesit e projektit dhe ndërtuesit e godinave ndërsa të punësuarit e përhershëm do jenë pjestarët e stafit të shkollave.
9. **Rritja e vleres se pasurive të paluajtshme pranë shkollave.** Një ndër kriteret kryesore që e bejnë një zonë të caktuar më të preferuar nga familjet për të jetuar është edhe shkalla e mbulimit të asaj zonë me shërbime të ndryshme sociale. Një ndër këto shërbime është edhe ai i arsimit. Për këtë arsye, kërkesat për vendbanime pranë shkollave janë më të larta dhe si rrjedhim edhe vlera e pronave përreth është më e lartë¹⁷.
10. **Rritja e numrit të bizneseve rreth e rrotull shkollave dhe zhvillimi i zonës.** Tendenca e komuniteteve përreth shkollave për t'u zgjeruar krijon një proces zinxhir zhvillimi pasi motivon rritjen e numrit të bizneseve në ato zona, ç'ka si rrjedhim sjell edhe zhvillimin e zonës.
11. **Rritja e sigurisë në zonën përreth shkollave.** Me ndërtimin e shkollave dhe gjallërimin e zonës prej bizneseve përreth tyre krijohet një ambient më i sigurt për komunitetin për shkak se lëvizja në atë zonë është më e madhe si dhe ka më shumë kamera sigurie përreth.
12. **Komuniteti përfiton në menyrë indirekte prej edukimit të të rinjeve të zonës.** Vitet e para të arsimimit përcaktojnë gjithë performancën e mëvonshme arsimore të një nxënësi e më pas edhe karrierën e tyre. Duke përmirësuar cilësinë e kopshteve dhe shkollave, krijohet mundësia që fëmijët ta nisin "me këmbën e mbarë" çka do të bëjë që ata të kenë një performancë më të mirë akademike, duke u rritur në qytetarë më të edukuar e profesionistë më të kualifikuar.

¹⁷ Këame Oëusu-Edusei, Jr., Molly Espey and Huiyan Lin (2007). Does Close Count? School Proximity, School Quality, and Residential Property Values. Journal of Agricultural and Applied Economics.

3. SITUATA AKTUALE

3.1. Legjislacioni

3.1.1. Arsimi parauniversitar si shërbim publik

Roli i Njesisë së vetëqeverisjes vendore në fushën e arsimit ka qenë i parashikuar në Ligjin nr.8652, datë 31.07.2000 “ Për organizimin dhe funksionimin e qeverisjes vendore” (i ishfuqizuar). Sipas nenit 11, ndër funksionet e përbashkëta të Bashkive dhe komunave me pushtetin qendror është dhe funksioni për arsimin parashkollor dhe parauniversitar.

Sot, Ligji nr. 139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore” në lidhje me funksionet e bashkive në fushën e infrastrukturës dhe shërbimeve publike iu jep përgjegjësi në territorin e juridiksionit të tyre për ndërtimin, rehabilitimin dhe mirëmbajtjen e ndërtesave arsimore të sistemit shkollor parauniversitar, me përjashtim të shkollave profesionale¹⁸.

Gjithashtu duke iu referuar legjislacionit për arsimin parashikohet se Njësitet vendore janë përgjegjëse për ndërtimin, rikonstruksionin dhe mirëmbajtjen e objekteve të arsimit parauniversitar. Kjo specifikohet tek Ligji 69/2012, Neni 28, pika 2:

Kompetencat kryesore të njësisë bazë të qeverisjes vendore janë:

- a) ndërtimi dhe rikonstruksioni i godinave të institucioneve arsimore publike, sipas standardeve të miratuara nga Këshilli i Ministrave, me fonde të Buxhetit të Shtetit ose me fonde nga transferta e pakushtëzuar ose të ardhurat e veta;
- b) garantimi i paprekshmërisë së institucioneve arsimore në juridiksionin e saj, si dhe i mjediseve të tyre;
- c) ruajtja dhe mirëmbajtja e institucionit arsimor publik;
- ç) garantimi i kushteve higjieno-sanitare e atyre të ngrohjes në godinat e institucioneve arsimore publike.

Gjithashtu në ligjin nr. 69/2012, janë më të detajuara si kompetencat e Ministrisë, p.sh. përcaktimi i numrit të nxënësve për klasë (Neni 26, pika 2.d), ashtu dhe ato Njesisë Arsimore Vendore e cila bashkëpunon me njësinë bazë të qeverisjes vendore për planifikim, realizim dhe mirëmbajtjen e objekteve shkollore.

3.1.2. Administrimi i institucioneve arsimore parauniversitare

- Hapja e institucionit arsimor publik

Hapja e institucionit arsimor publik është procesi i ngritjes dhe funksionimit, për herë të parë, e njërit prej institucioneve arsimore parauniversitare publike siç janë objektet arsimore parauniversitare.

Kriteret për hapjen e tyre përcaktohen nga VKM nr. 662 datë 8.10.2014 e cila parashikon që nisma për hapjen e një institucioni arsimor parauniversitar publik mund të merret nga njësia

¹⁸ Ligji 139/2015 Për vetëqeverisjen vendore Kreun VII, neni 23, pika 11

bazë e qeverisjes vendore. Propozimi për hapje i paraqitet Ministrit përgjegjës për arsimin. Neni 5 përcakton se dokumentat që duhet të shoqërojnë propozimin janë:

- a) Argumentimin e domosdoshmërisë së hapjes së institucionit arsimor publik.
- b) Të dhëna për kontributin e njësisë bazë të qeverisjes vendore.
- c) Të dhëna për kontributin e komunitetit të institucionit arsimor publik ose të biznesit/partnerëve socialë, ku pritet të hapet institucioni arsimor.
- ç) Të dhëna për përmbushjen e kriterëve të parashikuara në pikën 7, të këtij vendimi.

Në këtë VKM parashikohen **dy skenarë** në lidhje me afatet kohore se kur duhet të paraqitet propozimi:

- 3 muaj para fillimit të vitit arsimor nëse do të hapet në një godinë ekzistuese;
- 1 vit para fillimit të vitit arsimor nëse do të hapet në një godinë të re.

Kriteret që duhet të plotësojë objekti, të përcaktuara në pikën 7, kanë të bëjnë me përmbushjen e standardeve të ndërtesës dhe mjediseve të saj, sipas legjislacionit në fuqi, me lidhjen e ndërtesës me rrjetet e furnizimit ujë, energji elektrike, telefoni dhe internet, si dhe me sisteme ngrohje, pajisjen e ndërtesës me mjetet mësimore, garantimin e numrit të nxënësve për klasë sipas parashikimeve ligjore, si dhe garantimin e kualifikimit të stafit mësimor dhe administrativ.

- Regjistrimi i nxënësve

Regjistrimi, si rregull, bëhet në kopshtin dhe në shkollën e përcaktuar nga ndarja territoriale e vendbanimit e vendosur nga pushteti vendor me propozim të Drejtorisë Arsimore. Mund të ndodhë regjistrimi jashtë ndarjes teritoriale vetëm nëse e lejojnë kushtet dhe kapaciteti i ambienteve. Për këtë duhet miratimi i Drejtorit të shkollës.

Ndërsa **Dispozita Normative 2013** për Sistemin Arsimor Parauniversitar, Neni 14 mbi “Klasat mbi normë në shkollat e arsimit parauniversitar” parashikon që Drejtori i shkollës nuk regjistron nxënës nga zonat që nuk i përkasin shkollës kur krijohen klasa me numër nxënësish mbi normën e lejuar.

- Numri i nxënësve për klasë

Në lidhje me numrin e nxënësve që duhet të kenë klasat i referohemi udhëzimit të MAS nr. 21, datë 23.7.2010 "Për normat e punës mësimore-edukative dhe numrin e nxënësve për klasë në institucionet e arsimit parauniversitar", i ndryshuar me Udhëzimit nr 44¹⁹, datë 16.10.2014.

Tabela 1 - Standardi I MAS për nr. e nxënësve për klasë

Arsimi	Klasat	Nr. i nxënësve
	Klasa përgatitore	25

¹⁹ Në mbështetje të Nenit 26, pika d, të ligjit nr. 69/2012 "Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë".

Arsimi bazë	Klasa e parë	26 -30
	Klasat II-IV	30-35
Arsimi i mesëm i ulët		30-35
Arsim i mesëm i lartë		30-35

Ndarja e klasave paralele:

Për Arsimin bazë ndarja e klasave paralele bëhet sipas këtyre kushteve:

- 2 paralele, kur numri i nxënësve është nga 36-70 nxënës (31-60 nxënës për klasën e parë);
- 3 paralele, kur numri i nxënësve është nga 71-105 nxënës (61-90 nxënës për klasën e parë);
- 4 paralele, kur numri i nxënësve është 106-140 nxënës (91-120 nxënës për klasën e parë);
- 5 paralele, kur numri i nxënësve është mbi 140 nxënës (121-150 nxënës për klasën e parë).

Për Arsimin e mesëm të ulët:

- 2 paralele, kur numri i nxënësve është nga 36-70 nxënës;
- 3 paralele, kur numri i nxënësve është nga 71-105 nxënës;
- 4 paralele, kur numri i nxënësve është 106-140 nxënës;
- 5 paralele, kur numri i nxënësve është mbi 140 nxënës."

Për Arsimin i mesëm të lartë:

Ndarja e klasave paralele bëhet sipas këtyre kushteve:

- 2 paralele, kur numri i nxënësve është nga 36-70 nxënës;
- 3 paralele, kur numri i nxënësve është nga 71-105 nxënës;
- 4 paralele, kur numri i nxënësve është 106-140 nxënës;
- 5 paralele, kur numri i nxënësve është mbi 140 nxënës."

- Mirëmbajtja e institucioneve arsimore parauniversitare

Njësitë e qeverisjes vendore janë përgjegjëse për mirëmbajtjen e institucioneve arsimore parauniversitare sikundër e kemi përmendur dhe më sipër me ligjin nr. 69/2012 “Për sistemin arsimor parauniversitar” si dhe me ligjin nr. 139/ 2015 për “Vetqeverisjen Vendore”.

3.1.3. Planifikimi dhe ndërtimi i institucioneve arsimore parauniversitare

Në lidhje me planifikimin dhe ndërtimin e institucioneve arsimore parauniversitare, Ligji Nr. 107/2014 “Për Planifikimin Dhe Zhvillimin E Territorit”, Neni 21 parashikon se Plani i Përgjithshëm Vendor (PPV) ka si një ndër objektivat e veta rregullimin e vendndodhjes dhe programeve për infrastrukturën publike e servituet publike.

VKM Nr. 671/2015, Neni 54 kërkon që PPV të përmbajë tipologjinë, cilësinë, shpërndarjen në territor dhe rrezet e mbulimit të shërbimeve. Në vijim të kësaj specifike është Neni 83 i cili përcakton Standardet minimale të planifikimit për strukturat publike të arsimit si vijon:

- Për shkolla fillore dhe 9-vjeçare:

- i) llogaritet një shkollë çdo 6,000 banorë;

- ii) rrezja e shërbimit të shkollës në vijë ajrore është 500-600 metra në zona urbane dhe 1,000-1,500 metra në zona rurale;
- iii) në varësi të numrit të klasave, një shkollë planifikohet sipas 20 m²-25 m²/nxënës;
- iv) në varësi të numrit të klasave, parcela e shkollës është 1,500 m²-7,000 m² dhe përmban të gjitha shërbimet e parashikuara nga ministria përkatëse dhe legjislacioni i posaçëm.

- Për shkolla të mesme:

- i) llogaritet një shkollë për çdo 9,000 banorë;
- ii) si rregull bazë 1.5 m²/banor;
- iii) rrezja e shërbimit të shkollës në vijë ajrore është 1,000-1,500 metra në zona urbane dhe 2,000-4,500 metra në zona rurale;
- iv) në varësi të numrit të klasave, një shkollë planifikohet sipas 20 m²-30 m²/nxënës;
- v) në varësi të numrit të klasave, parcela e shkollës është 2000 m²-7000 m² dhe përmban të gjitha shërbimet e parashikuara nga ministria përkatëse dhe legjislacioni i posaçëm;
- vi) nëse shkolla e mesme ka konvikt me 100-400 vende, parcela është 4,000 m²-9,000 m² dhe planifikohet sipas 25-35 m²/nxënës

- Hapësirat e brendshme

Në **shkresën e datës 27/08/2015**, me subjekt "Mbi zbatimin e Udhëzuesit "Për projektimin e ndërtimeve shkollore, normat dhe standardet", me Nr. Protokollit 6205 që Ministria e Arsimit i ka drejtuar Bashkisë u kërkohet të gjitha subjekteve fizikë/juridike si dhe entiteteve publike dhe private, të përfshirë në procesin e planifikimit, programimit, dizenjimit dhe ndërtimit të objekteve të reja shkollore, apo në rehabilitimin e objekteve ekzistuese, të hartojnë dhe të marrin në dorëzim projektet në përputhje me normat dhe standardet e parashikuara në Udhëzuesin për Projektimin e Ndërtesave Shkollore.

Sipas këtij udhëzuesi vlerësimi i nevojave për hapësira për mësimdhënie dhe mbështetje edukative vlerësohet në bazë të:

- a) Kurrikulumit;
- b) Fondit javor të orëve mësimore;
- c) Përqindjes së shfrytëzimit dhe kapacitetit të dhomave

Dhomat/zyrat e administratës dhe të shërbimeve përcaktohen sipas:

- a) numrit të shfrytëzuesve dhe funksioneve të tyre.

Numri i tualeteve dhe hapësirave të tjera sanitare përcaktohet në proporcion me kapacitetin e përgjithshëm të shkollës (për shembull, për një tualet llogaritet një mesatare prej 30 nxënës).

Tabela 2 – Tipet e shkollave

Tipi	Vendndodhja	Cikli	Nr klasash	Nx/Klasë	Nr nx. total	M2/nxënës	Sip. totale
Tipi 1	Urban	9-vjeçar	20	30	600	8.23	4938
Tipi 2	Urban	9-vjeçar	30	30	900	7.32	6588

Tipi 3	Rural	9-vjeçar	20	24	480	8.42	4041.6
Tipi 4	Urban	I mesëm i lartë	21	30	630	6.35	4000.5

Sipërfaqet e nevojshme për nxënës dhe totale për secilin tip shkolle të përzgjedhur, detajohen në tabelat e mëposhtme, sipas standardeve të referuara nga Udhëzuesi "Për projektimin e ndërtimeve shkollore, normat dhe standardet", miratuar nga MAS:

Tabela 3- Standarde projektimi për shkollën e Tipit 1

SHKOLLA STANDARDE PËR ARSIMIN BAZË (20 Klasa)		TIPI 1 Urbane	
	Niveli arsimor	3	Nivele
	Numri i cikleve (paraleleve)	2	Cikle
	Numri i Klasave	20	Klasa
	Numri i nxënësve/klasë	30	Nxënës në klasë
	Numri total i nxënësve	600	Nxënës
Ref.	Hapësirat	Sipërfaqe neto	Sipërfaqe bruto
A.	MËSIMDHËNJA DHE MBËSHTETJA PEDAGOGJIKE		
		2 cikle	Nxënës:
1.0	Niveli Parafillor	2 Klasa	60
	Sipërfaqe Totale	281.3	315.0
	M2/ nxënës	4.7	5.3
		2 cikle	Nxënës:
2.0	Niveli Fillor	10 klasa	300
	Sipërfaqe Totale	1237.68	1386.20
	M2/ nxënës	4.13	4.62
		2 cikle	Nxënës:
3.0	Niveli i mesëm i ulët	8 Klasa	240
	Sipërfaqe Totale	2044.06	2309.79
	M2/ nxënës	8.52	9.62
B.	HAPËSIRAT E PËRBASHKËTA		
	Sipërfaqe Totale	279.21	315.51
	M2/ nxënës	0.47	0.53
C.	SHËRBIMET E PËRBASHKËTA		
	Sipërfaqe Totale	539.57	609.71
	M2/ nxënës	0.90	1.02
GRAND TOTAL			
	Sipërfaqe Totale	4,381.77	4,936.21
	M2 / nxënës	7.30	8.23

Tabela 4 - Standarde projektimi për shkollën e Tipit 2

	SHKOLLA STANDARDE PËR ARSIMIN BAZIK (30 Klasa)	TIPI 2 Urbane	
	Niveli arsimor	3	Nivele
	Numri i cikleve (paraleleve)	3	Cikle
	Numri i Klasëve	30	Klasa
	Numri i nxënësve/klasë	30	Nxënës në klasë
	Numri total i nxënësve	900	Nxënës
Ref.	Hapësirat	Sipërfaqe neto	Sipërfaqe bruto
A.	MËSIMDHËNJJA DHE MBËSHTETJA PEDAGOGJIKE		
		3 Cikle	Nxënës:
1.0	Niveli Parafillor	3 klasa	90
	Sipërfaqe Totale	401.6	449.8
	M2/ nxenes	4.5	5.0
		3 Cikle	Nxënës:
2.0	Niveli Fillor	15 Klasa	450
	Sipërfaqe Totale	1812.18	2029.64
	M2/ nxenes	4.03	4.51
		3 Cikle	Nxënës:
3.0	Niveli i mesëm i ulët	12 Klasa	360
	Sipërfaqe Totale	2527.81	2856.43
	M2 / nxënës	7.02	7.93
B.	HAPËSIRAT E PËRBASHKËTA		
	Sipërfaqe Totale	279.21	315.51
	M2 / nxënës	0.31	0.35
C.	SHËRBIMET E PËRBASHKËTA		
	Sipërfaqe Totale	827.57	935.15
	M2 / nxënës	0.92	1.04
GRAND TOTAL			
	Sipërfaqe Totale	5,848.34	6,586.48
	M2 / nxënës	6.50	7.32

Tabela 5 - Standarde projektimi për shkollën e Tipit 3

	SHKOLLA STANDARDE PËR ARSIMIN BAZIK (20 Klasa)	TIPI 3 Rurale	
	Niveli arsimor	3	Nivele
	Numri i cikleve (paraleleve)	2	Cikle
	Numri i Klasëve	20	Klasa
	Numri i nxënësve/klasë	24	Nxënës në klasë
	Numri total i nxënësve	480	Nxënës
Ref.	Hapësirat	Sipërfaqe neto	Sipërfaqe bruto
A.	MËSIMDHËNJJA DHE MBËSHTETJA PEDAGOGJIKE		
		2 cikle	Nxënës:
1.0	Niveli Parafillor	2 klasa	48
	Sipërfaqe Totale	220.2	246.6
	M2/ nxenes	4.6	5.1
		2 cikle	Nxënës:
2.0	Niveli Fillor	10 klasa	240
	Sipërfaqe Totale	745.32	834.76
	M2/ nxenes	3.11	3.48
		2 cikle	Nxënës:
3.0	Niveli i mesëm i ulët	8 klasa	192
	Sipërfaqe Totale	1964.01	2.219.34
	M2 / nxënës	10.23	11.56
B.	HAPËSIRAT E PËRBASHKËTA		
	Sipërfaqe Totale	238.62	269.64
	M2 / nxënës	0.50	0.56
5.0	SHËRBIMET E PËRBASHKËTA		
	Sipërfaqe Totale	417.02	471.23
	M2 / nxënës	0.87	0.98
GRAND TOTAL			
	Sipërfaqe Totale	3.585.17	4.041.58
	M2 / nxënës	7.47	8.42

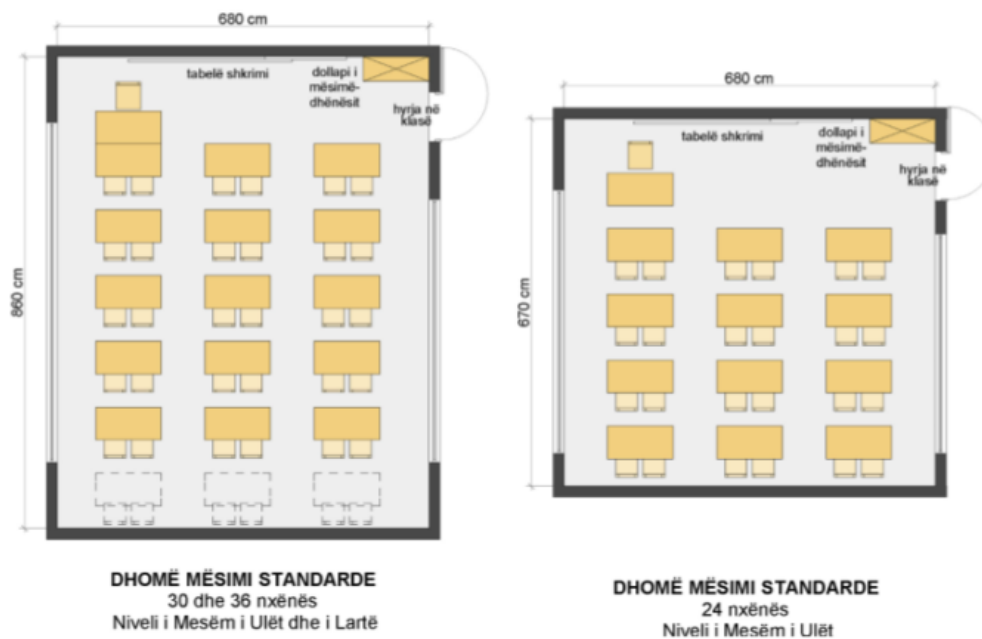
Tabela 6 - Standarte projektimi për shkollën e Tipit 4

	SHKOLLA STANDARDE PËR ARSIMIM E MESEM CIKLI LARTE	Tipi 4 Urbane	
	Niveli arsimor	1	Nivel
	Numri i cikleve (paraleleve)	7	Cikle
	Numri i Klasëve	21	Klasa
	Numri i nxënësve/klasë	30-36	Nxënës në klasë
	Numri total i nxënësve	630-756	Nxënës
Ref.	Hapësirat	Sipërfaqe neto	Sipërfaqe bruto
A.			
1	Niveli i mesëm i lartë		
	Sipërfaqe Totale	3300.04	3729.05
	M2 / nxënës		
2.0	ADMINISTRATA		
	Sipërfaqe Totale	312.73	353.38
	M2 / nxënës	0.41	0.47
3.0	SHËRBIMET E PËRBASHKËTA		
	Sipërfaqe Totale	632.94	715.22
	M2 / nxënës	0.84	0.95
	GRAND TOTAL		
	Sipërfaqe Totale	4245.71	4797.65
	M2 / nxënës	5.62	6.35

- Madhësia e klasave

Gjithmonë mbi bazën e Udhëzuesit për projektimin e ndërtesave shkollore të Ministrisë së Arsimit sipërfaqet mesatare të dhomave mësimore radhiten prej 44 deri në 48 m² për shkollat në zona me popullsi të dendësisë së ulët me klasë të nxënësve prej 24 vetave dhe prej 58 deri në 65 m² në zonat me popullsi të dendësisë së lartë me klasë të nxënësve prej 30-36 vetave (shihni tabelën 2.4 më lart). Këto dimensione janë llogaritur në bazë të kapaciteteve të kërkuara (24 dhe 30-36 nxënës), numrit dhe përmasave të bankave në rreshtat ballorë (3 banka të dyfishta) si dhe në rreshtat gjatësorë (shihni modelet e dhomave mësimore në figurën më poshtë).

Figura 4 - Dhomat mësimore

- Hapësirat e jashtme

Hapësirat e jashtme ndahen në tri kategori:

- Hapësirat e caktuara për zona të rekreacionit (fushat e lojës) dhe zona për sport;
- Zonat e qarkullimit përfshirë ato për automjete (rrugët dhe parkingun) dhe për këmbësorë (trotuaret dhe shtigjet);
- Zonat e gjelbra dhe ato të mbjella me drunj, kaçube, shkurre, si dhe lëndinat.

Kërkesa minimale e sipërfaqes së tokës për çdo lloj shkolle llogaritet duke shtuar hapësirat e jashtme të nevojshme për sipërfaqet e ndërtuara të çdo ndërtese. Kjo sipërfaqe varet nga kapaciteti i shkollës, numri i kateve, dhe proporcioni i parallogaritur i tokës për sipërfaqe të mbjella dhe hapësira të qarkullimit.

VKM nr.671 “Për planifikimin e territorit” përcakton që për shkollat fillore dhe 9-vjeçare, madhësia e parcelës parashikohet 1500 m² - 7000 m², ndërsa për shkollat e mesme parcela parashikohet 2000 m² – 7000 m², duke përmbytur të gjitha shërbimet e parashikuar nga MAS.

3.1.4. Financimi i institucioneve arsimore parauniversitare

3.1.4.1. Burimet financiare

Burimet për financimin e arsimit parauniversitar përcaktohen në ligjin Nr 69/2012 “Për Arsimin Parauniversitar”, Neni 37 dhe ato janë:

- Buxheti i Shtetit;

- b) të ardhurat e njësisve të qeverisjes vendore;
- c) dhurimet e sponsorizimet;
- ç) të ardhurat e përfuara nga institucionet arsimore;
- d) të ardhura të tjera të ligjshme.

Financimi nga Buxheti i Shtetit planifikohet me formulën “për nxënës”, sipas treguesve të veçantë të niveleve arsimore dhe kushteve të institucioneve arsimore publike. Në Buxhetin e Shtetit, për njësitë bazë të qeverisjes vendore, caktohet një fond “për nxënës”, i cili përdoret për mirëmbajtjen e institucioneve arsimore publike, në përputhje me standardet e mirëmbajtjes për institucionet arsimore, të përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave.

Udhëzim Plotësues, Nr. 1, Datë 15.1.2016, Për Zbatimin e Buxhetit të Vitit 2016 pika 70 pohon se: Bashkitë kanë kompetencë të plotë për të siguruar mirëmbajtjen dhe funksionimin e të gjitha ambienteve të arsimit parauniversitar, në komunitetin e tyre. Fondet për mirëmbajtjen dhe funksionimin e ambienteve të arsimit para-universitar janë të përfshira në burimet e veta vendore. Çdo bashki vendos nivelin e financimit që ajo akordon për këtë funksion nga të gjitha burimet e disponueshme në buxhetin e tyre. Ministrinë përgjegjëse për arsimin parauniversitar, Ministria e Arsimit dhe Sportit dhe Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, përgatisin dhe nxjerrin standarde kombëtare të sigurisë dhe të shëndetit të zbatueshme për ambientet e arsimit parauniversitar. Këto standarde nuk duhet të kufizojnë vendimmarrjen e bashkive në fushat me interes të qartë vendor. Shpenzimet e lidhura me funksionimin dhe mirëmbajtjen e ambienteve të arsimit parauniversitar miratohen si pjesë e buxhetit të çdo bashkie

Çdo bashki dhe komunë vendos nivelin e financimit që ajo akordon për mirëmbajtje dhe funksionim të ambienteve të arsimit parauniversitar nga të gjitha burimet e disponueshme në buxhetin e tyre. Shpenzimet e lidhura me funksionimin dhe mirëmbajtjen e ambienteve të arsimit para-universitar miratohen si pjesë e buxhetit të çdo bashkie dhe komune.

3.1.4.2. Partneriteti Publik Privat

Një mënyrë për të realizuar ndërtimin e objekteve shkollore është dhe Partneriteti Publik Privat. Ky lloj partneriteti rregullohet me Ligjin 125/2012, “Për koncesionet dhe Partneritetin Publik Privat”, i ndryshuar²⁰. Qëllimi i këtij ligji është të krijojë një kuadër të favorshëm dhe të qëndrueshëm për nxitjen, thithjen dhe krijimin e lehtësive për investimet që realizohen si koncesione/partneritete publike private. Neni 4, i këtij ligji parashikon fushat e zbatimit të koncesioneve/partneriteteve publike dhe arsimit është një prej tyre (pika dh).

Sipas këtij ligji, partneriteti publik privat nënkupton një formë bashkëpunimi afatgjatë, të rregulluar me kontratë, ndërmjet autoritetit kontraktues, domethënë partnerit publik, dhe një ose më shumë operatorëve ekonomikë, domethënë partnerit privat, ku partneri privat merr përsipër detyrimin për t'u ofruar shërbime publike përdoruesve të shërbimeve brenda fushës së kompetencave të partnerit publik dhe/ose detyrimin për t'i siguruar partnerit publik parakushtet e nevojshme për t'u ofruar shërbimet publike përdoruesve të shërbimeve dhe/ose veprimtaritë brenda fushës së kompetencave të tij. Me qëllim që të përmbushjen e këtyre

²⁰ Ligji është ndryshuar dy herë përmes Ligjit nr.88/2014 dhe Ligjit nr.7/2015

detyrimeve, partneri privat mund të marrë përsipër detyrimin që të financojë, të projektojë, të ndërtojë dhe/ose të rindërtojë/të rinovojë objektin e infrastrukturës publike, të operojë dhe të mirëmbajë objektin e infrastrukturës publike të ndërtuar dhe /ose të rindërtuar/të rinovuar rishtazi (Neni 8, pika 1/b/i).

3.2. Metodologjia

Analiza e thelluar e gjendjes ekzistuese dhe parashikimi i nevojave për infrastruktura arsimore për ciklin parauniversitar, është bazuar mbi vlerësimin e disa treguesve, të cilët janë kërkesa ligjore apo standarde të rekomanduara nga Ministria e Arsimit. Këto tregues kanë shërbyer për të matur kapacitetin maksimal që ofron infrastruktura arsimore ekzistuese dhe për të përcaktuar nevojën për infrastruktura të reja për të akomoduar nxënësit e Tiranës. Gjithashtu, përmes të njëjtëve tregues është analizuar edhe shpërndarja territoriale ekzistuese e këtyre institucioneve arsimore, duke përcaktuar territoret e pambuluara me shkolla e kopshte. Orientimi i ndërtimit të shkollave të reja në këto territore është bërë për të optimizuar distancën e infrastrukturave arsimore nga vendbanimi i nxënësve. Së fundi, në këtë studim janë marrë për bazë edhe disa standarde planifikimi dhe projektimi të infrastrukturave arsimore, që ndihmojnë në planifikimin e ndërhyrjeve të parashikuara.

- **Numri i nxënësve/ dhomë mësimi të përgjithshme:** Në mbështetje të Nenit 102 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, Neni 26, pika d, të ligjit nr. 69/2012 "Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë" si dhe akteve nënligjore në zbatim të këtij ligji, numri optimal i nxënësve për klasë mësimore është 30 ose brenda intervaleve të shprehura në tabelën e mëposhtme:

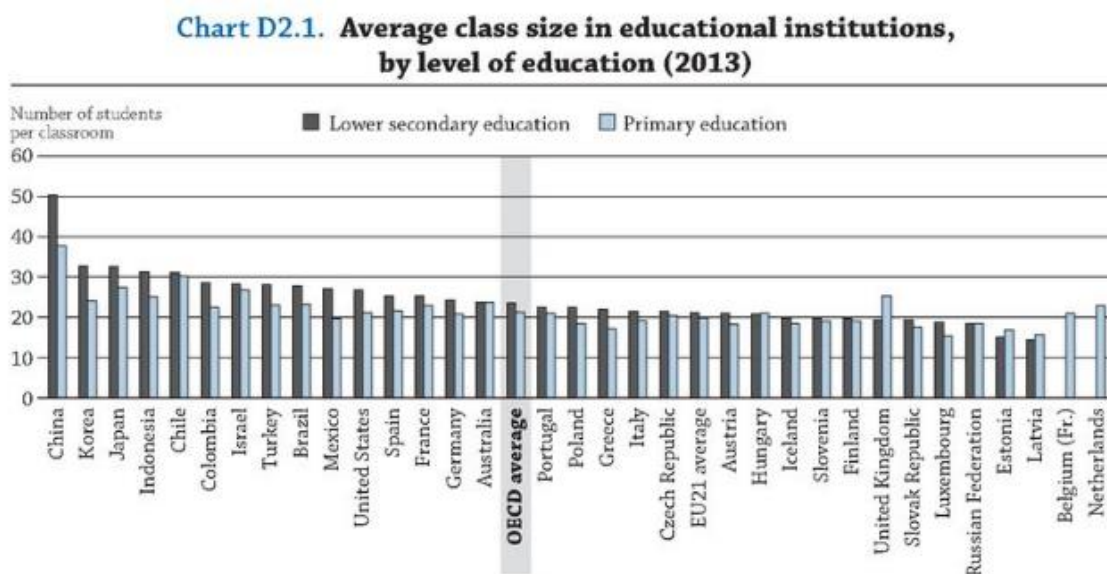
Tabela 7 - Standarti për numrin e nxënësve për klasë mësimore

Arsimi	Klasat	Nr i nxënësve
Arsimi bazë	Klasa përgatitore	25
	Klasa e parë	26 -30
	Klasat II-IV	30-35
Arsimi i mesëm i ulët		30-35
Arsim i mesëm i lartë		30-35

Ndërkohë sipas publikimeve të përvitshme të Organizatës për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ekonomik (OECD), "Edukimi me një shikim – 2015"²¹, madhësia mesatare e klasave në edukimin fillor dhe sekondar ishte 21 nxënës për klasë në vitin 2013, dhe në çdo rast klasat janë me më pak se 30 nxënës, përveç shteteve me përqendrim shumë të lartë popullsie si Kina, Korea, Japonia, Indonezia dhe Kili (Figura 3). Meqënëse trendet ndërkombëtare tregojnë për tendeca të zvogëlimit të numrit të nxënësve për dhomë mësimi të përgjithshme, duke e parë këtë tregues të lidhur ngushtë me cilësinë e zhvillimit të aktiviteteve mësimore, performancën e nxënësve dhe të mësuesve, ky studim synon të vlerësojë nevojën për ndërhyrje në infrastrukturën arsimore të bashkisë Tiranë *me qëllim arritjen e standardit prej maksimalisht 30 nxënësish për dhomë mësimi të përgjithshme.*

²¹ "Education at a Glance" Publikuar në 24 Nëntor 2015

Figura 5 - Madhësia mesatare e klasës në institucionet arsimore sipas nivelit të edukimit (2013)

Përmes këtij indikator i është vlerësuar kapaciteti ekzistues i infrastrukturave arsimore të ciklit 9-vjeçar dhe të mesëm, janë evidentuar rastet e mbipopullimit të këtyre infrastrukturave dhe është matur masa e mbipopullimit (numri i nxënësve që frekuentojnë shkollën mbi kapacitetin e saj të akomodimit prej 30 nxënësish/klasë fizike). Kësisoj, kapaciteti maksimal i infrastrukturave ekzistuese është përcaktuar duke shumëzuar numrin e klasave fizike me numrin 30, që është edhe numri maksimal i nxënësve për klasë. Në rast në këtë shkollë janë regjistruar më shumë nxënës se kapaciteti maksimal i saj, shkolla është konsideruar e mbipopulluar. Për të matur masën e mbipopullimit, nga numri në total i nxënësve frekuentues të shkollës është zbritur numri i nxënësve sipas kapacitetit maksimal të shkollës, i llogaritur 30 nxënës/klasë fizike.

Po në të njëjtën mënyrë është përcaktuar numri i shkollave të nevojshme. Duke mbledhur numrin e nxënësve mbi kapacitet të një shkolle të caktuar me numrin e nxënësve mbi kapacitet të shkollave të tjera të së njëjtës njësive administrative përftojmë numrin total të nxënësve mbi kapacitet të njësisë në fjalë. Nëse ky numër është mjaftueshëm i lartë, atëherë në njësinë në fjalë është parashikuar ndërtimi i një apo më shumë shkollave të reja (në varësi të numrit total të nxënësve mbi kapacitet që duhet të akomodohen në shkolla të reja si dhe tipologjive të parashikuara të shkollave).

Gjithashtu, metodologjia e studimit është adaptuar duke marrë parasysh fenomenin e mbipopullimit të disa shkollave si rezultat i frekuentimit të tyre edhe nga nxënës që vijnë nga jashtë njësisë administrative të cilës i shërben shkolla. Në Nenin 14, të Dispozitive Normative për Sistemin Arsimor Parauniversitar, pika 1, thuhet shprehimisht “Drejtori i shkollës nuk regjistron nxënës nga zonat që nuk i përkasin shkollës kur a) krijohen klasa me numër nxënësish mbi normën e përcaktuar në udhëzimin e ministrit; b) nuk ka mësues të mjaftueshëm për hapjen e klasave të reja”. Duke pasur parasysh këtë dispozitë normative, analiza e gjendjes ekzistuese në lidhje me këtë indikator është fokusuar mbi identifikimin e nevojës për infrastruktura të reja arsimore në secilën njësi administrative, nëse secili nga nxënësit do frekuentonte një nga shkollat përkatëse brenda njësisë administrative ku

banonsecili nga nxënësit do frekuentonte një nga shkollat përkatëse brenda njësisë administrative ku banon.

Shënim metodologjik: Të dhënat për analizimin e këtij indikatori janë mbledhur përmes një pyetësoi të hartuar me qëllim mbledhjen e të dhënave drejtpërdrejt nga drejtorët e shkollave 9-vjeçare dhe të mesme të Bashkisë Tiranë, posaçërisht për Studimin e Fizibilitetit (Aneks 1). Këto të dhëna janë përmbledhur dhe analizuar përmes përdorimit të disa softëare-ve (excel, GIS), me qëllim analizimin e gjendjes ekzistuese në mënyrë sa më koherente. Të dhënat në lidhje me numrin e nxënësve sipas prejardhjes janë mbledhur të disagreguara, dhe janë përdorur për të përlogaritur numrin total të nxënësve të cilët frekuentojnë arsimin 9-vjeçar dhe të mesëm publik sipas secilës njësi administrative. Studimi është realizuar duke marrë parasysh numrin e nxënësve frekuentues të cikleve 9-vjeçare dhe të mesme, **sipas vendbanimit të tyre.** Kjo do të thotë që, megjithëse një % e nxënësve rezultojnë si frekuentues të shkollave jashtë njësisë ku ato banojnë, në përlogaritjen e nevojave, ky numër nxënësish është marrë në konsideratë në Njësinë Administrative ku ato banojnë, jo në Njësinë Administrative ku ato frekuentojnë shkollën.

- Rrezja e mbulimit me shërbimin e arsimit parauniversitar: Është tregues i cili vlerëson shpërndarjen e infrastrukturave arsimore në territor dhe mbulimin e zonave të banuara me këtë shërbim. VKM nr.671, datë 29.07.2015, “Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit”, përcakton standardet e mëposhtme për rrezën e mbulimit sipas llojit të shkollave dhe llojit të territorit²²:

- Për shkollat fillore dhe 9-vjeçare, rrezja e mbulimit në vijë ajrore:
 - 500-600 metra në zona urbane
 - 1000-1500 metra në zona rurale
- Për shkollat e mesme, rrezja e mbulimit në vijë ajrore:
 - 1000-1500 metra në zona urbane
 - 2000-4500 metra në zona rurale

Në njësitë administrative ku në bazë të analizës së mbipopullimit të shkollave ekzistuese, ka rezultuar e nevojshme ndërtimi i një apo më shumë shkollave të reja, këto shkolla të reja do të ndërtohen në zona të pambuluara nga rrezet e mbulimit të shkollave ekzistuese. Gjithashtu, në rastet e zonave ku analiza e mbipopullimit të shkollave ekzistuese nuk e ka nxjerrë të nevojshme ndërtimin e shkollave të reja, por në këto zona nuk ka objekte arsimore ekzistuese dhe nxënësit duhet të udhëtojnë me distanca të gjata, është vendosur gjithashtu të ndërtohen shkolla të reja.

- Numri i shkollave mbi bazë të numrit të popullsisë: Është tregues i cili ndihmon në planifikimin e infrastrukturave arsimore, duke marrë parasysh numrin e banorëve të cilëve këto infrastruktura i shërbejnë. Ky indikator përdoret më tepër gjatë proceseve të planifikimit të territorit, dhe ka për synim të orientojë institucionet publike drejt nevojave për ndërhyrje; nevoja të cilat duhet domosdoshmërisht të analizohen më në detaje sipas standardeve

²² Neni 83, pika 1/c dhe 1/ç

sektoriale. VKM nr.671, datë 29.07.2015, “Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit”, përcakton standardet e mëposhtme për numrin e shkollave mbi bazë të numrit të popullsisë²³:

- Parashikohet 1 Shkollë 9-vjeçare çdo 6000 banorë
- Parashikohet 1 Shkollë e mesme çdo 9000 banorë

- **Standarde të projektimit të shkollave të ciklit parauniversitar:** Janë standarde të cilat janë referuar në studim, pas përcaktimit të nevojave për infrastruktura arsimore të reja, të cilat ndihmojnë në planifikimin paraprak të hapësirave dhe buxheteve financiare për realizimin e tyre. Këto standarde janë orientuese për qëllime planifikimi dhe gjatë hartimit të projekteve arkitektonike dhe inxhinierike mund të variojnë mbi bazën e specifikimeve teknike konkrete të secilit projekt.

Me qëllim lehtësimin e planifikimit paraprak të hapësirave të jashtme dhe të brendshme përlllogaritjet në këtë studim do të bëhen duke iu referuar parashikimeve të “Udhëzuesit për projektimin e ndërtesave shkollore – Normat dhe Standardet”, si dhe të gjitha standardeve të referuara në kapitullin “Legjislacioni që rregullon objektin e fushës së investimit” të këtij studimi.

3.3. Analizë e thelluar e gjendjes ekzistuese

3.3.1. Arsimi 9-vjeçar

Gjatë hartimit të kësaj analize, janë marrë në shqyrtim 174 shkolla 9-vjeçare të përgjithshme në Bashkinë e Tiranës, duke përfshirë Shkollat e mesme të bashkuara²⁴, meqënëse kanë në përbërje të tyre klasa mësimore të ciklit 9-vjeçar, si dhe shkollat e vartësisë. Nga këto, 57 shkolla 9-vjeçare ndodhen në territorin urban të Bashkisë Tiranë (brenda kufirit të vjetër administrativ të Bashkisë Tiranë) ndërsa 117 ndodhen në territorin e Njësisë Administrative që janë përfshirë në territorin e Bashkisë Tiranë pas Reformës Territoriale dhe Administrative, nga të cilat 13 janë shkolla të mesme të bashkuara, 64 janë shkolla 9-vjeçare dhe 40 janë shkolla të ciklit të ulët. Shkollat 9-vjeçare të marra në shqyrtim në këtë studim paraprak, nuk përfshijnë shkollat me kurikula të veçanta mësimore si shkolla Luigj Gurakuqi, Instituti për nxënësit që nuk dëgjojnë dhe Instituti për nxënësit që nuk shikojnë, si raste institucionesh me specifika të veçanta.

Gjatë hartimit të kësaj analize, dy kanë qenë elementët kryesorë të marra në konsideratë: Kapaciteti ekzistues i infrastrukturave arsimore dhe shpërndarja e tyre në territor.

Analiza e kapacitetit ekzistues të infrastrukturave arsimore është hartuar duke trajtuar dy elemente kryesorë. **Elementi i parë** i trajtuar ka të bëjë me kapacitetin ekzistues të infrastrukturave arsimore për t’i shërbyer nxënësve që frekuentojnë këto infrastruktura. Numri total i klasave të nevojshme për të plotësuar kapacitetin e infrastrukturave arsimore,

²³ Neni 83, pika 1/c dhe 1/ç

²⁴ Të dhëna më të detajuara gjendjen në Aneks 1 dhe Aneks 2

sipas frekuentimit aktual të tyre, është 300 klasa, të shpërndara kryesisht në njësitë më të mbipopulluara që janë Njësitë 2,5,6,9 dhe 11. Të dhëna më të detajuara janë paraqitur në tabelën e mëposhtme si dhe në Aneks 2.

Tabela 8 - Kapaciteti ekzistues i infrastrukturave arsimore të ciklit 9-vjeçar përkundrejt nxënësve frekuentues

NR	NJËSIA ADMINISTRATIVE (NjA)	NR NX.	KLASA MËSIMORE	NX/KL	KLASA FIZIKE	KLASA TË PASHFRYTËZUARA	NX/KL FIZIKE	NX NËSE MES. ËSHTË 30 NX/KL	BILANCI PËR NX EKSTRA (sipas nx frekuentues)	BILANCI KLASA TË TEPËRTOSE TË MUNGUARA (sipas nx frekuentues)
1	NjA 1	4144	134	30.9	118	10	35.1	3540	-604	-20
2	NjA 2	5394	177	30.5	140	10	38.5	4200	-1194	-40
3	NjA 3	2439	81	30.1	77	4	31.7	2310	-129	-4
4	NjA 4	3178	107	29.7	121	8	26.3	3630	452	15
5	NjA 5	6259	203	30.8	174	2	36.0	5220	-1039	-35
6	NjA 6	5876	188	31.3	118	3	49.8	3540	-2336	-78
7	NjA 7	4366	148	29.5	146	9	29.9	4380	14	0
8	NjA 8	3893	122	31.9	103	3	37.8	3090	-803	-27
9	NjA 9	4992	163	30.6	123	4	40.6	3690	-1302	-43
10	NjA 10	2157	70	30.8	52	1	41.5	1560	-597	-20
11	NjA 11	5066	172	29.5	138	3	36.7	4140	-926	-31
	ZONA URBANE TIRANË TOTAL	47764	1565	30.5	1310	57	36.5	39300	-8930	-298
12	NjA DAJT	2041	101	20.2	102	5	20.0	3060	1019	34
13	NjA FARKË	1268	65	19.5	62	0	20.5	1860	592	20
14	NjA VAQARR	1137	58	19.6	52	4	21.9	1560	423	14
15	NjA KASHAR	2987	122	24.5	113	0	26.4	3390	403	13
16	NjA NDROQ	1003	49	20.5	56	4	17.9	1680	677	23
17	NjA PETRELË	681	61	11.2	54	6	12.6	1620	939	31
18	NjA PEZË	711	67	10.6	42	0	16.9	1260	549	18
19	NjA BALDUSHK	769	43	17.9	48	2	16.0	1440	671	22
20	NjA BËRZHITË	815	57	14.3	59	0	13.8	1770	955	32
21	NjA KRRABË	456	25	18.2	26	1	17.5	780	324	11
22	NjA SHËNGJERG J	331	22	15.0	39	0	8.5	1170	839	28
23	NjA ZALL BASTAR	761	74	10.3	77	2	9.9	2310	1549	52
24	NjA ZALL HERR	1944	75	25.9	62	9	31.4	1860	-84	-3

	ZONA RURALE TIRANË TOTAL	14904	819	18.2	792	33	18.8	23760	-84	-3
	TOTAL BASHKIA TIRANË	62668	2384	26.3	210	90	29.8	2700	-9014	-300

Megjithatë, një tjetër fenomen që është vënë re gjatë kësaj analize, është mbipopullimi i disa shkollave si rezultat i frekuentimit të tyre edhe nga nxënës që vijnë nga jashtë njësisë administrative, të cilës supozohet t'i shërbejë kjo shkollë; që ka të bëjë me **çështjen e dytë të trajtuar** në kuadër të analizës së kapaciteteve ekzistuese. Në Nenin 14, të Dispozitive Normative për Sistemin Arsimor Parauniversitar, pika 1, thuhet shprehimisht “*Drejtori i shkollës nuk regjistron nxënës nga zonat që nuk i përkasin shkollës kur a) krijohen klasa me numër nxënësish mbi normën e përcaktuar në udhëzimin e ministrit; b) nuk ka mësues të mjaftueshëm për hapjen e klasave të reja*”. Megjithatë, ky fenomen vazhdon të përsëritet në disa raste. Për këtë arsye, siç shpjegohet më sipër në Metodologjinë e Studimit, analiza është fokusuar mbi identifikimin e nevojës për infrastruktura të reja arsimore në secilën njësi administrative, nëse secili nga nxënësit do frekuentonte një nga shkollat përkatëse brenda njësisë administrative ku banon.

Sipas kësaj qasje, numri total i klasave të nevojshme për të plotësuar kapacitetin e infrastrukturave arsimore sipas numrit të nxënësve banues në secilën Njësi Administrative për ciklin 9-vjeçar është 289, të cilat duhet të parashikohen kryesisht në Njësitë Administrative të mbipopulluara si Njësia 2, 5, 6 dhe 11. Të dhëna më të detajuara janë paraqitur në tabelën e mëposhtme si dhe në Aneks 2.

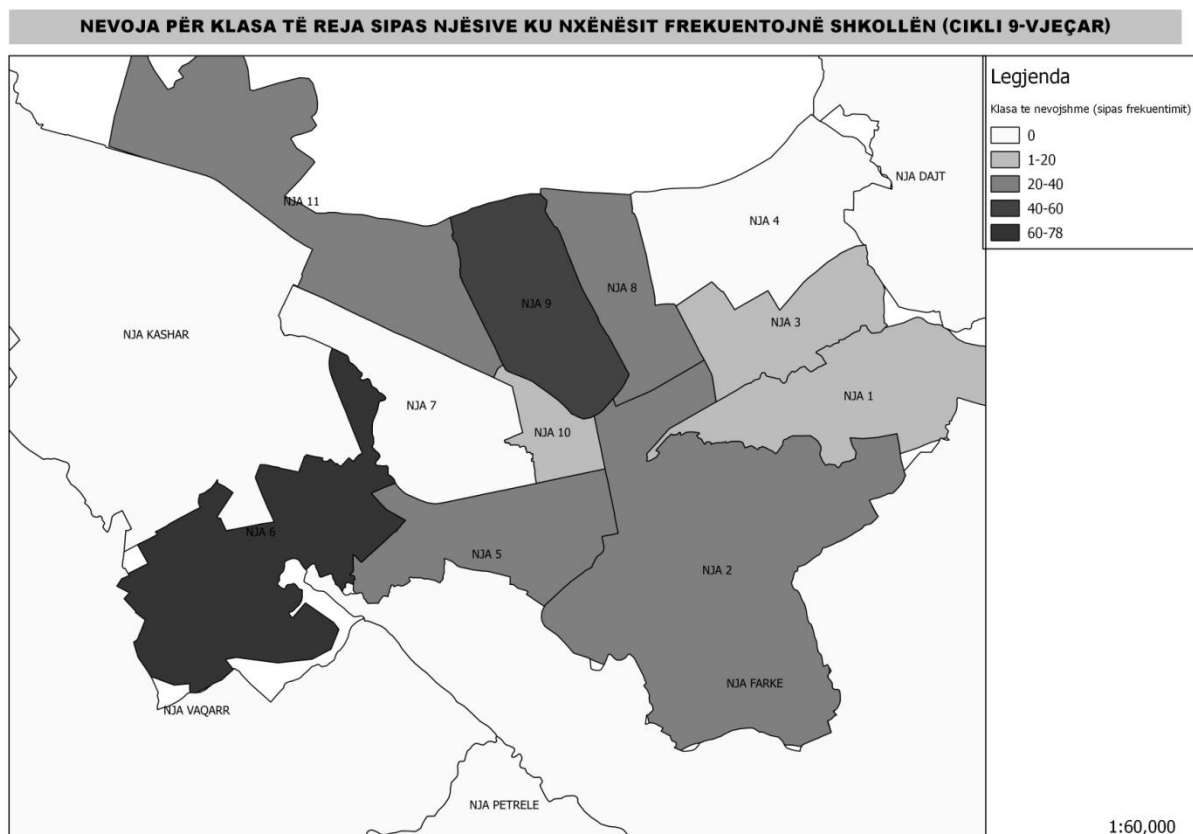
Tabela 9 - Kapaciteti ekzistues i infrastrukturave arsimore të ciklit 9-vjeçar përkundrejt nxënësve banues në secilën NjA

NR	NJËSIA ADMINISTRATIVE (NjA)	NR NXËNËSISH	NXËNËS BANUES NË KËTË NJËSI	KLASA FIZIKE	KLASA TË PASHFRYTËZUARA	NX/KL FIZIKE	NX NËSE MES. ËSHTË 30 NX/KL	BILANCI PËR NX EKSTRANA (sipas nx banues)	BILANCI KLASA TË TEPËRTA OSE TË MUNGUARA (sipas nx banues)
1	NjA 1	4144	3637	118	10	35.1	3540	-97	-3
2	NjA 2	5394	6074	140	10	38.5	4200	-1874	-62
3	NjA 3	2439	2546	77	4	31.7	2310	-236	-8
4	NjA 4	3178	4194	121	8	26.3	3630	-564	-19
5	NjA 5	6259	6147	174	2	36.0	5220	-927	-31
6	NjA 6	5876	6494	118	3	49.8	3540	-2954	-98
7	NjA 7	4366	3905	146	9	29.9	4380	475	16
8	NjA 8	3893	2110	103	3	37.8	3090	980	33
9	NjA 9	4992	3864	123	4	40.6	3690	-174	-6
10	NjA 10	2157	1260	52	1	41.5	1560	300	10
11	NjA 11	5066	5881	138	3	36.7	4140	-1741	-58

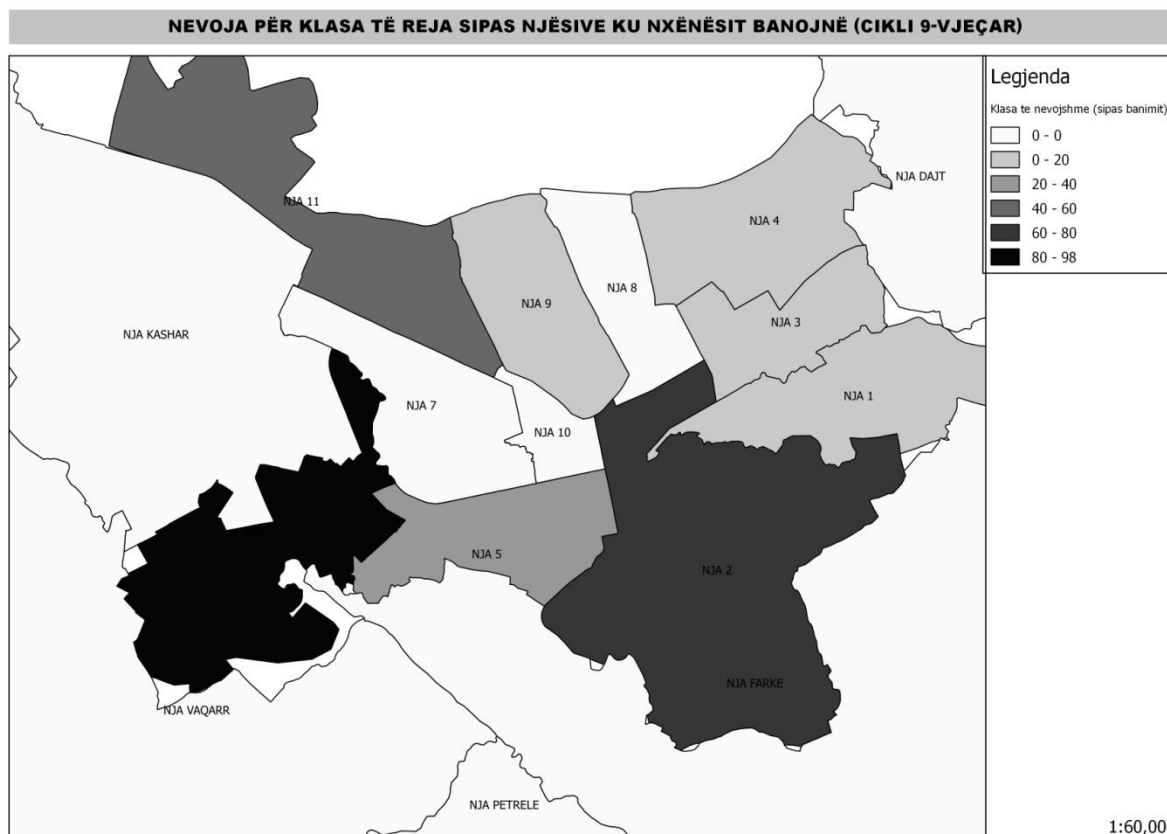
	ZONA URBANE TIRANË TOTAL	47764	46111	1310	57	36.5	39300	-8567	-286
12	NJA DAJT	2041	2433	102	5	20.0	3060	627	21
13	NJA FARKË	1268	1387	62	0	20.5	1860	473	16
14	NJA VAQARR	1137	1214	52	4	21.9	1560	346	12
15	NJA KASHAR	2987	3206	113	0	26.4	3390	184	6
16	NJA NDROQ	1003	1080	56	4	17.9	1680	600	20
17	NJA PETRELË	681	734	54	6	12.6	1620	886	30
18	NJA PEZË	711	667	42	0	16.9	1260	593	20
19	NJA BALDUSHK	769	778	48	2	16.0	1440	662	22
20	NJA BËRZHITË	815	831	59	0	13.8	1770	939	31
21	NJA KRRABË	456	456	26	1	17.5	780	324	11
22	NJA SHËNGJERGJ	331	343	39	0	8.5	1170	827	28
23	NJA ZALL BASTAR	761	777	77	2	9.9	2310	1533	51
24	NJA ZALL HERR	1944	1967	62	9	31.4	1860	-107	-4
	ZONA RURALE TIRANË TOTAL	14904	15872	792	33	18.8	23760	-107	-4
	TOTAL BASHKIA TIRANË	62668	61983	2102	90	29.8	2700	-8674	-289

Siç vërehet nga rezultatet e analizës së mësipërme, numri total i klasave të nevojshme në të dyja rastet është i ngjashëm , por shpërndarja e nevojës në territor ndryshon. Hartat e mëposhtme tregojnë ndryshimin e shpërndarjes së nevojës për klasa të reja në territor sipas dy qasjeve të analizës:

Harta 9 -Nevoja për klasa të reja sipas njësive ku nxënësit frekuentojnë shkollën (Cikli 9-vjeçar)

Harta 10 - Nevoja për klasa të reja sipas njësive ku nxënësit banojnë (Cikli 9-vjeçar)

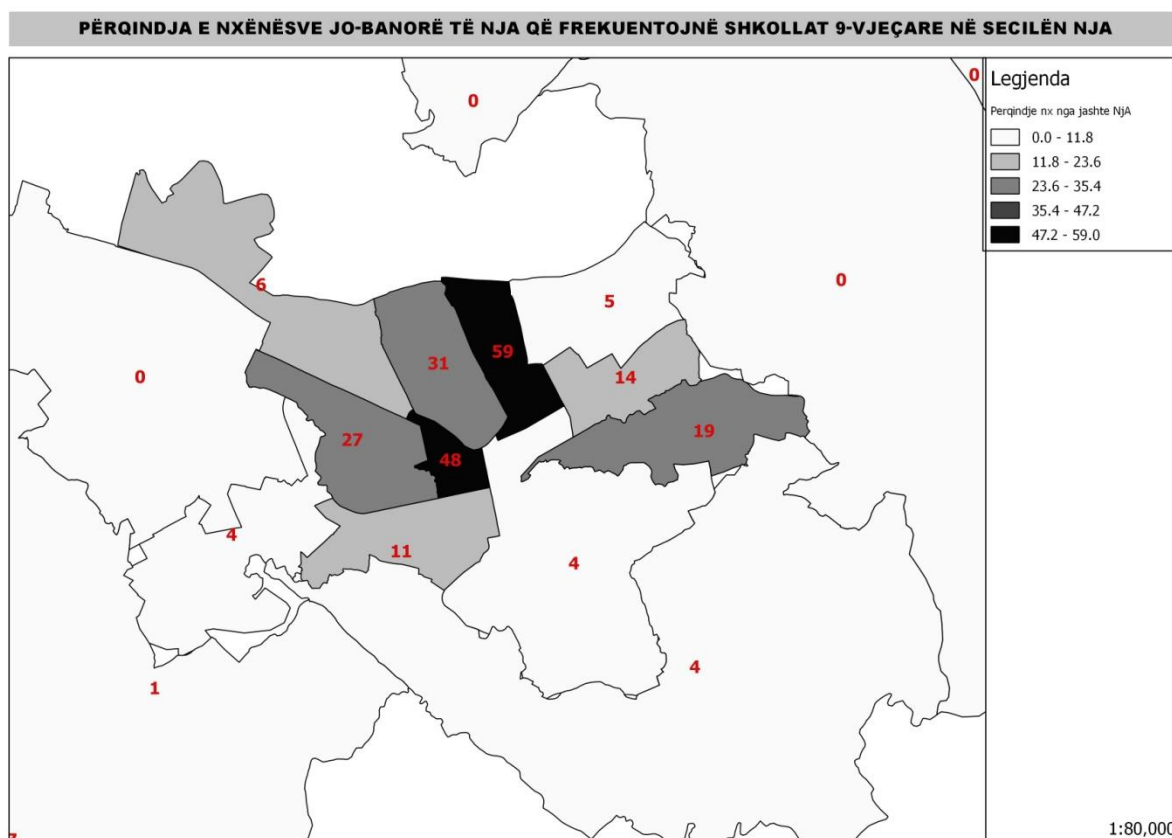
Kjo do të thotë që nëse ndërhyrja me infrastruktura të reja arsimore do të bëhet duke marrë për bazë njësitë administrative të cilat presin fluks më të lartë nxënësish, të cilët shpesh janë banorë jashtë këtyre njësive, atëherë një numër i konsiderueshëm klasash të reja duhet të parashikohen në Njësitë Administrative 8 dhe 9. Ndërkohë këto njësi frekuentohen prej një numri të konsiderueshëm nxënësish që nuk janë banorë të tyre, siç paraqitet në tabelën e mëposhtme. Nga ana tjetër, nëse ndërhyrja me infrastruktura të reja arsimore do të bëhet duke marrë parasysh njësitë administrative në të cilat banojnë më shumë nxënës të moshës frekuentuese të ciklit 9-vjeçar, atëherë ndërhyrja do të fokusohet akoma më shumë në njësi administrative të cilat nuk kanë mjaftueshëm infrastruktura arsimore ekzistuese dhe për pasojë nuk i shërbejnë dot numrit të nxënësve banues në to, si përshembull njësitë 2,6 dhe 11. Tabela e mëposhtme e tregon më qartë diferencën mes numrit të nxënësve banues dhe nxënësve frekuentues të shkollave në secilën Njësi Administrative.

Tabela 10 - Vendbanimi i nxënësve dhe Njësia Administrative ku frekuentojnë shkollën (Cikli 9-vjeçar)

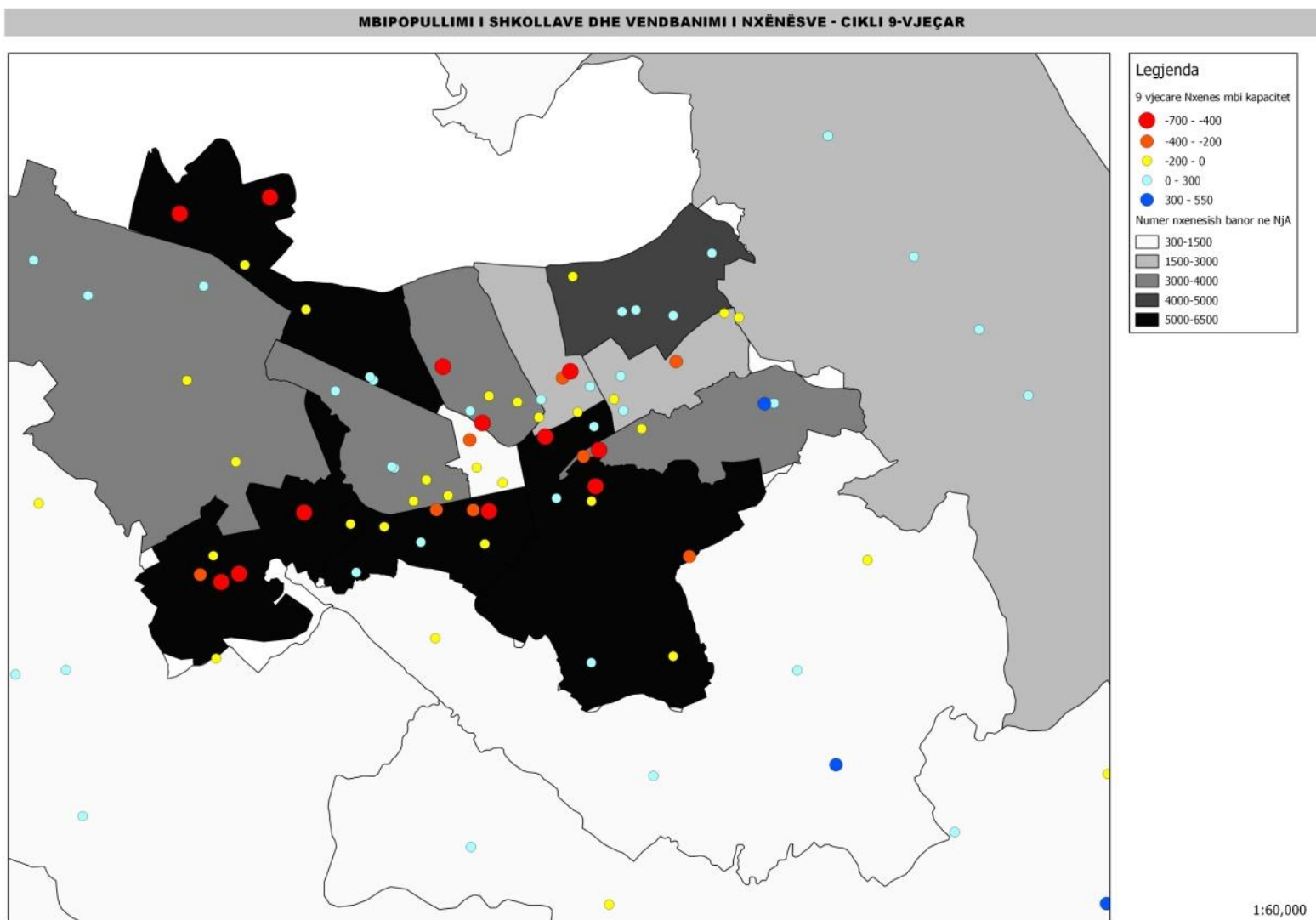
		NJESIA KU FREKVENTOJNE SHKOLLËN																								TOTAL	TOTAL		
NJESIA ADMINISTRATIVE	NJA1	NJA2	NJA3	NJA4	NJA5	NJA6	NJA7	NJA8	NJA9	NJA10	NJA11	NJA DAJT	NJA FAKRE	NJA VAQARR	NJA KASHAR	NJA NDROQ	NJA PEZE	NJA PETRELE	NJA BALDUSHK	NJA BERZHITE	NJA KRRABE	NJA SHENGJERGJ	NJA ZALL BASTAR	NJA ZALL HERR	TOTAL	TOTAL	%		
NJESIA ADM 1	3372	83	61	1	32		11	31	5	22	3		14			1										3636	264	7.3%	
NJESIA ADM 2	382	5096	93	5	96		14	278	40	36	8		24													6072	976	16.1%	
NJESIA ADM 3	73		2096	17	18		17	292	24	5	3					1										2546	450	17.7%	
NJESIA ADM 4	10	29	58	3034	19		14	941	66	15	6				1											4193	1159	27.6%	
NJESIA ADM 5	15	10	23	3	5521	85	227	161	42	55	3				1											6146	625	10.2%	
NJESIA ADM 6	8	3	5	29	251	5571	507	12	21	26	53		1	4			3									6494	708	10.9%	
NJESIA ADM 7	1	9	13	5	94	36	3197	27	51	282	188		2													3905	708	18.1%	
NJESIA ADM 8	10	4	17	5	16		6	1539	491	20	2															2110	571	27.1%	
NJESIA ADM 9	12	4	11		41		55	184	3426	101	22		7			1										3864	438	11.3%	
NJESIA ADM 10	1	7	10	1	37		16	26	107	1044	8															1257	213	16.9%	
NJESIA ADM 11	12		4		21		162	91	628	302	4662															5882	1220	20.7%	
NJA DAJT	179		42	67	1			91	10		2	2024														2416	392	16.2%	
NJA FARKË	43	43	1		71		1	4	2	5	2		1209					9								1390	181	13.0%	
NJA VAQARR		1			4	55	18	1						1149		5	1									1234	85	6.9%	
NJA KASHAR	1		2		5		98	2	11	85	15				2987											3206	219	6.8%	
NJA NDROQ						82	18									667	36									803	136	16.9%	
NJA PEZE								4						3		40	554									601	47	7.8%	
NJA PETRELE	3	33			2			3					2					467		15						525	58	11.0%	
NJA BALDUSHK		2						7											618							627	9	1.4%	
NJA BERZHITE	8	8	1		3			1												747	10					778	31	4.0%	
NJA KRRABE	1	1			2			5													441					450	9	2.0%	
NJA SHENGJERGJ	12							1														331				344	13	3.8%	
NJA ZALL BASTAR	4			6			1	5			2															762	780	18	2.3%
NJA ZALL HERR	4			5					4	8														2	994	1017	21	2.1%	
TOTAL	4151	5333	2437	3178	6234	5829	4362	3706	4928	2006	4979	2024	1259	1156	2987	716	595	476	618	762	451	331	764	994					
TOTAL NGA JASHTË NJESISE	779	237	341	144	713	258	1165	2167	1502	962	317	0	50	7	0	49	41	9	0	15	10	0	2	0					
%	18.8%	4.4%	14.0%	4.5%	11.4%	4.4%	26.7%	58.5%	30.5%	48.0%	6.4%	0.0%	4.0%	0.6%	0.0%	6.8%	6.9%	1.9%	0.0%	2.0%	2.2%	0.0%	0.3%	0.0%					

Fenomeni i mbipopullimit të shkollave si rezultat i frekuentimit të tyre edhe nga nxënës jo banor të njësisë administrative të cilës këto shkolla duhet t'i shërbejnë, paraqitet qartë në dy hartat e mëposhtme. Harta 11 tregon përqindjen e nxënësve frekuentues të shkollave të secilës Njësi Administrative të cilët nuk janë banorë të asaj njësie. Siç vërehet, njësitë 6, 8, 9 dhe 10 janë njësi në të cilat shkollat 9-vjeçare mbipopullohen nga nxënës që nuk janë banorë të këtyre njërive. I njëjti fenomen paraqitet edhe në Hartën 12. Kjo hartë tregon nivelin e mbipopullimit të shkollave 9-vjeçare, përmes madhësisë dhe ngjyrës së rrrathëve (rrathët me ngjyrë të kuqe tregojnë shkollat më të mbipopulluara). Ndërkohë, kjo shtresë informacioni është mbivendosur me numrin e nxënësve banues në secilën Njësi Administrative. Siç vërehet edhe në hartë, një pjesë e shkollave të mbipopulluara gjenden në NjA të cilat nuk kanë numër shumë të lartë nxënësish banorë, si përshembull shkollat në njësitë 8, 9 dhe 10. Kjo ndodh pikërisht për shkakun e përmendur më lart – frekuentimi i shkollave nga nxënës banorë të njërive të tjera fqinje. Këta nxënës udhëtojnë çdo ditë drejt shkollave në fjalë nga vendbanimi i tyre, më shumë sesa standardi i parashikuar për ciklin 9-vjeçar që është 500m – 600m në vijë ajrore. Një ndërhyrje me infrastruktura të reja arsimore në këto Njësi Administrative nuk do ta zgjidhte këtë problem. Ndaj është parë e arsyeshme që parashikimet për infrastruktura të reja arsimore të bëhen duke marrë parasysh numrin e nxënësve banues në secilën Njësi Administrative si dhe shpërndarjen në territor të shkollave ekzistuese dhe rrezeve të mbulimit me shërbim përkatëse.

Harta 11 - Përqindja e nxënësve frekuentues të shkollave jo banor/ nxënësve banor të secilës NjA

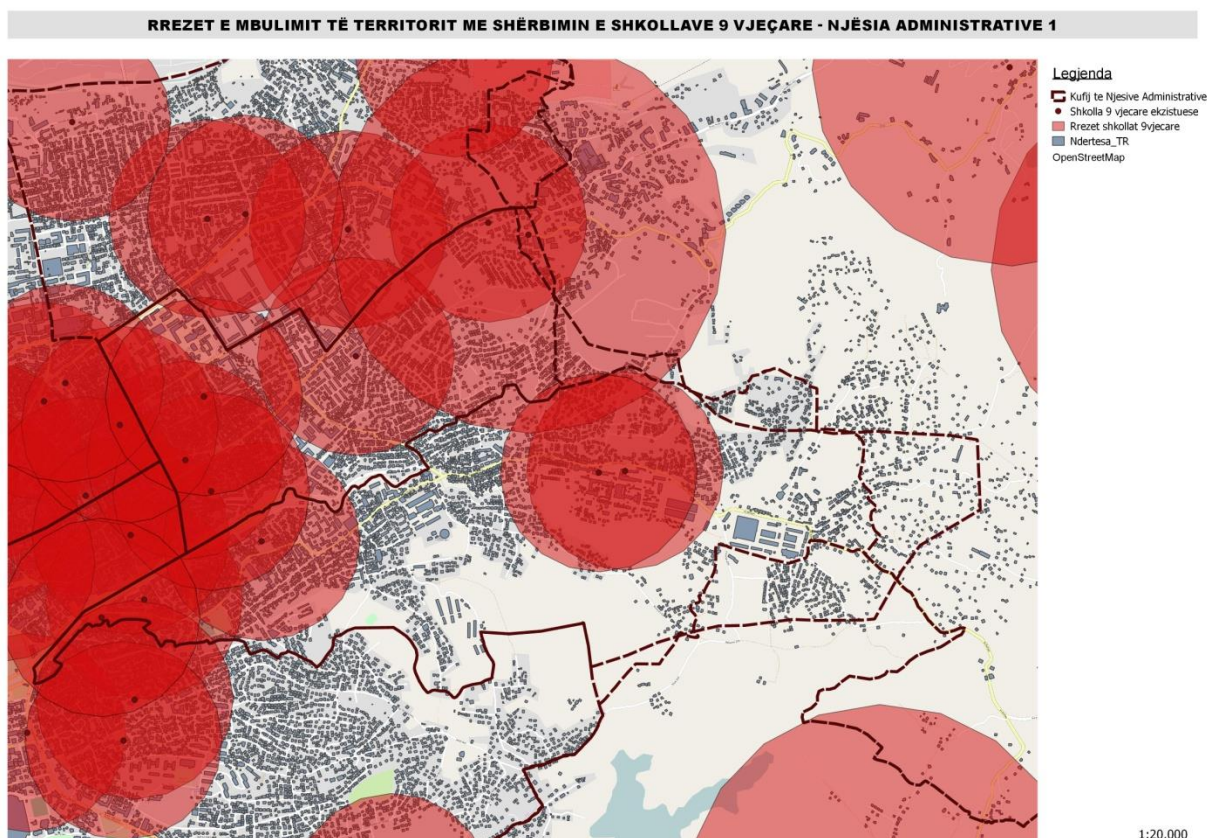
Harta 12 - Mbipopullimi i shkollave dhe vendbanimi i nxënësve – cikli 9-vjeçar (Shenim: vlerat negative tregojnë numrin mbi kapacitet për secilën shkollë)

Njësia Administrative 1

Kjo njësi administrative ka gjithsej 3637 nxënës banues dhe 4144 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Si rezultat i numrit të lartë të nxënësve që banojnë në njësi të tjera dhe frekuentojnë shkollat në këtë njësi, shkollat “1 Maji” dhe “Ali Demi” janë të mbipopulluara, me rreth 330 dhe 572 nxënës mbi kapacitetet respektivisht. Rreth 26% të nxënësve të shkollës “1 Maji” janë banorë të njësisë administrative 2. Nga ana tjetër, shkolla “Androkli Kostallari” paraqitet me numër nxënësish nën kapacitetin maksimal prej 30 nxënësish/ klasë fizike. Përsa i përket mbulueshmërisë me rreze shërbimi, ka zona të kësaj njësie që mbeten jashtë rrezes së mbulimit, siç paraqitet në hartën e mëposhtme:

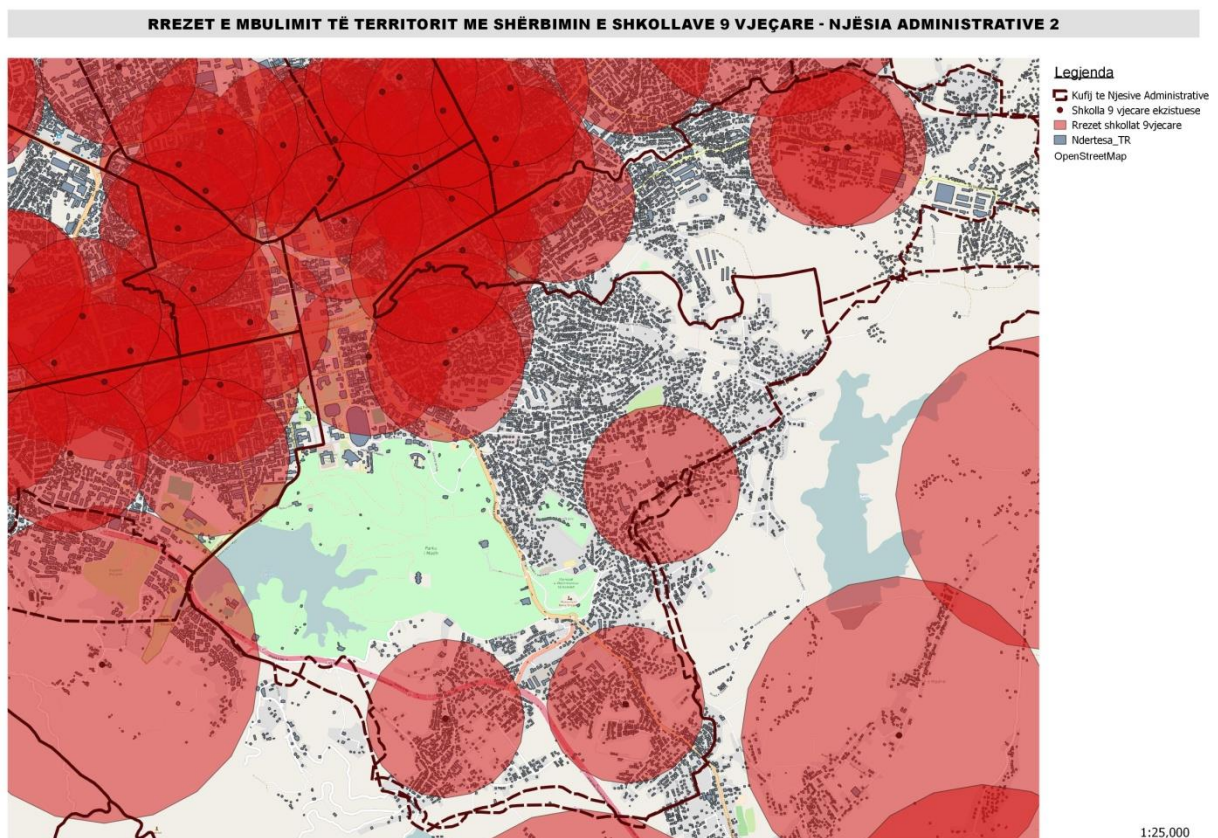
Harta 13 - Rrezet e mbulimi të territorit ne shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NJA 1

Njësia Administrative 2

Kjo njësi administrative ka gjithsej 6074 nxënës banues dhe 5394 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Si rezultat i numrit të lartë të nxënësve banorë në këtë njësi, shkollat “Mihal Grameno” dhe “Fan Noli” janë të mbipopulluara, me 620 dhe 550 nxënës mbi kapacitetet respektivisht. Po ashtu të mbipopulluara janë edhe shkollat “M.Q. Atatürk” dhe “Mustafa Greblleshi”, pavarësisht se më pak se shkollat e lartpërmendura. Rreth 380 nxënës të kësaj njësie frekuentojnë shkollat e njësisë administrative 1 dhe rreth 300 nxënës të tjerë të kësaj njësie frekuentojnë shkollat e njësisë administrative 8, kryesisht shkollën “e Kuqe”. Mbulueshmeria me rreze shërbimi paraqitet jo shumë e mirë, duke lënë jashtë disa zona rezidenciale, si zona pas qytetit student, siç paraqitet më poshtë:

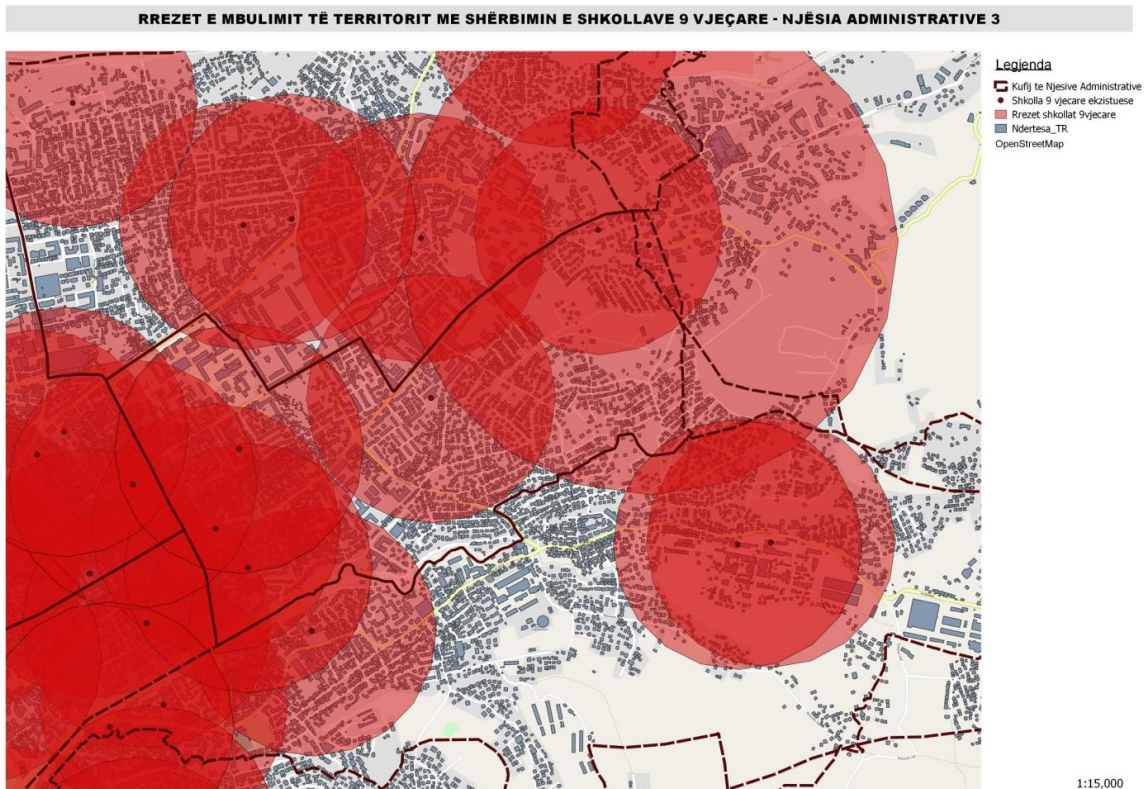
Harta 14 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NJA 2

Njësia Administrative 3

Kjo njësi administrative ka gjithsej 2546 nxënës banues dhe 2439 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Shkolla “Hasan Prishtina” ka rreth 380 nxënës mbi kapacitet, ndërkohë që shkollat “Xhezmi Delli” dhe “Niket Dardani” funksionojnë duke mos shfrytëzuar kapacitetin e plotë të ambienteve të tyre mësimore. Kjo do të thotë që përmes një balancimi më të mirë të shpërndarjes së nxënësve në shkollat ekzistuese të kësaj njësie, mund të zgjidhen problemet me mbipopullimin. Përsa i përket mbulimit me reze shërbimi, kjo njësi paraqitet e mirëmbuluar:

Harta 15 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 3

Njësia Administrative 4

Kjo njësi administrative ka gjithsej 4194 nxënës banues dhe 3178 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Rreth 950 nxënës të kësaj njësie frekuentojnë shkollat e njësisë 8, sidomos shkollat “Misto Mame” dhe “Skënder Çaçi”, duke shkaktuar probleme me mbipopullimin e tyre. Ndërkohë në këtë njësi, është ndërmarrë iniciativa e ndërtimit të një kompleksi arsimor social të financuar përmes fondeve IPA.

Projekti IPA 2012 i vjen në ndihmë një komuniteti prej rreth 16.000 banorësh në Njësine administrative 4 dhe 8, që jetojnë në një zonë kryesisht informale, dhe ku rreth 5% e saj është e komunitetit rom. Projekti konsiston në ndërtimin e:

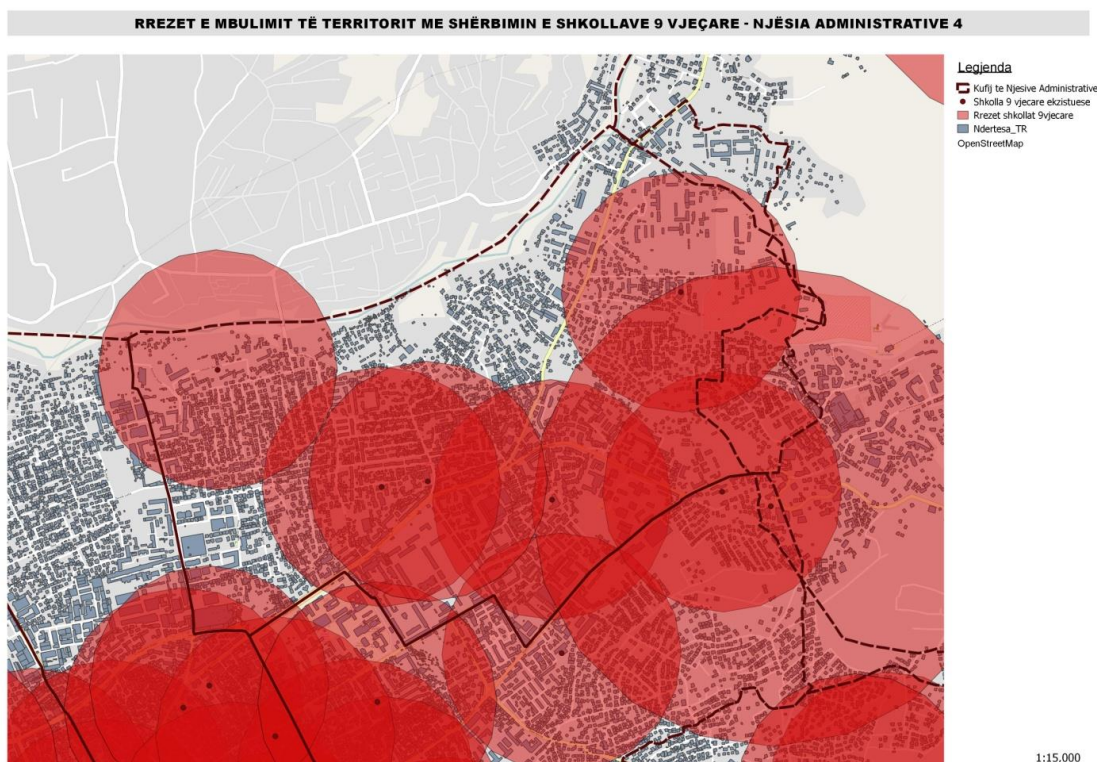
Një Shkollë 9-vjeçare (Selaudin Bekteshi) e përbërë nga 20 klasa me nga 30 nxënës, pra në total 600 nxënës, si dhe me të gjitha facilitetet përkatëse, që nga laboratorët shkencor, deri tek palestra sportive.

Një kopësht - çerdhe, i përbërë nga 7 klasa, me nga 20 fëmije, pra në total 140 fëmijë, për 3 grupmosha të ndryshme, si dhe ofron të gjitha facilitetet e nevojshme, që nga këndet e lojrave, deri tek menca e ushqimit.

Një qendër Sociale me sipërfaqe rreth 900m², që ju vjen të gjithë njerëzve në nevojë të këtij komuniteti

Me ndërtimin e këtij kompleksi arsimor dhe social, e gjithë njësia administrative do të mbulohet nga rrezet e shërbimit të arsimit 9-vjeçar

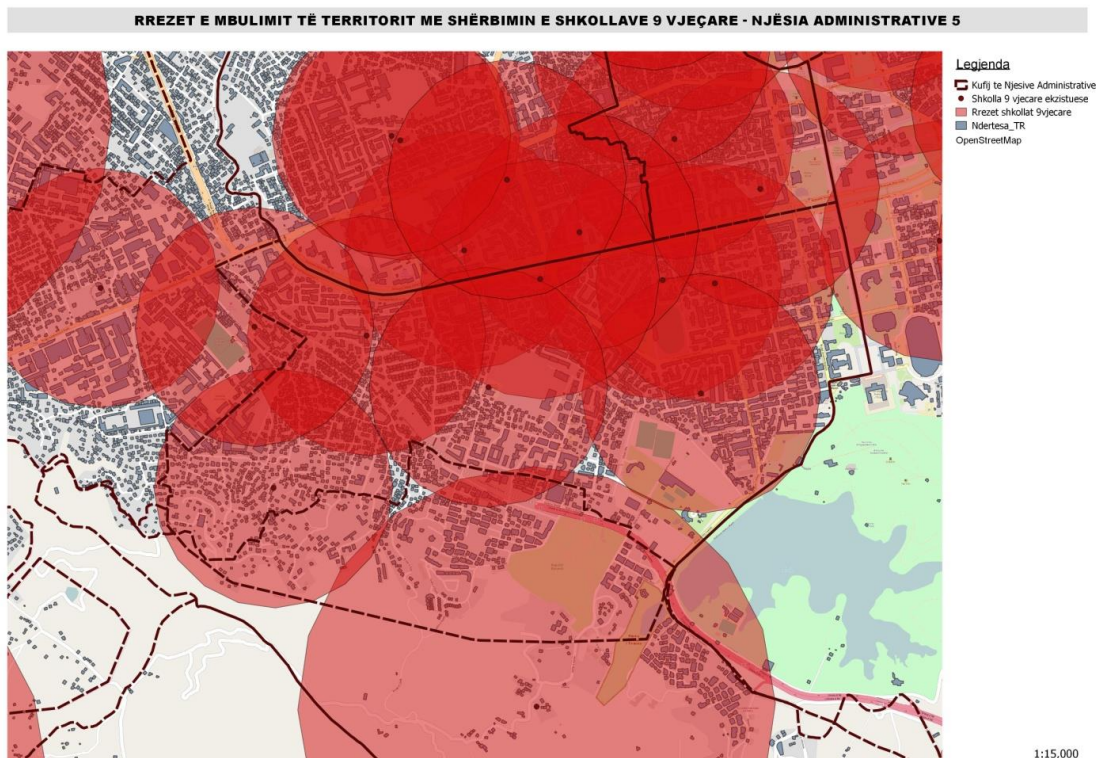
Harta 16 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NJA 4

Njësia Administrative 5

Kjo njësi administrative ka gjithsej 6147 nxënës banues dhe 6259 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Si rezultat i numrit të lartë të nxënësve banorë në këtë njësi dhe frekuentues të shkollave në këtë njësi, shkollat “Edit Durham” dhe “Vasil Shanto” janë të mbipopulluara, me rreth 540 dhe 320 nxënës mbi kapacitet respektivisht. Po ashtu të mbipopulluara paraqiten edhe shkollat “Emin Duraku” dhe “Dëshmorët e Lirisë”, pavarësisht se më pak se dy shkollat e lartpërmendura. Rreth 200 nxënës të kësaj njësie frekuentojnë shkollat e njëjësive administrative 7. Mbulueshmeria me rreze shërbimi paraqitet si mëposhtë:

Harta 17 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 5

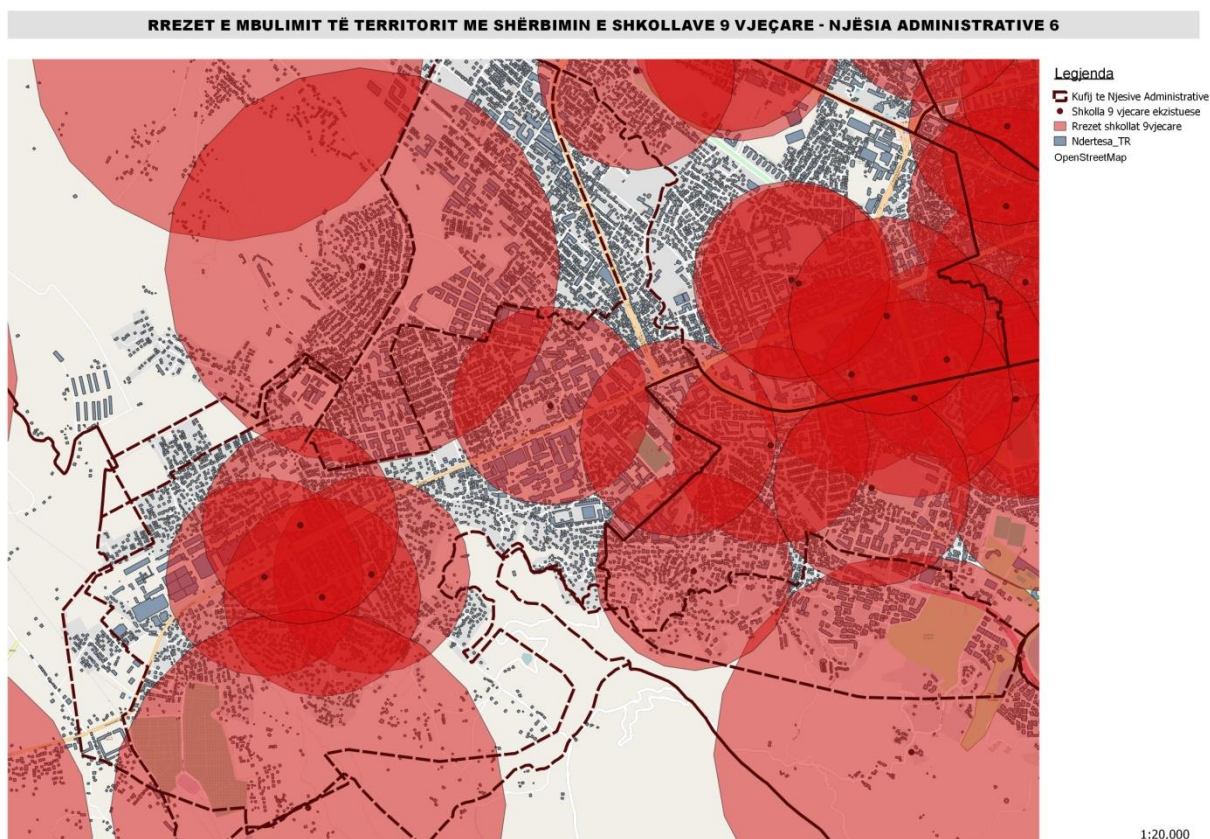
Njësia Administrative 6

Kjo njësi administrative ka gjithsej 6494 nxënës banues dhe 5876 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Pothuajse të gjitha shkollat e kësaj njësie administrative janë të mbipopulluara. Rreth 500 nxënës banorë të njësisë administrative 6 frekuentojnë shkollat tek njësi administrative 7, sidomos shkollën “Dhura Leka”. Këto dinamika, mund të përfshijnë edhe nxënës banues në zonën rezidenciale të Yzberishtit dhe të regjistruar në gjendjen civile të njësisë administrative 6. Duke qenë njësi fqinje me zonën rezidenciale me dendësi relativisht të lartë të Yzberishtit, shkollat e njësisë administrative 6 janë të mbipopulluara si rezultat i të shërbyerit edhe të kësaj zonë rezidenciale jashtë kësaj njësie.

Në këtë njësi administrative, ka filluar ndërtimi i një shkolle të re 9-vjeçare, pranë ish-fabrikës tekstile. Parashikohet që shkolla të ketë 600-712 nxenes, 27 klasa me kapacitet mbajtes mesatarisht 25-30 nxënës.

Me ndërtimin e kësaj shkolle të re, njësi administrative do të ketë mbulimin e treguar në hartën e mëposhtme me rrezet e shërbimit shkollor 9-vjeçar:

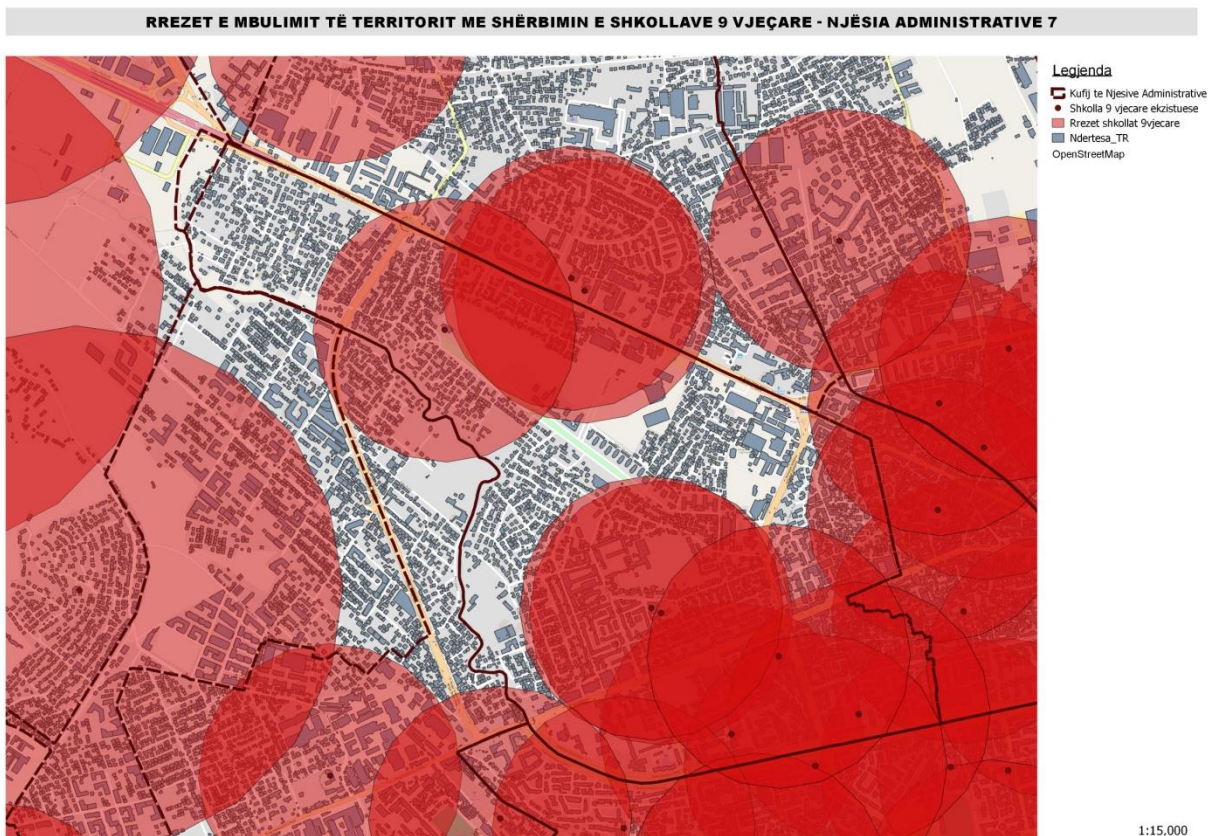
Harta 18 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NJA 6

Njësia Administrative 7

Kjo njësi administrative ka gjithsej 3905 nxënës banues dhe 4366 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Një pjesë e nxënësve frekuentues por jo banues të kësaj njësie, janë banorë në njësinë administrative 6 dhe në njësinë administrative Kashar, në zonën e Yzberishtit. Përveç shkollës “Pjetër Budi”, e cila funksionon me rreth 190 nxënës mbi kapacitet, pjesa tjetër e shkollave nuk paraqiten të mbipopulluara. Rrezet e shërbimit të shkollave në këtë njësi paraqiten në hartën e mëposhtme:

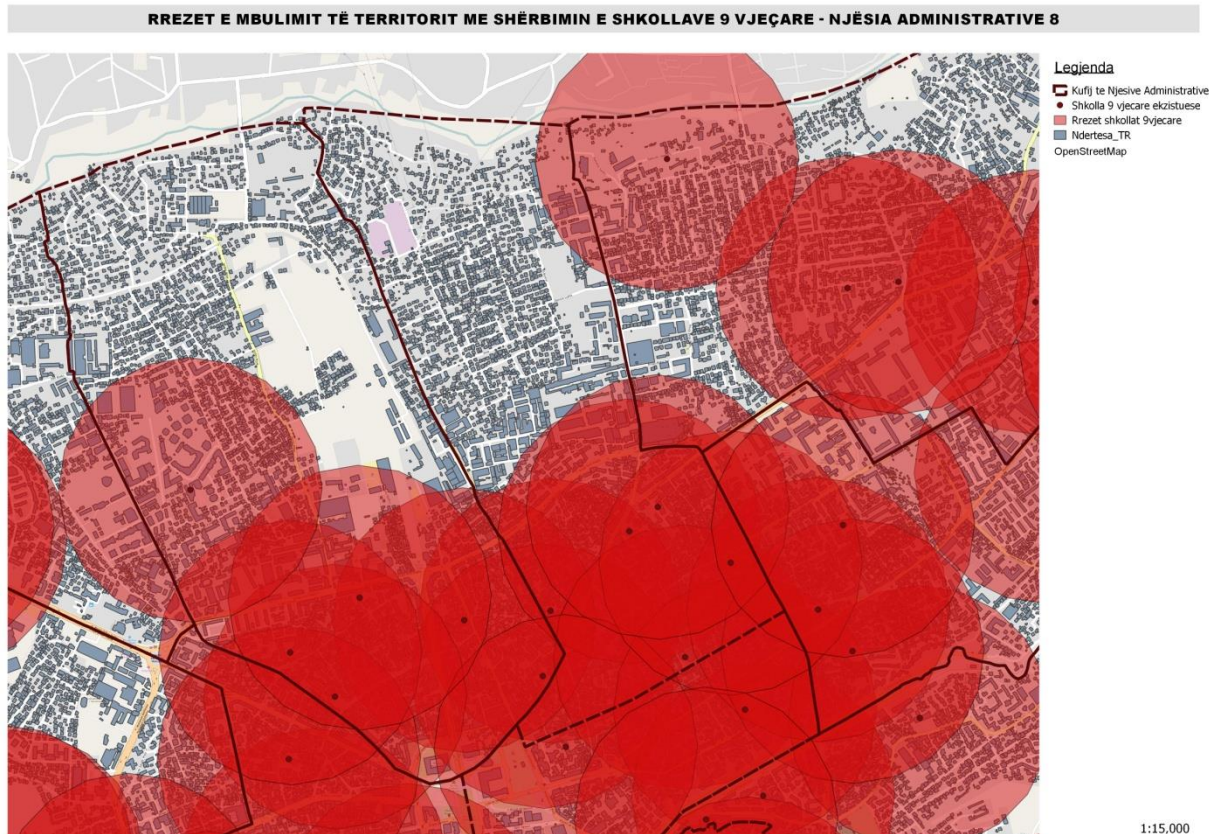
Harta 19 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 7

Njësia Administrative 8

Kjo njësi administrative ka gjithsej 2110 nxënës banues dhe 3893 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Shkollat “Skënder Çaçi” dhe “Misto Mame” paraqiten të mbipopulluara, me 430 dhe 340 nxënës mbi kapacitetet respektivisht. Ky mbipopullim shkaktohet kryesisht nga frekuentimi i këtyre shkollave edhe nga nxënës banues të njërive fqinje. Me ndërtimin e shkollës “Selaudin Bekteshi” në njësinë administrative 4, pritet që ulet numri i nxënësve frekuentues në shkollat e mbipopulluara. Rrezet e shërbimit të shkollave në këtë njësi paraqiten në hartën e mëposhtme:

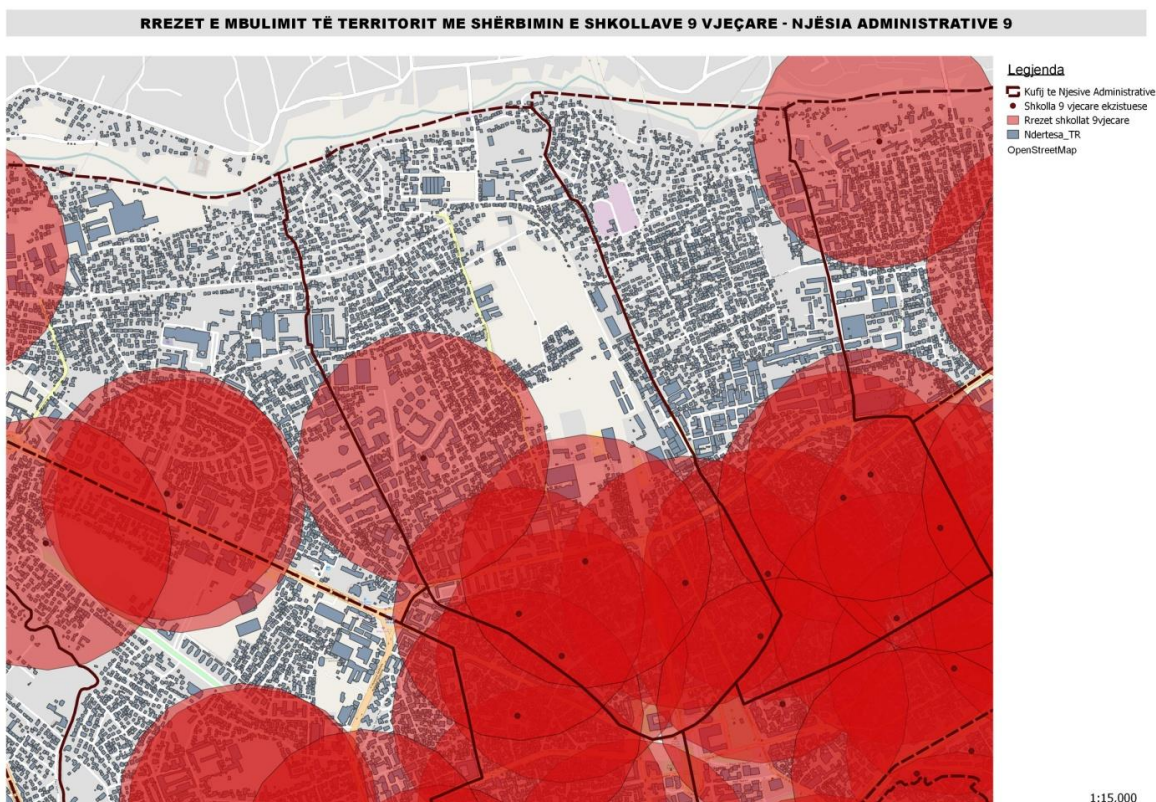
Harta 20 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 8

Njësia Administrative 9

Kjo njësi administrative ka gjithsej 3864 nxënës banues dhe 4992 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Shkollat “Qazim Turdiu” dhe “Jeronim De Rada” paraqiten të mbipopulluara, me 460 dhe 570 nxënës mbi kapacitetet respektivisht. Po ashtu, edhe shkollat “Servete Maçi” dhe “7 Marsi” kanë rreth 140 nxënës mbi kapacitetet secila. Ky mbipopullim shkaktohet kryesisht nga frekuentimi i këtyre shkollave edhe nga nxënës banues të njësive fqinje, si p.sh rasti i shkollës “Servete Maçi”, në të cilën mbi 70% të nxënësve banojnë jashtë njësisë 9. Rrezet e shërbimit të shkollave në këtë njësi paraqiten në hartën e mëposhtme:

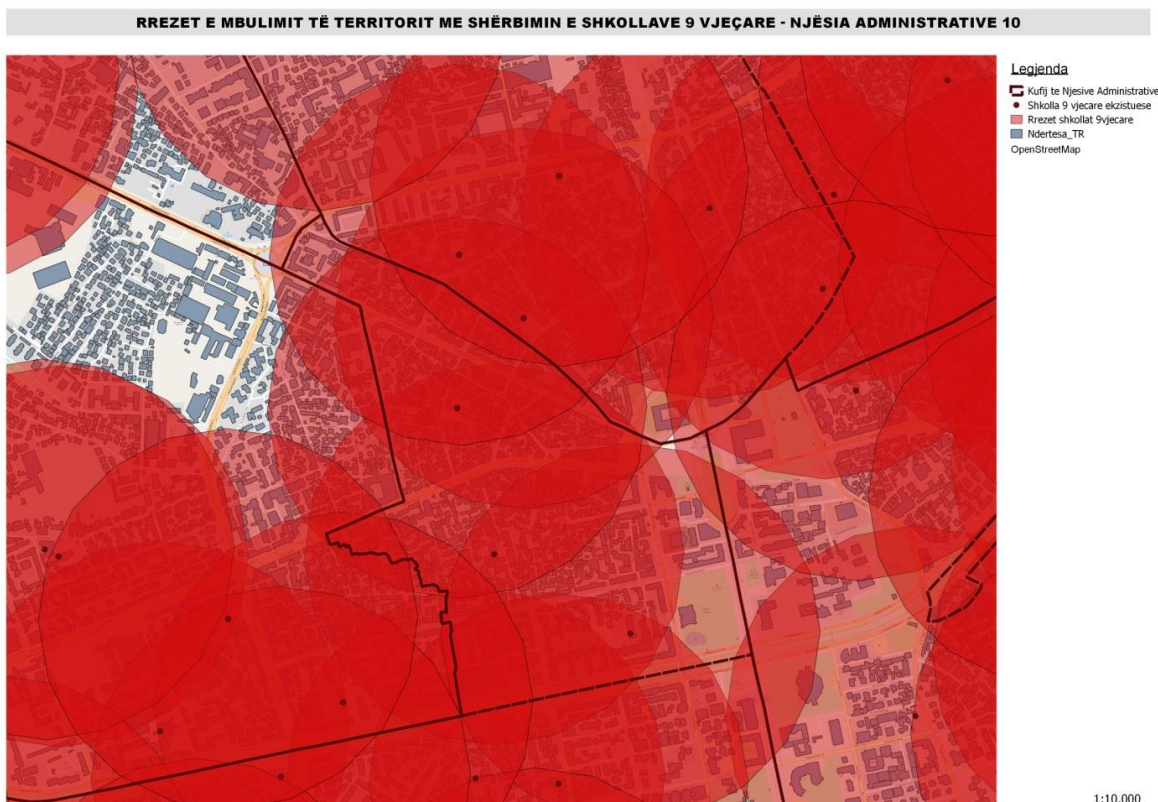
Harta 21 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NJA 9

Njësia Administrative 10

Kjo njësi administrative ka gjithsej 1260 nxënës banues dhe 2157 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Të treja shkollat e kësaj njësie janë të mbipopulluara, duke veçuar shkollën “Avni Rustemi” me rreth 360 nxënës mbi kapacitetet. Ky mbipopullim vjen si rezultat I frekuentimit të këtyre shkollave nga nxënës që nuk janë banorë të kësaj njësie. Njësia është e mbuluar totalisht me rrezet e shërbimit të shkollave 9-vjeçare ekzistuese.

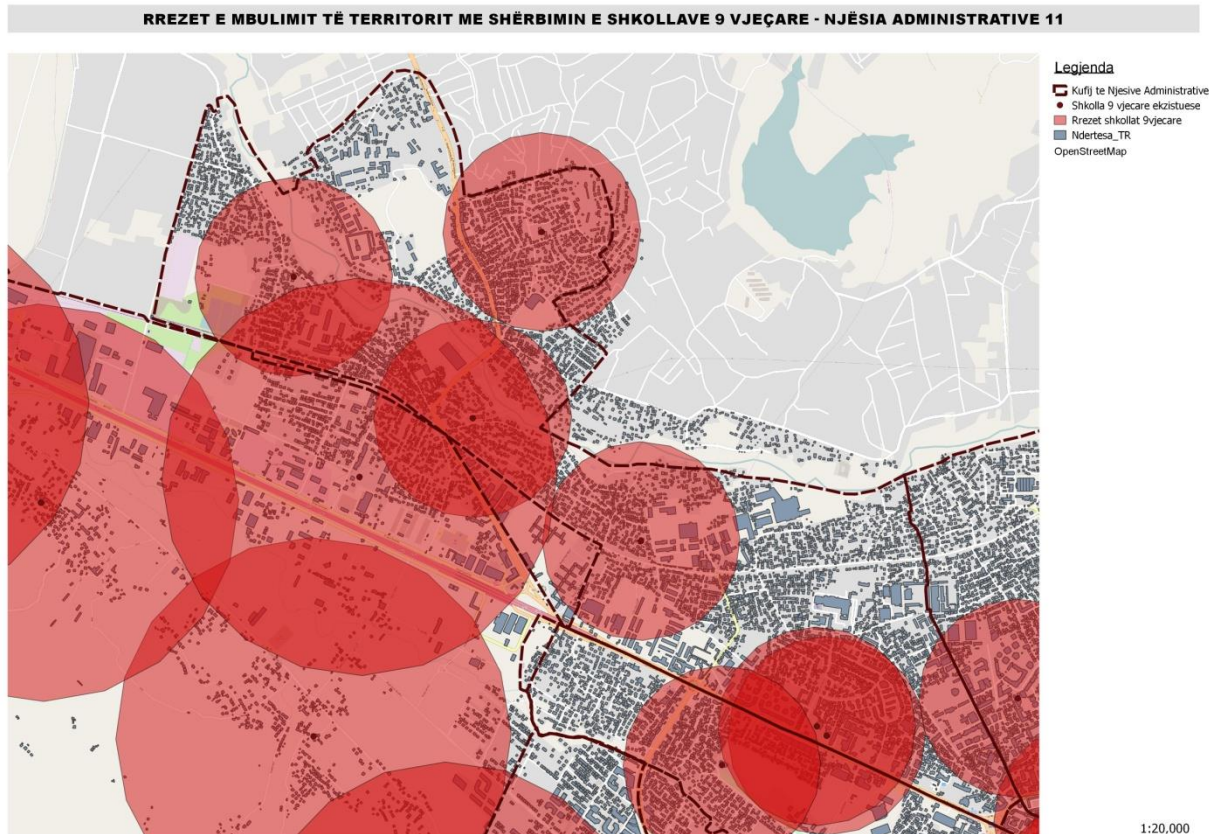
Harta 22 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NJA 10

Njësia Administrative 11

Kjo njësi administrative ka gjithsej 5881 nxënës banues dhe 5066 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Shkollat më të mbipopulluara të kësaj njësie janë “Isa Boletini” dhe “Kolë Jakova”, me 480 dhe 420 nxënës mbi kapacitet respektivisht, ndjekur nga shkolla “Gjergj Fishta” me rreth 170 nxënës mbi kapacitet. Përveç kësaj, rreth 550 nxënës banorë të kësaj njësie frekuentojnë shkolla të njësisë 9 dhe rreth 250 nxënës frekuentojnë shkolla të njësisë 10. Rrezet e shërbimit të shkollave në këtë njësi paraqiten në hartën e mëposhtme:

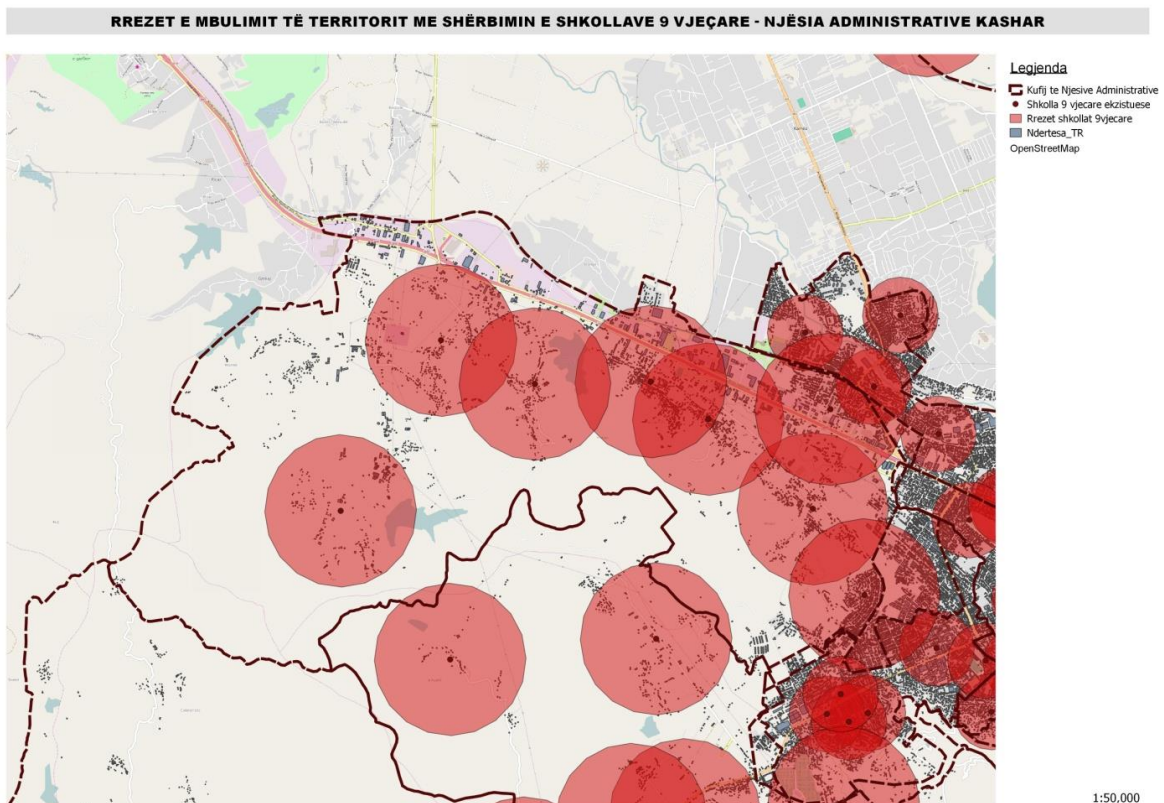
Harta 23 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA 11

Njësia Administrative Kashar

Kjo njësi administrative ka gjithsej 3206 nxënës banues dhe 2987 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare dhe të mesme të bashkuar të kësaj njësie. Shkolla “Kasem Shima” ka rreth 150 nxënës mbi kapacitet. Siç vërehet edhe në hartën e mëposhtme, megjithëse për njësinë administrative Kashar është aplikuar rrezja e shërbimit të shkollave 9-vjeçare prej 1000m, siç parashikohet nga rregullorja e planifikimit në zonat rurale, zona rezidenciale e Yzberishtit nuk ka në afërsi të saj struktura arsimore të ciklit parauniversitar. Kjo zonë tashmë e urbanizuar dhe me tipare tipologjike urbane, shërbehet kryesisht nga shkollat e njësisë administrative 6, duke krijuar problem me mbipopullimin e shkollave në këtë njësi.

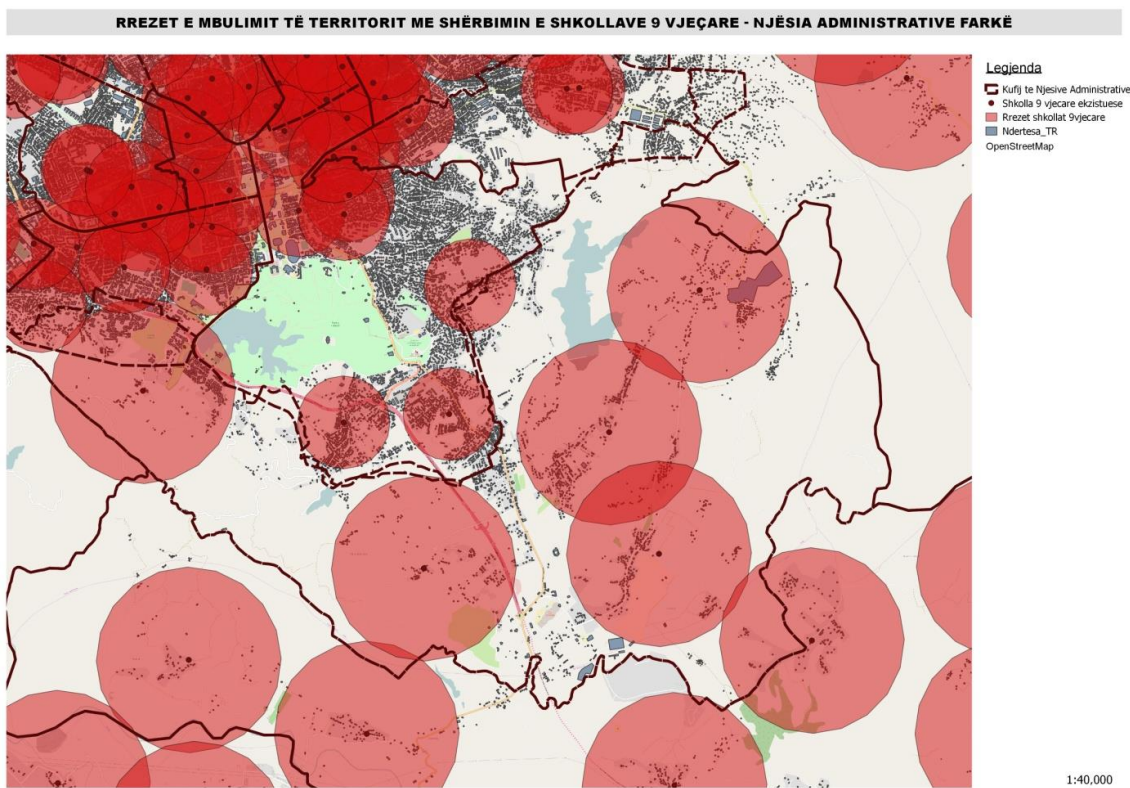
Harta 24 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NJA Kashar

Njësia Administrative Farkë

Kjo njësi administrative ka gjithsej 1387 nxënës banues dhe 1268 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare dhe të mesme të bashkuar të kësaj njësie. Megjithëqë shkollat ekzistuese të kësaj njësie administrative nuk paraqesin probleme me mbipopullimin, zona e urbanizuar me dendësi relativisht të larta pranë kopështit botanik gjendet e distancuar nga infrastruktura ekzistuese arsimore. Njësoj si me Njësina Administrative Kashar, edhe për njësinë Farkë është aplikuar rrezja e shërbimit të shkollave 9-vjeçare prej 1000m, siç parashikohet nga rregullorja e planifikimit në zonat rurale. Megjithatë, zona rezidenciale pranë kopështit botanik, si për nga tiparet tipologjike ashtu edhe nga dendësia, konsiderohet zonë urbane dhe duhet shërbyer me standardet e parashikuara prej 500m distancë nga shkollat 9-vjeçare më të afërta; standard i cili aktualisht nuk përmbushet.

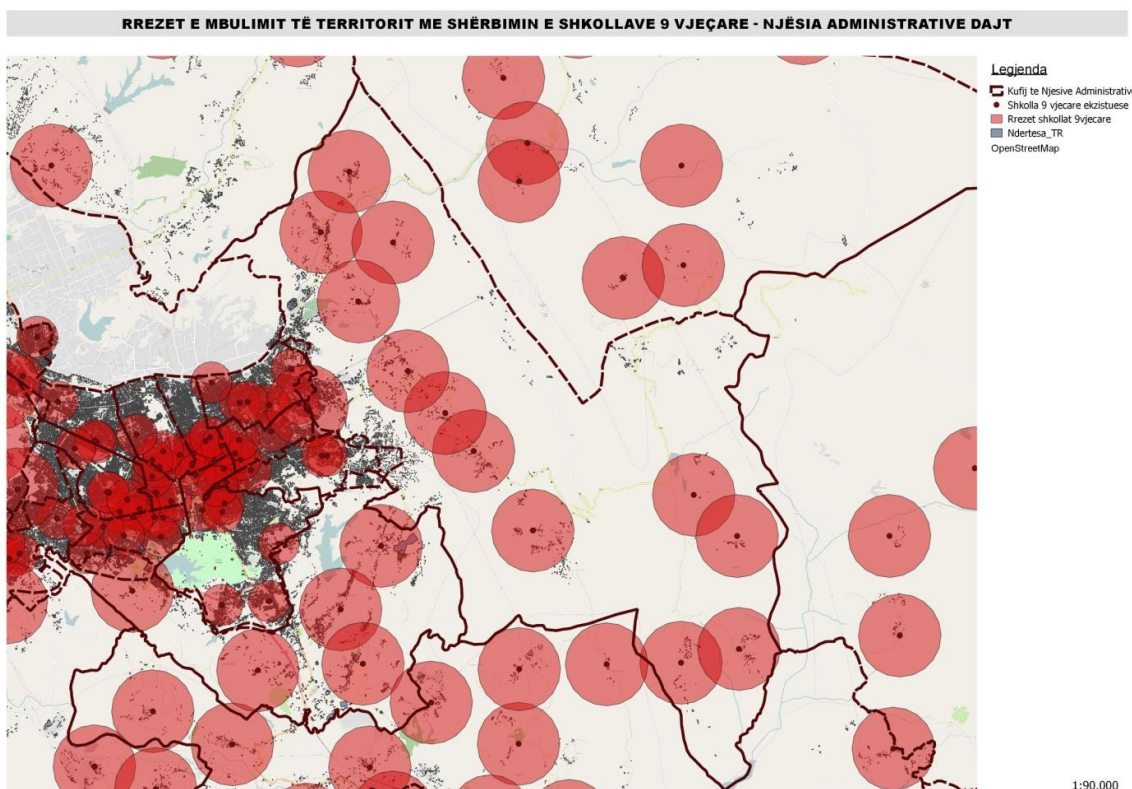
Harta 25 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Farkë

Njësia Administrative Dajt

Kjo njësi administrative ka gjithsej 2433 nxënës banues dhe 2041 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare dhe të mesme të bashkuar të kësaj njësie. E vetmja shkollë që paraqitet e mbipopulluar është shkolla vartëse “17 Shkurti” në Qesarakë, me rreth 150 nxënës mbi kapacitetet. Meqënëse numri i nxënësve mbi kapacitetet përbën rreth 5 klasa fizike, kjo problematikë mund të zgjidhet përmes ndërhyrjeve rehabilituese në shkollat ekzistuese.

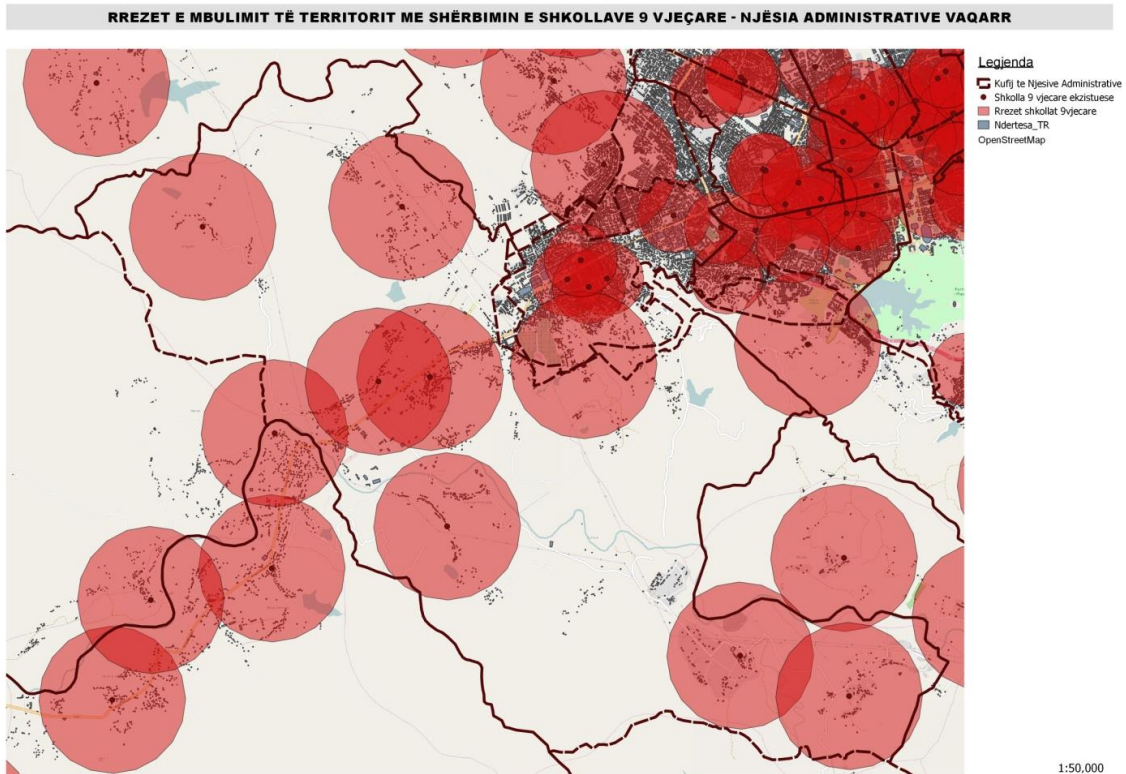
Harta 26 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - Nja Dajt

Njësia Administrative Vaqarr

Kjo njësi administrative ka gjithsej 1214 nxënës banues dhe 1137 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare dhe të mesme të bashkuar të kësaj njësie. E vetmja shkollë që paraqitet e mbipopulluar është shkolla “Ibrahim Hima” (Gropaj), me rreth 95 nxënës mbi kapacitet. Duke ndjekur të njëjtën racionalë si me njësinë administrative Dajt, meqënëse numri i nxënësve mbi kapacitet përbën rreth 3 klasa fizike, kjo problematikë mund të zgjidhet përmes ndërhyrjeve rehabilituese në shkollat ekzistuese.

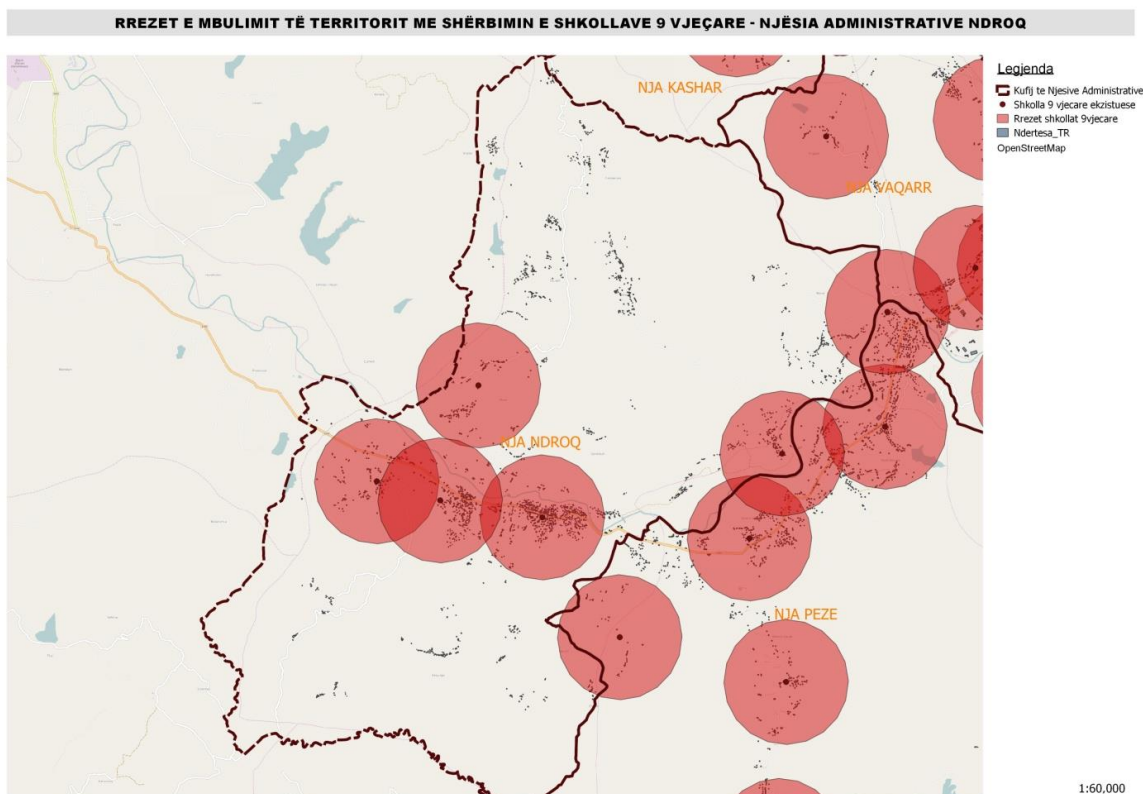
Harta 27 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Vaqarr

Njësia Administrative Ndroq

Kjo njësi administrative ka gjithsej 1080 nxënës banues dhe 1003 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Asnjë nga shkollat ekzistuese në këtë njësi nuk paraqitet e mbipopulluar; përkundrazi mesatarja e numrit të nxënësve për klasë fizikë është 14.2 nxënës.

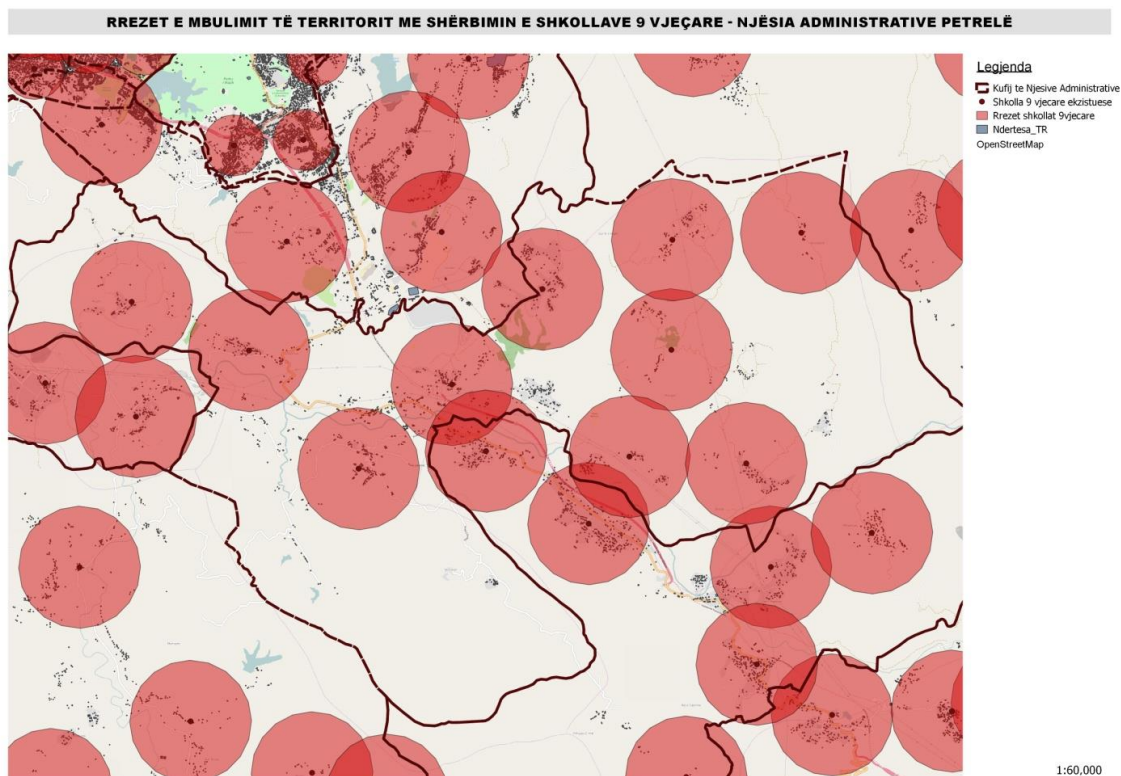
Harta 28 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Ndroq

Njësia Administrative Petrelë

Kjo njësi administrative ka gjithsej 734 nxënës banues dhe 681 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Asnjë nga shkollat ekzistuese në këtë njësi nuk paraqitet e mbipopulluar; përkundrazi mesatarja e numrit të nxënësve për klasë fizikë është 9 nxënës.

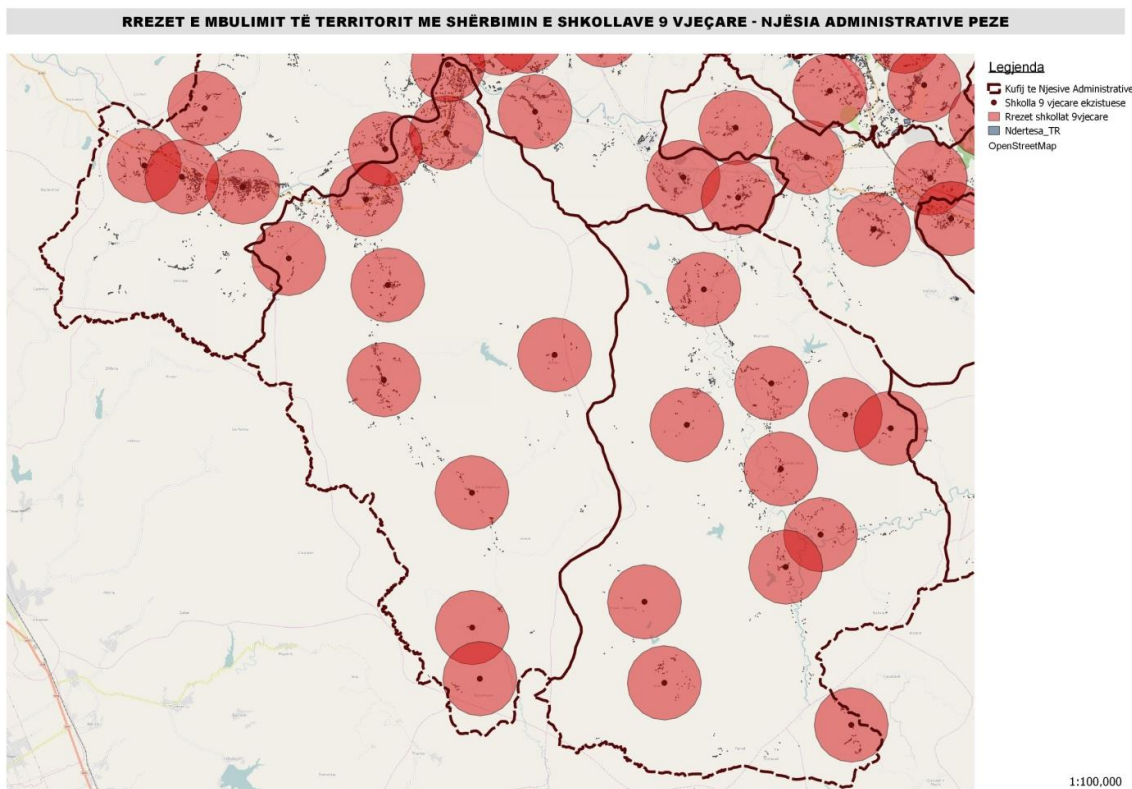
Harta 29 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NJA Petrelë

Njësia Administrative Pezë

Kjo njësi administrative ka gjithsej 667 nxënës banues dhe 711 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare dhe të mesme të bashkuar të kësaj njësie. Asnjë nga shkollat ekzistuese në këtë njësi nuk paraqitet e mbipopulluar; përkundrazi mesatarja e numrit të nxënësve për klasë fizikë është 15.3 nxënës.

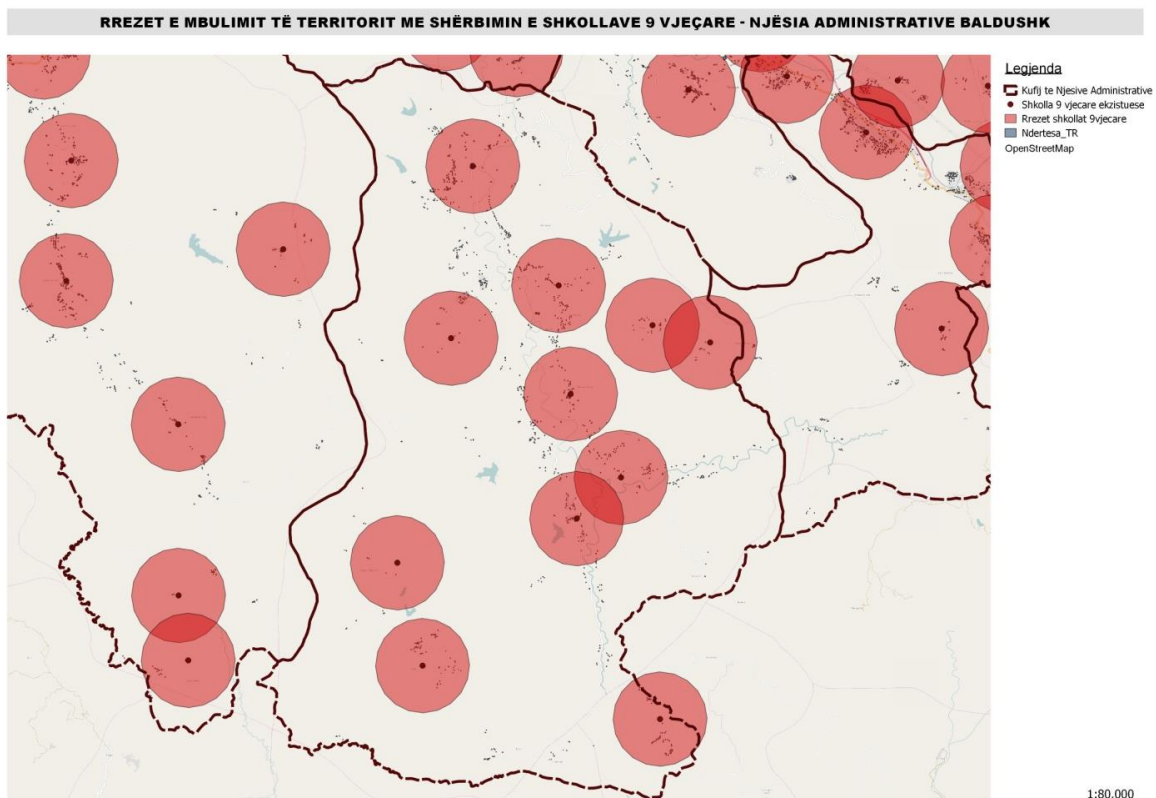
Harta 30 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Pezë

Njësia Administrative Baldushk

Kjo njësi administrative ka gjithsej 778 nxënës banues dhe 769 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare dhe të mesme të bashkuar të kësaj njësie. Asnjë nga shkollat ekzistuese në këtë njësi nuk paraqitet e mbipopulluar; përkundrazi mesatarja e numrit të nxënësve për klasë fizikë është 20.6 nxënës.

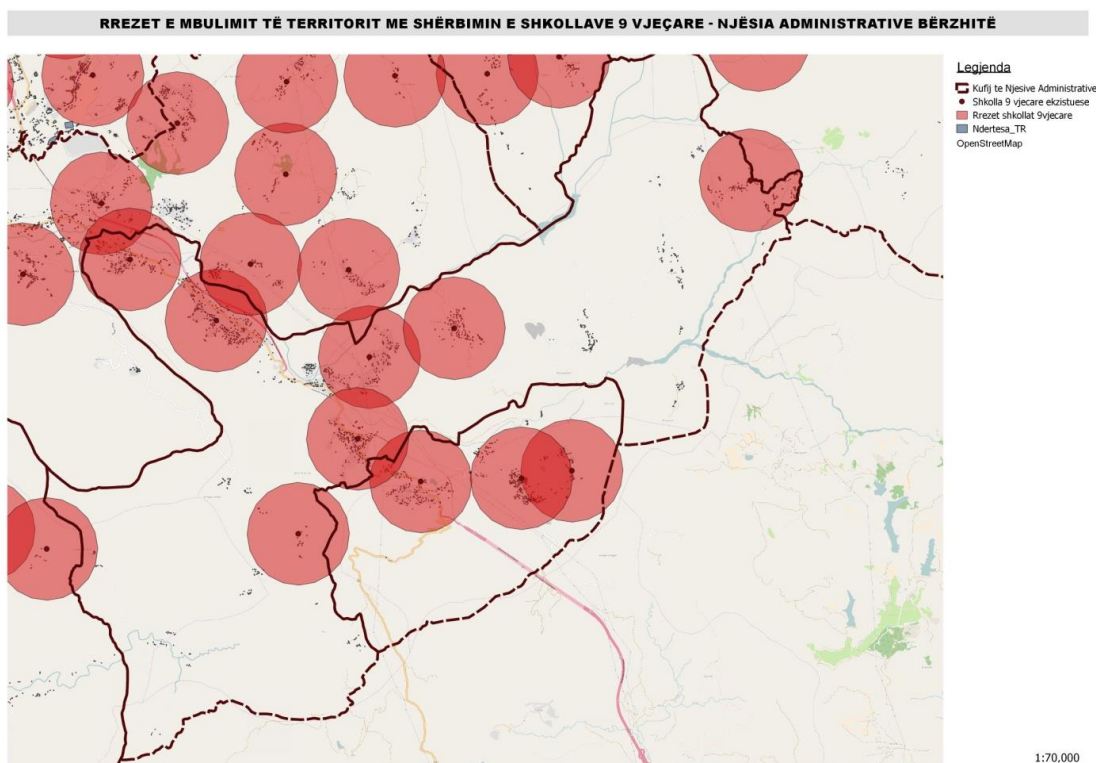
Harta 31 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Baldushk

Njësia Administrative Bërzhitë

Kjo njësi administrative ka gjithsej 831 nxënës banues dhe 815 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare dhe të mesme të bashkuara të kësaj njësie. Asnjë nga shkollat ekzistuese në këtë njësi nuk paraqitet e mbipopulluar; përkundrazi mesatarja e numrit të nxënësve për klasë fizikë është 13.6 nxënës..

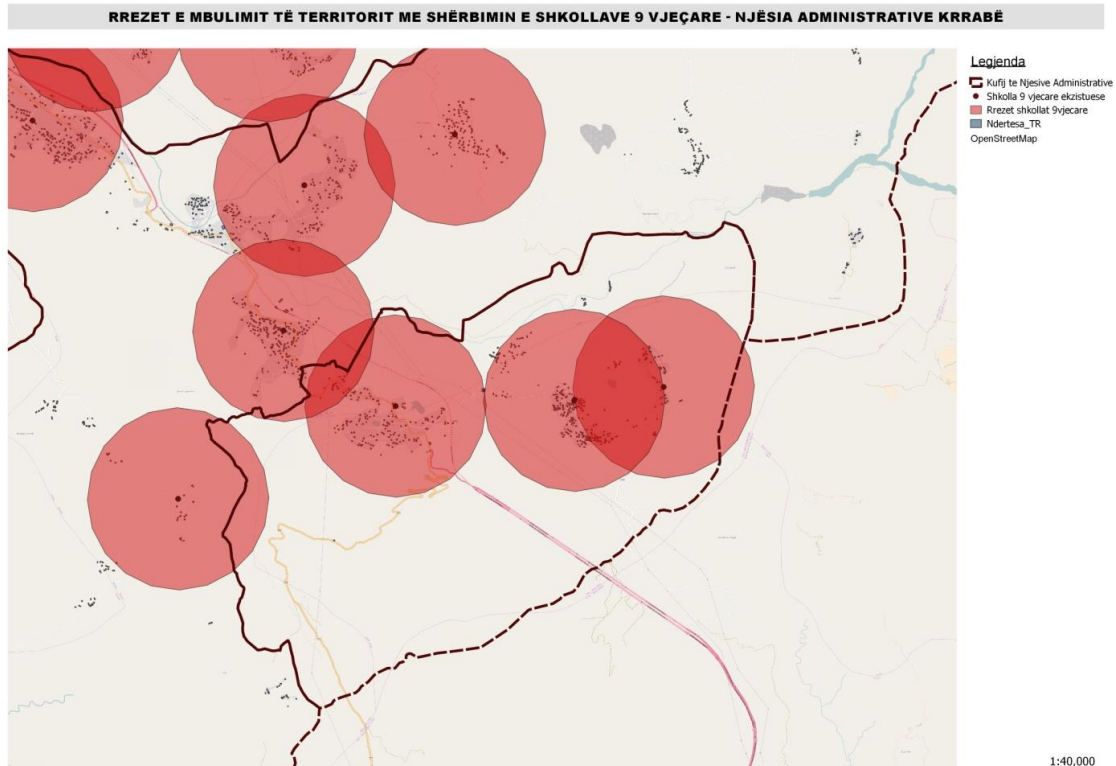
Harta 32 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Berzhitë

Njësia Administrative Krrabë

Kjo njësi administrative ka gjithsej 456 nxënës banues dhe 456 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Asnjë nga shkollat ekzistuese në këtë njësi nuk paraqitet e mbipopulluar; përkundrazi mesatarja e numrit të nxënësve për klasë fizikë është 18 nxënës.

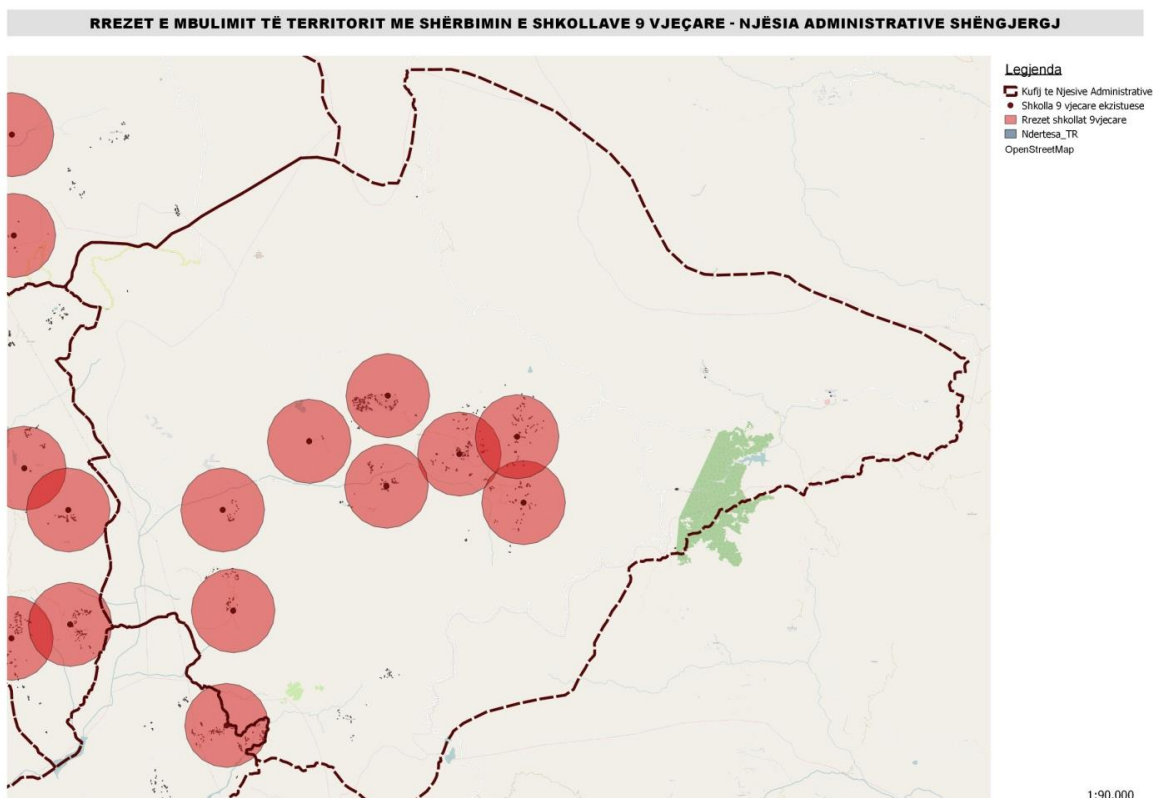
Harta 33 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NJA Krrabë

Njësia Administrative Shëngjergj

Kjo njësi administrative ka gjithsej 343 nxënës banues dhe 331 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Asnjë nga shkollat ekzistuese në këtë njësi nuk paraqitet e mbipopulluar; përkundrazi mesatarja e numrit të nxënësve për klasë fizikë është 8.5 nxënës

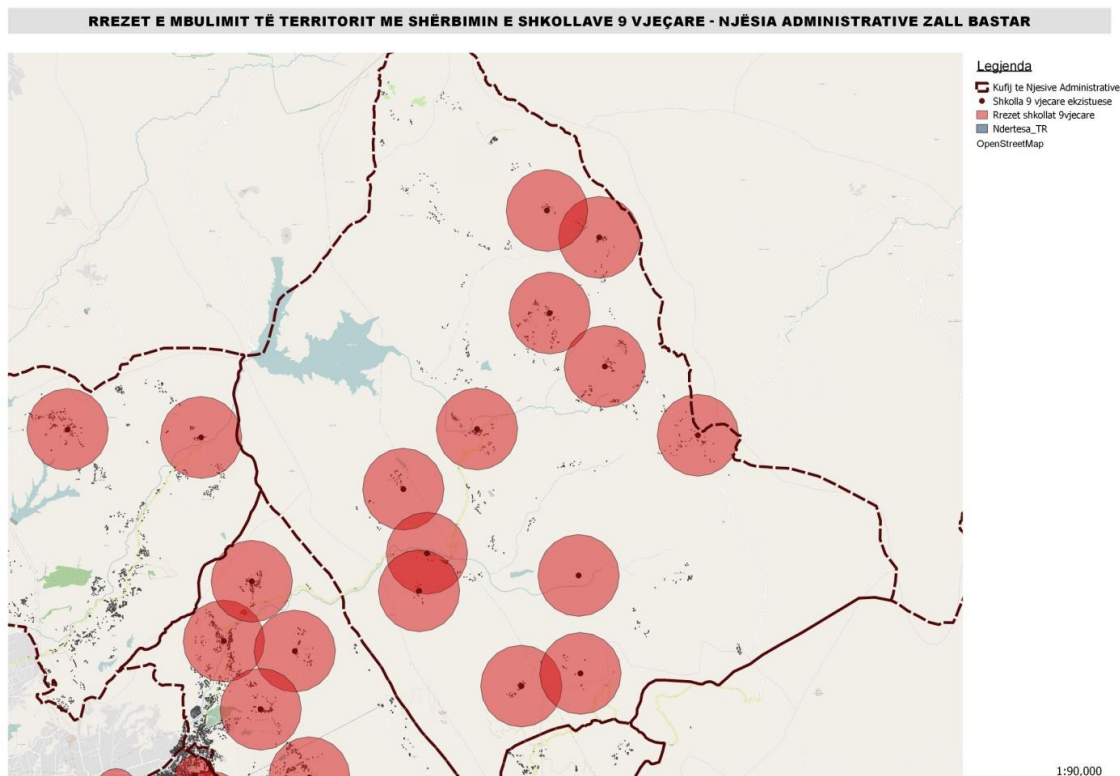
Harta 34 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Shëngjergj

Njësia Administrative Zall Bastar

Kjo njësi administrative ka gjithsej 777 nxënës banues dhe 761 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Asnjë nga shkollat ekzistuese në këtë njësi nuk paraqitet e mbipopulluar; përkundrazi mesatarja e numrit të nxënësve për klasë fizikë është 15.9 nxënës

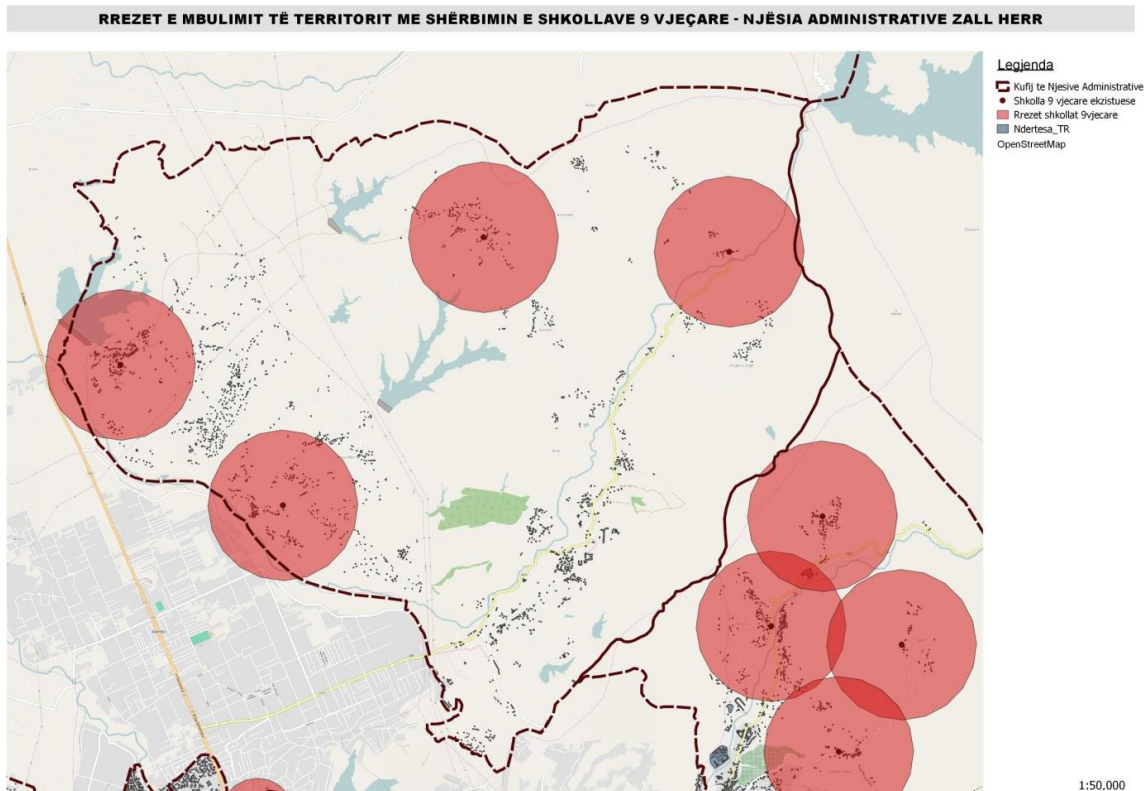
Harta 35 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - NjA Zall Bastar

Njësia Administrative Zall Herr

Kjo njësi administrative ka gjithsej 1967 nxënës banues dhe 1944 nxënës frekuentues të shkollave 9-vjeçare të kësaj njësie. Shkollat që paraqiten të mbipopulluar janë shkolla Dritas, me rreth 47 nxënës mbi kapacitet dhe shkolla Kasallë me rreth 100 nxënës mbi kapacitet. Meqënëse numri i nxënësve mbi kapacitet përbën rreth 2 klasa fizike, kjo problematikë mund të zgjidhet përmes ndërhyrjeve rehabilituese në shkollën ekzistuese, përmes një projekti tjetër të ardhëm me fokus rehabilitimin e infrastrukturave arsimore ekzistuese nga Bashkia Tiranë.

Harta 36 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9 vjeçare - Zall Herr

Konkluzione: Pas përcaktimit të numrit të nxënësve mbi kapacitetin maksimal të shkollave ekzistuese, është përllogaritur nevoja për shkolla të reja duke synuar pikërisht arritjen e standardit maksimal prej 30 nx/ klasë fizike. Sipas kësaj përllogaritjeje, janë të nevojshme 289 klasa të reja, të shpërndara në njësitë administrative sipas popullimit aktual me nxënës. Megjithatë, duke marrë në konsideratë edhe shkollat të cilat aktualisht janë në ndërtim e sipër (Shkolla 9-vjeçare në njësinë administrative 6, tek ish-kombinati tekstile dhe shkolla 9-vjeçare në njësinë administrative 4, Selaudin Bekteshi), ky numër reduktohet në 243 klasa të reja të nevojshme. Të përkthyer në numër shkollash, për të plotësuar nevojën për 243 klasa të reja do të nevojiten 7 Shkolla²⁵ të reja. Këto shkolla të reja janë parashikuar në Njësitë Administrative ku numri i nxënësve banorë është mbi kapacitetin që kanë shkollat ekzistuese për t'i përballuar. Në disa Njësi Administrative, pavarësisht se rezultojnë nevoja për ndërtimin e disa shkollave të reja, numri I klasave të reja të nevojshme nuk është I mjaftueshëm për planifikimin e një shkolle të re. Në këto raste problemet me mbipopullimin kanë qënë më të pakta, dhe janë të zgjidhshme përmes ndërhyrjeve rikonstruktuese të ndërtesave ekzistuese. Përsa i përket rastit të Njësisë Administrative 6, paçka se nevoja për shtim kapaciteti rezultojnë në këtë njësi, kjo nevojë ka lindur kryesisht si pasojë e mungesës së shërbimeve arsimore të mjaftueshme në zonën rezidenciale të Yzberishtit, pjesë e Njësisë Administrative Kashar. Për këtë arsye, duke parë edhe mbulueshmërinë e dobët me rreze shërbimi të kësaj zonë, shkollat e nevojshme në Njësinë Administrative 6 do të parashikohen në Yzberisht.

Nga ana tjetër, duke vlerësuar shpërndarjen e infrastrukturës arsimore ekzistuese në territor, vërehen disa zona rezidenciale të konsiderueshme të pambuluara me rrezen e shërbimit të ciklit 9-vjeçar. Këto zona kryesisht shtrihen në pjesën veriore të Bashkisë Tiranë, më konkretisht në pjesën veriore të njërive 8 dhe 9. Pikërisht në këtë pjesë të qytetit, përmes disa dokumenteve të planifikimit të territorit (PPV 2013, projekti për zgjatimin e bulevardit nga Grimshaë Architects, dhe draft PPV 2016) parashikojnë zgjatimin e bulevardit të Tiranës dhe nxitjen e zhvillimit të qytetit në këtë drejtim. Kjo do të thotë që zona parashikohet të densifikohet dhe të ofrojë, përveç hapësirave rezidenciale dhe tregëtare, edhe hapësira rekreative, arsimore dhe sociale mbështetëse. Për këtë arsye, në secilën prej këtyre njërive janë identifikuar në vijim troje të përshtatshme për 2 shkolla 9-vjeçare.

Po ashtu, përmes analizimit të rrezeve të shërbimit të shkollave 9-vjeçare ekzistuese, është evidentuar që zona rezidenciale pranë kopështit botanik dhe liqenit të thatë, pjesë e NjA Farkë, e cila ka një densitet zhvillimi relativisht të lartë, mbetet e pambuluar mirë nga ky shërbim. Duke pasur parasysh dendësinë e kësaj zonë, është parashikuar edhe një shkolle tjetër 9-vjeçare në këtë zonë. Ky propozim është mbështetur gjithashtu edhe në parashikimet e instrumenteve të planifikimit të territorit të kësaj njësie, të cilat kanë qënë në fuqi deri në hartimin e draft-PPV 2016.

Në përfundim të kësaj analize të thelluar sasiore, cilësore dhe hartografike, rezultojnë se në Bashkinë e Tiranës është i nevojshëm **ndërtimi i 10 shkollave të reja 9-vjeçare** për të arritur cilësinë e shërbimit e cila specifikohet në objektivat e këtij studimi.

25 Madhësia e shkollave varion nga 20-30 klasa për shkollë. Në rastin konkret, përllogaritja e shkollave është bërë rast pas rasti, sipas numrit total të klasave të nevojshme për secilën Njësi Administrative

Tabela 11 - Numri i shkollave të nevojshme

NR	NJËSIA ADMINISTRATIVE (NjA)	BILANCI KLASA TË TEPËRTA OSE TË MUNGUARA (sipas nx banues)	SHKOLLA TË REJA PËR SHTIM KAPACITETI	SHKOLLA TË REJA PËR MBULIM ME RREZE SHËRBIMI
1	NjA 1	-3	0	0
2	NjA 2	-62	2	0
3	NjA 3	-8	0	0
4	NjA 4	0	0	0
5	NjA 5	-31	1	0
6	NjA 6 (Yzberisht)	-71	2	0
7	NjA 7	16	0	0
8	NjA 8	33	0	1
9	NjA 9	-6	0	1
10	NjA 10	10	0	0
11	NjA 11	-58	2	0
	ZONA URBANE TIRANË TOTAL	-239	7	2
12	NjA DAJT	21	0	0
13	NjA FARKË	16	0	1
14	NjA VAQARR	12	0	0
15	NjA KASHAR	6	0	0
16	NjA NDROQ	20	0	0
17	NjA PETRELË	30	0	0
18	NjA PEZË	20	0	0
19	NjA BALDUSHK	22	0	0
20	NjA BËRZHITË	31	0	0
21	NjA KRRABË	11	0	0
22	NjA SHËNGJERGJ	28	0	0
23	NjA ZALL BASTAR	51	0	0
24	NjA ZALL HERR	-4	0	0
	ZONA RURALE TIRANË TOTAL	-4	0	1
	TOTAL BASHKIA TIRANË	-243	7	3

3.3.2. Arsimi i mesëm

Metodologjia e ndjekur për këtë analizë është e njëjtë me metodologjinë e shpjeguar më lart për nivelin arsimor 9-vjeçar. Gjatë hartimit të kësaj analize, janë marrë në shqyrtim 30 shkolla të mesme në Bashkinë e Tiranës, duke përfshirë Shkollat e mesme të bashkuara. Shkollat e mesme të marra në shqyrtim në këtë studim paraprak, nuk përfshijnë shkollat me kurikula të veçanta mësimore si shkollat e ndryshme profesionale.

Gjatë hartimit të kësaj analize, dy kanë qenë elementët kryesorë të marra në konsideratë: Kapaciteti ekzistues i infrastrukturave arsimore dhe shpërndarja e tyre në territor.

Njësoj si me shkollat e ciklit 9-vjeçar, analiza e kapacitetit ekzistues të infrastrukturave arsimore është hartuar duke trajtuar dy elemente kryesorë. **Elementi i parë** i trajtuar ka të bëjë me kapacitetin ekzistues të infrastrukturave arsimore për t'i shërbyer nxënësve që frekuentojnë këto infrastrukture. Numri i klasave të nevojshme për të plotësuar kapacitetin e infrastrukturave arsimore sipas frekuentimit aktual të tyre është 81 i shpërndarë në njësitë e mbipopulluara që janë Njësitë 2, 5 dhe 9. Të dhëna më të detajuara janë paraqitur në tabelën e mëposhtme si dhe në Aneks 2.

Tabela 12 - Kapaciteti ekzistues i infrastrukturave arsimore të ciklit të mesëm të lartë përkundrejt nxënësve frekuentues

NR	NJËSIA ADMINISTRATIVE (NjA)	NR NX.	KLASA MËSIMORE	NX/KL	KLASA FIZIKE	KLASA TË PASHFRYTËZUARA	NX/KL FIZIKE	NX NËSE MES. ËSHTË 30 NX/KL	BILANCI PËR NX EKSTRA (sipas nx frekuentues)	BILANCI KLASA TË TEPËRTOSE TË MUNGUARA (sipas nx frekuentues)
1	NjA1	360	11	32.7	15	0	24.0	450	90	3
2	NjA2	2249	61	36.9	45	1	50.0	1350	-899	-30
3	NjA3	1048	33	31.8	35	2	29.9	1050	2	0
4	NjA4	392	16	24.5	26	10	15.1	780	388	13
5	NjA5	2229	66	33.8	64	0	34.8	1920	-309	-10
6	NjA6	1107	33	33.5	33	1	33.5	990	-117	-4
7	NjA7	604	18	33.6	16	0	37.8	480	-124	-4
8	NjA8	855	27	31.7	27	0	31.7	810	-45	-2
9	NjA9	2235	68	32.9	48	1	46.6	1440	-795	-27
10	NjA10	1201	39	30.8	39	0	30.8	1170	-31	-1
11	NjA11	575	19	30.3	23	3	25.0	690	115	4
	ZONA URBANE TIRANË TOTAL	12855	391	32.9	371	18	34.6	11130	-2320	-77
12	NjA DAJT	320	15	21.3	15	2	21.3	450	130	4
13	NjA FARKË	605	25	24.2	18	0	33.6	540	-65	-2
14	NjA VAQARR	440	18	24.4	18	0	24.4	540	100	3
15	NjA KASHAR	1024	42	24.4	36	2	28.4	1080	56	2
16	NjA NDROQ	270	11	24.55	11	0	24.55	330	60	2

17	NJA PEZË	186	12	15.5	9	0	20.7	270	84	3
18	NJA PETRELË	302	10	30.2	11	0	27.45	330	28	1
19	NJA BALDUSHK	321	13	24.7	13	0	24.7	390	69	2
20	NJA BERZHITË	381	26	14.7	29	0	13.1	870	489	16
21	NJA KRRABË	370	18	20.6	19	1	19.5	570	200	7
22	NJA SHËNGJERGJ	198	11	18.0	15	0	13.2	450	252	8
23	NJA ZALL BASTAR	248	15	16.5	15	0	16.5	450	202	7
24	NJA ZALL HERR	1000	32	31.25	32	1	31.25	960	-40	-1
	ZONAT RURALE TIRANË TOTAL	5665	248	23	241	6	23.51	7230	-105	-4
	TOTAL BASHKIA TIRANË	1852 0	639	29	612	24	30.3	18360	-2425	-81

Njësoj si me shkollat e ciklit 9-vjeçar, edhe me ciklin e mesëm të lartë është vënë re fenomeni i mbipopullimit të disa shkollave si rezultat i frekuentimit të tyre edhe nga nxënës që vijnë nga jashtë njësisë administrative, të cilës supozohet t'i shërbejë kjo shkollë; që ka të bëjë me **çështjen e dytë të trajtuar** në kuadër të analizës së kapaciteteve ekzistuese. Në Nenin 14, të Dispozitave Normative për Sistemin Arsimor Parauniversitar, pika 1, thuhet shprehimisht “Drejtori i shkollës nuk regjistron nxënës nga zonat që nuk i përkasin shkollës kur a) krijohen klasa me numër nxënësish mbi normën e përcaktuar në udhëzimin e ministrit; b) nuk ka mësues të mjaftueshëm për hapjen e klasave të reja”. Megjithatë, ky fenomen vazhdon të përsëritet në disa raste. Për këtë arsye, siç shpjegohet më sipër në Metodologjinë e Studimit, analiza është fokusuar mbi identifikimin e nevojës për infrastrukura të reja arsimore në secilën njësi administrative, nëse secili nga nxënësit do frekuentonte një nga shkollat përkatëse brenda njësisë administrative ku banon.

Sipas kësaj qasje, numri total i klasave të nevojshme për të plotësuar kapacitetin e infrastrukturave arsimore për ciklin e mesëm të lartë është 96, i shpërndarë në Njësitë Administrative të mbipopulluara si Njësia 2, 6, 7 dhe 11. Të dhëna më të detajuara janë paraqitur në tabelën e mëposhtme si dhe në Aneks 2.

Tabela 13 - Kapaciteti ekzistues i infrastrukturave arsimore të ciklit të mesëm të lartë përkundrejt nxënësve banues në secilën NjA

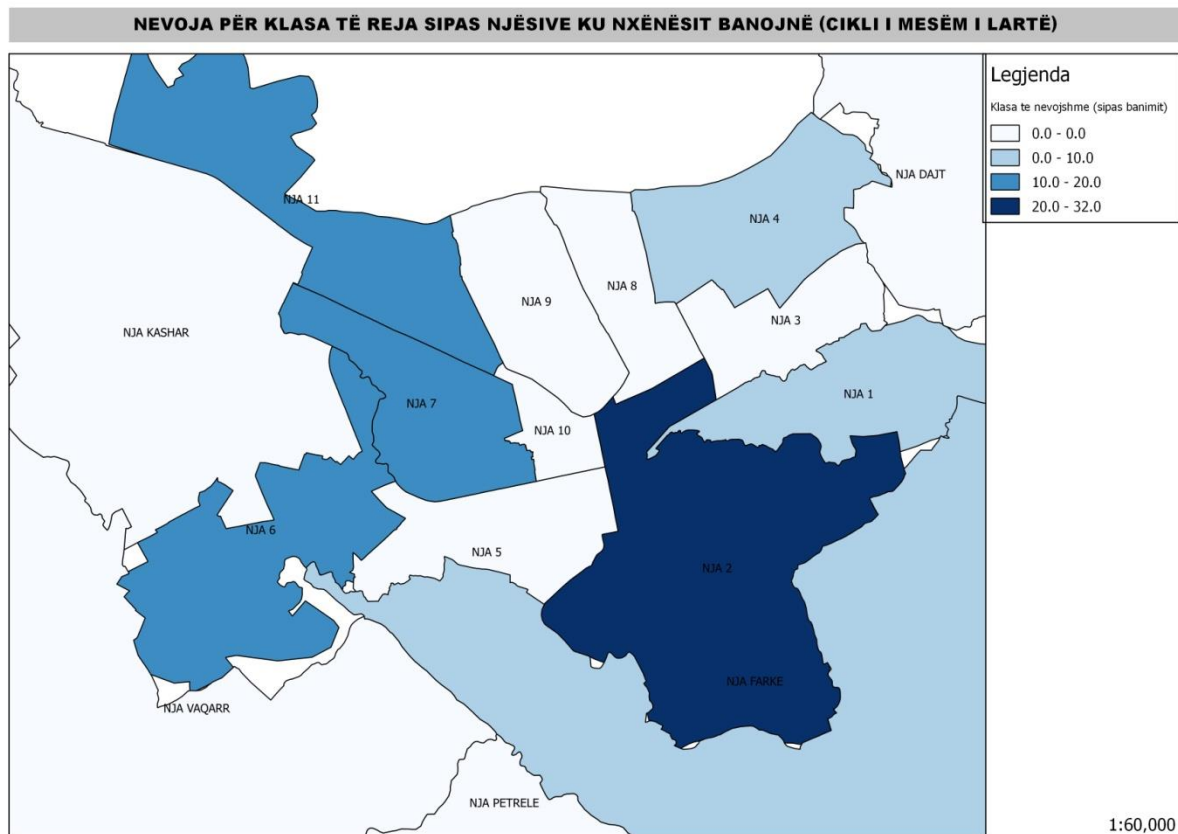
NR	NJËSIA ADMINISTRATIVE (NjA)	NR NXËNËSISH	KLASA FIZIKE	KL. TË PA SHFRYTËZUARA	NX/KL FIZIKE	NX NËSE MES. ËSHTË 30 NX/KL	BILANCI PËR NX EKSTRA (sipas nx banues)	BILANCI KLASA TË TEPËRTOSE TË MUNGUAR A (sipas nx banues)
1	NjA1	360	15	0	24.0	450	-72	-2
2	NjA2	2249	45	1	50.0	1350	-971	-32

3	NjA3	1048	35	2	29.9	1050	222	7
4	NjA4	392	26	10	15.1	780	-36	-1
5	NjA5	2229	64	0	34.8	1920	575	19
6	NjA6	1107	33	1	33.5	990	-528	-18
7	NjA7	604	16	0	37.8	480	-532	-18
8	NjA8	855	27	0	31.7	810	280	9
9	NjA9	2235	48	1	46.6	1440	451	15
10	NjA10	1201	39	0	30.8	1170	788	26
11	NjA11	575	23	3	25.0	690	-587	-20
	ZONA URBANE TIRANË TOTAL	12855	371	18	34.6	11130	-2726	-91
12	NjA DAJT	320	15	2	21.3	450	14	0
13	NjA FARKË	605	18	0	33.6	540	-106	-4
14	NjA VAQARR	440	18	0	24.4	540	30	1
15	NjA KASHAR	1024	36	2	28.4	1080	242	8
16	NjA NDROQ	270	11	0	24.55	330	128	4
17	NjA PEZË	186	9	0	20.7	270	61	2
18	NjA PETRELË	302	11	0	27.45	330	153	5
19	NjA BALDUSHK	321	13	0	24.7	390	65	2
20	NjA BERZHITË	381	29	0	13.1	870	432	14
21	NjA KRRABË	370	19	1	19.5	570	201	7
22	NjA SHËNGJERGJ	198	15	0	13.2	450	23	1
23	NjA ZALL BASTAR	248	15	0	16.5	450	163	5
24	NjA ZALL HERR	1000	32	1	31.25	960	-49	-2
	ZONAT RURALE TIRANË TOTAL	5665	241	6	23.51	7230	-155	-5
	TOTAL BASHKIA TIRANË	18520	612	24	30.26	18360	-2881	-96

Siç vërehet nga rezultatet e analizës së mësipërme, numri total i klasave të nevojshme në të dyja rastet është i ngjashëm , por shpërndarja e nevojës në territor ndryshon. Hartat 37 dhe 38 tregojnë ndryshimin e shpërndarjes së nevojës për klasa të reja në territor sipas dy qasjeve të analizës.

Kjo do të thotë që nëse ndërhyrja me infrastruktura të reja arsimore do të bëhet duke marrë për bazë njësitë administrative të cilat presin fluks më të lartë nxënësish, të cilët shpesh janë banorë jashtë këtyre njësiteve, atëherë një numër i konsiderueshëm klasash të reja duhet të parashikohen në Njësitë Administrative 2 dhe 9. Nga ana tjetër, nëse ndërhyrja me infrastruktura të reja arsimore do të bëhet duke marrë parasysh njësitë administrative në të cilat banojnë më shumë nxënës të moshës frekuentuese të ciklit të mesëm, atëherë ndërhyrja do të fokusohet akoma më shumë në njësi administrative të cilat nuk kanë mjaftueshëm infrastruktura arsimore ekzistuese dhe për pasojë nuk i shërbejnë dot numrit të nxënësve banues në to, si përsëmbull njësitë 2, 6, 7 dhe 11. Tabela 14 e tregon më qartë diferencën mes numrit të nxënësve banues dhe nxënësve frekuentues të shkollave në secilën Njësi Administrative.

Harta 37 - Nevoja për klasa të reja sipas njësive ku nxënësit frekuentojnë shkollën (Cikli i mesëm i lartë)

Harta 38 - Nevoja për klasa të reja sipas njësive ku nxënësit banojnë (Cikli i mesëm i lartë)

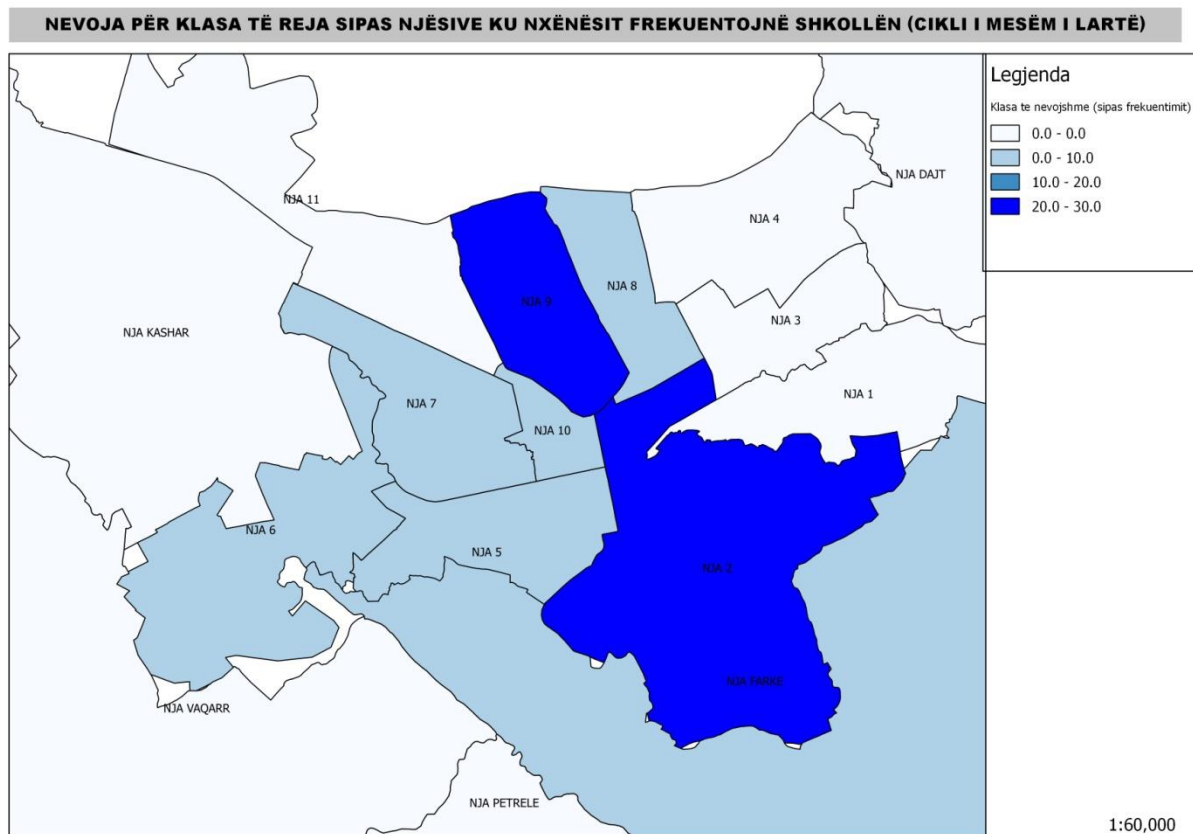
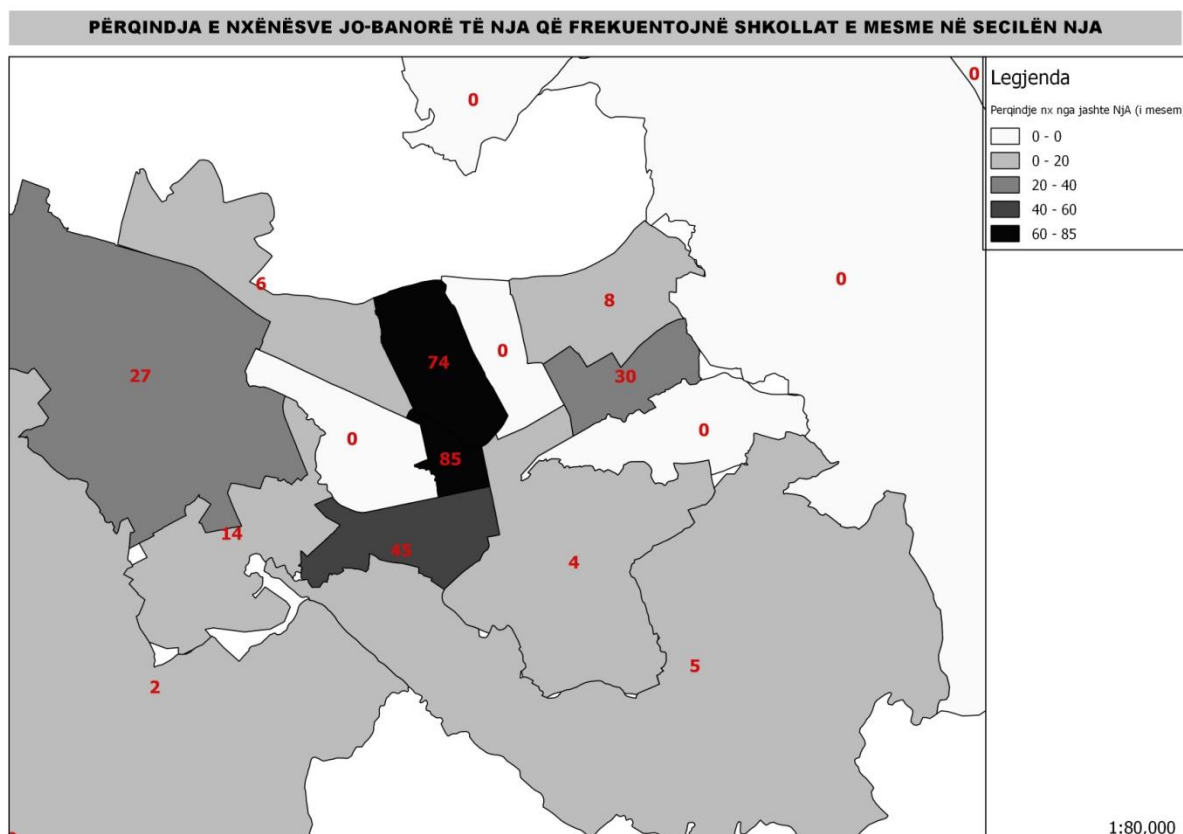

Tabela 14 - Vendbanimi i nxënësve dhe Njësia Administrative ku frekuentojnë shkollën (Cikli i mesëm i lartë)

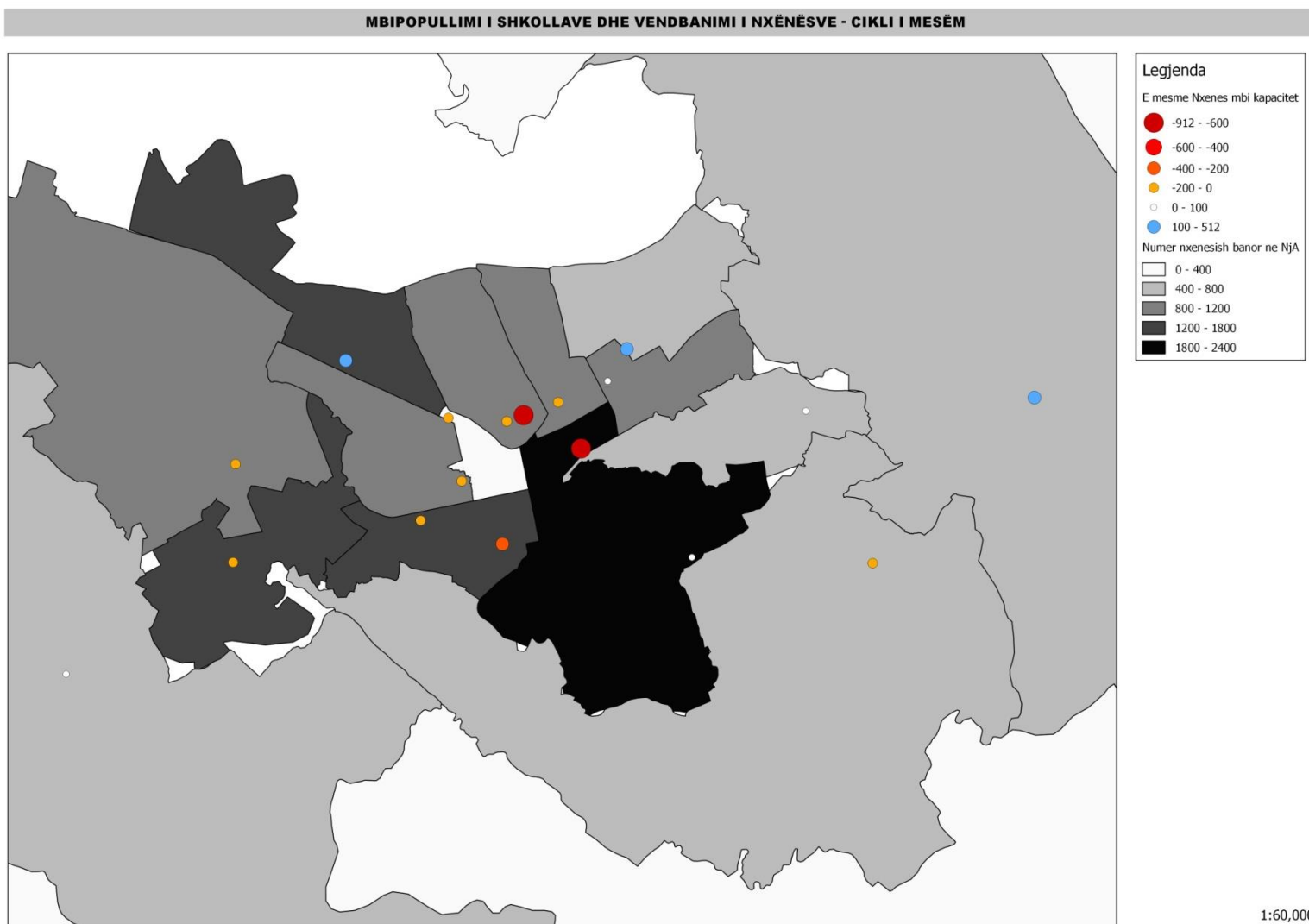
		NJESIA KU FREKUENTOJNE SHKOLLLEN																								TOTAL	TOTAL JASHTE NJESISE	%		
		NJESIA ADMINISTRATIVE	NJA1	NJA2	NJA3	NJA4	NJA5	NJA6	NJA7	NJA8	NJA9	NJA10	NJA11	NJA DAJT	NJA FAKRE	NJA VAQARR	NJA KASHAR	NJA NDROQ	NJA PEZE	NJA PETRELE	NJA BALDUS HK	NJA BERZHITE	NJA KRRABE	NJA SHENGJE RGJ	NJA ZALL BASTAR				NJA ZALL HERR	
VENDBANIMI I NXENESVE	NJESIA ADM 1	349	23	10		42	3			61	9				12	12											521	172	33.0%	
	NJESIA ADM 2		1980	20		119	1			157	10				18	15												2320	340	14.7%
	NJESIA ADM 3			2	733		21	6			51	6					7		1									827	94	11.4%
	NJESIA ADM 4				209	360	24	1			178	14	6				8											800	440	55.0%
	NJESIA ADM 5						1217	8			73	23					21											1345	128	9.5%
	NJESIA ADM 6						305	950			100	49	6			7	96		3									1517	567	37.4%
	NJESIA ADM 7						255	7	422		150	167	5				5											1012	590	58.3%
	NJESIA ADM 8						30	2		855	207	11					7											1114	259	23.2%
	NJESIA ADM 9						36	2			532	401	6				13											990	458	46.3%
	NJESIA ADM 10						71	1			126	177					6											382	205	53.7%
	NJESIA ADM 11						38	2			361	317	542				18											1278	736	57.6%
	NJA DAJT				42	31	12				18			320			13											436	116	26.6%
	NJA FARKE			39			22				10				574		1											646	72	11.1%
	NJA VAQARR							60								431	18		1									510	79	15.5%
	NJA KASHAR						10	29			42	6	6				745											838	93	11.1%
	NJA NDROQ							15									18		1									34		
	NJA PEZE							15								2	11		180									208	28	13.5%
	NJA PETRELE																4											4		
	NJA BALDUSHK			1													3			321								325	4	1.2%
	NJA BERZHITE						1					1					5					456	5					468	12	2.6%
	NJA KRRABE																						369				369	0	0.0%	
	NJA SHENGJERGJ				31																				198			229	31	13.5%
	NJA ZALL BASTAR										7															280		287	7	2.4%
	NJA ZALL HERR										2	1	6															9		
	TOTAL	349	2053	1045	391	2203	1102	422	855	2075	1192	577	320	604	440	1026	0	186	0	321	456	374	198	280	0					
	TOTAL NGA JASHTE NJESISE	0	73	312	31	986	152	0	0	1543	1015	35	0	30	9	281	0	6	0	0	0	5	0	0	0	0				
%	0.0%	3.6%	29.9%	7.9%	44.8%	13.8%	0.0%	0.0%	74.4%	85.2%	6.1%	0.0%	5.0%	2.0%	27.4%		3.2%		0.0%	0.0%	1.3%	0.0%	0.0%							

Fenomeni i mbipopullimit të shkollave si rezultat i frekuentimit të tyre edhe nga nxënës jo banor të njësisë administrative të cilës këto shkolla duhet t'i shërbejnë, paraqitet qartë në dy hartat e mëposhtme. Harta 39 tregon përqindjen e nxënësve frekuentues të shkollave të secilës Njësi Administrative të cilët nuk janë banorë të asaj njësie. Siç vërehet, njësitë 3, 5, 9, 10 dhe Kashar janë njësi në të cilat shkollat e mesme mbipopullohen nga nxënës që nuk janë banorë të këtyre njësive. I njëjti fenomen paraqitet edhe në Hartën 40. Kjo hartë tregon nivelin e mbipopullimit të shkollave të mesme, përmes madhësisë dhe ngjyrës së rrrathëve (rrathët me ngjyrë të kuqe tregojnë shkollat më të mbipopulluara). Ndërkohë, kjo shtresë informacioni është mbivendosur me numrin e nxënësve banues në secilën Njësi Administrative. Siç vërehet edhe në hartë, jo gjithmonë mbipopullimi i shkollave përkon me Njësitë Administrative me numër më të lartë nxënësish banues. Kjo ndodh pikërisht për shkakun e përmendur më lart – frekuentimi i shkollave nga nxënës banorë të njësive të tjera fqinje. Këta nxënës udhëtojnë çdo ditë drejt shkollave në fjalë nga vendbanimi i tyre, më shumë sesa standardi i parashikuar për ciklin e mesëm të lartë që është 1000 m në vijë ajrore për zonat urbane. Një ndërhyrje me infrastruktura të reja arsimore në këto Njësi Administrative nuk do ta zgjidhte këtë problem. Ndaj është parë e arsyeshme që parashikimet për infrastruktura të reja arsimore të bëhen duke marrë parasysh numrin e nxënësve banues në secilën Njësi Administrative si dhe shpërndarjen në territor të shkollave ekzistuese dhe rezeve të mbulimit me shërbim përkatëse.

Harta 39 - Përqindja e nxënësve frekuentues të shkollave jo banor/ nxënësve banor të secilës Njësi

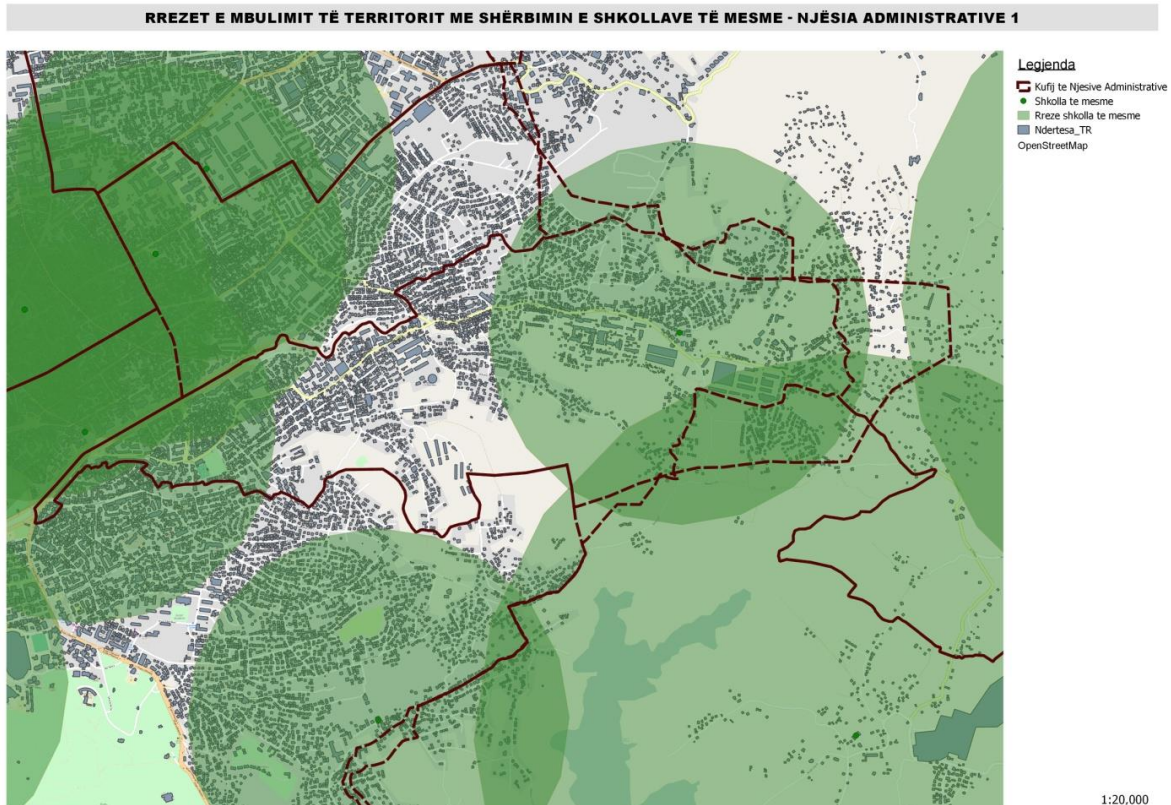
Harta 40 - Mbipopullimi i shkollave dhe vendbanimi i nxënësve – cikli i mesëm i lartë (Shenim: vlerat negative tregojnë numrin mbi kapacitet për secilën shkollë)

Njësia Administrative 1

Kjo njësi administrative ka gjithsej 522 nxënës banues dhe 300 nxënës frekuentues të shkollës së mesme të kësaj njësie. Shkolla e mesme e vetme e kësaj njësie, “Avdulla Keta” ka një mesatare prej rreth 24 nxënës/ klasë fizikë. Rreth 100 nxënës banorë të kësaj njësie frekuentojnë shkollat e njësive administrative 5 dhe 9 (“P.Nini Luarasi”, “Besnik Sykja”, “Sami Frashëri” dhe “Sinan Tafaj”). Përsa i përket mbulueshmërisë me rreze shërbimi, duhet thënë që ka zona të kësaj njësie që mbeten jashtë rrezes së mbulimit, siç paraqitet në hartën e mëposhtme:

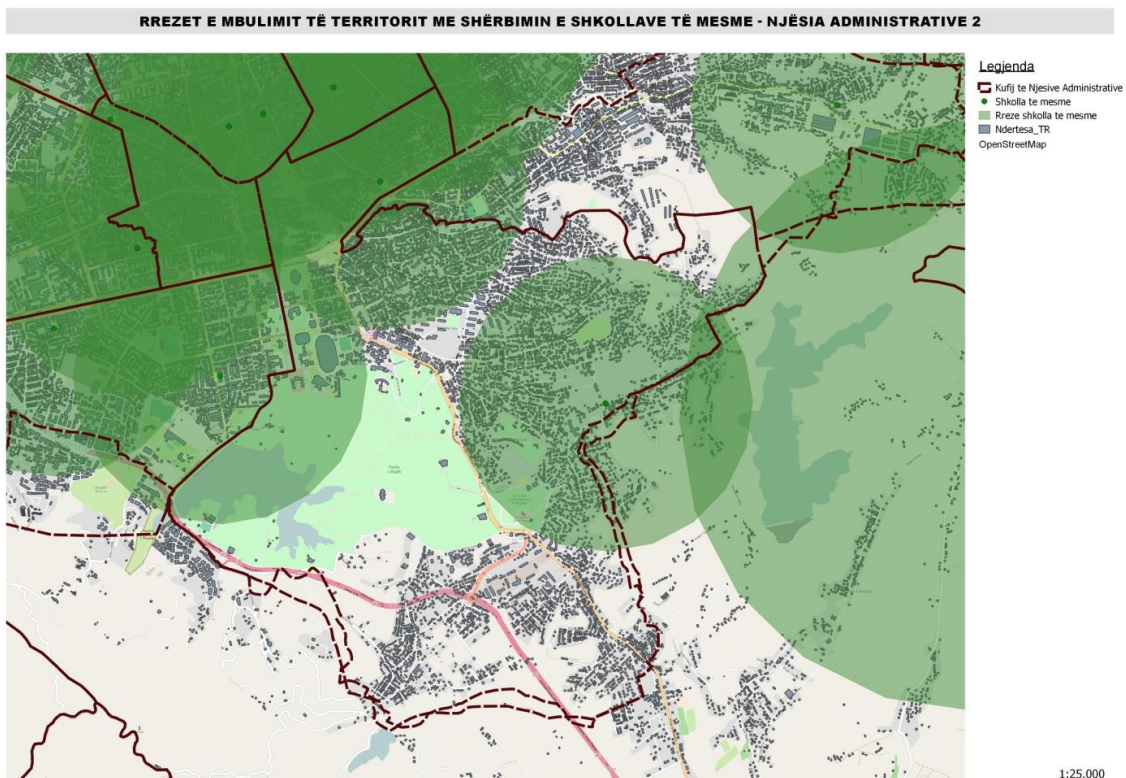
Harta 41 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NJA 1

Njësia Administrative 2

Kjo njësi administrative ka gjithsej 2321 nxënës banues dhe 2249 nxënës frekuentues të shkollave të mesme të kësaj njësie. Shkolla e mesme “Ismail Qemali” ka rreth 900 nxënës mbi kapacitetin e akomodimit, ndërkohë që shkolla e mesme “Sandër Prosi” ka frekuentueshmëri brenda kapaciteteve. Njësia ka mbulueshmëri me rreze shërbimi të mirë, siç paraqitet në hartën e mëposhtme:

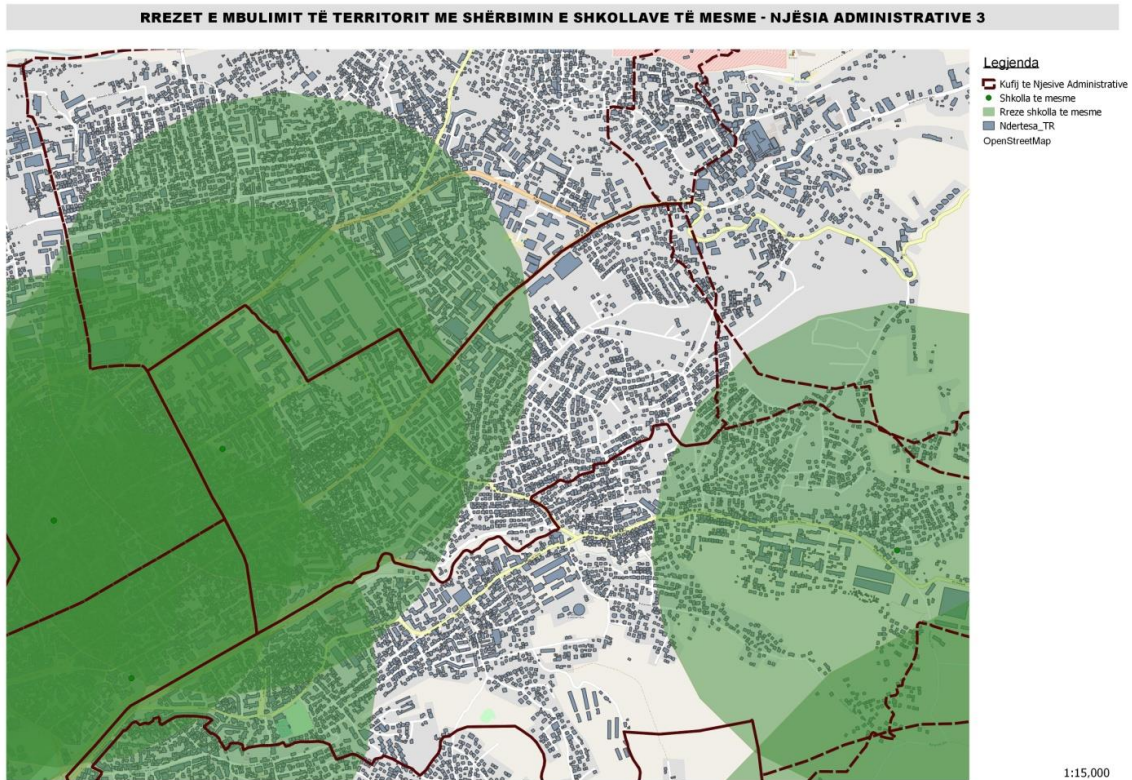
Harta 42 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NJA 2

Njësia Administrative 3

Kjo njësi administrative ka gjithsej 828 nxënës banues dhe 1048 nxënës frekuentues shkollës së mesme të kësaj njësie, “Andon Zako Çajupi” e cila ka frekuentueshmëri brenda kapaciteteve që ka për akomodimin e nxënësve. Përsa i përket mbulimit me reze shërbimi, kjo njësi paraqitet e mirëmbuluar:

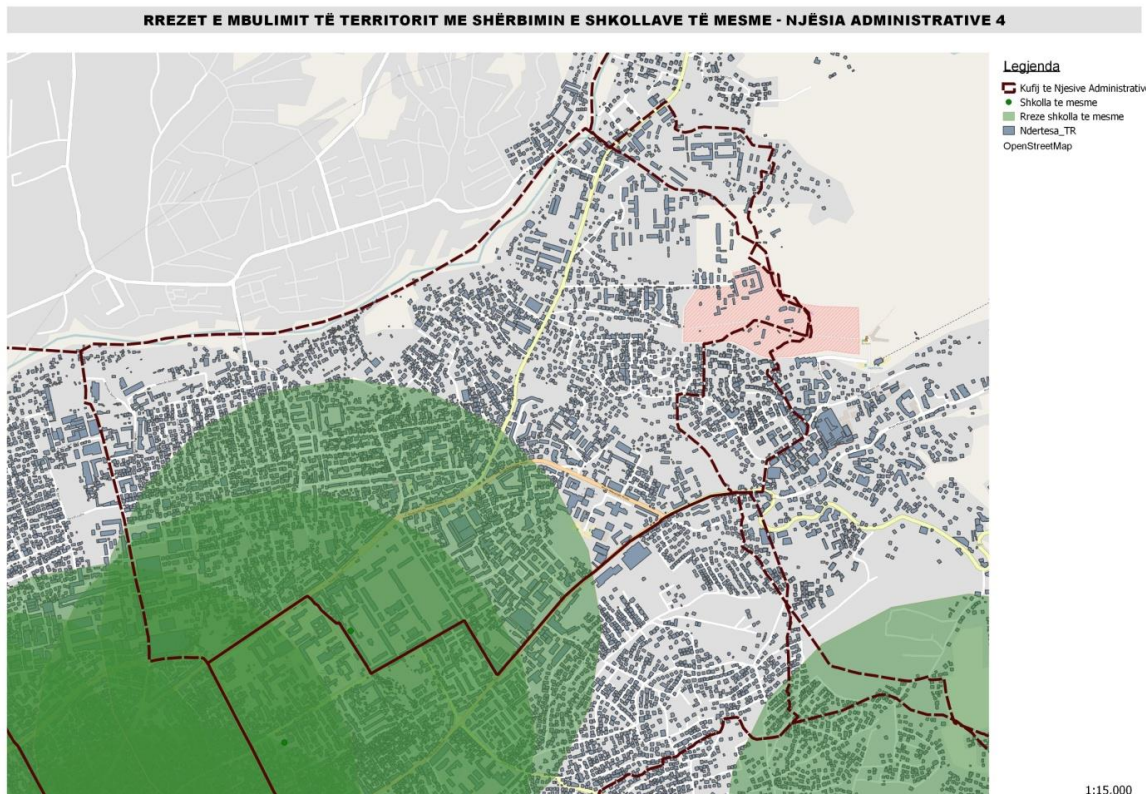
Harta 43 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 3

Njësia Administrative 4

Kjo njësi administrative ka gjithsej 815 nxënës banues dhe 392 nxënës frekuentues të shkollës së mesme të kësaj njësie, “Eqerem Çabej”. Kjo shkollë shfrytëzohet në masën thuajse 50% të kapacitetit që ka për të akomoduar nxënës, ndërkohë që rreth 200 nxënës banues të kësaj njësie administrative frekuentojnë shkollat e mesme të njësisë administrative 9, sidomos shkollën “Sami Frashëri”. Një pjesë e njësisë mbetet e pambuluar me rrezen e shërbimit të shkollës së mesme, siç paraqitet në vijim:

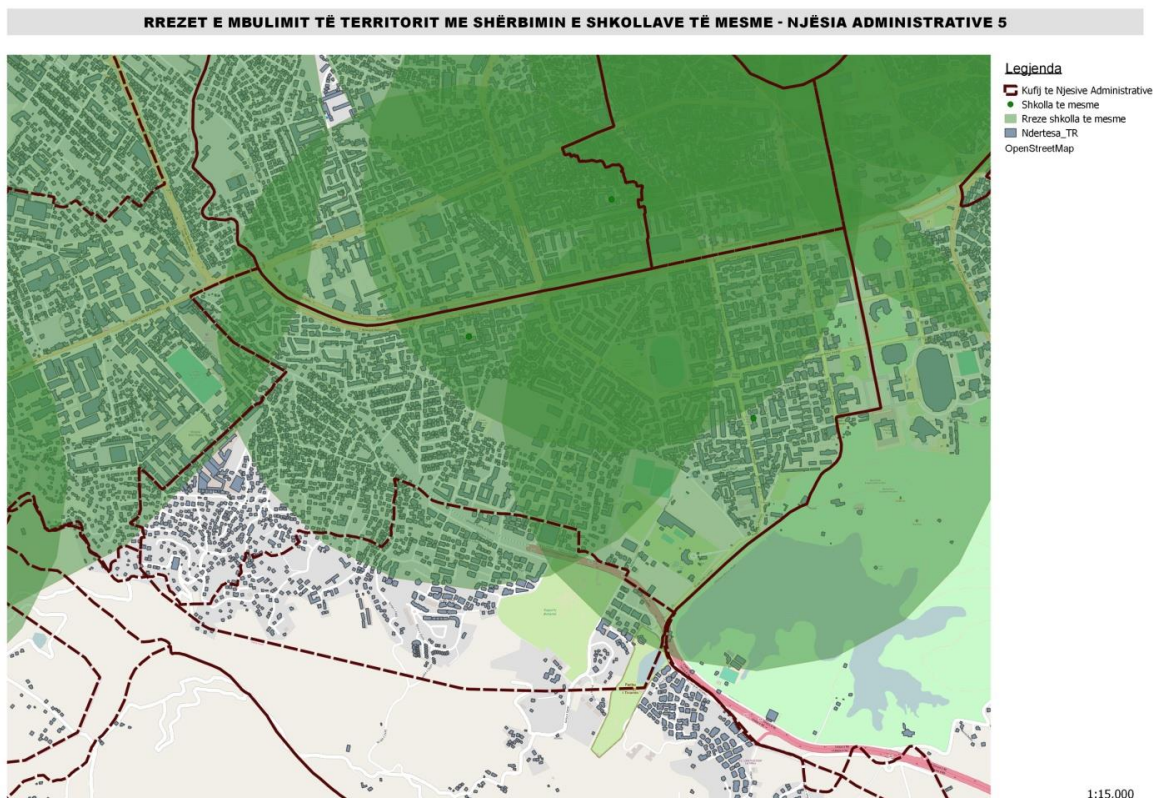
Harta 44- Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 4

Njësia Administrative 5

Kjo njësi administrative ka gjithsej 1345 nxënës banues dhe 2229 nxënës frekuentues të shkollave të mesme të kësaj njësie. Shkolla e mesme “Petro Nini Luarasi” akomodon 300 nxënës mbi kapacitetin infrastrukturor që ajo, ndërkohë që shkolla e mesme “Besnik Sykja” funksionon normalisht me një mesatare prej 31 nxënës/klasë fizike. Njësia është e mirëmbuluar me reze shërbimi:

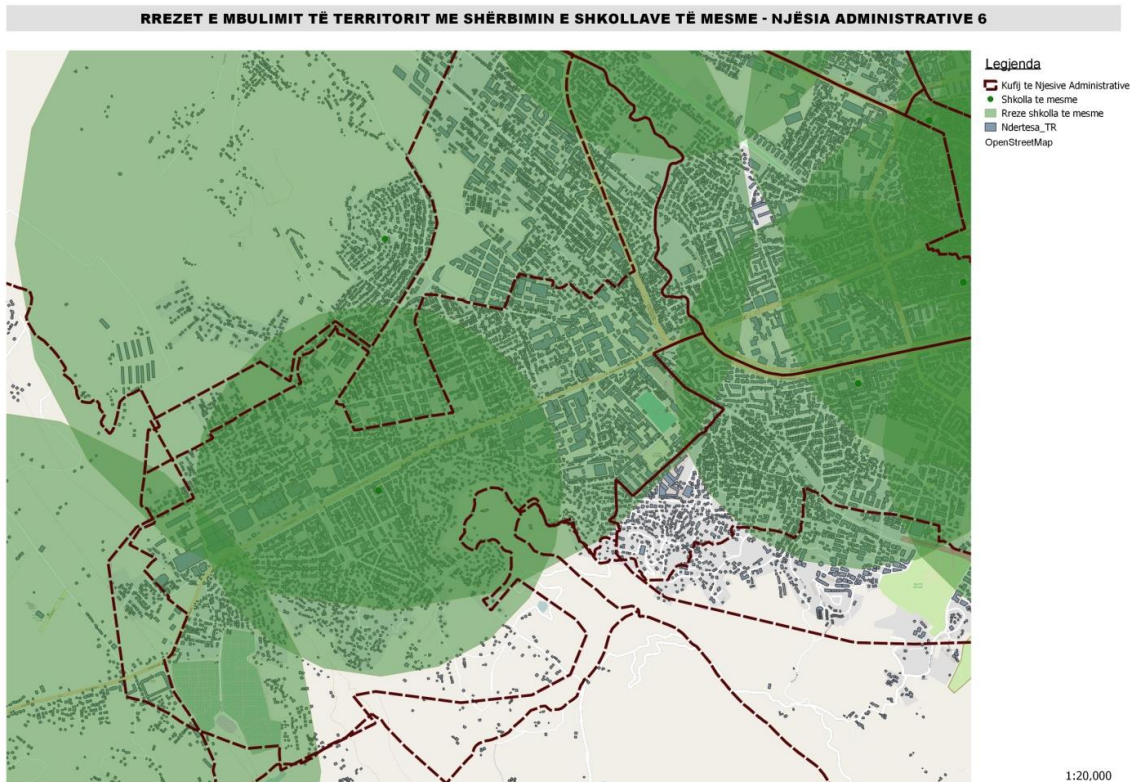
Harta 45 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NJA 5

Njësia Administrative 6

Kjo njësi administrative ka gjithsej 1517 nxënës banues dhe 1107 nxënës frekuentues të shkollës së mesme “Myslym Keta”, e cila aktualisht ka rreth 120 nxënës mbi kapacitetin akomodues. Ndërkohë, rreth 300 nxënës banorë të kësaj njësie frekuentojnë shkollat e mesme në njësinë administrative 5, kryesisht shkollën “Besnik Sykja”, dhe rreth 100 gjimnazistë të tjerë të kësaj njësie frekuentojnë shkollat e mesme në njësinë administrative 9. Përsa i përket rrezes së mbulimit, zona rezidenciale përgjatë unazës së re mbetet e pambuluar nga kjo rreze, siç tregohet mëposhtë:

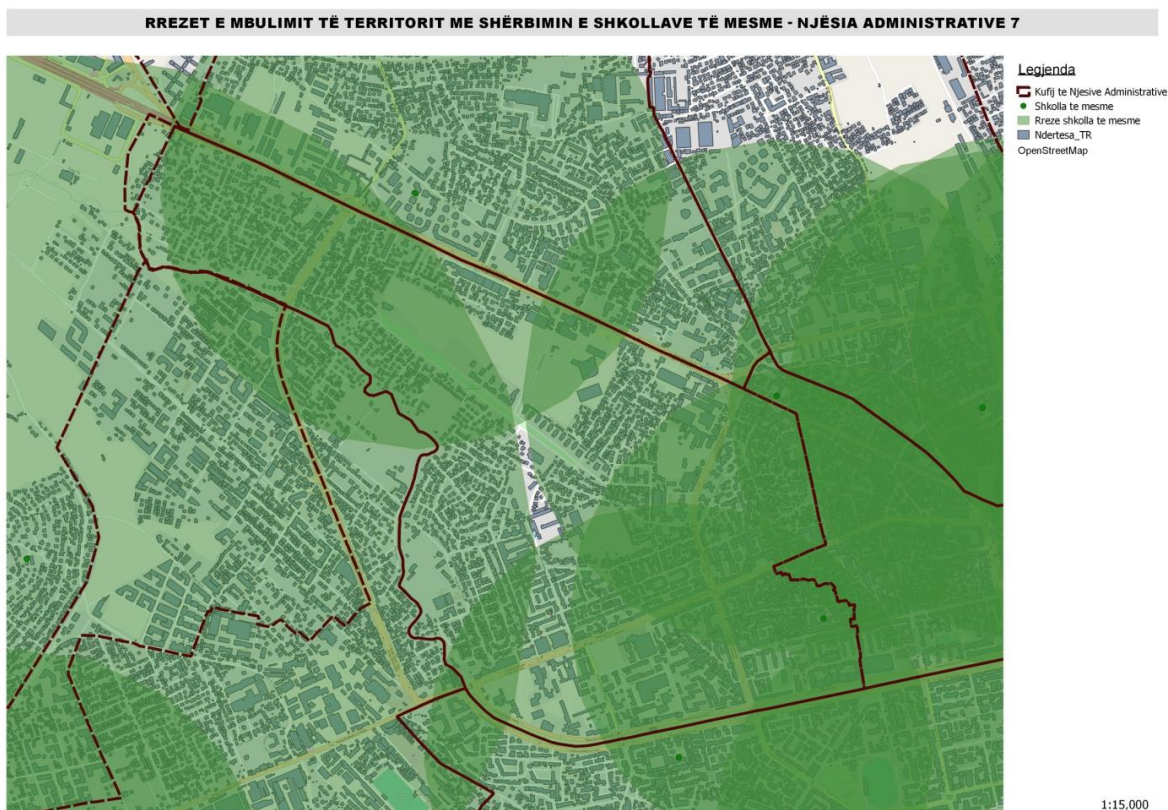
Harta 46 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 6

Njësia Administrative 7

Kjo njësi administrative ka gjithsej 1012 nxënës banues dhe 604 nxënës frekuentues të shkollës së mesme “Arben Broci”. Kjo shkollë ka aktualisht rreth 120 nxënës mbi kapacitet. Mbi 500 nxënës të kësaj njësie frekuentojnë shkollat e mesme të njësive administrative 5, 9 dhe 10. Siç vërehet edhe në hartën e mëposhtme, zona nuk është e gjitha e mirëmbuluar me rrezen e shërbimit të shkollës së mesme “Arben Broci”:

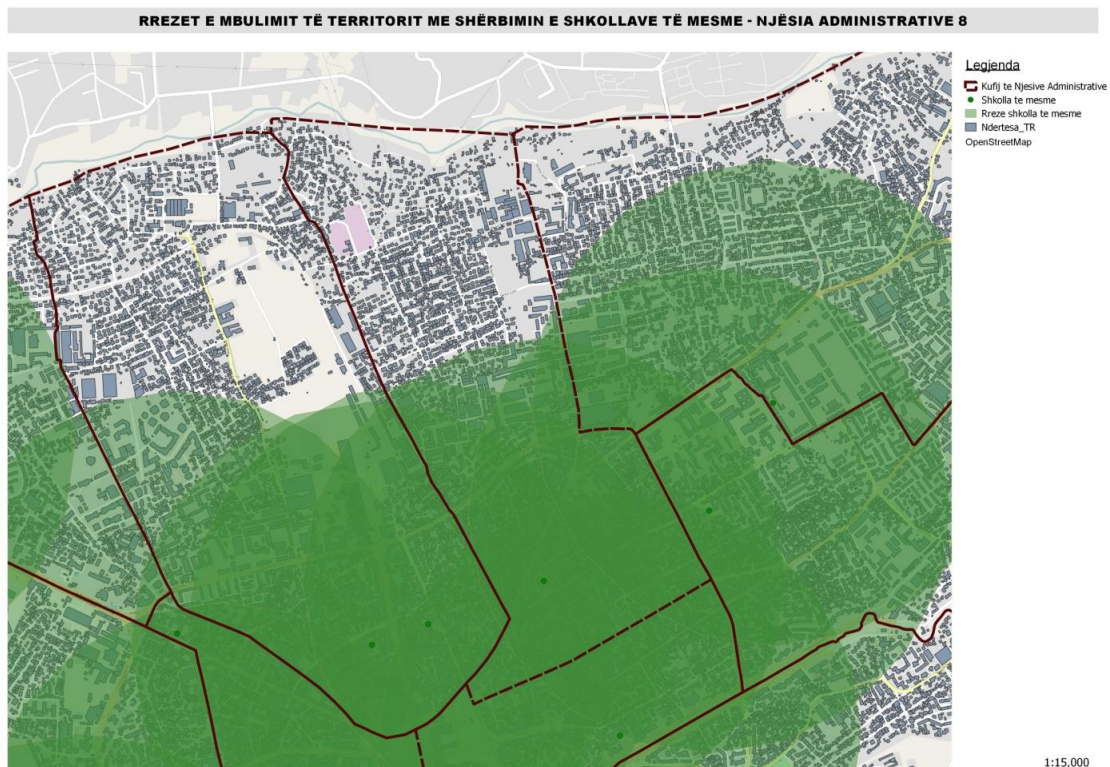
Harta 47- Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 7

Njësia Administrative 8

Kjo njësi administrative ka gjithsej 529 nxënës banues dhe 855 nxënës frekuentues të shkollës së mesme “Partizani”, e cila paraqitet lehtësisht e mbipopulluar. Rreth 200 nxënës banues të kësaj njësie frekuentojnë shkollat “Sami Frashëri” dhe “Sinan Tafaj” në njësinë 9. Pothuajse gjysma e territorit të njësisë administrative nuk mbulohet me reze shërbimi të shkollës së mesme.

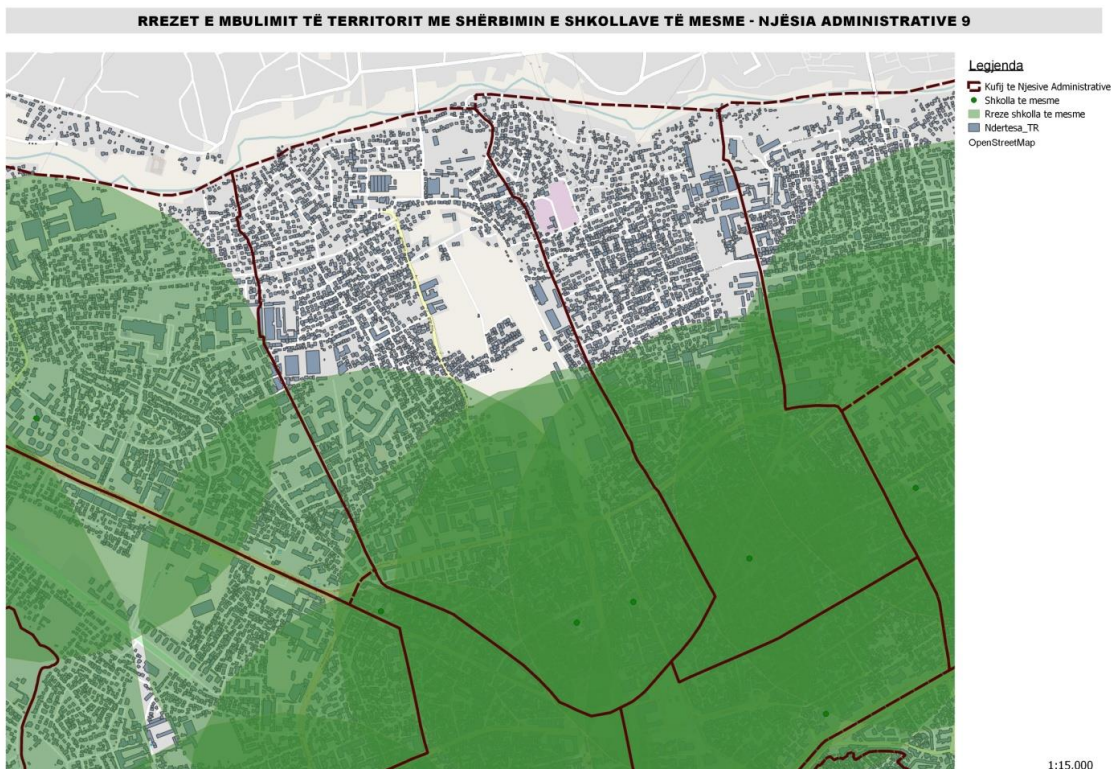
Harta 48 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NJA 8

Njësia Administrative 9

Kjo njësi administrative ka gjithsej 989 nxënës banues dhe 2235 nxënës frekuentues të shkollave të mesme “Sami Frashëri” dhe “Sinan Tafaj”. Shkolla “Sami Frashëri” ka rreth 700 nxënës mbi kapacitet ndërkohë që shkolla “Sinan Tafaj” ka rreth 100 nxënës mbi kapacitet. Më pak se 30% e nxënësve të këtyre shkollave janë banorë të njësisë administrative 9, çka risjell në vëmendje problematikat e krijuara nga mosrespektimi i dispozitave normative për frekuentimin e shkollave sipas zonave të banimit. Mbulueshmëria e njësisë me reze shërbimi tregohet në hartën e mëposhtme:

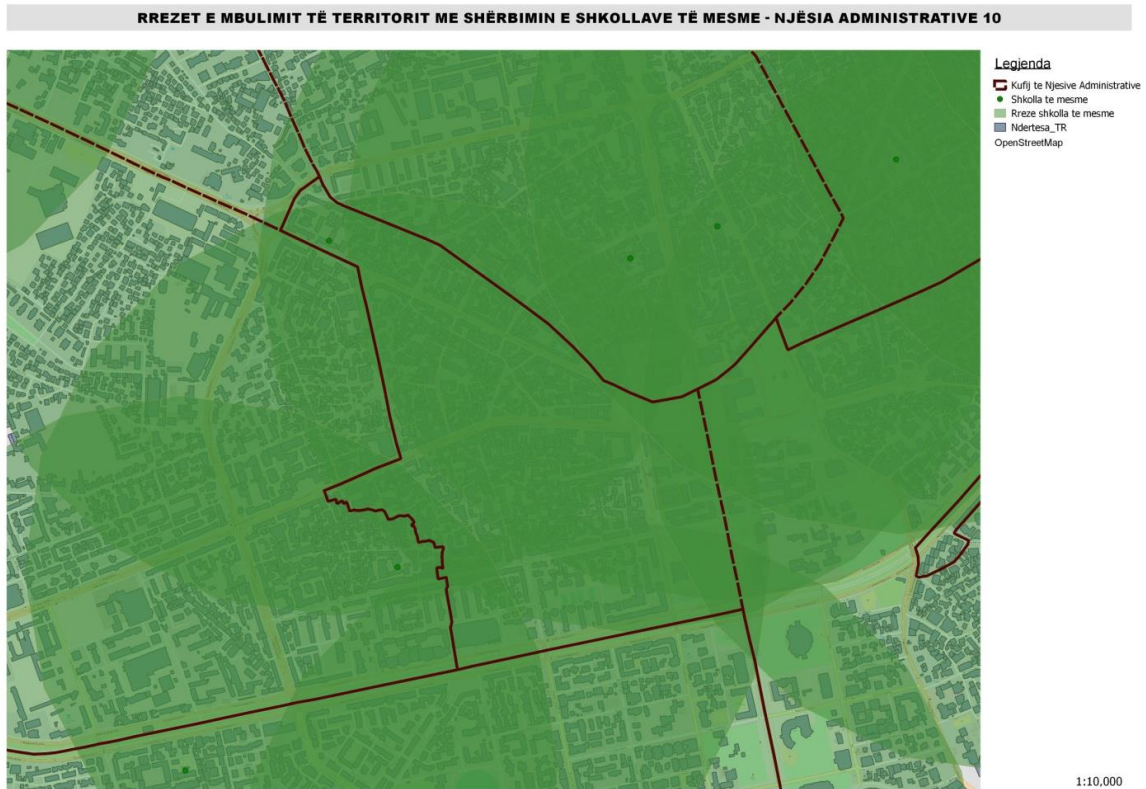
Harta 49 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 9

Njësia Administrative 10

Kjo njësi administrative ka gjithsej 381 nxënës banues dhe 1201 nxënës frekuentues të shkollës “Qemal Stafa”. Kjo shkollë nuk paraqitet e mbipopulluar dhe njësia shërbehet me rreze mbulimi, siç tregohet mëposhtë:

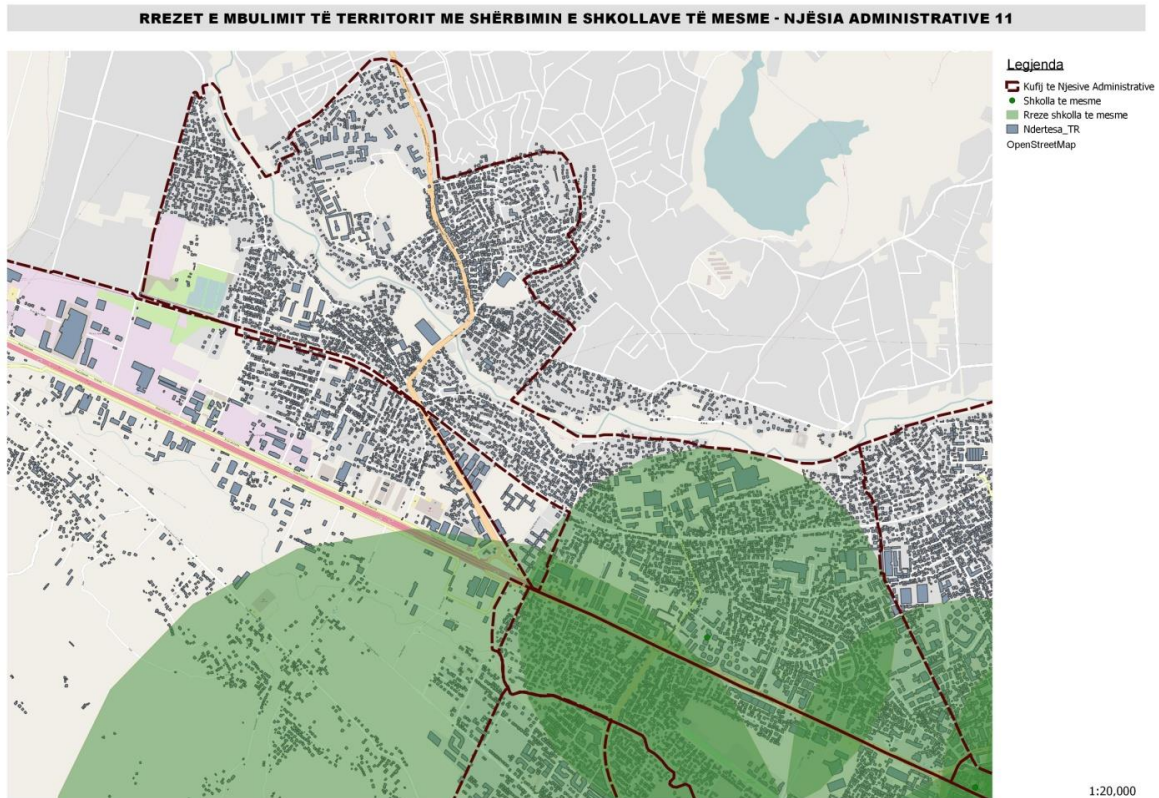
Harta 50 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA 10

Njësia Administrative 11

Kjo njësi administrative ka gjithsej 1277 nxënës banues dhe 575 nxënës frekuentues të shkollës së mesme “Aleks Buda”. Rreth 300 nxënës banorë të kësaj njësie janë frekuentues së shkollave të njësisë administrative 9. Po ashtu, mbulueshmëria e njësisë me reze shërbimi nuk është optimale:

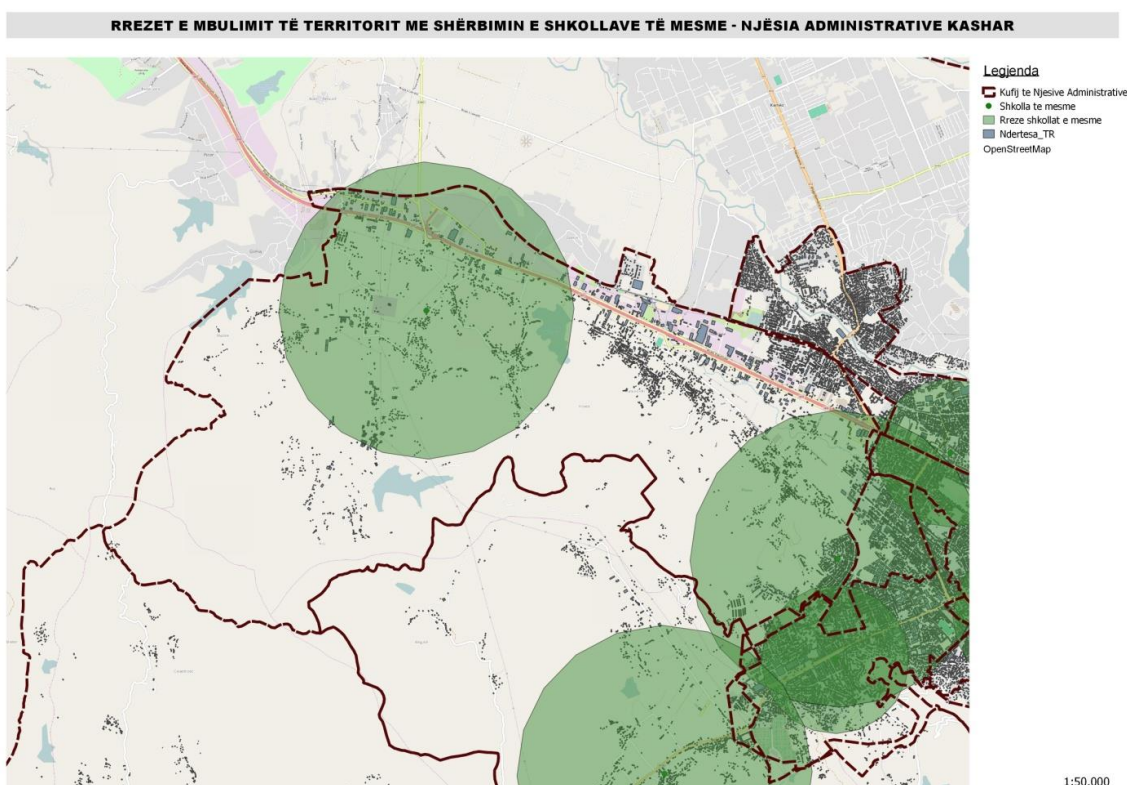
Harta 51 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - Nja 11

Njësia Administrative Kashar

Kjo njësi administrative ka gjithsej 1024 nxënës banues dhe 837 nxënës frekuentues të shkollave të mesme të kësaj njësie. Shkolla “Myslym Shima” ka rreth 150 nxënës mbi kapacitet. Siç vërehet edhe në hartën e mëposhtme, megjithëse për njësinë administrative Kashar është aplikuar rrezja e shërbimit të shkollave të mesme prej 2000m, siç parashikohet nga rregullorja e planifikimit në zonat rurale, zona rezidenciale e Yzberishtit nuk ka në afërsi të saj struktura arsimore të mesme. Kjo zonë tashmë e urbanizuar dhe me tipare tipologjike urbane, shërbehet kryesisht nga shkollat e njësisë administrative 6, duke krijuar problem me mbipopullimin e shkollave në këtë njësi.

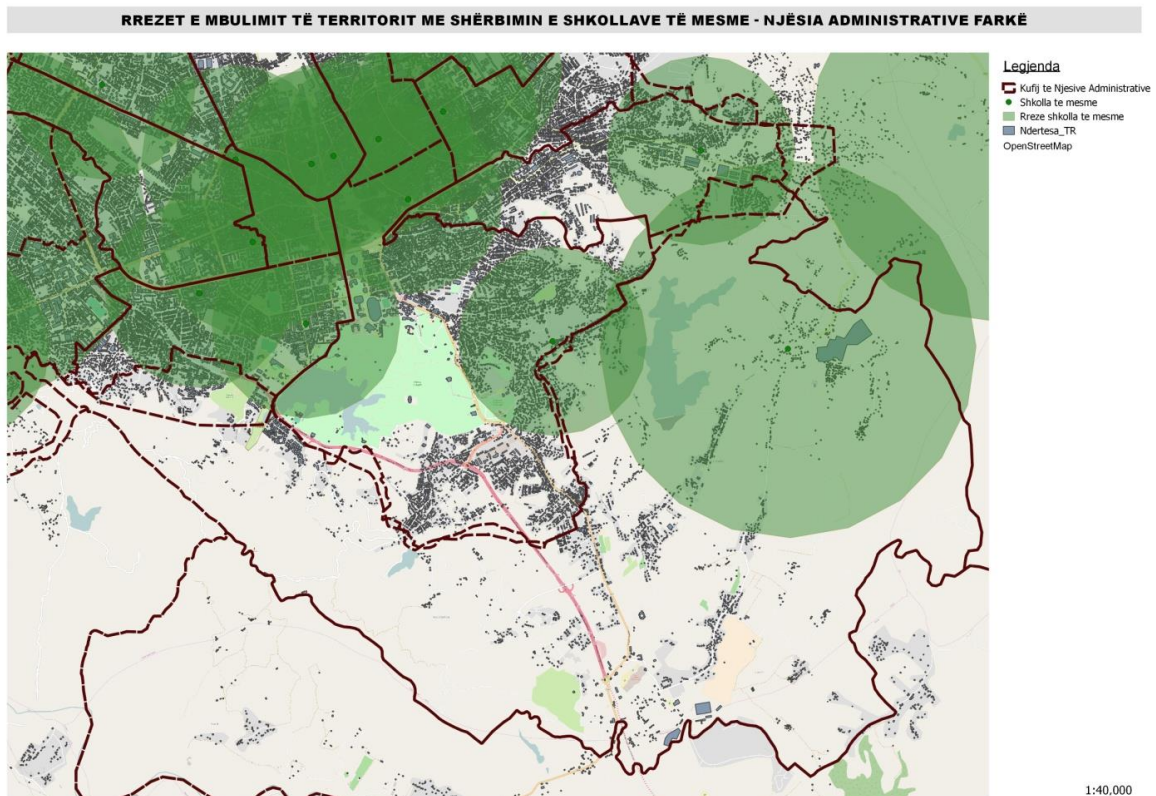
Harta 52 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NJA Kashar

Njësia Administrative Farkë

Kjo njësi administrative ka gjithsej 605 nxënës banues dhe 646 nxënës frekuentues të shkollës së mesme. Shkolla e mesme “Farkë”, e cila funksionon bashkë me shkollën 9-vjeçare, paraqitet lehtësisht e mbipopulluar me rreth 65 nxënës mbi kapacitet. Mbulueshmëria e kësaj njësie me rreze shërbimi paraqitet mëposhtë:

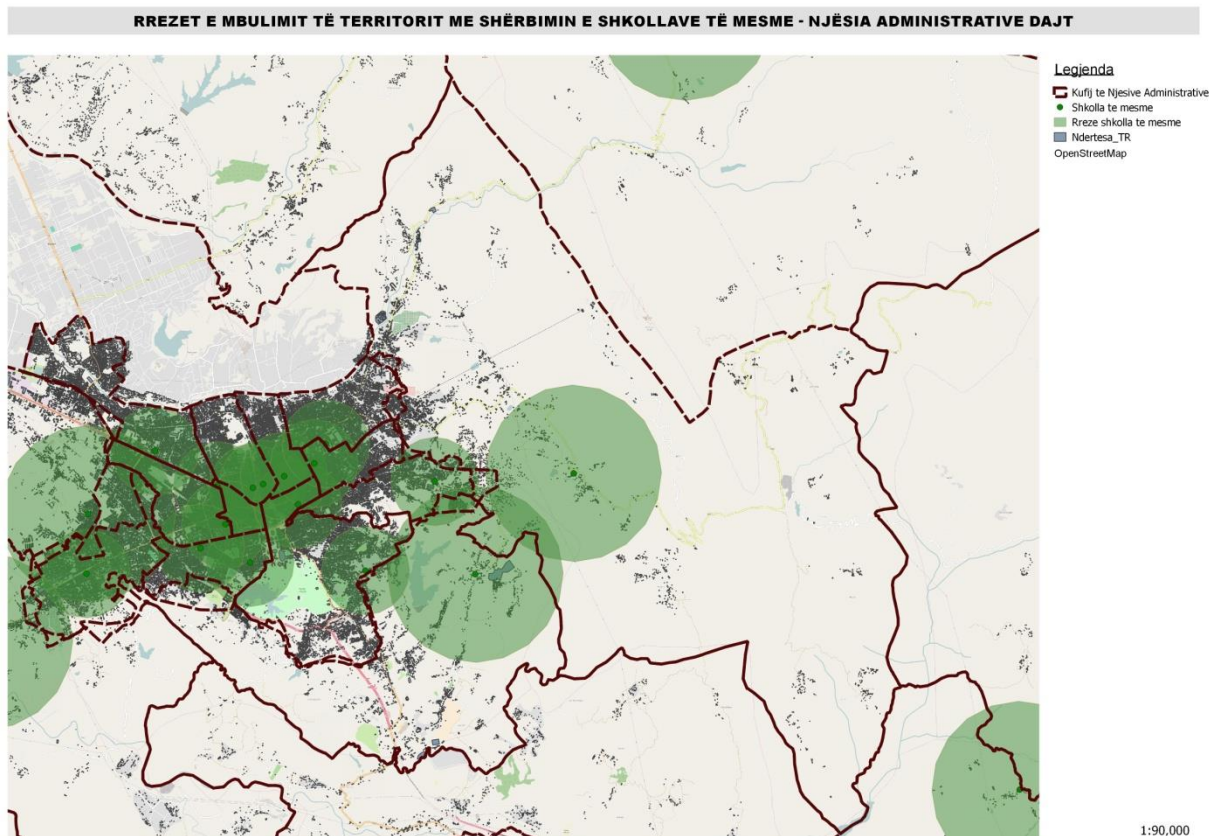
Harta 53 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Farkë

Njësia Administrative Dajt

Kjo njësi administrative ka gjithsej 320 nxënës banues dhe 435 nxënës frekuentues të shkollës së mesme. Siç vërehet edhe në hartën e mëposhtme, megjithëse për njësinë administrative Dajt është aplikuar rrezja e shërbimit të shkollave të mesme prej 2000m, siç parashikohet nga rregullorja e planifikimit në zonat rurale, zona rezidenciale në Qesarakës nuk ka në afërsi të saj struktura arsimore të mesme. Kjo zonë tashmë e urbanizuar dhe me tipare tipologjike urbane, ndaj duhet vlerësuar me kujdes gjatë planifikimit të strukturave të reja arsimore

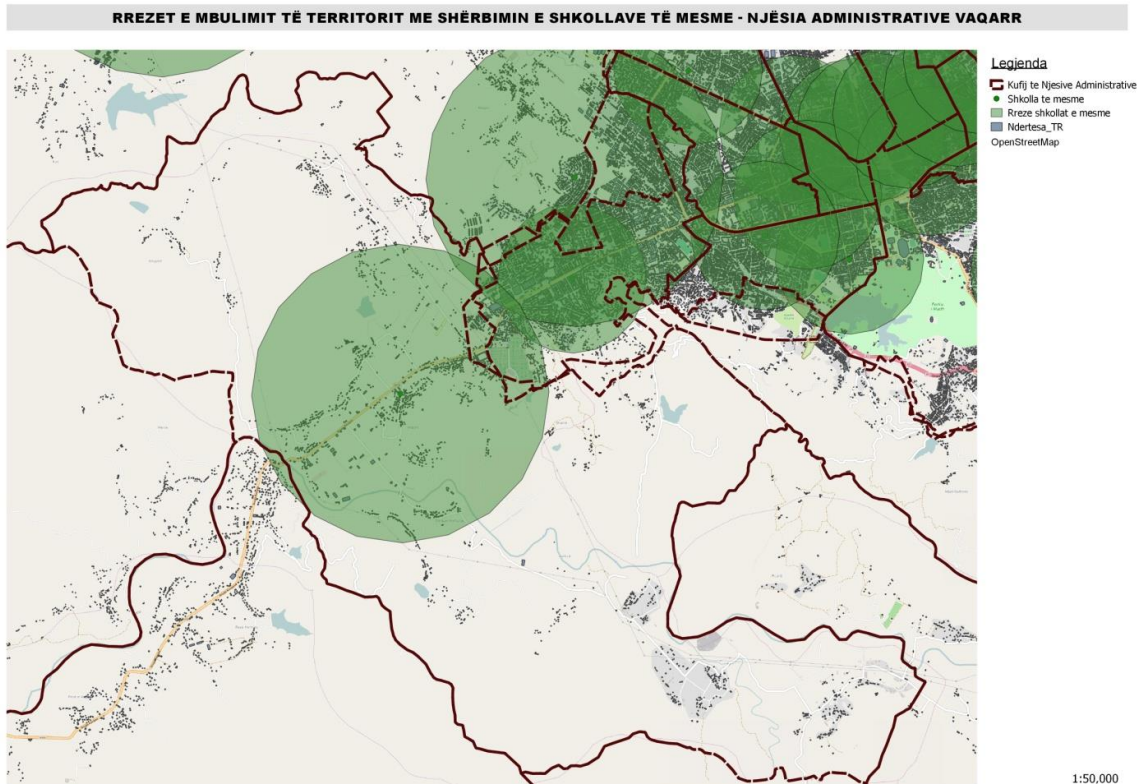
Harta 54 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Dajt

Njësia Administrative Vaqarr

Kjo njësi administrative ka gjithsej 440 nxënës banues dhe 509 nxënës frekuentues të shkollës së mesme. Kjo shkollë ka një mesatare prej 24.4 nxënës/klasë fizike dhe nuk paraqet problem me mbipopullimin. Kjo njësi mbulohet me rreze shërbimi si mëposhtë:

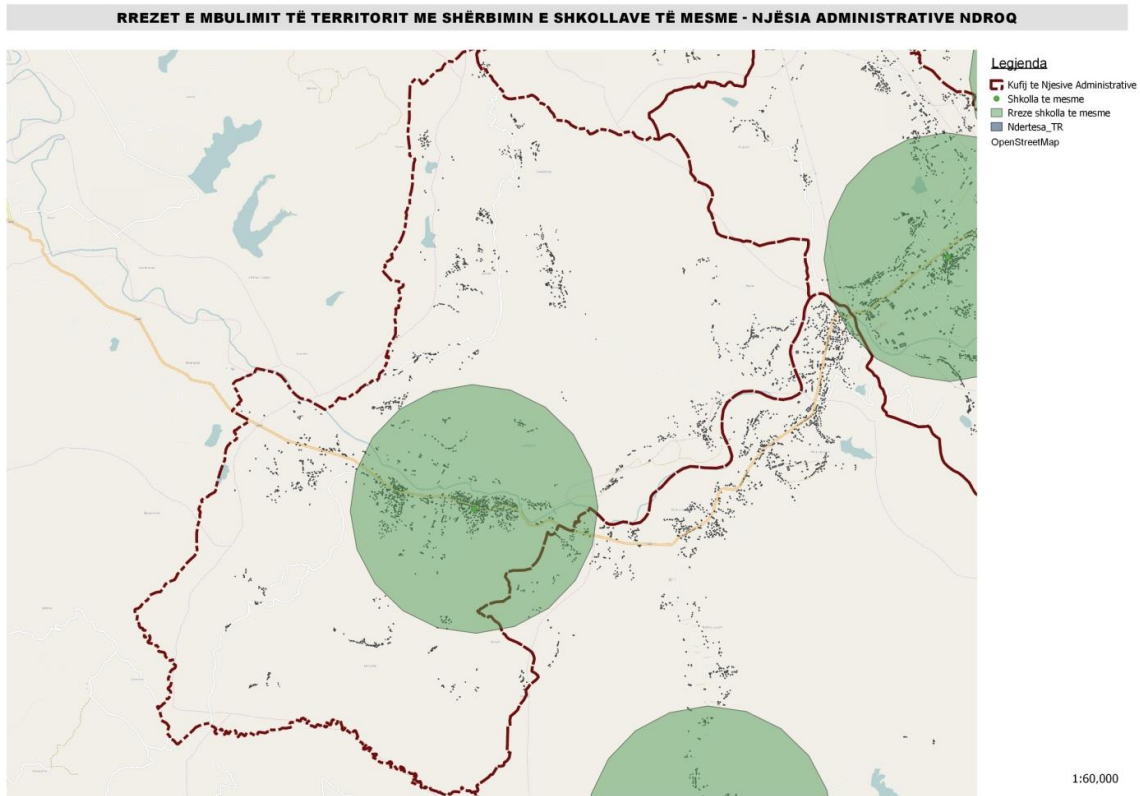
Harta 55 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Vaqarr

Njësia Administrative Ndroq

Kjo njësi administrative ka gjithsej 160 nxënës banues dhe 270 nxënës frekuentues të shkollës së mesme. Kjo shkollë ka një mesatare prej 24.5 nxënës/klasë fizike dhe nuk paraqet problem me mbipopullimin. Kjo njësi mbulohet me rreze shërbimi si mëposhtë:

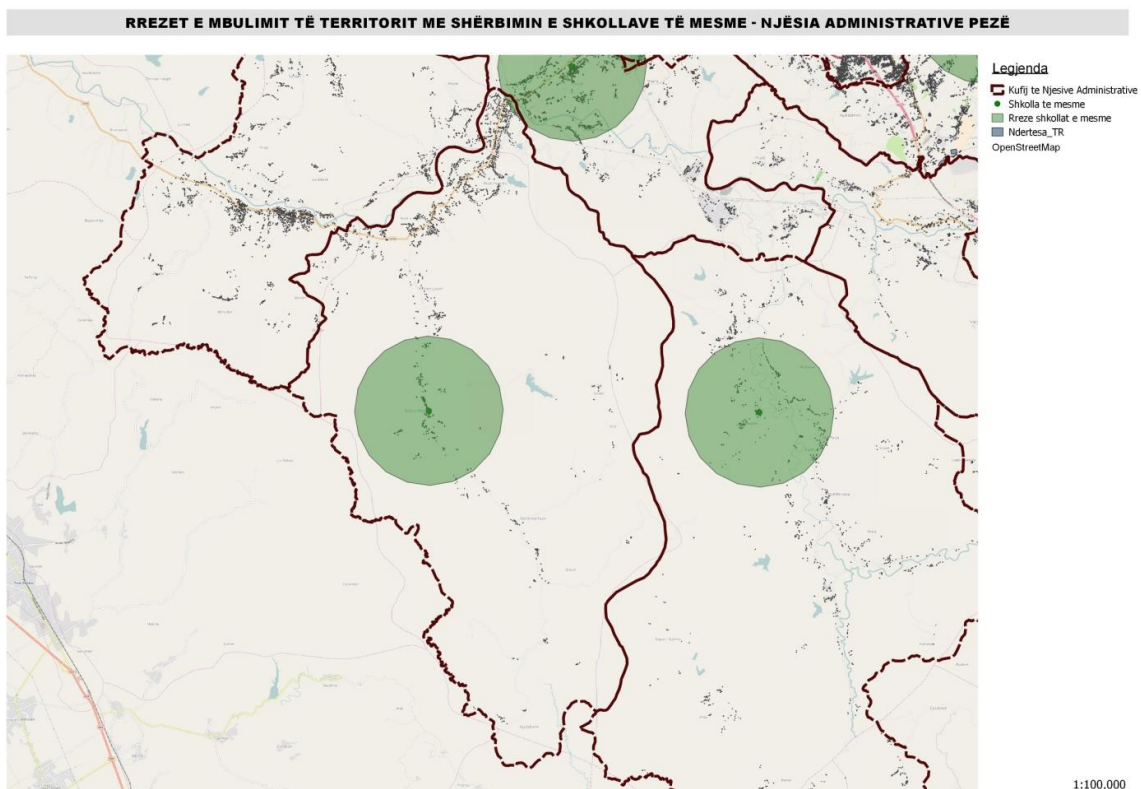
Harta 56 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Ndroq

Njësia Administrative Pezë

Kjo njësi administrative ka gjithsej 186 nxënës banues dhe 208 nxënës frekuentues të shkollës së mesme, e cila aktualisht ka një mesatare prej 20.7 nxënës/ klasë fizike.

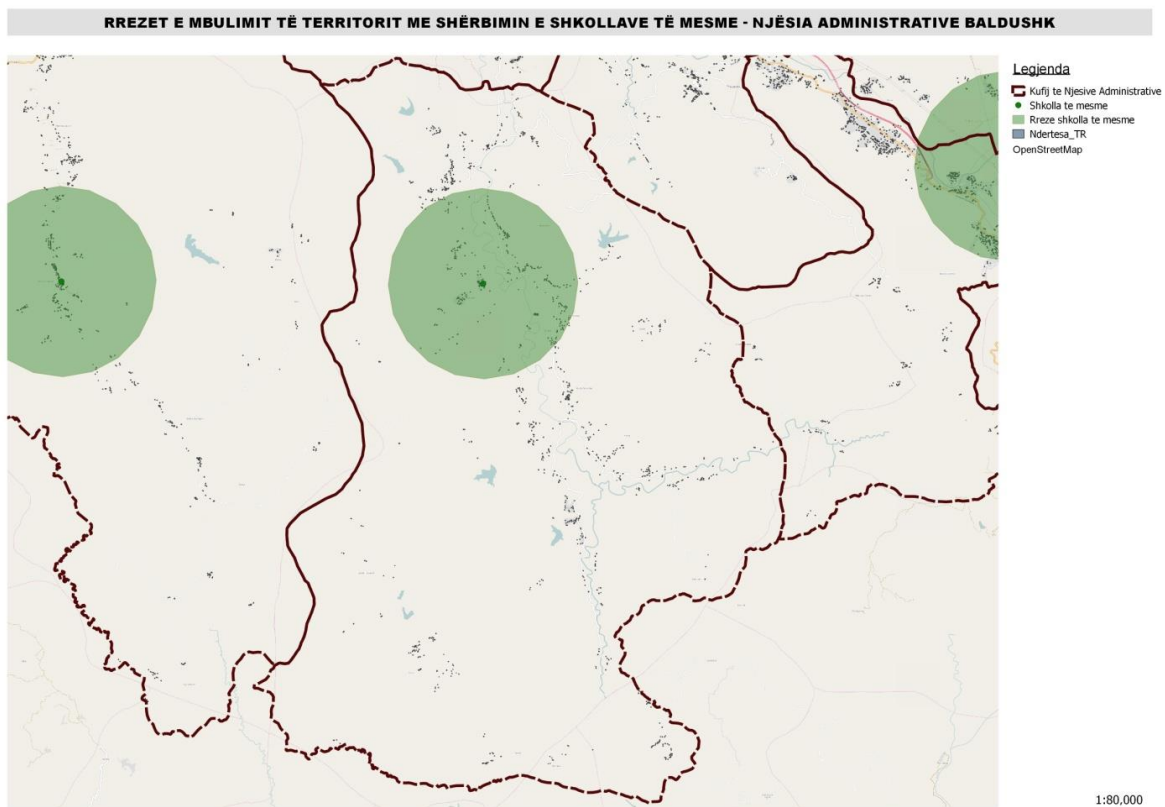
Harta 57 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NJA Pezë

Njësia Administrative Baldushk

Kjo njësi administrative ka gjithsej 321 nxënës banues dhe 324 nxënës frekuentues të shkollës së mesme, e cila aktualisht ka një mesatare prej 24.6 nxënës/ klasë fizike.

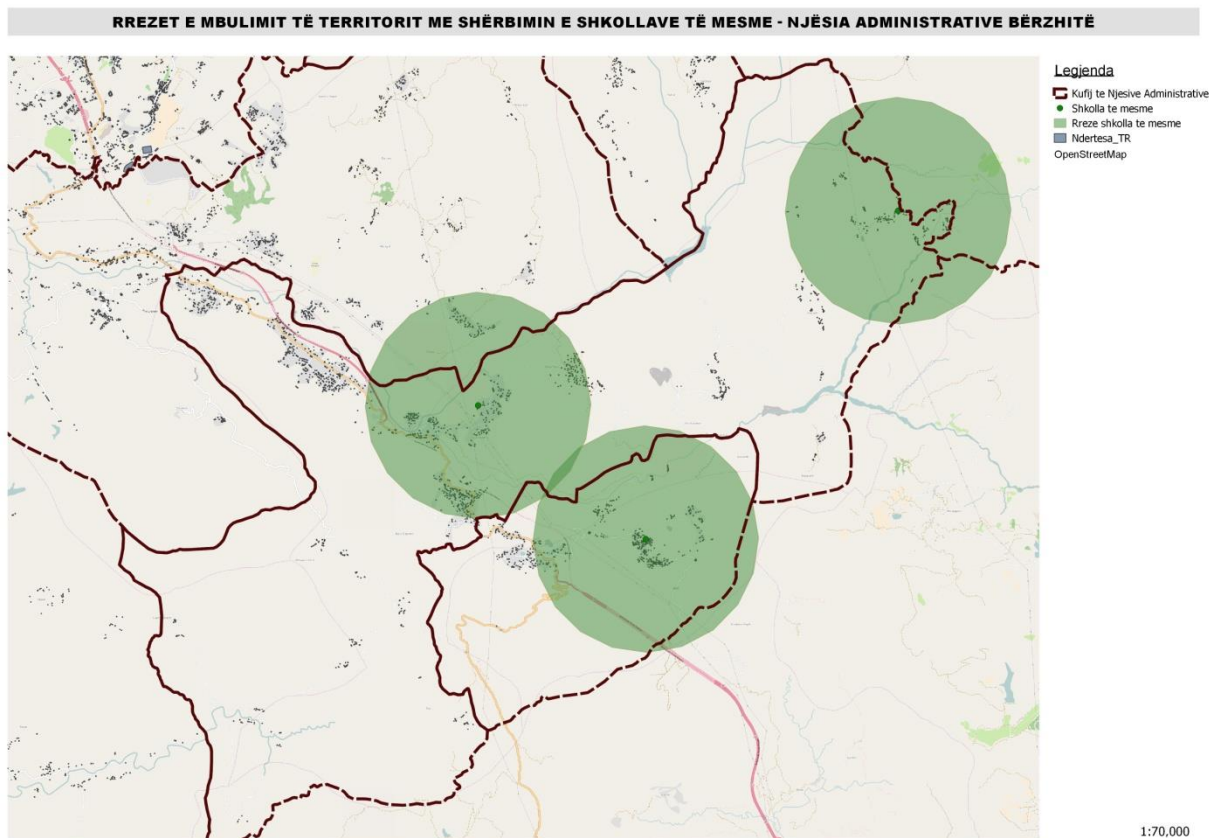
Harta 58 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Baldushk

Njësia Administrative Bërzhitë

Kjo njësi administrative ka gjithsej 456 nxënës banues dhe 467 nxënës frekuentues të shkollave të mesme, Mersin Duqi dhe Killojkë, të cilat nuk paraqesin probleme mbipopullimi.

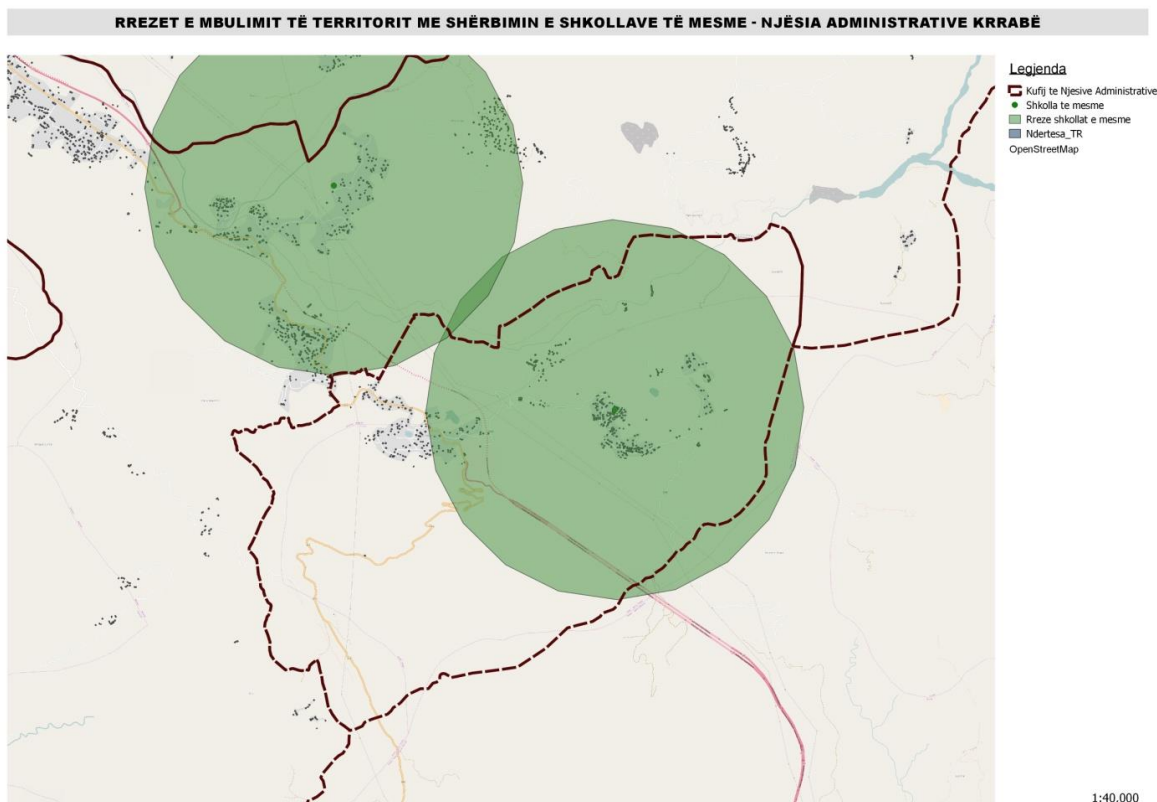
Harta 59 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NJA Bërzhitë

Njësia Administrative Krrabë

Kjo njësi administrative ka gjithsej 374 nxënës banues dhe 369 nxënës frekuentues të shkollës së mesme, e cila aktualisht ka një mesatare prej 19.6 nxënës/ klasë fizike.

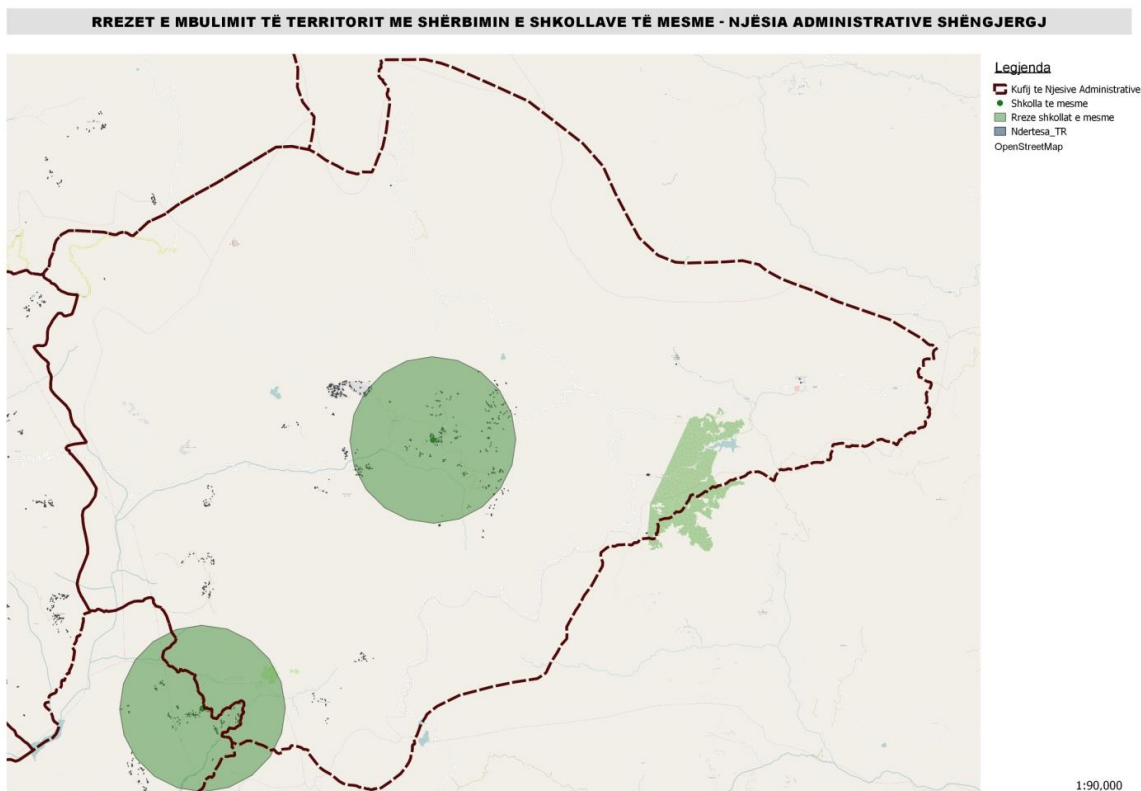
Harta 60 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Krrabë

Njësia Administrative Shëngjergj

Kjo njësi administrative ka gjithsej 198 nxënës banues dhe 229 nxënës frekuentues të shkollës së mesme, e cila aktualisht ka një mesatare prej 13.2 nxënës/ klasë fizike.

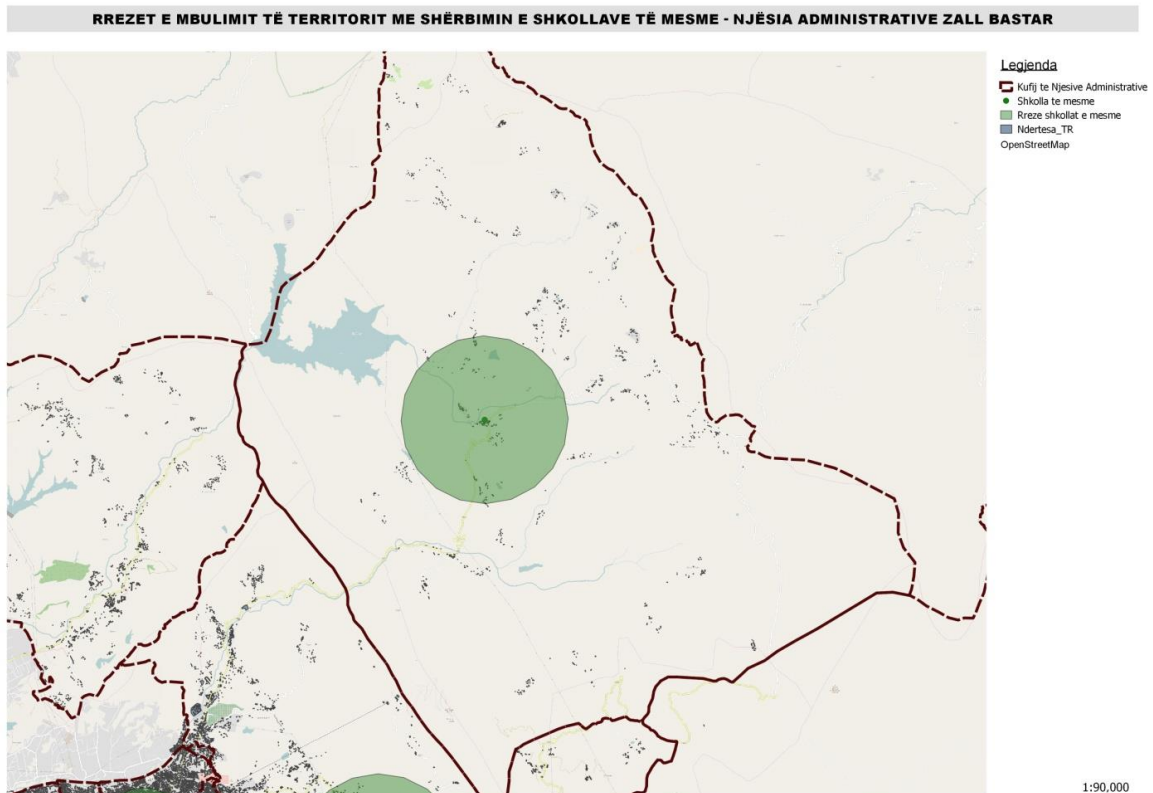
Harta 61 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Shëngjergj

Njësia Administrative Zall Bastar

Kjo njësi administrative ka gjithsej 280 nxënës banues dhe 286 nxënës frekuentues të shkollës së mesme, e cila aktualisht ka një mesatare prej 18.6 nxënës/ klasë fizike.

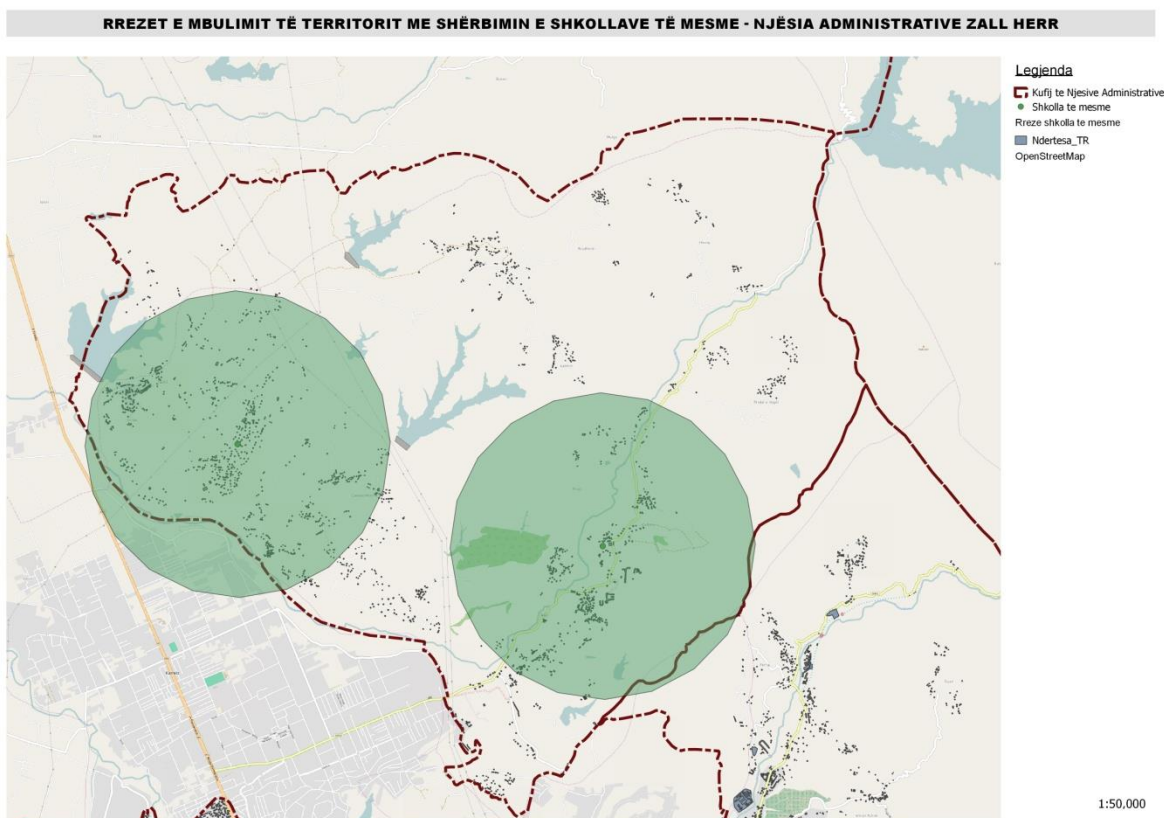
Harta 62 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Zall Bastar

Njësia Administrative Zall Herr

Kjo njësi administrative ka gjithsej 1008 nxënës banues dhe 1000 nxënës frekuentues të dy shkollave të mesme të bashkuara. Shkolla e mesme e bashkuar Kasallë paraqitet e mbipopulluar, ndërsa shkolla M.K. Atatürk paraqitet me mesatare më pak se 30 nxënës/klasë.

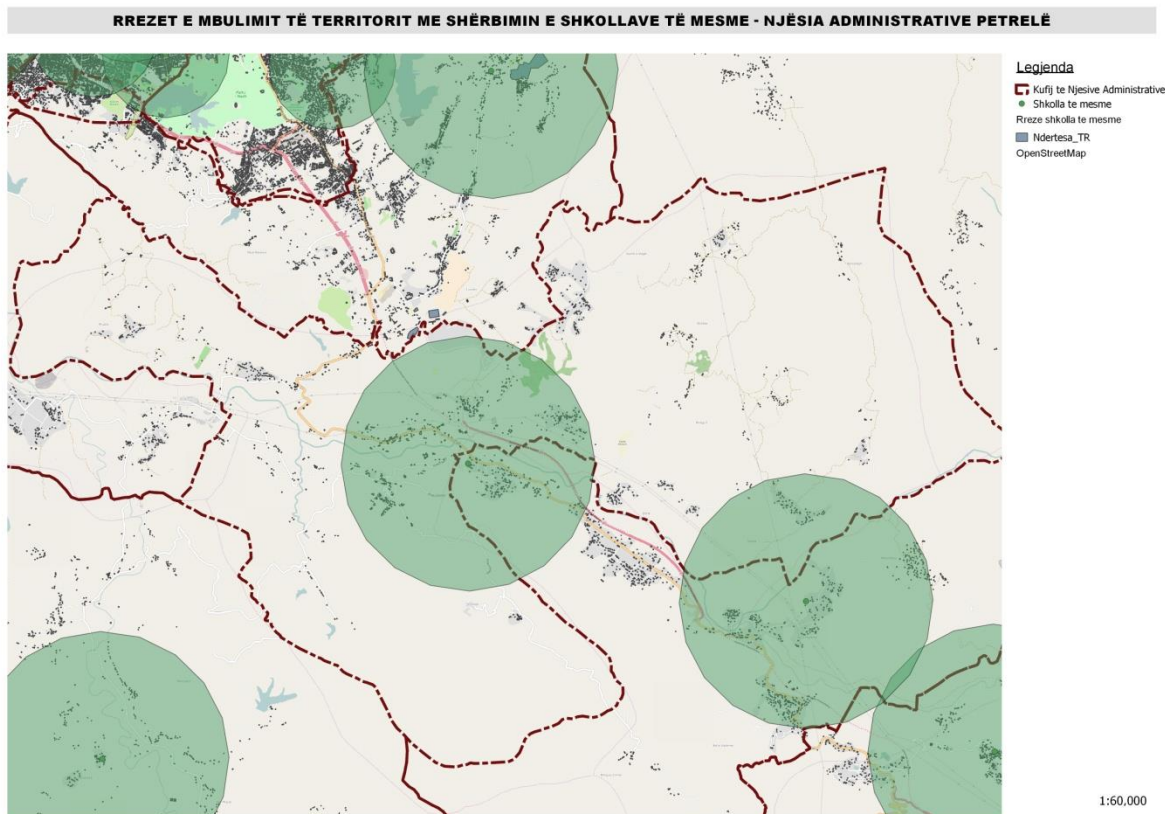
Harta 63 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NJËSIA ADMINISTRATIVE ZALL HERR

Njësia Administrative Petrelë

Kjo njësi administrative ka gjithsej 177 nxënës banues dhe 302 nxënës frekuentues të dy shkollave të mesme të bashkuara. Shkolla e mesme Ibrahim Hasmema ka një mesatare nxënësish prej 30.2 nxënës. Mbulueshmëria me rreze shërbimi tregohet në hartën e mëposhtme:

Harta 64 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të Mesme - NjA Petrelë

Konkluzione: Pas përcaktimit të numrit të nxënësve mbi kapacitetin maksimal të shkollave ekzistuese, është përllogaritur nevoja për shkolla të reja duke synuar pikërisht arritjen e standardit maksimal prej 30 nx/ klasë fizike. Sipas kësaj përllogaritjeje, janë të nevojshme 96 klasa të reja, të shpërndara në njësitë administrative sipas popullimit aktual me nxënës. Të përkthyer në numër shkollash, për të plotësuar nevojën për 96 klasa të reja do të nevojiten 4 Shkolla²⁶ të reja. Këto shkolla të reja janë parashikuar në Njësitë Administrative ku numri i nxënësve banorë është mbi kapacitetin që kanë shkollat ekzistuese për t'i përballuar. Me të njëjtën racionalitet të ndjekur në analizën e nevojave për shkollat 9-vjeçare, përse i përket rastit të Njësisë Administrative 6, paçka se nevoja për shtim kapaciteti rezulton në këtë njësi, kjo nevojë ka lindur kryesisht si pasojë e mungesës së shërbimeve arsimore të mjaftueshme në zonën rezidenciale të Yzberishtit, pjesë e Njësisë Administrative Kashar. Për këtë arsye, duke parë edhe mbulueshmërinë e dobët me rreze shërbimi të kësaj zonë, shkollat e nevojshme në Njësinë Administrative 6 do të parashikohen në Yzberisht.

26 Madhësia e shkollave varion nga 20-30 klasa për shkollë. Në rastin konkret, përllogaritja e shkollave është bërë rast pas rasti, sipas numrit total të klasave të nevojshme për secilën Njësi Administrative

Po ashtu siç shprehet në analizën e shkollave 9-vjeçare, edhe në rastin e shkollave të mesme vërehen disa zona rezidenciale të konsiderueshme të pambuluar me rrezen e shërbimit. Këto zona kryesisht shtrihen në pjesën veriore të Bashkisë Tiranë, më konkretisht në pjesën veriore të njësive 8 dhe 9. Pikërisht në këtë pjesë të qytetit, disa dokumenteve të planifikimit të territorit (PPV 2013, projekti për zgjatimin e bulevardit nga Grimshaë Architects, dhe draft PPV 2016) parashikojnë zgjatimin e bulevardit të Tiranës dhe nxitjen e zhvillimit të qytetit në këtë drejtim. Kjo do të thotë që zona parashikohet të densifikohet dhe të ofrojë, përveç hapësirave rezidenciale dhe tregëtare, edhe hapësira rekreative, arsimore dhe sociale mbështetëse. Për këtë arsye, në secilën prej këtyre njësive janë identifikuar në vijim troje të përshtatshme për 2 shkolla 9-vjeçare.

Po ashtu, përmes analizimit të rrezeve të shërbimit të shkollave të mesme ekzistuese, është evidentuar që zona rezidenciale “Fresku”, pjesë e NjA Dajt, e cila ka një densitet zhvillimi relativisht të lartë, mbetet e pambuluar mirë nga ky shërbim. Duke pasur parasysh dendësinë e kësaj zonë, dhe tipologjinë tashmë urbane të saj, është vlerësuar i nevojshëm parashikimi i një shkolle të mesme në këtë zonë. Ky propozim është mbështetur gjithashtu edhe në parashikimet e instrumenteve të planifikimit të territorit të kësaj njësie, të cilat kanë qënë në fuqi deri në hartimin e draft-PPV 2016.

Në përfundim të kësaj analize të thelluar sasiore, cilësore dhe hartografike, rezulton se në Bashkinë e Tiranës është i nevojshëm ndërtimi i 7 shkollave të reja të mesme për të arritur cilësinë e shërbimit e cila specifikohet në objektivat e këtij studimi.

Tabela 15 - Numri i shkollave të reja

NR	NJËSIA ADMINISTRATIVE (NjA)	BILANCI KLASA TË TEPËRTA OSE TË MUNGUARA (sipas nx banues)	SHKOLLA TË REJA PËR SHTIM KAPACITETI	SHKOLLA TË REJA PËR MBULIM ME RREZE SHËRBIMI
1	NjA1	-2	0	0
2	NjA2	-32	1	0
3	NjA3	7	0	0
4	NjA4	-1	0	0
5	NjA5	19	0	0
6	NjA6	-18	1	0
7	NjA7	-18	1	0
8	NjA8	9	0	1
9	NjA9	15	0	1
10	NjA10	26	0	0
11	NjA11	-20	1	0
	ZONA URBANE TIRANË TOTAL	-91	4	2
12	NjA DAJT	0	0	1
13	NjA FARKË	-4	0	0
14	NjA VAQARR	1	0	0
15	NjA KASHAR	8	0	0
16	NjA NDROQ	4	0	0
17	NjA PEZË	2	0	0
18	NjA PETRELË	5	0	0
19	NjA BALDUSHK	2	0	0
20	NjA BERZHITË	14	0	0
21	NjA KRRABË	7	0	0
22	NjA SHËNGJERGJ	1	0	0
23	NjA ZALL BASTAR	5	0	0
24	NjA ZALL HERR	-2	0	0
	ZONAT RURALE TIRANË TOTAL	-5	0	1
	TOTAL BASHKIA TIRANË	-96	4	3

3.4. Analiza e infrastrukturës arsimore ekzistuese dhe asaj të nevojshme mbi bazën e numrit të popullsisë

Analiza ka vijuar edhe me përlllogaritjen e nevojës për shkolla të reja duke iu referuar numrit të popullsisë sipas njërive administrative. Me referencë standardin prej 1 shkollë 9-vjeçare për 6000 banorë si dhe standardi prej 1 shkolle e mesme për 9000 banorë, përcaktuar në VKM nr. 671 “Për planifikimin e territorit” rezulton se Bashkia e Tiranës për vitin 2016 duhet të kishte edhe 54 shkolla 9-vjeçare dhe 64 shkolla të mesme të reja, përveç atyre ekzistuese.

Kjo analizë i referohet numrit aktual të popullsisë së Bashkisë Tiranë dhe projeksioneve për periudhën 2016 – 2031. Këto projeksione marrin për bazë popullsinë e vitit 2016, shpërndarjen sipas njërive administrative dhe sipas grupmoshave të marra nga gjendja civile. Për efekt të llogaritjeve, kësaj popullsie i janë aplikuar normat e ndryshimit të popullsisë së qarkut të Tiranës të marra nga “Projeksionet e Popullsisë 2011 – 2031”.

Diferenca midis numrit që parashikojne standardet për planifikimin e territorit dhe numrit aktual të shkollave jep nevojën për shkolla të reja mbi bazën e popullsisë, për periudhën 2016 – 2031. Sipas standardit të numrit të shkollave për popullsi nevojitet që Bashkia e Tiranës të ndërtojë brenda vitit 2031 edhe 72 shkolla 9-vjeçare dhe 76 shkolla të mesme të reja. Në shumicën e rasteve, këto shkolla rezultojnë të nevojshme në zonën urbane ose periurbane. Megjithatë ka raste që rezultojnë i domodoshëm ndërtimi i një shkolle të re pavarësisht numrit të ulët të popullsisë në njësinë administrative përkatëse, pikërisht sepse standardi nuk parashikon një ‘dyscheme’ popullsie për të cilën planifikohet infrastruktura arsimore.

Tabela 16 - Numri i shkollave të reja të nevojshme sipas standardit të popullsisë

	Viti	9-vjeçare	E mesme
Nr shkollash sipas popullsisë ²⁷	2016	54	64
	2021	7	4
	2026	5	5
	2031	6	3
Totali		72	76

Megjithatë, ky standard është vetëm orientues, për qëllime të planifikimit të territorit, dhe duhet të konsiderohet me rezerva. Duke qenë se përmbushja e standardit prej 30 nxënësve/klasë arrihet me ndërtimin e vetëm 10 shkollave 9-vjeçare dhe 7 shkollave të mesme, investimi për ndërtimin e 148 shkollave të reja do të përbënte një përdorim joefikas të financave publike. Po të mbahet parasysh së ndërtimi i 148 shkollave të reja kërkon një investim prej 48 miliardë lekë, një shumë rreth 10 herë më e lartë se buxheti faktik i vitit 2015 i Bashkisë Tiranë, rezulton se respektimi i këtij standardi është financiarisht i pamundur. Sidoqoftë, një pjesë e këtyre infrastrukturave të nevojshme mund të planifikohet të realizohen në afate kohore afatmesme dhe afatgjata; siç sugjeron edhe Plani i Përgjithshëm Vendor i Bashkisë Tiranë (draft), i cili parashikon nevojat afatgjata deri në vitin 2030.

²⁷ Shih Aneks 3 për të dhëna më të detajuara

3.5. Nevoja për kopshte

Problemi i mungesës së ambienteve, e si rrjedhim edhe mbipopullimi, nuk ka prekur vetëm shkollat e Tiranës, por edhe institucionet arsimore parashkollore si kopshtet. Ky problem është evident edhe për institucionet qendrore arsimore, si Drejtoria Arsimore Rajonale e Qytetit Tiranë, e cila nëpërmjet shkresës Nr. Prot. 3051, datë 05.08.2016 drejtuar Bashkisë Tiranë, evidenton mbipopullimin e kopshteve dhe kërkon zgjerimin e kapaciteteve apo ndërtimin e kopshteve të reja, sidomos në zonat me numër të madh popullsie apo që janë në zgjerim.

Duke u bazuar në këtë kërkesë, por edhe duke marrë parasysh kërkesat e vazhdueshme të qytetarëve të Bashkisë Tiranë për shtim të ambienteve të kopshteve, është parë e nevojshme vlerësimi i mundësisë së integritit të ambienteve të kopshteve në strukturat e parashikuara për arsimin 9-vjeçar.

Ndonëse popullsia e Tiranës ka ardhur gjithnjë e në rritje, numri i kopshteve publike, nga viti 2006 deri në vitin 2016 ka mbetur thuajse i pandryshuar. Aktualisht në Tiranë gjenden 43 kopshte. Sipas të dhënave nga DAR Tiranë, kapaciteti total i këtyre kopshteve është 5645 fëmijë, ndërkohë që në vitin 2015 kopshtet janë frekuentuar nga 7051 fëmijë. Një diferencë që tregon qartë mbipopullimin e kopshteve të Tiranës tej kapacitetit normal të tyre.

Tabela 17 - Numri i kopshteve sipas viteve

Nr.	Viti Akademik	'06-'07	'07-'08	'08-'09	'09-'10	'10-'11	'11-'12	'12-'13	'13-'14	'14-'15	'15-'16
	Kopshte	Publike	44	44	44	44	45	43	42	43	43
	Jo publike	17	16	18	19	7	19	51	45	47	46

Sipas Udhëzimit Nr. 21, datë 23.7.2010 të Ministrisë së Arsimit, grupet e fëmijëve në kopshte në qytet formohen me jo më pak se 25 fëmijë. Nëse do të shohim raportin fëmijë për kopësht do të vemë re se kopshtet publike kanë mesatarisht 152 fëmijë për kopësht. Duke u bazuar në të dhënat e mëposhtme, rezulton qartazi se kopshtet e qytetit të Tiranës janë të mbipopulluar me një raport mesatar prej 50 fëmijë për grup, dyfishi i normës së lejuar.

Tabela 18 - Raporti fëmijë për kopësht

		Mesatare për periudhën '06-'16		Raporti fëmijë për kopësht	Raporti fëmijë për grup (3 grupe)
		Nr Kopshtesh	Nr. Fëmijësh		
Kopshte	Publike	44	6614	152	51
	Jo publike	29	902	32	11

Nga ana tjetër, për të përballuar nevojën në rritje për kopshte, vihet re një rritje konstante e numrit të kopshteve private. Në këtë mënyrë, numri i kopshteve private në Tiranë është rritur nga 17 në vitin 2006 në 46 në vitin 2016, një rritje prej 170%. Por, megjithë këtë rritje të numrit të kopshteve private, kapaciteti total i institucioneve arsimore parashkollore në Tiranë

(duke kombinuar kopshtet publike dhe private) është shumë herë më i ulët se nevojat e qytetit.

Sipas të dhënave të Drejtorisë së Përgjithshme të Gjendjes Civile për vitin 2016, numri i fëmijëve të grup-moshës 3-5 vjeç është 27673. Ndërkohë, kapaciteti total i kopshteve publike e private të Tiranës, sipas Tabelës 2, është rreth 7500-8000 fëmijë. Nga kjo analizë rezulton se aktualisht janë rreth 20 mijë fëmijë në Tiranë, që ndonëse janë në moshë e kanë të drejtën për të frekuentuar kopshtet, nuk e ushtrojnë këtë të drejtë për shkak të mungesës së kapaciteteve në kopshtet ekzistuese.

Tabela 19 - Popullsia e Tiranës sipas grupmoshave për vitin 2016

Grup-mosha	0 - 2	3 – 4	5	6 – 15	16 – 18	19+	Total
Popullsia	16 807	18 544	9 129	90 690	29 441	615 920	780 531

Pjesa më e madhe e këtyre fëmijëve e kalojnë kohën nën kujdesin e familjarëve të tyre, të cilët si rrjedhojë nuk kanë mundësinë t'u përkushtohen aktiviteteve ditore si puna. Por, mos frekuentimi i kopshteve është më problematike për vetë fëmijët, të cilët nuk përfitojnë nga zhvillimi kognitiv, emocional e social në kopësht duke e pasur edhe më të vështirë adaptimin kur fillojnë shkollën.

Nga analiza e mësipërme rezulton se ndërtimi i kopshteve të reja është një domosdoshmëri jo vetëm për të zgjidhur problemin e mbipopullimit, por edhe për të plotësuar nevojën e madhe të familjeve të Tiranës për këtë shërbim. Prandaj, në të gjitha shkollat 9 vjeçare që do të ndërtohen nga ky program është parashikuar ndërtimi i kopshteve të integruara, të cilët do të kenë hyrje dhe oborr të veçantë. Ndërtimi i kopshteve të integruara, nga njëra anë, zgjidh problemin e mprehtë të mungesës së infrastrukturës parashkollore, dhe, nga ana tjetër, ka kosto ndërtimi shumë më të ulët sesa po të ndërtoheshin si objekte të veçanta.

3.6. Parashikimi i nevojave afatmesme dhe afatgjata për infrastruktura të reja arsimore

Pas përcaktimit të numrit të nxënësve mbi kapacitetin maksimal të shkollave ekzistuese, është përllogaritur nevoja për shkolla të reja duke synuar pikërisht arritjen e standardit maksimal prej 30 nx/ klasë fizike si dhe mbulimin e të gjithë territorit të banuar konsiderueshëm me rrezet e shërbimit të arsimit parauniversitar. Sipas përllogaritjeve të bëra, siç është shprehur dhe më lart në analizën e thelluar të gjendjes ekzistuese, për arritjen e standardit të kapacitetit maksimal prej 30 nxënësish/klasë nevojiten 243 klasa të reja për ciklin 9-vjeçar dhe 96 klasa të reja për ciklin e mesëm të lartë. Për plotësimin e këtyre standardeve nevojiten 7 shkolla të reja 9-vjeçare dhe 4 shkolla të reja të ciklit të mesëm të lartë.

Nga ana tjetër, duke vlerësuar shpërndarjen e infrastrukturës arsimore ekzistuese në territor, vërehen disa zona rezidenciale të konsiderueshme të pambuluara me rrezet e shërbimit të ciklit 9-vjeçar dhe të mesëm. Duke marrë parasysh zonat e pambuluara me rrezet e shërbimit të arsimit parauniversitar, si dhe parashikimet e instrumenteve të planifikimit të territorit të hartuara më parë dhe draft Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Tiranë, propozimi

përfshin edhe 3 shkolla 9-vjeçare dhe 3 shkolla të mesme të tjera, përveç atyre të lartpërmendura.

Pra në total janë parashikuar të ndërtohen 10 shkolla të ciklit 9-vjeçar, të cilat do të përfshijnë edhe ambiente për kopshte brenda tyre, dhe 7 shkolla të ciklit të mesëm të lartë. Në vijim të parashikimeve për secilën.

Këto nevoja për kapacitetet e reja të domosdoshme të infrastrukturës arsimore, u akomoduan në shkolla me numër klasash sipas standardeve të specifikuara nga MAS përmes udhëzuesit "Udhëzues për projektimin e ndërtesave shkollore". Këto modele shkollash ofrojnë mundësinë e ezaurimit të nevojave të parashikuara për klasa të arsimit parauniversitar, duke respektuar parashikimet ligjore dhe teknike për përcaktimin e klasave paralele sipas secilit cikël mësimor.

Duke u nisur nga nevojat për kopshte, shkolla 9-vjeçare dhe të mesme, si dhe për të rritur efikasitetin e këtij investimi, gjatë studimit janë marrë parasysh edhe këto nevoja duke parashikuar integrimin e hapësirave për kopështe në ndërtesat e ciklit 9-vjeçar. Këto hapësira mund të integrohen në të njëjtën ndërtesë, por me hyrje dhe oborr të veçantë, si dhe duke siguruar të gjitha parametrat teknikë të përshtatshëm që garantojnë sigurinë e fëmijëve dhe mbarëvajtjen e proceseve edukative dhe të përkujdesit të fëmijëve të këtyre grupmoshave.

Referuar programit mësimor dhe standardeve të vendosura nga Ministria Arsimit dhe Sportit tipet e klasave, përmasat e tyre, hapësirat e nevojshme për çdo nivel, për arsimin 9-vjeçar do të jenë sipas tabelave Nr. 1- Nr. 4 (Aneks 4).

Referuar programit mësimor dhe standardeve të vendosura nga Ministria e Arsimit dhe Sportit, tipet e klasave, përmasat e tyre, hapësirat e nevojshme për çdo nivel, për arsimin e mesëm të lartë do të jenë sipas tabelës Nr. 5 (Aneks 4). Në varësi të zonës ku do të ndërtohet shkolla, ato ndahen në shkolla në zonat rurale dhe shkolla në zonat urbane. Siç është parashikuar, numri mesatar i nxënësve në zonat urbane do të jetë 30 nxënës/ klasë, ndërsa në zonat rurale, me dendësi më të ulët banimi, 24 nxënës/klasë. Meqënëse nevoja për institucione arsimore në Njësinë Administrative të Dajtit është parashikuar në zonë të urbanizuar, është vendosur që për këtë rast të ndiqen standardet e zonës urbane.

Mbi këtë bazë, në total evidentohen 4 tipe shkollash:

Tabela 20 - Tipet e shkollave

Tipi	Vendndodhja	Cikli	Nr klasash	Nx/Klasë	Nr nx. total	M2/nxënës	Sip. totale
Tipi 1	Urban	Arsimi Bazë	20	30	600	8.23	4938
Tipi 2	Urban	Arsimi Bazë	30	30	900	7.32	6588
Tipi 3	Rural	Arsimi Bazë	20	24	480	8.42	4041.6
Tipi 4	Urban	I mesëm i lartë	21	30	630	6.35	4000.5

Në bazë të parashikimeve, shpërndarja e shkollave të reja sipas tipologjive të sipërpërmendura tregohet në tabelën e mëposhtme:

Tabela 21 - Shpërndarja e shkollave sipas tipologjisë

	9-vjeçare			E mesme		
	Shkolla të reja	Tipologjia e shkollës	Nr nxënësish	Shkolla të reja	Tipologjia e shkollës	Nr nxënësish
NJESIA ADMINISTRATIVE 1	0	0	0	0	0	0
NJESIA ADMINISTRATIVE 2	2	Tipi 2 - 30 klasa	1800	1	Tipi 4 - 21 klasa	630
NJESIA ADMINISTRATIVE 3	0	0	0	0	0	0
NJESIA ADMINISTRATIVE 4	0	0	0	0	0	0
NJESIA ADMINISTRATIVE 5	1	Tipi 2 - 30 klasa	900	0	0	0
NJESIA ADMINISTRATIVE 6	0	0	0	0	0	0
NJESIA ADMINISTRATIVE 7	0	0	0	1	Tipi 4 - 21 klasa	630
NJESIA ADMINISTRATIVE 8	1	Tipi 1 - 20 klasa	600	1	Tipi 4 - 21 klasa	630
NJESIA ADMINISTRATIVE 9	1	Tipi 1 - 20 klasa	600	1	Tipi 4 - 21 klasa	630
NJESIA ADMINISTRATIVE 10	0	0	0	0	0	0
NJESIA ADMINISTRATIVE 11	2	Tipi 2 - 30 klasa	1800	1	Tipi 4 - 21 klasa	630
NJA DAJT	0	0	0	1	Tipi 4 - 21 klasa	630
NJA FARKE	1	Tipi 3 - 20 klasa	480	0	0	0
NJA VAQARR	0	0	0	0	0	0
NJA KASHAR	2	Tipi 2 - 30 klasa	1800	1	Tipi 4 - 21 klasa	630
NJA NDROQ	0	0	0	0	0	0
NJA PEZE	0	0	0	0	0	0
NJA PETRELE	0	0	0	0	0	0
NJA BALDUSHK	0	0	0	0	0	0
NJA BERZHITE	0	0	0	0	0	0
NJA KRRABE	0	0	0	0	0	0
NJA SHENGJERGJ	0	0	0	0	0	0
NJA ZALL BASTAR	0	0	0	0	0	0
NJA ZALL HERR	0	0	0	0	0	0
TOTAL	10		7980	7		4410

Identifikimi i trojeve për ndërtimin e shkollave është bërë duke pasur parasysh tabelën e mësipërme si dhe sipërfaqet e banuara të cilat nuk mbulohen nga rrezet e shërbimit të shkollave ekzistuese në secilën njësi administrative. Siç është referuar dhe më sipër, rrezet e shërbimit të objekteve arsimore në zonat urbane, në vijë ajrore, është 500-600 m për ciklin 9-vjeçar dhe 1000-1500m për ciklin e mesëm të lartë, ndërsa në zonat rurale është 1000-1500m për ciklin 9-vjeçar dhe 2000-4500m për ciklin e mesëm të lartë.

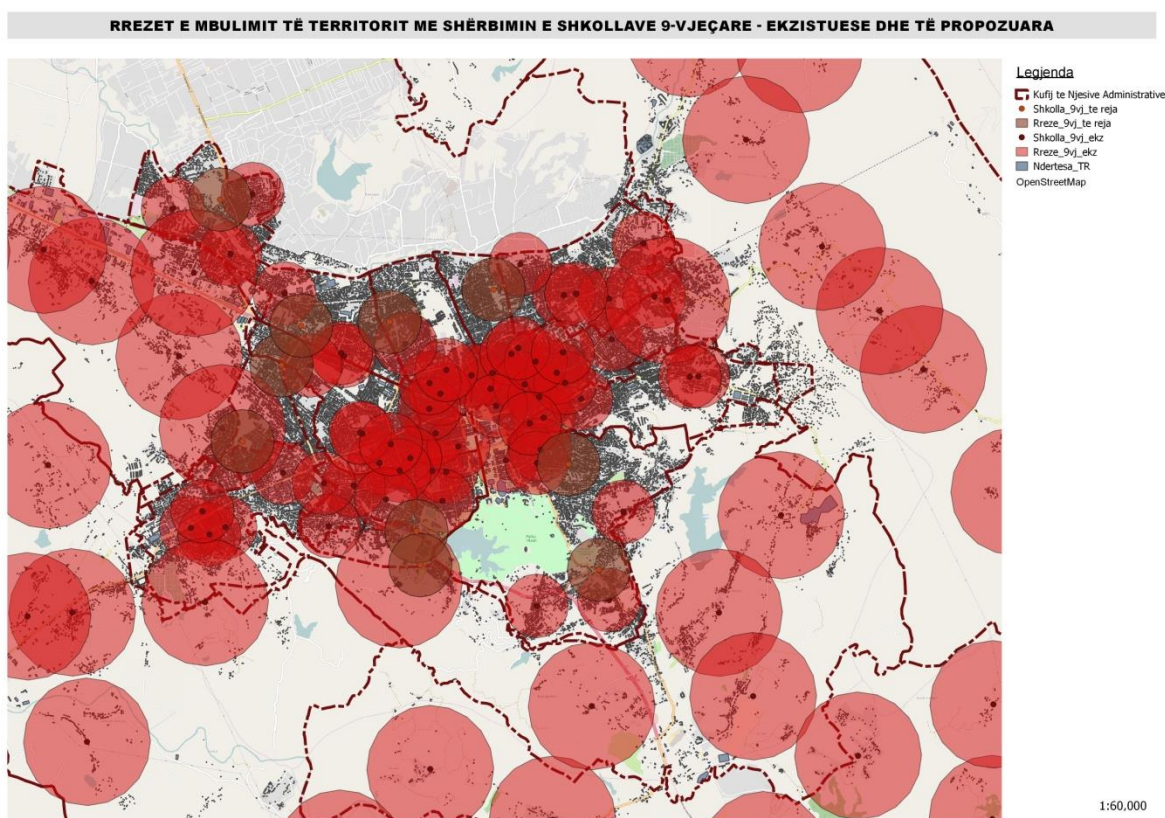
Përcaktimi i terreneve për ndërtimin e shkollave është bazuar në mundësitë reale të qytetit, me disa kriterë bazë si:

- Shfrytëzimi i sipërfaqeve të lira, megjithëse të pakta, me pronësi publike

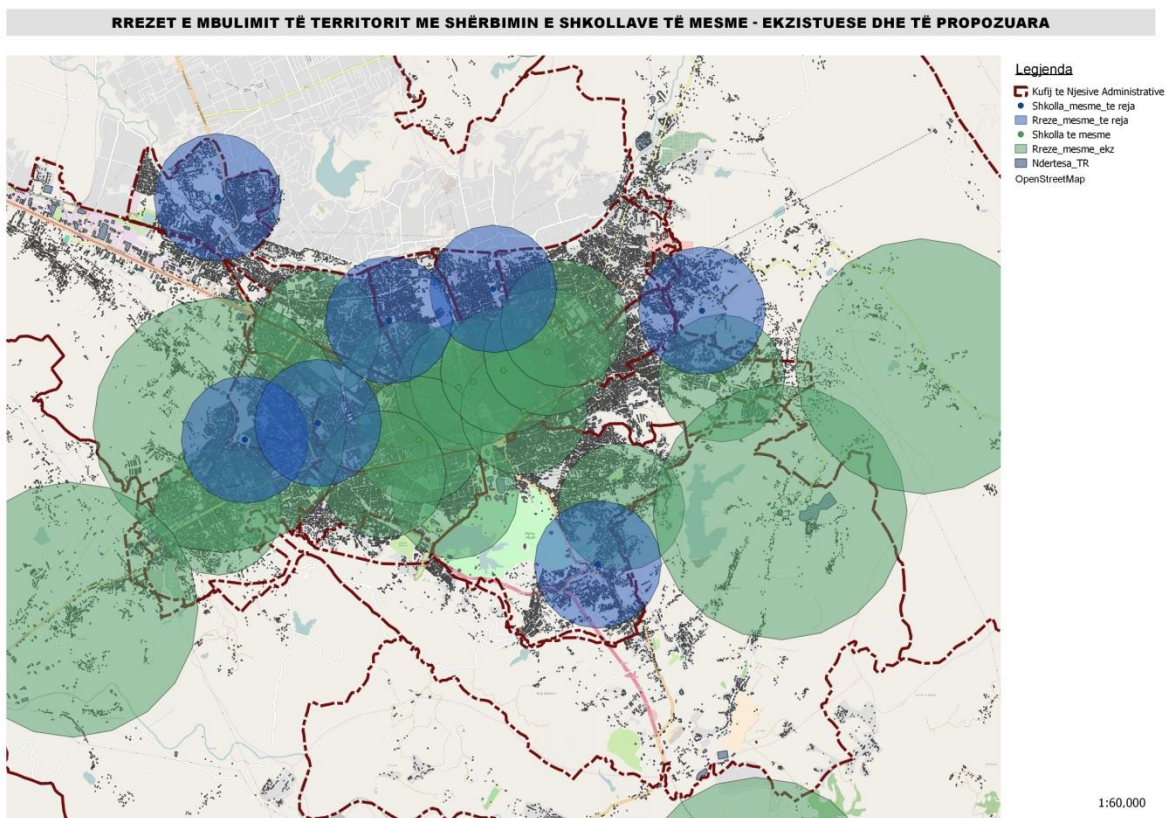
- Krijimi i skemave të menaxhimit të pronave përmes marrëveshjeve shtet-privat
- Menaxhimi i zonave ekonomike (ish zonat industriale) të cilat kanë sipërfaqe të konsiderueshme për zhvillim dhe ndodhen kryesisht në periferi të qytetit, aty ku ndodhen dhe nevojat më të mëdha për infrastrukturë arsimore
- Në rastet kur nuk është i mundur identifikimi i trojeve publike, janë identifikuar troje private të cilat do të shpronësohen
- Në të gjitha rastet, identifikimi i trojeve me sipërfaqe 1500-7000 m², siç përcaktohet nga Rregullorja e Planifikimit të Territorit (VKM nr.671)

Hartat e mëposhtme tregojnë shpërndarjen e shkollave ekzistuese dhe atyre të propozuara, sipas kriterëve të mësipërme, si dhe rrezet e mbulimit të territorit.

Harta 65 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave 9-veçare ekzistuese (kuqe) dhe të propozuara (kafe)

Harta 66 - Rrezet e mbulimit të territorit me shërbimin e shkollave të mesme ekzistuese (gjelbër) dhe të propozuara (blu)

4. PROJEKTI TEKNIK

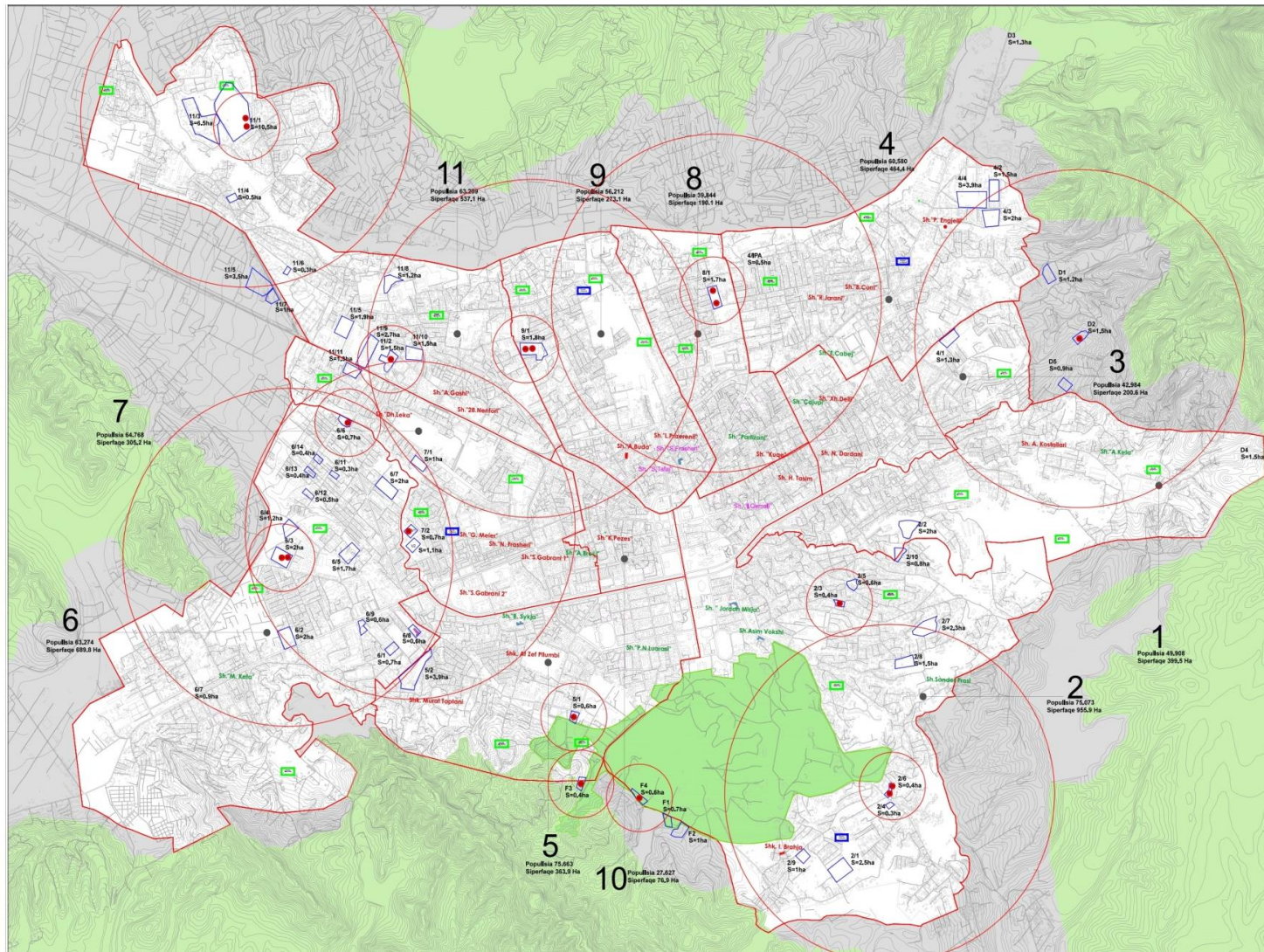
4.1. Vendodhja dhe trualli

4.1.1. Vendndodhja dhe alternativat e mundshme

Harta e mëposhtme tregon vendndodhjet e përzgjedhura për shkollat e propozuara të ciklit 9-vjeçar dhe të mesëm të lartë. Në total janë identifikuar 12 sheshe ndërtimi, në disa prej të cilave do parashikohen dy shkolla (9-vjeçare dhe e mesme) si objekte të veçanta dhe me oborre të ndara. Po ashtu, në këtë hartë gjenden të propozuara edhe disa vendndodhje alternative, përkundrejt trojeve të përzgjedhura. Nëse për arsye të ndryshme ligjore apo teknike, ndonjëri prej trojeve të përzgjedhura nuk mund të vihet në dispozicion të realizimit të investimit, harta e mëposhtme tregon disa troje me karakteristika të ngjashme si alternativa. Me ngjyrë të kuqe dhe me rreze shërbimi janë shënuar sheshet e preferuara. Ndërsa me kontur blu janë shënuar disa sheshe alternative, të cilat do të kihen parasysh në rast se gjatë zbatimit të projektit rezulton i pamundur për arsye ligjore ose teknike shfrytëzimi i njërit prej shesheve të preferuara. Gjatë përcaktimit të vendndodhjes së shkollave, janë marrë parasysh sa më poshtë:

- a. Shkollat e reja duhet të mbulojnë me rrezen e tyre të shërbimit (shkollat 9-vjeçare:500m, shkollat e mesme: 1000m) zonat e banuara që mbeten të pambuluara në secilën njësi administrative ku ato parashikohen
- b. Shkollat e reja duhet të parashikohen në tokë truall, preferencialisht me pronësi shtetërore, me sipërfaqe për shkollat 9-vjeçare: 1500 m² – 7000 m², ndërsa për shkollat e mesme: 2000m² – 7000m²
- c. Parcelat e përzgjedhura duhet të jenë e aksesueshme nga infrastruktura rrugore dhe të shërbyera me infrastrukturë nëntokësore, ose lehtësisht të lidhshme me rrjetet inxhinierike nëntokësore, si dhe të plotësojnë të gjitha standardet për përcaktimin e vendndodhjes së objekteve arsimore parauniversitare, sipas legjislacionit sektorial në fuqi
- d. Përcaktimi i vendndodhjes së shkollave të reja duhet të jetë i harmonizuar me parashikimet e Planit të Përgjithshëm Vendor që po hartohet nga Bashkia Tiranë.

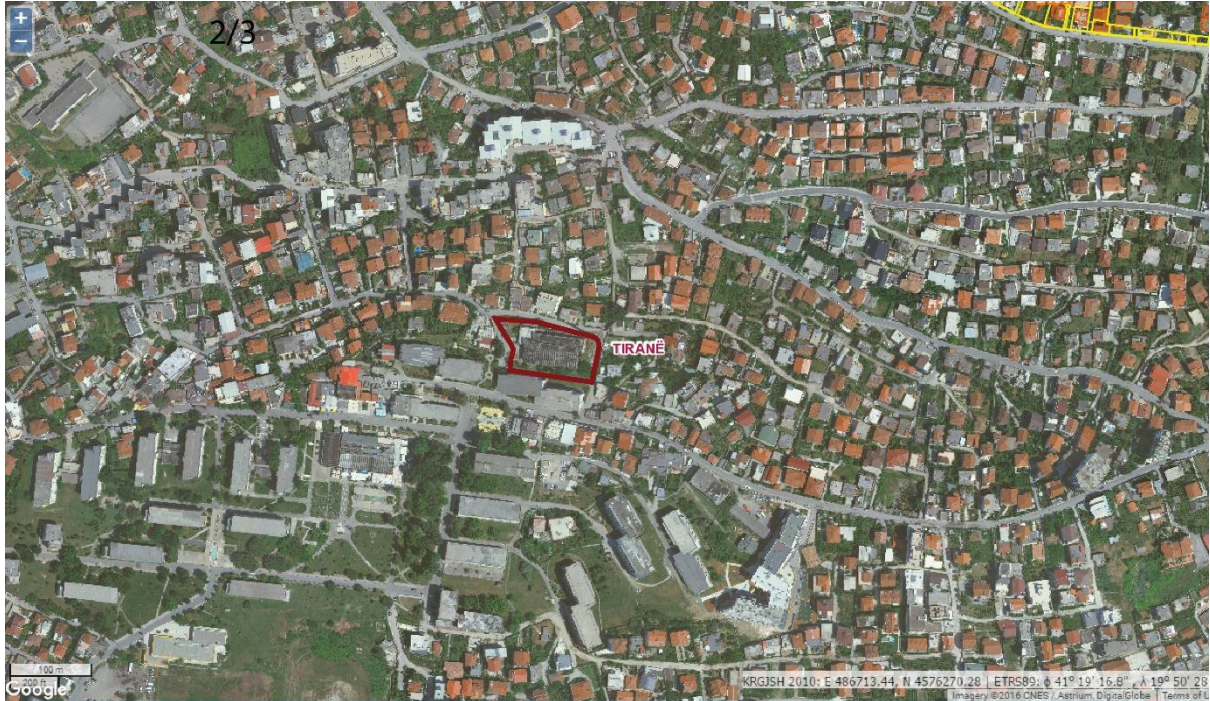
Harta 67 - Sheshet e përzgjedhura dhe sheshet alternative për vendosjen e shkollave të propozuara

4.1.2. Sipërfaqe totale që do zihet në mënyrë të përhershme

SHESHI 2/3

Figura 6 – Ortofoto e sheshit

VENDNDODHJA :

Sheshi i propozuar nr. **2/3** për shkolë 9-vjeçare ndodhet pranë Drejtorisë së Higjienës. Aksesohet nga rruga Mihal Grameno.

TË DHENA TEKNIKE : Sheshi **2/3** : 4093.5 m²

GJENDJA AKTUALE E SHESHIT :

- Eshte një zonë ne pronesi të subjekteve private, e rrethuar.
- Ka pjerrësi të konsiderueshme
- Ndodhet ne zonë me intensitet të lartë.
- Në këtë zonë nuk ka shkolla të mesme.
- Problematike mund të jetë infrastruktura rrugore.

Figura 7 - Foto të sheshit 2/3

SHESHI 2/6

Figura 8 – Ortofoto e sheshit

VENDNDODHJA:

Sheshi i propozuar nr. **2/6** për ndërtimin e një shkollë 9 vjeçare dhe një shkolle të mesme ndodhet në pjesën jugore të qytetit të Tiranës, në njësinë administrative nr 2. Aksesohet nga rruga “e Elbasanit” dhe rruga “Haxhi Aliaj”.

TË DHËNA TEKNIKE: Sheshi 2/6 : 5425 m².

GJENDJA AKTUALE E SHESHIT:

- Është në një zonë relativisht të qetë dhe lehtësisht e aksesueshme.
- Është një zonë në zhvillim e sipër, me ndërtesa të ulëta 2-3 katëshe.
- Infrastruktura rrugore është e mirë.

Figura 9 – Foto të sheshit 2/6

SHESHI 5/1

Figura 10 – Ortofoto e sheshit

VENDNDODHJA : Sheshi i propozuar nr. **5/1** për shkollë 9-vjeçare ndodhet pranë zonës së liqenit. Aksesohet nga rruga Hasan Alla dhe Autostrada Tiranë-Elbasan.

TË DHËNA TEKNIKE : **Sheshi 5/1 :** 3481 m²

GJENDJA AKTUALE E SHESHIT :

- Ndodhet pranë kopshtit botanik, një zonë me intensitet të lartë banimi.
- Akses i lehtë.

Figura 11 - Foto të sheshit 5/1

SHESHI 6/3

Figura 12 – Ortofoto e sheshit

VENDODHJA: Sheshi i propozuar nr. **6/3**, për shkollë 9-vjeçare dhe të mesme, ndodhet pranë Kombinatit të mishit Yzberisht. Aksesohet nga rruga “3 Deshmorët”.

TË DHËNA TEKNIKE : **Sheshi 6/3 :** 9103.5 m²

GJENDJA AKTUALE E SHESHIT :

- Akses i lehte.
- Në këtë zone nuk ka shkolla të mesme.
- Zona rreth e rrotull është e sistemuar dhe e gjelbëruar, duke paraqitur një zonë të mire formuar dhe të përshtatshme për ndërtimin e një shkolle të re.

Figura 13 - Foto të sheshit 6/3

SHESHI 6/6

Figura 14 – Ortofoto e sheshit

VENDNDODHJA :

Sheshi i propozuar nr. **6/6**, për shkollë 9-vjeçare, ndodhet pranë rrethrotullimit të Doganes..Aksesohet nga rruga Teodor Keko dhe ndodhet në afërsi të lumit Lana.

TË DHËNA TEKNIKE : **Sheshi 6/6 :** 4930 m²

GJENDJA AKTUALE E SHESHIT :

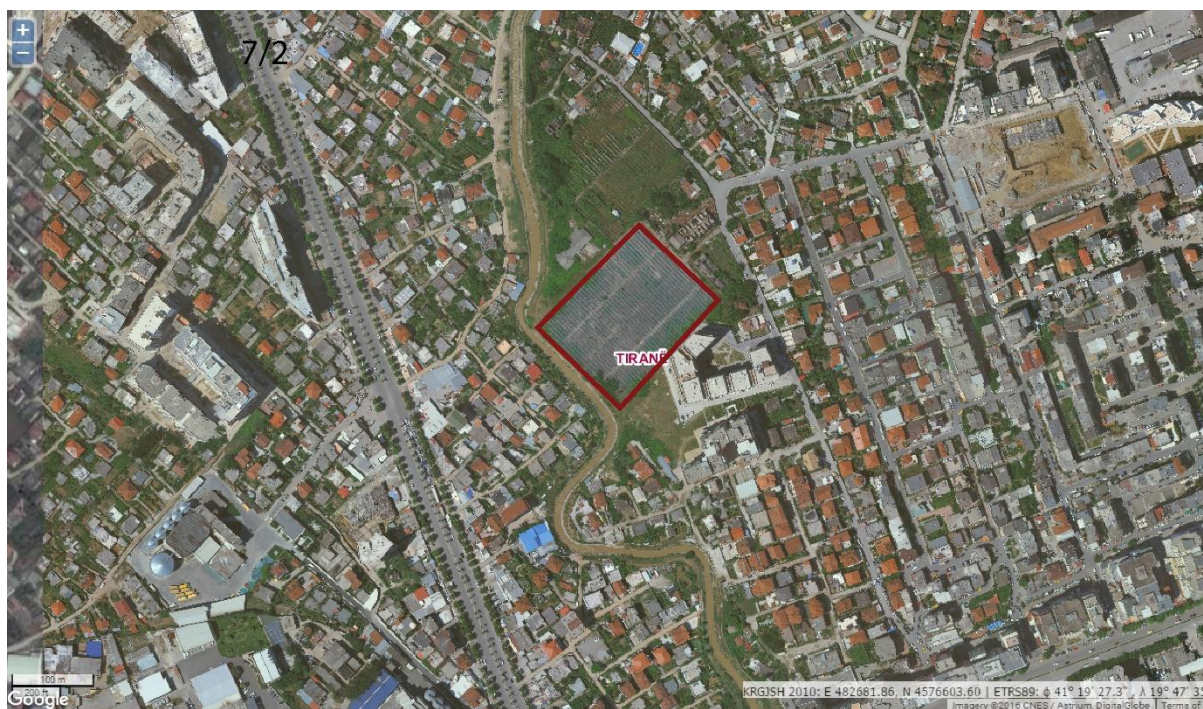
- Është një zonë në pronësi të subjekteve private, e rrethuar.
- Ndodhet pranë qendrës së banuar të zonës dhe me intensitet të lartë.
- Akses i lehtë nga dy rrugë.
- Në këtë zonë nuk ka shkolla të mesme.
- Problematike mund të jetë infrastruktura rrugore.

Figura 15 - Foto nga sheshi 6/6

SHESHI 7/2

Figura 16 – Ortofoto e sheshit

VENDNDODHJA :

Sheshi i propozuar nr. **7/2** ndodhet pranë Lumit Lana. Aksesohet nga rruga “Javer Malo” dhe “Stavri Themeli”

TË DHËNA TEKNIKE : Sheshi **7/2** : 8482 m²

GJENDJA AKTUALE E SHESHIT :

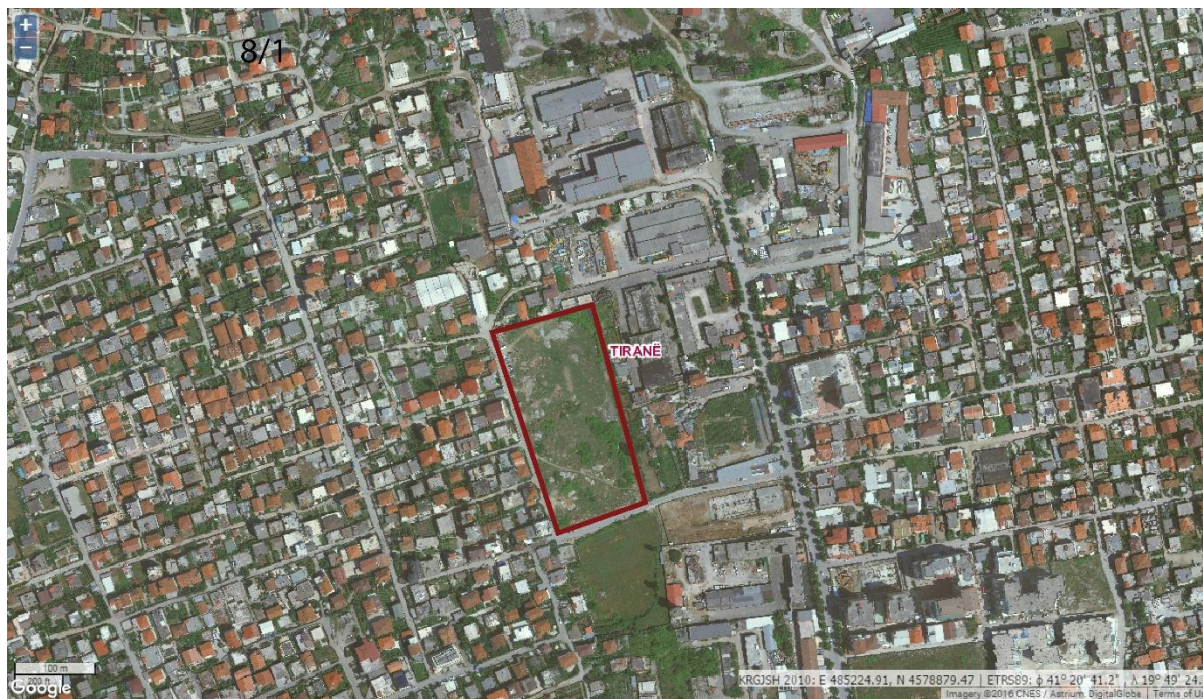
- Në këtë zonë nuk ka shkolla të mesme, por kemi rritje të insitetit të banimit.
- Problematike mund të paraqitet infrastruktura rrugore

Figura 17 - Foto nga sheshi 7/2

SHESHI 8/1

Figura 18 – Ortofoto e sheshit

VENDODHJA : Sheshi i propozuar nr. **8.1** ndodhet pranë rrugës “ 5 Maji” në njësinë 8.

TË DHËNA TEKNIKE : **Sheshi 8.1:** 17,520 m²

GJENDJA AKTUALE E SHESHIT :

- Është një zonë e qetë relativisht.
- Aksesit në shesh është i lehtë. Problematike mund të jete infrastruktura rrugore. Paraqet shumë aspekte pozitive, pasi ndodhet në një zonë me intensitet të lartë banimi.

Figura 19 - Foto nga sheshi 8/1

SHESHI 9/1

Figura 20 – Ortofoto e sheshit

VENDODHJA : Shesh i propozuar nr. **9/1** ndodhet pranë lagjes “Don Bosko”. Është një zonë në zhvillim ku vërehen tipologji banimi shumë katëshe dhe banesa të ulëta një familjare informale.

TË DHENA TEKNIKE : **Sheshi9/1:**12,989 m²

GJENDJA AKTUALE E SHESHIT :

- Është një zonë e qetë relativisht.
- Aksesimi në shesh është i lehtë. Problematike mund të jetë infrastruktura rrugore. Paraqet shumë aspekte pozitive, pasi ndodhet në një zonë me intensitet të lartë banimi.
- Në këtë zonë nuk ka shkolla të mësme.
- Sheshi përfshin në territorin e tij një objekt të vjetër magazinimi, por shihet interesant për shkak të shtrirjes dhe sipërfaqes të madhe.

Figura 21 - Foto të sheshit 9/1

SHESHI 11/1

Figura 22 – Ortofoto e sheshit

VENDNDODHJA : Sheshi i propozuar nr. 11/1 ndodhet brenda kompleksit universitar të Universitetit Bujqësor të Tiranës. Ky shesh kufizohet nga rruga “Taulantët” dhe bulevardi “Blu”.

TË DHËNA TEKNIKE : **Sheshi11/1:**Siperfaqe – 8,967 m²

GJENDJA AKTUALE E SHESHIT :

- Eshtë një zonë e paprekur me gjelberim të ulët.
- Sheshi ka pjerrësi të konsiderueshme.
- Problematike është infrastruktura rrugore- Aksesimi në shesh është i vështirë

Figura 23- Foto të sheshit 11/1

SHESHI 11/2

Figura 24 – Ortofoto te sheshit

VENDODHJA : Sheshi i propozuar nr. **11/2** ndodhet pranë rrethrotullimit të Doganës. Aksesohet nga rruga Vangjel Noti.

TË DHËNA TEKNIKE : Sheshi **11/2:** sip 14,102 m²

GJENDJA AKTUALE E SHESHIT :

- Eshtë një zonë në pronësi të Ministrisë së Mbrojtjes.
- Ndodhet pranë qendrës së banuar të zonës.
- Akses i lehtë

Figura 25 - Foto të sheshit 11/2

SHESHI D2

Figura 26 – Ortofoto te sheshit

VENDNDODHJA: Njësia Administrative Dajt (Referuar Studimit të Fizibilitetit "Përmirësimi i infrastrukturave arsimore në Bashkinë Tiranë" Nëntor 2016 rishikuar në Shtator 2018.

TË DHËNA TEKNIKE :

Sheshi i propozuar nr. D2 për ndërtimin e shkollës tip 4 ndodhet pranë Linzes, Njesia Administrative Dajt. Aksesohet nga rruga "Shefqet Kuka".

GJENDJA AKTUALE E SHESHIT :

Akses i thjeshtë dhe prani e rrjetit rrugor në afërsi të sheshit;

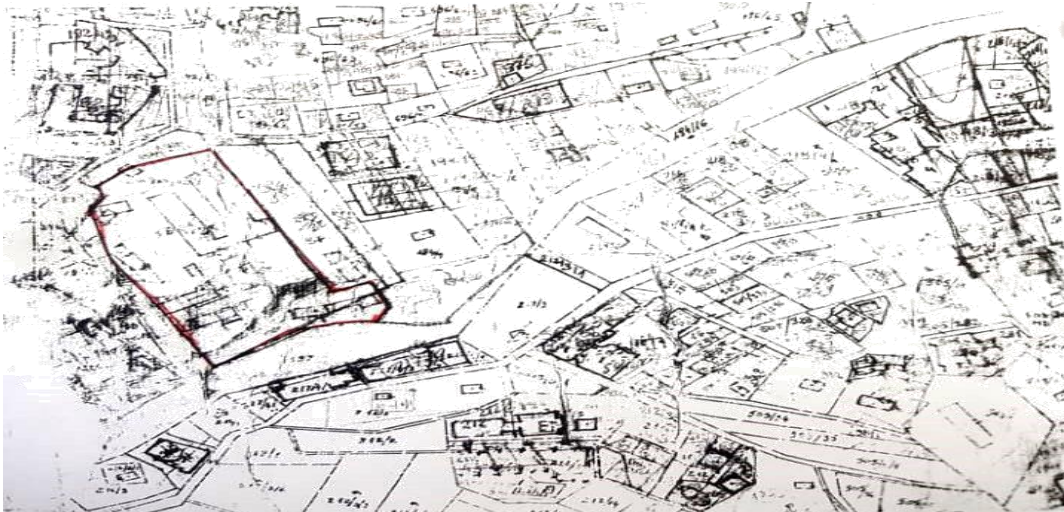
Sheshi ndodhet pranë zonës së banuar në Linze

Aktualisht sheshi përbehet nga truall dhe godina të ish Sherbimit Informativ Ushtarak

Ka një sipërfaqe 13.244 m².

Figura 27 - Foto të sheshit D2

SHESHI F3

Figura 28 – Ortofoto te sheshit

VENDNDODHJA : Sheshi i propozuar nr.**F3**

TË DHËNA TEKNIKE : **Sheshi F3 :** 8340 m2

GJENDJA AKTUALE E SHESHIT:

- Akses i vështirë
- Sheshi relativisht i pjerrët
- Problematike mund të paraqitet infrastruktura rrugore

Figura 29 - Foto të sheshit F3

4.1.3. Legal status of selected lands

Site 2/3

Map 68- Indicative map of properties

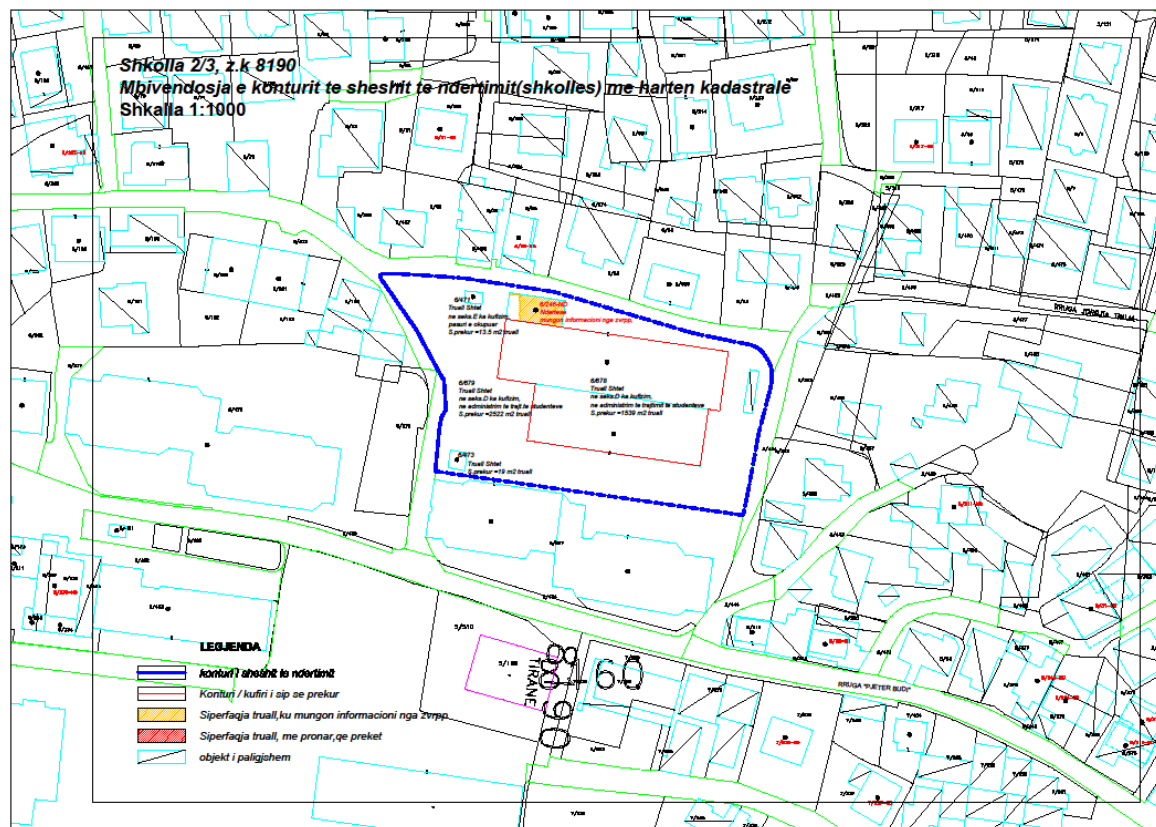

Table 22- Table with preliminary calculations of properties to be affected by the project

No	NAME	Note in Sec. E	Cadastral Zone	No. Property	Surface of affected land (m ²)	Land Price lek/m ²	SIP. Obj. prekur (m ²)	Price of the object lek/m ²	Amount in leke
1	State	Occupied property	8190	6/471	13.50	66969			0.0
2	Non information	Residence	8190	6/246 - ND	0.00	66969		32113	0.0
3	State	Sec.D limit in administ. of students treatment	8190	6/678	1539.00	66969			0.0
4	State	Sec.D limit. in administration of students treatment	8190	6/679	2522.00	66969			0.0
5	State		8190	6/473	19.00	66969			0.0
					4093.50				0.0

The school to be built in cadastral zone 8190 will affect a total 4093.5 meter square property, consisting of 4 state-owned properties, whereas for property no. 6/246 there is no legal information about the legal state, but depending on the zone the price of the object will be 32,113 per meter square. 1. For land, (calculated price is based on CoMD 89, dated 03.02.2016.

Site 2/6

Map 69- Indicative map of properties

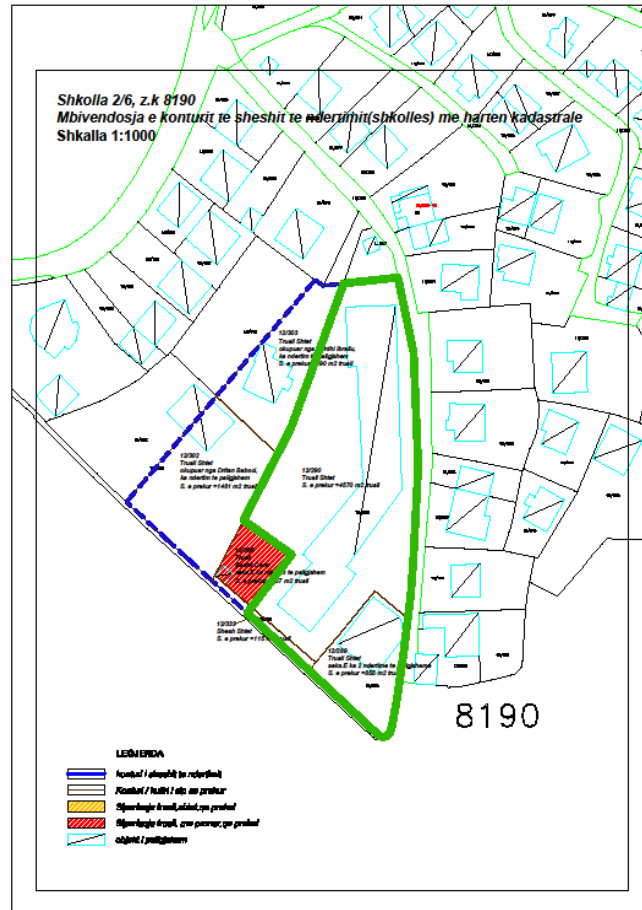

Table 23 –Table with preliminary calculations of selected properties

No	NAME	Note in Sect E	Cadastral zone	No. Property	Surface of affected land (m ²)	Land Price lek/m ²	Surface of affected object (m ²)	Price of the object lek/m ²	Amount in leke
1	State-owned land	Informal construction	8190	12/289	855.00	66969			0.0
2	State owned land		8190	12/290	4570.00	66969			0.0
					5425.00				0.0

The school to be built in this zone will affect a total of 5425 meter square property, consisting of two state-owned properties. For the land (calculated price is based on CoMD No. 89, dated 03.02.2016).

Site 5/1

Map 70- Indicative map of properties

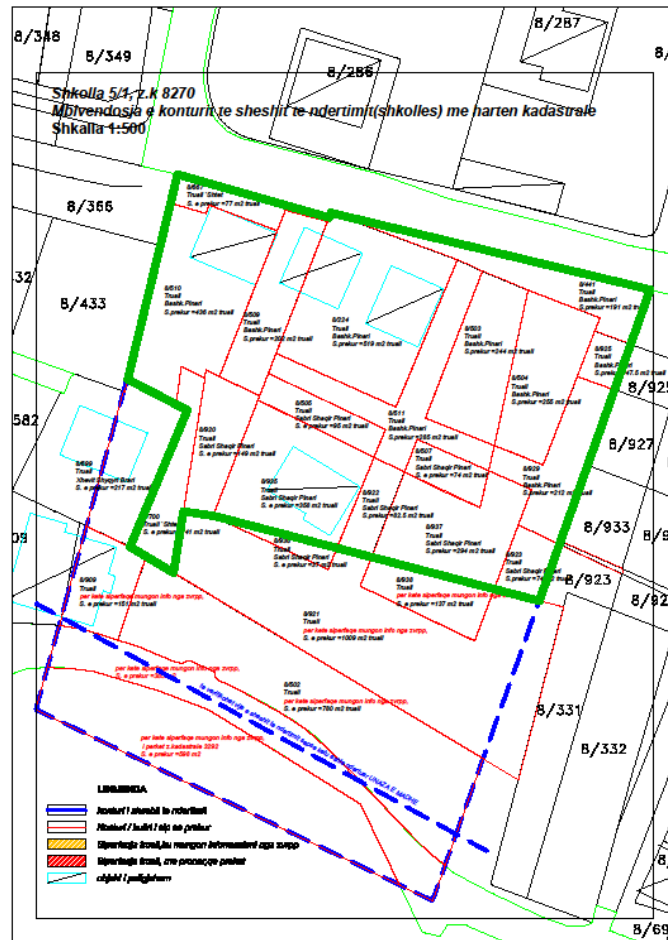

Table 24-Table with preliminary calculations of the selected properties

No	NAME	Father's name	Surname	Cadastral Zone	No. Property	Surface of affected land (m ²)	Land price lek/m ²	Surface of affected object (m ²)	Price Obj.lek/m ²	Amount in Leke
1	State			8270	8/700	141.00	66969			9,442,629.0
2	Sabri	Shaqir	Pinari	8270	8/935	358.00	66969			23,974,902.0
3	Sabri	Shaqir	Pinari	8270	8/920	149.00	66969			9,978,381.0
4	Sabri	Shaqir	Pinari	8270	8/922	82.50	66969			5,524,942.5
5	Sabri	Shaqir	Pinari	8270	8/937	294.00	66969			19,688,886.0
6	Sabri	Shaqir	Pinari	8270	8/923	74.00	66969			4,955,706.0
7	Co-owners		Pinari	8270	8/510	436.00	66969			29,198,484.0
8	State			8270	8/667	77.00	66969			5,156,613.0
9	Co-owners		Pinari	8270	8/509	202.00	66969			13,527,738.0
10	Co-owners		Pinari	8270	8/224	519.00	66969			34,756,911.0
11	Sabri	Shaqir	Pinari	8270	8/505	95.00	66969			6,362,055.0
12	Co-owners		Pinari	8270	8/511	285.00	66969			19,086,165.0
13	Co-owners		Pinari	8270	8/503	244.00	66969			16,340,436.0
14	Sabri	Shaqir	Pinari	8270	8/507	74.00	66969			4,955,706.0
15	Co-owners		Pinari	8270	8/441	191.00	66969			12,791,079.0
16	Co-owners		Pinari	8270	8/925	47.50	66969			3,181,027.5
17	Co-owners		Pinari	8270	8/929	212.00	66969			14,197,428.0
						3481.00				218,921,661.0

The school to be built in the Cadastral Zone 8270 will affect a total of 3481 meter square of this property, consisting of 17 properties, 16 private properties and one state-owned. The property No. 8/667 is state-owned. For the land (price has been taken from CoMD No. 89, dated 03.02.2016.

Site 6/3

Map 71- Indicative map of properties

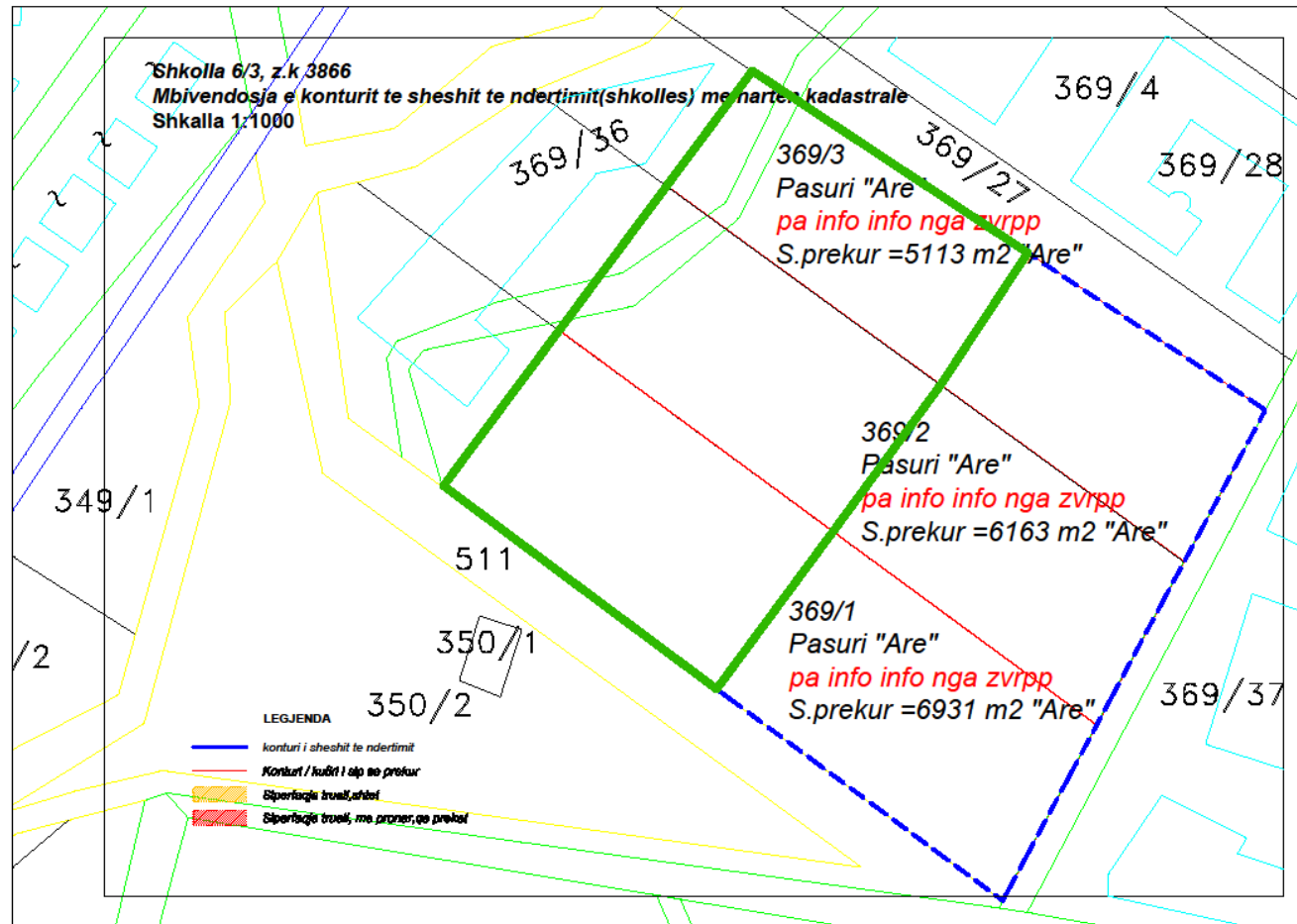

Table 25-Table with preliminary calculation of the selected properties

No	NAME	None in Sec. E	Cadastral Zone	No. Property	Surface of the affected land (m ²)	Land Price lek/m ²	Surface of the affected object (m ²)	Price of the object lek/m ²	Amount in leke
1	No information	Arable Land	3866	369/1	3465.50	448			1,552,544.0
2	No information	Arable Land	3866	369/2	3081.50	448			1,380,512.0
3	No information	Arable Land	3866	369/3	2556.50	448			1,145,312.0
					9103.50				4,078,368.0

The school to be constructed in cadastral zone 3866 will effect a total of 9103 meter squares property, composed of three properties. The three properties consist of arable lands. Currently there is not information about the ownership. For the land (price has been taken from CoMD No. 89, dated 03.02.2016).